

<p style="text-align: center;">JAARREKENING EN ANDERE OVEREENKOMSTIG HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN EN VERENIGINGEN NEER TE LEGGEN DOCUMENTEN – ANDERE MODELLEN</p>

IDENTIFICATIEGEGEVENS (op datum van neerlegging)

NAAM: Nationale Bank van België

Rechtsvorm¹: naamloze vennootschap

Adres: de Berlaimontlaan Nr.: 14..... Bus:

Postnummer: 1000 Gemeente: Brussel

Land: België

Rechtspersonenregister (RPR) - Ondernemingsrechtbank van Brussel.....

Internetadres²: http://www.nbb.be.....E-mailadres²: info@nbb.beOndernemingsnummer

0203.201.340

DATUM

09/05/2022

 van de neerlegging van het recentste stuk dat de datum van bekendmaking van de oprichtingsakte en van de akte tot statutenwijziging vermeldt.JAARREKENING in

DUIZENDEN EURO ³

 goedgekeurd door de Regentenraad van

27/03/2024

met betrekking tot het boekjaar dat de periode dekt van

01/01/2023

 tot

31/12/2023

Vorig boekjaar van

01/01/2022

 tot

31/12/2022

De bedragen van het vorige boekjaar **zijn / zijn niet**⁴ identiek met die welke eerder openbaar werden gemaakt.Model van jaarrekening dat afwijkt van datgene wat voorzien is door het K.B. van 29 april 2019 op grond van⁵:

Artikel 33 van de wet van 22 februari 1998 en artikel 26 van het richtsnoeren van de ECB van 3 november 2016.

Zijn gevoegd bij deze jaarrekening²:

Totaal aantal neergelegde bladen: 151

Handtekening
(naam en hoedanigheid)Pierre Wunsch
Gouverneur

1 In voorkomend geval wordt na de rechtsvorm "in vereffening" vermeld.

2 Facultatieve vermelding.

3 Indien nodig, aanpassen van de eenheid en munt waarin de bedragen zijn uitgedrukt.

4 Schrapen wat niet van toepassing is.

5 Vermelding van de wettelijke of reglementaire basis die het gebruik van een afwijkend model rechtvaardigt.

**LIJST VAN DE BESTUURDERS, ZAAKVOERDERS EN
COMMISSARISSSEN EN VERKLARING BETREFFENDE EEN
AANVULLENDE OPDRACHT VOOR NAZICHT OF CORRECTIE**

LIJST VAN DE LEDEN VAN DE REGENTENRAAD¹

VOLLEDIGE LIJST met naam, voornamen, beroep, woonplaats (adres, nummer, postnummer en gemeente) en functie in de vennootschap

Dhr.	Pierre WUNSCH	Gouverneur van de Nationale Bank van België, Kandelaarsstraat 13, 1000 Brussel
Dhr.	Steven VANACKERE	Vicegouverneur van de Nationale Bank van België, Kruisberg 10, 1120 Brussel
Dhr.	Vincent MAGNÉE	Directeur van de Nationale Bank van België, Eugène Smitsstraat 72, 1030 Schaarbeek
Dhr.	Tom DECHAENE	Directeur van de Nationale Bank van België, Danhieuxstraat 1/37, 3090 Overijse
Dhr.	Tim HERMANS	Directeur van de Nationale Bank van België, Pieter Coutereelstraat 41, 3000 Leuven
Mevr.	Géraldine THIRY	Directeur van de Nationale Bank van België, Gergelstraat 56, 1970 Wezembeek-Oppem
Mevr.	Claire TILLEKAERTS	Ter Ramenlaan 11, 9070 Destelbergen
Dhr.	Marc LEEMANS	Voorzitter van het Algemeen Christelijk Vakverbond (ACV), Leireken 135, 1785 Merchtem
Dhr.	Pieter TIMMERMANS	Gedelegeerd bestuurder van het Verbond van Belgische Ondernemingen (VBO), Steenmeersstraat 6, 1760 Roosdaal
Dhr.	Danny VAN ASSCHE	Gedelegeerd bestuurder van UNIZO, Jozef Cuyversstraat 42, 2610 Wilrijk
Mevr.	Géraldine VAN der STICHELE	Senior Vice President Operations bij de Maatschappij voor het Intercommunale Vervoer te Brussel (MIVB), Roodebeeksesteenweg 374, 1200 Brussel
Dhr.	Thierry BODSON	Voorzitter van het Algemeen Belgisch Vakverbond (ABVV), Rue du Bois Planté 8, 4217 Héron
Mevr.	Louise FROMONT	Lector aan de Université Libre de Bruxelles (ULB) en onderzoeker bij het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk onderzoek (F.R.S.-FNRS), Gounodlaan 91/1, 1070 Anderlecht
Mevr.	Helga COPPEN	Adjunct-administrateur-generaal van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV), Vandeweyerstraat 78, 1030 Schaarbeek
Mevr.	Christine MAHY	Secretaris-generaal van het Réseau Wallonde Lutte contre la Pauvreté (RWLP), Neuve Voie 4, 6940 Durbuy
Dhr.	Lode CEYSSENS	Voorzitter Boerenbond, Heideveldstraat 41, 3670 Meeuwen
Dhr.	Marc BOURGEOIS	Gewoon hoogleraar aan de Universiteit van Luik Rue Bidaut 49, 4000 Luik
Mevr.	Griet SMAERS	Advocaat en erkend bemiddelaar bij Schuermans advocaten Antwerpseweg 116 i, 2440 Geel

BEDRIJFSREVISOR

KPMG Bedrijfsrevisoren BV (B00001)	Luchthaven Brussel Nationaal 1K B-1930 Zaventem Vertegenwoordigd door Olivier Macq (A01568) Mandaat : 15/05/2023 – 18/05/2026
------------------------------------	---

¹ Toestand op 31 december 2023

VERKLARING BETREFFENDE EEN AANVULLENDE OPDRACHT VOOR NAZICHT OF CORRECTIE

Het bestuursorgaan verklaart dat geen enkele opdracht voor nazicht of correctie werd gegeven aan iemand die daar wettelijk niet toe gemachtigd is met toepassing van artikel 5 van de wet van 17 maart 2019 betreffende de beroepen van accountant en belastingadviseur.

De jaarrekening ~~wordt~~ **werd niet*** geverifieerd of gecorrigeerd door een gecertificeerd accountant of door een bedrijfsrevisor die niet de commissaris is

In bevestigend geval, moeten hierna worden vermeld: naam, voornamen, beroep en woonplaats van elke gecertificeerde accountant of bedrijfsrevisor en zijn lidmaatschapsnummer bij zijn Instituut, evenals de aard van zijn opdracht:

- A. Het voeren van de boekhouding van de vennootschap**;
- B. Het opstellen van de jaarrekening**;
- C. Het verifiëren van de jaarrekening en/of
- D. Het corrigeren van de jaarrekening.

Indien taken bedoeld onder A. of onder B. uitgevoerd zijn door accountants of door fiscaal accountants, kunnen hierna worden vermeld: naam, voornamen, beroep en woonplaats van elke accountant of fiscaal accountant en zijn lidmaatschapsnummer bij het Instituut van de Belastingadviseurs en de Accountants (IBA), evenals de aard van zijn opdracht.

Naam, voornamen, beroep en woonplaats	Lidmaatschapsnummer	Aard van de opdracht (A, B, C en/of D)

* Schrappen wat niet van toepassing is.

** Facultatieve vermelding.

BIJLAGE 1

NATIONALE BANK VAN BELGIE
Naamloze vennootschap
Ondernemingsnummer: 0203.201.340
Maatschappelijke zetel: de Berlaimontlaan 14, 1000 Brussel

De Nationale Bank van België werd opgericht door de wet van 5 mei 1850.

Voor haar gelden in de eerste plaats het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie en het aan dat Verdrag gehechte Protocol betreffende de statuten van het Europees Stelsel van centrale banken (ESCB) en van de Europese Centrale Bank (ECB), de wet van 22 februari 1998 tot vaststelling van haar organiek statuut en haar eigen statuten, goedgekeurd bij koninklijk besluit.

De bepalingen betreffende de naamloze vennootschappen zijn slechts aanvullend van toepassing op de Nationale Bank van België, d.w.z. uitsluitend:

- 1° voor de aangelegenheden die niet worden geregeld door de bepalingen van titel VIII van het derde deel van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie en van het Protocol betreffende de statuten van het Europees Stelsel van centrale banken en van de Europese Centrale Bank, noch door de wet van 22 februari 1998 tot vaststelling van het organiek statuut van de Nationale Bank van België of door haar statuten; en
- 2° voor zover zij niet strijdig zijn met de bepalingen bedoeld in 1°.

BIJLAGE 2

(duizenden euro's)

SCHULDEN GEWAARBORGD DOOR DE BELGISCHE OVERHEID Nihil

*
* *

OPEISBARE SCHULDEN, JEGENS FISCALE BESTUREN EN JEGENS DE RIJKSDIENST
VOOR SOCIALE ZEKERHEID

Vervallen schulden: Nihil
Niet-vervallen schulden: 12 849
Geraamde schulden: Nihil

*
* *

TE BETALEN BELASTINGEN EN TAKSEN Nihil

*
* *

KAPITAAL- OF INTRESTSUBSIDIES UITBETAALD OF TOEGEKEND DOOR OPENBARE
BESTUREN OF INSTELLINGEN Nihil

*
* *

BIJLAGE 3

JAARREKENING EN VERSLAGEN BETREFFENDE HET BOEKJAAR 2023

Deze bijlage is een uittreksel uit het ondernemingsverslag van de Nationale Bank van België, dat integraal op haar internetsite www.nbb.be gepubliceerd is.

3.1 Jaarverslag¹

3.1.1 Ontwikkeling van de resultaten en positie van de Bank

3.1.1.1 Balans

Het balanstotaal daalde met 15,5 %, dat is met € 52,6 miljard, tot € 286,4 miljard.

Binnen de monetairbeleidstransacties nam de liquiditeit in euro die aan de kredietinstellingen werd verstrekt vooral af door de daling van de kredietverlening op langere termijn (€ –40,0 miljard) en de daling van de effectenportefeuilles (€ –8,3 miljard). De Bank vergrootte haar eigen MTM-portefeuille in euro licht (€ +0,2 miljard) en verkleinde haar eigen MTM-portefeuille in deviezen sterk (€ –2,8 miljard). Ze stopte ook met beleggen in een eigen HTM-portefeuille in deviezen (die de gewenste omvang had bereikt) en verkleinde haar eigen HTM-portefeuille in euro (€ –0,7 miljard).

Dit leidde tot een daling van de liquiditeitsoverschotten in de depositofaciliteit (€ –21,5 miljard) en tot een kleine toename van de liquiditeit op de rekeningen-courant (€ +1,6 miljard). Het nettobedrag van de uitgaande betalingen via het TARGET-betalingssysteem nam eveneens zeer sterk af (€ –23,7 miljard). Deze beweging, in combinatie met de stijging van het te ontvangen saldo na de toedeling van de monetaire inkomsten binnen het Eurosysteem, zorgde ervoor dat de verplichting binnen het Eurosysteem op de balansdatum werd omgezet in een vordering binnen het Eurosysteem.

Aan het einde van het jaar stegen de door de Bank in omloop gebrachte bankbiljetten (+8 %), terwijl de uitgifte door het Eurosysteem afnam (–1 %), waardoor de vordering die eind 2022 bestond, eind 2023 werd omgezet in een verplichting.

De onderstaande tabel biedt een overzicht van de effectenportefeuilles die een belangrijk onderdeel uitmaken van de actiefzijde van de balans.

Overzicht van de portefeuilles waardepapieren tegen boekwaarde

(eindeperiodegegevens, in € miljard)

	2023	2022
■ vastrentende waardepapieren in deviezen ('MTM portefeuille')	7,3	10,1
■ vastrentende waardepapieren in deviezen die tot de vervaldag worden aangehouden ('HTM portefeuille')	0,9	0,9
■ vastrentende waardepapieren in euro ('MTM portefeuille')	0,0	0,0
■ beleggingsfondsen in euro ('MTM portefeuille')	1,2	1,0
■ vastrentende waardepapieren in euro die tot de vervaldag worden aangehouden ('HTM portefeuille')	1,2	1,9
■ vastrentende waardepapieren in euro in de statutaire portefeuille	6,4	7,0
Totaal portefeuilles in eigen beheer van de Bank	17,0	20,9
■ voor doeleinden van monetair beleid aangehouden waardepapieren	221,1	229,4
Totaal portefeuilles	238,1	250,3

Op balansdatum worden de MTM-portefeuilles gewaardeerd tegen marktprijs. De HTM-portefeuille, de statutaire portefeuille en de monetairbeleidsp portefeuilles worden gewaardeerd tegen afgeschreven aankoopprijs.

De voor rekening van de Bank beheerde MTM-effectenportefeuilles daalden met € 2,6 miljard.

¹ 1. Krachtens artikel 3:6 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

De voor rekening van de Bank beheerde HTM-effectenportefeuilles namen ook af, met € 0,7 miljard, doordat op vervaldag gekomen effecten in euro niet werden herbelegd.

De omvang van de statutaire portefeuille wordt bepaald door de som van het kapitaal, de reserves en de afschrijvingsrekeningen. Na de bestemming van het resultaat van het boekjaar 2022 werden de op vervaldag gekomen vastrentende effecten in deze portefeuille niet herbelegd om te voldoen aan het door de Regentenraad vastgestelde maximum (zie de waarderingsregels, punt 3.2.7.2.III.3).

Tot eind februari 2023 bleef het Eurosysteem de hoofdsom van vervallende effecten die in het kader van het programma voor de aankoop van activa (Asset Purchase Programme, APP) werden aangekocht, volledig herbeleggen. Daarna nam de APP-portefeuille in een gelijkmatig en voorspelbaar tempo af. Tot eind juni 2023 bedroeg de daling gemiddeld € 15 miljard per maand, aangezien het Eurosysteem de hoofdsom van de vervallende effecten niet volledig herbelegde. In juni 2023 besloot de Raad van Bestuur de herbeleggingen in het kader van het APP vanaf juli 2023 stop te zetten. Daarna nam de APP-portefeuille af op vervaldatum van de effecten. De vermindering bedroeg in 2023 € 8,1 miljard voor de Bank.

Wat betreft het pandemie-noodaankoopprogramma (Pandemic Emergency Purchase Programme, PEPP) bleef het Eurosysteem de hoofdsom van de vervallende effecten gedurende het hele jaar volledig herbeleggen. De Raad van Bestuur wil de hoofdsom van de op vervaldag gekomen effecten die zijn aangekocht in het kader van dit programma volledig blijven herbeleggen in de eerste helft van 2024. De Raad wil ook de PEPP-portefeuille met gemiddeld € 7,5 miljard per maand verminderen in de tweede helft van 2024 en de herbeleggingen onder dit programma aan het einde van dat jaar stopzetten. Daarnaast zal de Raad van Bestuur blijf blijven geven van flexibiliteit bij de herbelegging van vervallende aflossingen in de PEPP-portefeuille om de pandemiegerelateerde risico's voor het transmissiemechanisme van het monetair beleid tegen te gaan. Het uitstaande bedrag in dat programma belooft voor de Bank € 61,3 miljard.

In het CSPP-programma heeft de Bank, net als de voorgaande jaren, voor rekening van het Eurosysteem waardepapieren aangekocht voor een veel groter

percentage dan haar verdeelsleutel in het kapitaal van de ECB.

Hierna volgt de geografische uitsplitsing van de effecten van de portefeuilles in eigen beheer.

(in € miljoen)

	Boekwaarde	Marktwaaarde	Herwaarderingsrekeningen
België	3 315,0	2 942,4	–
Verenigde Staten	6 816,5	6 797,4	33,0
Duitsland	1 115,1	1 056,3	–
Spanje	208,6	207,7	0,1
Frankrijk	1 317,0	1 228,9	0,8
Oostenrijk	239,8	231,7	–
Italië	25,0	25,2	–
Japan	224,9	220,0	0,3
Internationale instellingen	874,7	793,1	–
Nederland	344,4	323,6	0,2
Luxemburg	38,0	33,3	–
Canada	387,3	360,9	0,8
Zwitserland	195,6	195,6	1,6
Finland	319,2	301,3	–
Verenigd Koninkrijk	50,7	50,7	0,1
Overige	429,4	403,6	0,6
Totaal vastrentende waardepapieren	15 901,2	15 171,7	37,5
Beleggingsfondsen	1 178,9	1 178,9	178,9
Totaal portefeuilles	17 080,1	16 350,6	216,4

Bij een volledige verkoop van al haar portefeuilles in eigen beheer op balansdatum, zou de Bank: (i) de meerwaarden hebben gerealiseerd die ze nu, als niet-gerealiseerde meerwaarden, in de herwaarderingsrekeningen heeft geboekt (€ 216,4 miljoen) op de passiefzijde van de balans, alsook (ii) het negatieve verschil tussen markt- en boekwaarde (€ –729,5 miljoen). Zo zou per saldo een extra verlies van zowat € 513,1 miljoen in het resultaat zijn opgenomen.

Net zoals in 2022 hebben de impairment tests in 2023 niet geleid tot het ten laste nemen van waardeverminderingen op de portefeuilles in eigen beheer van de Bank. De impairment tests op de PECSPP-portefeuille leidden daarentegen tot het ten laste nemen van

waardeverminderingen van € 1,6 miljoen op deze portefeuille (wat overeenkomt met 3,61394 % van de totale waardevermindering die binnen het Eurosysteem werd geboekt).

De Bank sloot opnieuw termijntransacties af om het wisselkoersrisico op haar activa in dollar en in SDR te verkleinen. Zo steeg in 2023 de nettopositie in dollar licht van USD 2,2 miljard (€ 2,1 miljard) in 2022 tot USD 2,5 miljard (€ 2,2 miljard). De nettopositie in SDR daalde van SDR 27,1 miljoen (€ 33,9 miljoen) in 2022 tot SDR 25,6 miljoen (€ 31,2 miljoen). De posities in Chinese yuan en in Zuid-Koreaanse won werden in 2023 volledig geliquideerd. Aan het einde van het boekjaar waren in de herwaarderingsrekeningen op het passief van de balans positieve wisselkoersverschillen geboekt voor € 158,9 miljoen.

Monetairbeleidstransacties waarvoor een risicodeling van toepassing is

(in € miljard)

	Balansen NCB's	Verdeelsleutel NBB: 3,61 %	Balans NBB
Kredietverlening aan kredietinstellingen van het eurogebied i.v.m. monetairbeleidstransacties, luidende in euro	410,3	14,8	9,0
Basisherfinancieringstransacties	14,1	0,5	0,1
Langerlopende herfinancieringstransacties	396,2	14,3	8,9
Marginale beleningsfaciliteit	0,0	0,0	–
Voor doeleinden van monetair beleid aangehouden waardepapieren	1 048,7	38,0	99,9
SMP	1,9	0,1	0,0
CBPP3	262,1	9,5	6,3
ABSPP	–	–	–
PSPP-Supranational securities	255,3	9,2	–
CSPP	323,9	11,7	80,2
PECBPP	5,2	0,2	0,1
PEABSPP	–	–	–
PEPSPP-Supranational securities	154,3	5,6	–
PECSPP	46,0	1,7	13,3
Totaal	1 459,0	52,8	108,9

Om de gedeelde risico's te bepalen, moet er rekening worden gehouden met het aandeel van de Bank in de monetairbeleidsp portefeuilles en de krediettransacties

van de centrale banken van het Eurosysteem, dat € 52,8 miljard belooft. Bovendien moet er rekening worden gehouden met de waardepapieren waarvan de risico's niet worden gedeeld. Hun boekwaarde bedraagt € 121,2 miljard en is opgenomen in post 7 van de balans (zie toelichting 7).

Overeenkomst inzake netto financiële activa (Agreement on Net Financial Assets – ANFA)

De netto financiële activa van de Bank bedroegen eind 2023 € 14,6 miljard.

De overeenkomst over de netto financiële activa tussen de nationale centrale banken (NCB's) van het eurogebied en de Europese Centrale Bank (ECB) heeft tot doel een algehele limiet vast te leggen voor het totaalbedrag aan netto financiële activa die verband houden met de nationale taken die niet tot het monetair beleid behoren.

De beperking van het bedrag dat de NCB's kunnen aanhouden, is noodzakelijk om ervoor te zorgen dat de Raad van Bestuur van de ECB de volledige controle heeft over de omvang van de balans van het Eurosysteem, om zo het monetair beleid efficiënt te kunnen uitvoeren.

De netto financiële activa zijn gelijk aan het verschil tussen de activa die niet direct verband houden met het monetair beleid en de passiva die evenmin direct met het monetair beleid samenhangen.

3.1.1.2 Resultaat

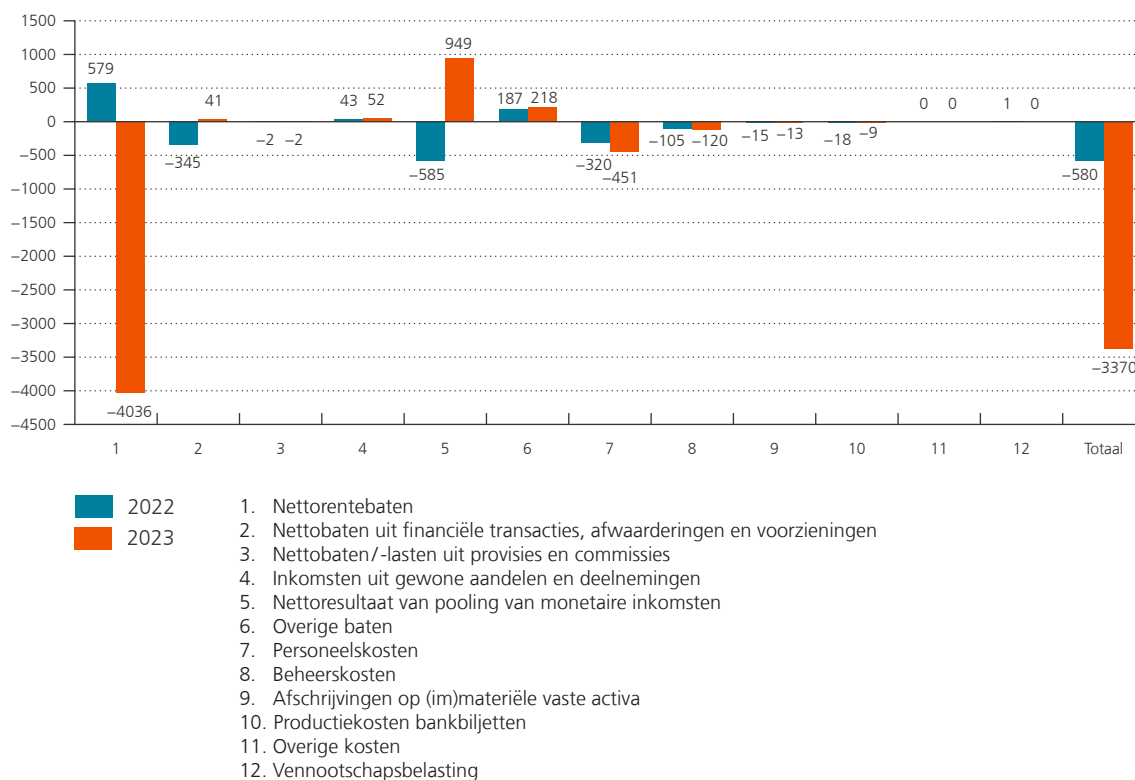
De Bank liet in 2023 een verlies optekenen van € 3 370 miljoen, tegenover een verlies van € 580 miljoen in het voorgaande boekjaar (€ –2 970 miljoen¹).

Deze evolutie van het resultaat is voornamelijk het gevolg van de forse daling van de nettorentebaten (€ –4 615 miljoen), die vooral het gevolg was van de toenemende financieringskosten van de monetairbeleidsp portefeuilles: de rentelasten op de deposito's die de kredietinstellingen bij de Bank aanhouden namen toe, terwijl de activa waaruit die portefeuilles bestaan en die meestal een lange looptijd hebben, bij aankoop

¹ In punt 3.1.1.2 geven de bedragen tussen haakjes de invloed weer op de resultatenrekening.

Algemene structuur van het resultaat

(in € miljoen)

een laag rendement hadden. Dat effect werd evenwel deels getemperd door de verbetering van het nettoresultaat uit financiële transacties (€ +386 miljoen) en de toename van de terugwinning door de Bank in het kader van de verdeling van de monetaire inkomsten (€ +1 535 miljoen). De afname van de nettorentebaten wordt voornamelijk verklaard door:

- de rentestijging op de depositofaciliteit (€ -6 305 miljoen), de overtollige reserves en andere rekeningen-courant in combinatie met een stijging van de volumes ervan (€ -1 432 miljoen);
- de rentestijging op de Targetpositie (€ -1 391 miljoen);
- de daling van de volumes van de krediettransacties voor het monetaire beleid (€ -1 680 miljoen);
- de volumedaling van de vordering uit hoofde van de toedeling van bankbiljetten binnen het Eurosysteem (€ -155 miljoen);
- de daling van het rendement op de eigen portefeuilles in euro (€ -7 miljoen).

Deze evolutie wordt echter deels gecompenseerd door:

- de stijging van de rentebaten in verband met de krediettransacties voor het monetaire beleid (€ +2 976 miljoen);
- het volumeverloop van de Targetpositie (€ +2 574 miljoen);
- de gemiddelde volumetoename van de monetaire portefeuilles (€ +33 miljoen) in combinatie met een herbelegging van de effecten tegen een hogere rente (€ +457 miljoen);
- de stijging van de rentetarieven op de vorderingen binnen het Eurosysteem (€ +242 miljoen).

Het nettobedrag dat de Bank ontvangt naar aanleiding van de verdeling van de monetaire inkomsten nam aanzienlijk toe, met € 1 535 miljoen, voornamelijk als gevolg van:

- de daling van het met het Eurosysteem samengevoegde bedrag (€ +324 miljoen);
- de stijging van de opnieuw aan de Bank toegeerde monetaire inkomsten, die werd veroorzaakt door een toename van de totale monetaire inkomsten van het Eurosysteem (€ +1 212 miljoen).

De nettobaten uit financiële transacties verbeteren, voornamelijk onder invloed van de daling van de rente in dollar (€ +90 miljoen). De liquidatie van de posities in Chinese yuan en Zuid-Koreaanse won had ook een positieve invloed (€ +51 miljoen). Op de markt van de waardepapieren in euro namen de kapitaalverliezen toe als gevolg van de transacties in voor doeleinden van monetair beleid aangehouden waardepapieren (€ -10 miljoen). De ten laste van het resultaat genomen afwaarderingen op de waardepapieren in dollars daalden aanzienlijk (€ +313 miljoen). De gemiddelde depreciatie van de dollar veroorzaakte een daling van de gerealiseerde wisselkoerswinsten (€ -56 miljoen).

3.1.1.3 Bestemming van het resultaat

In 2023 lag de inflatie aanhoudend boven de door de centrale banken vastgelegde doelstelling, zodat de rente meermaals werd verhoogd, zowel in Europa als in de Verenigde Staten. Daardoor werd het renterisico waarvoor de Bank in haar voorgaande jaarverslagen waarschuwde, gedeeltelijk bewaarheid en waren de aandelen- en obligatiemarkten zeer volatiel. Door de combinatie van die elementen leed de Bank aan het einde van het boekjaar 2023 een verlies.

In het scenario dat de renteomgeving en de marktverwachtingen over het toekomstige renteverloop weerspiegelt op balansdatum, blijven de resultaten van de Bank onder druk staan. Mocht dat scenario bewaarheid worden, wat nog zeer onzeker is, zou dat bij een ongewijzigde balanssamenstelling leiden tot een gecumuleerd verlies van € 6,1 miljard over een tijdshorizon van vijf jaar. Indien de rentetarieven hoger uitkomen dan die marktverwachtingen, zou dat negatieve effect groter zijn, en omgekeerd in geval van sterkere daling van de rentetarieven. Het is onmogelijk om voldoende betrouwbare prognoses te maken over een langere periode dan vijf jaar, gelet op de vele onzekerheden. Niettemin zou de Bank in dit scenario, bij ongewijzigde omstandigheden, voorbij deze tijdshorizon geen substantiële verliezen meer boeken en opnieuw winstgevend worden.

Een raming van de berekenbare risico's is het uitgangspunt voor de bepaling van het minimumbedrag van de reserves. De financiële risico's van de Bank worden ofwel berekend volgens de value at risk/expected shortfall-methodologie, waarvoor de Bank zeer voorzichtige parameters hanteert op het gebied van verdeling, probabiliteit en tijdshorizon, ofwel volgens

scenario's/stresstests op lange termijn. Deze methodologieën worden ook door andere leden van het Eurosysteem toegepast.

Op basis van deze berekeningen bepaalt de Bank (i) het minimumniveau van de reserves om de geraamde risico's te dekken en (ii) het gewenste niveau van de reserves op middellange termijn, waarbij rekening wordt gehouden met uitzonderlijke restrisico's, met stressscenario's en – in toepassing van het op 27 maart 2024 aangepaste reserverings- en dividendbeleid – met de risico's die niet op de balans staan maar die snel zouden kunnen ontstaan ten gevolge van de opdrachten van de Bank als centrale bank.

De ramingen van de risico's en de prognoses voor de resultaten van de Bank zijn aan veel onzekerheden onderhevig, onder meer omtrent het toekomstige verloop van de markt en de eventuele monetairbeleidsbeslissingen van de Raad van Bestuur van de ECB. De onzekerheid is des te groter naarmate het einde van de projectiehorizon verder verwijderd is.

De ramingen eind 2023 van het minimumniveau van de reserves en van het gewenste niveau van de reserves op middellange termijn belopen respectievelijk ongeveer € 7,5 miljard en € 13,6 miljard¹.

Bij de berekening van deze niveaus wordt onder meer rekening gehouden met een raming van de verwachte resultaten in de volgende jaren en met een raming van de risico's op:

- de portefeuilles eigen waardepapieren van de Bank in euro en in deviezen;
- de in de balans van de Bank opgenomen krediettransacties en portefeuilles waardepapieren ten behoeve van het monetair beleid, waarvoor zij alleen de risico's draagt;
- de krediettransacties en voor doeleinden van monetair beleid aangehouden effectenportefeuilles op de balans van alle NCB's van het Eurosysteem, waarvan het risico over deze NCB's wordt verdeeld (zie toelichtingen 5 en 7 van de toelichting bij de jaarrekening).

¹ Tegenover een bedrag eind 2022 in de grootteorde van € 15,2 miljard wat het gewenste niveau betreft. Er wordt opgemerkt dat de Bank vanaf boekjaar 2023 zowel over het minimumniveau van de reserves communiceert als over het gewenste niveau op middellange termijn gelet op de aanpassing van het reserverings- en dividendbeleid d.d. 27 maart 2024.

Overeenkomstig het reserveringsbeleid wordt het negatieve resultaat eerst ten laste gelegd van de beschikbare reserve. Zo werd een bedrag van € 3 371,0 miljoen teruggenomen op de beschikbare reserve. Die terugnemning omvat ook het bedrag dat nodig is voor de storting van het minimumdividend van € 1,5 per aandeel (6% van het kapitaal), dat wordt gewaarborgd door het reservefonds en de beschikbare reserve, overeenkomstig de organieke wet, en dat € 0,6 miljoen bedraagt. Als gevolg van de bestemming van het resultaat bedragen de buffers van de Bank € 3,1 miljard. Rekening houdend met het minimumniveau van de reserves op de balansdatum en overeenkomstig het door de Regentenraad goedgekeurde dividendbeleid¹ wordt geen tweede dividend uitgekeerd voor het boekjaar 2023. Na de terugnemning op de beschikbare reserve zal de Bank overgaan tot verkopen van effecten uit de statutaire beleggingen, om te voldoen aan het vastgesteld plafond (zie punt 3.2.7.2.III.3 van de boekhoudregels).

Op grond van de organieke wet van de Bank wordt het saldo van de winst van het boekjaar toegewezen aan de Staat. Voor 2023 wordt bijgevolg geen bedrag toegekend aan de Staat.

Hoewel de resultatenrekening gedurende twee opeenvolgende jaren een verlies over het jaar laat zien, wordt de jaarrekening opgesteld volgens het continuïteitbeginsel. In voorkomend geval kan een centrale bank haar taken immers blijven uitvoeren met een negatieve kapitaalpositie zonder dat de continuïteit van de bedrijfsvoering in gevaar komt.

3.1.2 Risicobeheer

Inzake risicobeheer hanteert de Bank de methode van de 'drie verdedigingslijnen'.

De departementen, autonome diensten en cellen dragen de **eerstelijnsverantwoordelijkheid** voor de efficiënte werking van het interne controlesysteem. Dat houdt in dat ze:

- de risico's van hun entiteiten opsporen, evalueren, controleren en beperken;
- adequate mechanismen instellen voor interne controle en risicobeheer, om zo de risico's voor

- hun entiteiten te beheersen, binnen de door het Directiecomité vastgelegde risicotolerantiegrenzen;
- erop toezien dat de doelstellingen, de beleidslijnen en de interne controle in hun entiteiten in acht worden genomen.

De **tweedelijnsverantwoordelijkheid** voor de efficiënte werking van het interne controlesysteem berust, wat de financiële risico's betreft (zie 3.1.2.1), bij de directeur-schatbewaarder. Wat de niet-financiële risico's betreft (zie 3.1.2.2), ligt de tweedelijnsverantwoordelijkheid bij de directeur die bevoegd is voor het departement Tweedelijnsstoezicht.

De dienst Interne audit draagt de **derdelijnsverantwoordelijkheid** voor de efficiënte werking van het interne controlesysteem. Hij is ermee belast het Directiecomité, met inachtneming van de hoogste graad van organisatorische onafhankelijkheid en objectiviteit, aanvullende zekerheid te verstrekken over de doelmatigheid van de governance, het risicobeheer en de interne controle van de Bank, ook wat betreft de verwezenlijking van de doelstellingen inzake beheer en controle van de risico's door de eerste en de tweede verdedigingslijn.

Het beheer van de financiële en niet-financiële risico's tijdens het verslagjaar wordt hieronder nader toegelicht.

3.1.2.1 Beheer van de financiële risico's

3.1.2.1.1 Portefeuilles en risicofactoren

Het beheer van de goud- en deviezenreserves, van de effectenportefeuilles in euro en van de monetairbeleidstransacties (interventieportefeuille, lenings-transacties, ...) stelt de Bank, net als elke financiële instelling, bloot aan financiële risico's, zoals markt- en kredietrisico's en operationele risico's.

De Bank voert samen met andere centrale banken van het Eurosysteem krediettransacties uit en participeert in aankoopprogramma's in het kader van het monetair beleid. De risico's op soevereine emittenten, die voortvloeien uit het Asset Purchase Programme (APP) en het Pandemic Emergency Purchase Programme (PEPP), hebben een specifieke impact op het kredietrisico als gevolg van de concentratie bij sommige soevereine emittenten en worden voor het grootste gedeelte ook niet gedeeld binnen het Eurosysteem. De risico's

¹ Zie punt 3.2.7.3

in verband met de overige aankoopprogramma's worden daarentegen over de centrale banken verdeeld op basis van de kapitaalsleutel van de ECB. De risico's met betrekking tot de krediettransacties worden in principe gedeeld binnen het Eurosysteem.

Daarnaast beheert de Bank de eigen beleggingen, die in verschillende portefeuilles worden aangehouden. De beleggingstransacties in verband met de portefeuilles van de Bank worden uitgevoerd, rekening houdend met de voorrang van de monetairbeleidsprogramma's en met een strikte organisatorische scheiding die erop gericht is om elk risico op belangenconflict te vermijden. De portefeuilles waardepapieren in euro bestaan voornamelijk uit in euro luidende overheidseffecten, uitgegeven door de lidstaten van de Europese Unie en, in mindere mate, uit obligaties gewaarborgd door eersterangsvorderingen van het type gedekte obligaties (covered bonds). De portefeuilles waardepapieren in deviezen bestaan hoofdzakelijk uit liquide effecten van soevereine emittenten. Om de verhouding risico/rendement van haar activa op lange termijn te verbeteren, belegt de Bank daarnaast een gedeelte van de eigen beleggingsportefeuilles in bedrijfsobligaties in dollar, alsook een beperkt gedeelte van de eigen beleggingsportefeuilles in een deelneming in een handelbaar beleggingsfonds dat bestaat uit aandelen van Europese bedrijven die een zo getrouw mogelijk beeld geven van de prestaties van een Europese index, uitgezonderd het Verenigd Koninkrijk en Zwitserland en met toepassing van de ESG-criteria. Het fonds wordt extern en passief beheerd om elk belangenconflict uit te sluiten. In het kader van het reservebeheer maakt de Bank eveneens gebruik van derivaten.

3.1.2.1.2 *Risicoappetijt*

Voor haar beheer van de eigen beleggingsportefeuilles bepaalt de Bank in eerste instantie een risicoappetijt die de verschillende types financiële risico's vaststelt en een niveau vastlegt, zowel voor individuele risico's als voor het algemene risico, dat ze passend acht volgens haar mate van risicoaversie. Deze risicoappetijt hangt samen met de strategische doelstellingen en de verplichtingen die gerelateerd zijn aan het vervullen van haar opdrachten, in alle omstandigheden, alsook met haar vermogen om zelfs uitzonderlijke verliezen te lijden. Dit risiconiveau en de verdeling tussen de risico's worden op geregelde tijdstippen opnieuw beoordeeld in het licht van het verloop en de ontwikkeling van haar opdrachten, met name inzake monetair beleid, alsook van de opgetekende of

verwachte veranderingen van de verschillende risico's en hun onderlinge interactie. De opgelegde beperkingen inzake risicofactoren en de samenstelling van de portefeuilles weerspiegelen dus het risiconiveau dat de Bank aanvaardbaar acht en worden zo nodig aangepast aan de marktontwikkelingen en aan de gevolgen van het vervullen van de taken van de Bank, met name de samenstelling van de monetairbeleidsportefeuilles. Vervolgens zet ze een beleid op om die risico's te beperken en te beheren, alsook om ze op een vooraf bepaald niveau te handhaven. De Bank bepaalt met name de samenstelling inzake kredietwaardigheid van de emittenten, duration, valuta's, markten en financiële instrumenten voor haar eigen beleggingsportefeuilles.

3.1.2.1.3 *Beheer van de risico's*

Kredietrisico in het kader van het monetair beleid

Inzake de krediettransacties en aankoopprogramma's, die de Bank samen met andere centrale banken uitvoert in het kader van het monetair beleid, heeft het Eurosysteem via het Risicomanagementcomité (RMC), een risicobeheersingskader opgezet om een geharmoniseerde tenuitvoerlegging in het gehele eurogebied mogelijk te maken. Zodoende zijn de criteria voor de aankoop van effecten geharmoniseerd en kunnen de beleenbare activa op niet-discriminatoire wijze worden aangewend. Ook de maatregelen ter controle van de kredietrisico's op monetairbeleidstransacties zijn in het gehele Eurosysteem gelijk.

Kredietrisico in het beheer van de eigen beleggingsportefeuilles

Om het kredietrisico (inclusief het migratierisico), namelijk het risico op verliezen die kunnen voortvloeien uit wanbetaling (met inbegrip van een herstructurering van de schuld) of uit de verslechtering van de kredietwaardigheid van de tegenpartijen of emittenten, te beperken, geeft de Bank de voorkeur aan instrumenten met een soeverein risico van hoge kredietkwaliteit of aan instrumenten die door onderpand worden gedekt, en begrenst ze strikt haar andere beleggingen, met name de bankdeposito's. De Bank gaat voor het ramen van het kredietrisico voor elke emittent of tegenpartij onder meer uit van de ratings van verscheidene gespecialiseerde bureaus en van 'voorspellingsmethodes' waarin rekening wordt gehouden met het verloop van sommige markten (credit

default swaps, kans op faillissement, beurswaarde, enz.). De Bank eist van de emittenten van de instrumenten waarin ze belegt en van de tegenpartijen waarmee ze werkt een hoge rating en diversifieert haar beleggingen zoveel mogelijk. Voor derivaten wordt het kredietrisico op de tegenpartijen beperkt door een beroep te doen op centrale tegenpartijen en/of door minimumratingvereisten en looptijdrestricties. Voor de bedrijfsobligaties die deel uitmaken van de eigen beleggingsportefeuilles gelden specifieke regels (minimumrating, verregaande diversificatieverplichting, enz.), die regelmatig worden herzien, teneinde het kredietrisico en de eventuele verliezen verder te beperken.

Marktrisico in het beheer van de eigen beleggingsportefeuilles

Het marktrisico (verliezen die zouden kunnen voortvloeien uit een ongunstige ontwikkeling van de wisselkoersen, de activaprijzen en de rente) wordt beheerd door voor elke obligatieportefeuille in eigen beheer de strategische duration vast te leggen en de maximaal toegestane afwijkingen in het kader van het actieve beheer aan de hand van de value at risk-methodologie. Tevens bepaalt de Bank de maximale openstaande positie in vreemde valuta en het maximale renterisico dat voortvloeit uit het beheer van de eigen beleggingsportefeuilles.

Liquiditeitsrisico in het beheer van de eigen beleggingsportefeuilles in deviezen

Teneinde het wisselkoersrisico te beperken, financiert de Bank een deel van de deviezenportefeuille door middel van repurchase agreements en swaps. Dit stelt de Bank bloot aan een specifiek (funding-)liquiditeitsrisico (het risico dat voortvloeit uit de onmogelijkheid om deze activa te financieren in deviezen). Daarnaast dient de Bank, als onderdeel van haar mandaat, te beschikken over voldoende liquide activa in deviezen, waardoor de Bank onderhevig is aan een (markt-)liquiditeitsrisico (het risico dat activa niet tegen een redelijke prijs kunnen worden gerealiseerd). De Bank heeft voor beide risico's minimale ratio's bepaald waaraan de portefeuilles in deviezen alsook hun financiering dienen te voldoen.

Renterisico voortvloeiend uit monetairbeleidstransacties en het beheer van de eigen beleggingsportefeuilles

Van de inkomsten van de Bank zijn de inkomsten die voortvloeien uit de emissie van bankbiljetten traditioneel de belangrijkste. Voor de centrale banken zijn bankbiljetten passiva waarvoor geen rente wordt vergoed. Als tegenpost houden ze rentegevende of productieve activa aan. De inkomsten van die activa, alsook de inkomsten die de Bank ontvangt uit de activa die worden aangehouden als tegenwaarde voor de depositoverplichtingen ten aanzien van kredietinstellingen, worden op het niveau van het Eurosysteem samengevoegd en tussen de centrale banken van dat systeem herverdeeld in verhouding tot hun aandeel in het kapitaal van de ECB.

Als gevolg van het APP en het PEPP heeft een groot deel van de actiefzijde van de Bank geen bankbiljetten meer als tegenpost, maar wel andere passiva, zoals de lopende rekeningen van de kredietinstellingen en de depositofaciliteit. Die worden vergoed tegen een door de Raad van Bestuur van de ECB vastgelegde (positieve of negatieve) kortetermijnrente. Deze evolutie bracht een verhoging van het rentevoetrisico op langere termijn met zich mee. Het renterisico dat voortvloeit uit het beheer van de eigen beleggingsportefeuilles wordt beperkt door een limietenkader (zie marktrisico in het beheer van de eigen beleggingsportefeuilles).

Klimaatrisico

Inzake het beheer van klimaatgerelateerde financiële risico's zet de Bank haar integratiebeleid van ESG-criteria voor het beheer van haar tegoeden voort, in lijn met het [Handvest voor duurzaam en verantwoord investeren](#)¹.

Zowel de marktrisico's en de kredietrisico's van de portefeuilles als de liquiditeitsrisico's in deviezen, het renterisico en het klimaatrisico worden van nabij gevolgd. De Bank beschikt over risicobeheersingsprocedures, waarbij limieten en criteria waaraan de effecten moeten voldoen in het geïntegreerde portefeuille-beheerssysteem worden gecontroleerd, en er is een periodieke interne rapportering van deze risico's.

¹ https://www.nbb.be/doc/ts/enterprise/shareholders/sri_charter_nl.pdf

Ten slotte beperkt de Bank het operationele risico door de aan de beleggingstransacties gerelateerde activiteiten te spreiden over drie afzonderlijke diensten: de Front Office, die belast is met de transacties, de Back Office, die zorgt voor de afwikkeling ervan, en de Middle Office, die belast is met het beheer van de risico's.

3.1.2.1.4 Raming van de risico's

Bij elke raming van een financieel risico wordt gebruikgemaakt van veelal kwantitatieve methodes die bepaalde keuzes vereisen op het vlak van hypothesen, parameters of scenario's die een substantiële impact kunnen hebben op de finale risicometing. Dit modelrisico wordt beheerd door een combinatie van (i) een regelmatige herbeoordeling naarmate endogene en exogene factoren zich ontwikkelen, (ii) een alignering met de risicobeheermethodes van het Eurosysteem, (iii) een gevoeligheidsanalyse van de resultaten voor de gemaakte keuzes, en (iv) een validatie op het hoogste niveau van de door experts van de Bank uitgewerkte voorstellen.

Voor de algemene raming van de verschillende risico's gebruikt de Bank diverse methodes met verschillende parameters, hypothesen of scenario's. De Bank hanteert enerzijds een stochastische aanpak (expected shortfall) gebruik makend van voorzichtige en coherente parameters, waarvan de geschiktheid op gezette tijden wordt bijgesteld. Anderzijds voert de Bank scenario-analyses en stresstests uit zodat het verloop van haar resultaten op korte en langere termijn geraamd kunnen worden. Deze scenario's worden zowel opgesteld door experts binnen de Bank als door externe instellingen en aangevuld met gevoeligheidsanalyses voor de belangrijkste risicofactoren. Deze methoden resulteren in een inschatting van het totale financiële risico van de Bank, rekening houdend met de relevante risico's en de inkomsten- en risicodeling met het Eurosysteem (in voorkomend geval).

Bij de bepaling van zowel het minimumniveau als het gewenste niveau voor de reserves wordt rekening gehouden met deze ramingen van de financiële risico's volgens kwantitatieve methoden zoals de expected shortfall en de scenario's/stresstests op lange termijn. Bij de bepaling van het gewenste niveau wordt eveneens rekening gehouden met risico's die nog niet op de balans staan, maar die snel zouden kunnen ontstaan ten gevolge van de opdrachten van de Bank als centrale bank. Aangezien de Bank

overeenkomstig haar boekhoudkundige regels geen voorzieningen voor toekomstige verliezen aanlegt, moet met de negatieve gevolgen voor de toekomstige reserves rekening worden gehouden indien het basis-scenario, dat de marktverwachtingen weerspiegelt, tot toekomstige verliezen zou leiden. Het minimumniveau en het gewenste niveau voor de reserves worden bijgevolg bepaald door de risicobedragen, die volgens de hierboven vermelde methoden worden berekend, te verhogen met het effect dat de geraamde toekomstige verliezen in het basisscenario zullen hebben op de toekomstige reserves over een tijdshorizon die overeenkomt met de horizon die wordt gebruikt voor de verschillende risicoberekeningsmethoden.

3.1.2.2 Beheer van de niet-financiële risico's

Departement Tweedelijnsstoezicht

Het **Tweedelijnsstoezicht** ontwikkelt een alomvattend kader voor risicobeheer voor de eerste verdedigingslinie, bestaande uit de departementen, diensten en autonome cellen van de Bank. Bovendien voert het departement risicoanalyses uit, en waakt het onafhankelijk over de effectieve en correcte uitvoering van het beheer van niet-financiële risico's, alsook over de naleving van wetten en regelgeving.

Drie verdedigingslinies

Het raamwerk voor het beheer van de niet-financiële risico's van de Bank berust op drie verdedigingslinies.

Op de eerste lijn staan alle operationele en transversale diensten die verantwoordelijk zijn voor het opsporen, evalueren en behandelen van de risico's die inherent zijn aan hun activiteiten. Dit betekent dat deze eerstelijnsdiensten alle risico's van hun activiteiten analyseren om te waarborgen dat ze binnen aanvaardbare limieten blijven. Zo kunnen de diensten de vastgestelde doelen bereiken.

Op de tweede lijn beschikt de Bank over een apart gespecialiseerd toezicht voor het beheer van de niet-financiële risico's. Dat departement is belast met de tenuitvoerlegging van en het toezicht op het beheerkader van de niet-financiële risico's. Het is verantwoordelijk voor de ontwikkeling en het onderhoud van de verschillende onderdelen van het risicoraamwerk van de Bank, en ondersteunt de eerste lijn in het beheren

van alle niet-financiële risico's. Dat omvat risico's gerelateerd aan fysieke beveiliging, bedrijfscontinuïteit (business continuity), uitbesteding, IT-, informatie- en cyberbeveiliging, en compliance. Voorbeelden daarvan zijn de naleving van de antiwitwaswetgeving, de wetgeving betreffende de algemene verordening gegevensbescherming (AVG) en de deontologische code.

De derde verdedigingslinie heeft als doel om onafhankelijk en objectief de effectiviteit van de interne controle te beoordelen en waar nodig aanbevelingen te formuleren om het risicobeheer te versterken.

In de loop van 2023 heeft de Bank een belangrijke hoeksteen in haar beheerskader voor niet-financiële risico's verder ontwikkeld en uitgebreid. In nauwe samenwerking met andere departementen is er een volledige inventaris opgesteld van alle bedrijfsprocessen en belangrijke subprocessen. Hierbij is onder andere onderzocht welke impact een ernstige verstoring van een proces zou kunnen hebben op de goede werking en de reputatie van de Bank. Dat maakt het mogelijk om bij de follow-up van de niet-financiële risico's gericht prioriteiten te stellen en middelen efficiënter te richten op de meest bedrijfskritieke processen en hun belangrijkste risico's. Daarnaast is er een eerste leidraad opgesteld voor het beheren van de risico's die samenhangen met het gebruik van generatieve artificiële intelligentie door de medewerkers.

Cybersecurity en bedrijfscontinuïteit

In het domein van cyberveiligheid en business continuity zet de Bank zich voortdurend in om het maturiteitsniveau en de robuustheid van haar veiligheids- en preventieregels verder te ontwikkelen en te verbeteren.

In die context is extra aandacht besteed aan de potentieel versturende effecten die cyberaanvallen kunnen hebben op de Bank, alsook op leveranciers van essentiële diensten of kritieke nutsbedrijven, zowel direct als indirect. Een specifiek aandachtspunt hierbij zijn de dreigingen van ransomware-aanvallen. In 2023 is in dit verband een uitgebreide simulatieoefening gehouden om een ransomware-aanval na te bootsen en de interne voorbereidingen te testen. Deze oefening werd uitgevoerd met verschillende experts en afdelingen binnen de Bank.

Om ervoor te zorgen dat medewerkers alert blijven voor potentiële cyberdreigingen vinden er regelmatig onaangekondigde campagnes plaats waarin echte

bedreigingen zoals phishingmails op een gecontroleerde manier worden gesimuleerd. De medewerkers die deze mails ontvangen en niet op een adequate manier reageren of zich laten misleiden, worden gevraagd om zich te verantwoorden. Vervolgens moeten ze een opfriscursus volgen en een test afleggen.

Om de bewustmaking en de trainingen verder te verbeteren en af te stemmen op de specifieke behoeften van verschillende doelgroepen, zoals nieuwkomers, IT- en andere experts en (top)managers, is er besloten om samen te werken met een externe leverancier die gespecialiseerd is in bewustwordings- en opleidingstrajecten.

In 2023 heeft het Operationeel Crisiscomité van de Bank met succes ook twee echte crisissituaties gecoördineerd¹. Daarnaast heeft de Bank een driedaagse conferentie georganiseerd over 'Operationeel Risicobeheer' (ORM), 'Bedrijfscontinuïteitsmanagement' (BCM) en 'Resilience' voor de centrale banken van het Eurosysteem. Tijdens deze conferentie zijn belangrijke actuele onderwerpen aan bod gekomen zoals het gebruik van clouddiensten en de impact daarvan op de cyberweerbaarheid, de best practices op dat vlak en de bescherming tegen cyberdreigingen van externe dienstverleners.

Bijwerken van het informatiebeveiligingsbeleid

Op het vlak van de informatiebeveiliging zijn de rollen en verantwoordelijkheden tussen de eerste en tweede lijn duidelijk afgebakend.

De Bank heeft haar beleid rond informatiebeveiliging grondig herzien, om alle medewerkers duidelijkheid te geven over de regels die ze moeten naleven bij de beveiliging van informatiesystemen. In dit beleid wordt dieper ingegaan op aspecten als de bescherming van persoonsgegevens overeenkomstig de AVG en het werken met gevoelige informatie buiten de kantoren van de Bank (thuis of op afstand als gevolg van het toenemende telewerken).

Naast een duidelijke governance, draagt ook het bewustzijn van de gebruikers bij aan een betere informatiebeveiliging. Daarom gebruikt de Bank een awareness-programma via e-learning voor alle medewerkers. Om adequaat om te gaan met de risico's

¹ Een waterlek dat leidde tot een brand in een elektriciteitsinstallatie en de aanslagen in het centrum van Brussel tegen de Zweedse voetbalsupporters.

verbonden aan het gebruik en de migratie van toepassingen en data naar de cloud, heeft de Cloud Risk-werkgroep richtlijnen en een beslissingsboom ontwikkeld voor de operationele diensten. Deze zijn bedoeld om te beoordelen of, en onder welke voorwaarden, toepassingen en data naar de cloud kunnen worden overgezet. Hierbij is specifiek aandacht besteed aan het naleven van de wetgeving en het beschermen van persoonsgegevens volgens de AVG, en aan toepasselijke contractuele afspraken met derde partijen.

Regelmatige controles van biljetten

In het kader van het tweedelijnstoezicht op de bankbiljettenactiviteit voert een onafhankelijk controleteam in de tweede lijn permanent conformiteitscontroles uit in de Hoofdkas om risico's vast te stellen en te voorkomen. Deze controles omvatten kasinspecties, het omgaan met kasverschillen en klachten van financiële instellingen, interne controle bij beschadigde biljetten, niet integer verpakte waarden en offline vernietigingen van waarden, acceptatietesten van de machines waarmee bankbiljetten worden verwerkt (Banknotes Processing System – BPS), controles bij de leveranciers en de bestrijding van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme (AML/CFT). Bovendien worden er conformiteitscontroles uitgevoerd met behulp van onafhankelijke camerabeelden om te verzekeren dat de medewerkers de interne instructies en procedures kennen en naleven.

Tweedelijnstoezicht op het vlak van Compliance en de AVG

In overeenstemming met de deontologische code en de AVG, behandelde de cel Compliance in 2023 in totaal 48 verzoeken om interpretatie, 6 aanvragen om goedkeuring van een financiële transactie en 125 verklaringen betreffende voordelen van personeels- en directieleden. Daarnaast waren er nog 25 aanvragen gerelateerd aan de AVG.

Conform de AVG-vereisten, werden de gevolgen geëvalueerd van een aantal nieuwe transacties die potentieel een hoog risico voor de privacy met zich meebrachten. Om te voldoen aan de Kaderwet Verwerking Persoonsgegevens werden de overdrachten van persoonsgegevens aan andere overheden geformaliseerd door middel van een protocol dat op de website van de Bank gepubliceerd werd.

Op 1 juni 2023 traden een aantal nieuwe regels en gedragsnormen in werking met betrekking tot de

deontologische code van de Bank. Deze zijn een uitvoering van twee richtsnoeren van de ECB die de principes van een Ethisch Kader voor het Eurosysteem en voor het Gemeenschappelijk Toezichtsmechanisme vastleggen.

3.1.3 Gebeurtenissen na balansdatum

Na de balansdatum hebben zich geen gebeurtenissen voorgedaan die een significante invloed hadden op de financiële situatie en de resultaten van de Bank op 31 december 2023.

3.1.4 Omstandigheden die de ontwikkeling van de Bank sterk kunnen beïnvloeden

In juni 2023 besloot de Raad van Bestuur de herbeleggingen in het kader van het APP vanaf juli 2023 stop te zetten. Bijgevolg nam de APP-portefeuille af en zal deze blijven slinken door aflossingen.

Wat betreft het pandemie-noodaankoopprogramma (Pandemic Emergency Purchase Programme, PEPP) wil de Raad van Bestuur de hoofdsom van de in de eerste helft van 2024 vervallende effecten volledig blijven herbeleggen. De Raad wil ook de PEPP-portefeuille met gemiddeld € 7,5 miljard per maand verminderen in de tweede helft van 2024 en de herbeleggingen in dat kader aan het einde van dat jaar stopzetten. Daarnaast zal de Raad van Bestuur blijf blijven geven van flexibiliteit bij de herbelegging van vervallende aflossingen in de PEPP-portefeuille om de pandemiegerelateerde risico's voor het transmissiemechanisme van het monetair beleid tegen te gaan.

Verdere aanpassingen van het monetair beleid zijn uiteraard mogelijk, vooral rekening houdend met de geopolitieke onzekerheden en hun potentiële impact op de inflatie in het eurogebied.

De gevolgen van die beslissingen zouden de resultaten van de Bank onder druk kunnen zetten.

3.1.5 Onderzoek en ontwikkeling

Het afgelopen jaar heeft de Bank een belangrijke bijdrage geleverd aan diverse werkgroepen met

verscheidene andere centrale banken, waaronder die van het Eurosysteem. De werkzaamheden op het gebied van onderzoek en ontwikkeling waren vooral toegespitst op de dienstverlening in het Eurosysteem, die met name verband houdt met de bestrijding van valsmunterij, de bankbiljettencirculatie en de ontwikkeling van nieuwe echtheidskenmerken. Wat die kenmerken betreft, is de Bank actief betrokken bij projecten voor een toekomstige vernieuwing van de huidige serie bankbiljetten, waarvoor de ECB nog geen definitieve beslissing over de planning heeft genomen.

3.1.6 Belangenconflicten

Geen enkel lid van het Directiecomité had tijdens het verslagjaar een rechtstreeks dan wel onrechtstreeks belang van vermogensrechtelijke aard dat strijdig is met een beslissing of een transactie die ressorteert onder het Directiecomité.

3.1.7 Financiële instrumenten

In het kader van haar portefeuillebeheer gebruikt de Bank financiële instrumenten zoals (reverse) repurchase agreements, deviezenswaps, renteswaps en futures. De informatie ter zake wordt verstrekt in de jaarrekening, in het bijzonder in de 'Boekhoudkundige principes en waarderingsregels' (I.3 en I.7) en in de toelichtingen (2, 3, 6, 9, 13, 15, 16, 17, 25, 38 en 39).

Zie punt 3.1.2.1 voor een beschrijving van het beleid van de Bank inzake het beheer van de financiële risico's.

3.1.8 Deskundigheid en onafhankelijkheid van het Auditcomité

De leden van het Auditcomité zijn deskundig op het gebied van boekhouding en audit, door hun economische of financiële opleiding en/of de op die gebieden verworven relevante beroepservaring. Alle leden beantwoorden aan de onafhankelijkheidscriteria vervat in artikel 7:87, § 1 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

3.1.9 Verklaring inzake deugdelijk bestuur

3.1.9.1 De Belgische corporate governance code en het corporate governance charter

Voor beursgenoteerde ondernemingen in België is de Belgische corporate governance code (hierna 'de Code') de referentietekst inzake deugdelijk bestuur. De Code, die kan worden geraadpleegd via de website www.corporategovernancecommittee.be, heeft een aanbevelend karakter en formuleert principes en richtlijnen inzake deugdelijk bestuur die complementair zijn aan de wetgeving en niet in afwijking daarvan mogen worden geïnterpreteerd.

De Bank, die de vorm heeft van een beursgenoteerde naamloze vennootschap, is de centrale bank van het land. Ze maakt integraal deel uit van het Eurosysteem, dat als voornaamste opdracht heeft de prijsstabiliteit te handhaven. Daarnaast is ze belast met het toezicht op de financiële sector en oefent ze andere opdrachten van algemeen belang uit die haar door of krachtens de wet zijn toevertrouwd. Daardoor verschilt de situatie van de Bank fundamenteel van die van een gewone handelsvennootschap, waarvan het hoofdoel bestaat uit winstmaximalisatie.

De doorslaggevende rol van de opdrachten van algemeen belang heeft de wetgever ertoe gebracht een bijzonder rechtskader voor de Bank uit te werken. De bepalingen die van toepassing zijn op de naamloze vennootschappen gelden slechts aanvullend, dat wil zeggen voor de aangelegenheden die niet worden geregeld door het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, het aan dat Verdrag gehechte Protocol betreffende de statuten van het ESCB en van de ECB, de organieke wet en de statuten van de Bank, en voor zover de bepalingen voor de naamloze vennootschappen niet strijdig zijn met die hogere normen. Bovendien is de Bank, als lid van het Eurosysteem, onderworpen aan bijzondere boekhoudkundige regels. Ze heeft tevens een uitzonderingsstatuut inzake informatieverplichtingen: de regelgeving over de opmaak en de verspreiding van periodieke informatie is op haar niet van toepassing.

Haar opdrachten van algemeen belang, die eigen zijn aan haar rol als centrale bank, rechtvaardigen tevens

de bijzondere bestuursstructuur van de Bank, zoals vastgelegd in de organieke wet en de statuten. De specifieke bepalingen over de wijze waarop de leden van haar organen worden benoemd, de bijzondere samenstelling en rol van de Regentenraad, de beperkte bevoegdheden van de algemene vergadering van aandeelhouders en de specifieke bepalingen inzake de uitoefening van de controle, moeten waarborgen dat de Bank haar opdrachten van algemeen belang kan uitvoeren met respect voor de onafhankelijkheidseisen uit het Verdrag.

Dit verklaart dat een aantal bepalingen van de Code niet toepasselijk zijn op de Bank. De Bank is evenwel van oordeel dat de bestuursstructuur waaraan ze enerzijds door haar organieke wet en haar statuten en anderzijds door de Europese regelgeving is onderworpen, even veeleisend, zo niet op verschillende punten veeleisender is dan de Code.

Om het publiek ruime informatie te verstrekken over de corporate governance regels van de Bank heeft ze een corporate governance charter opgesteld waarin nadere toelichting wordt verschaft bij haar organisatie, bestuur en controle. Het charter kan worden geraadpleegd op de website van de Bank.

3.1.9.2 Interne controle- en risicobeheersing in verband met het proces van financiële verslaggeving

De financiële en niet-financiële risico's die verbonden zijn aan de activiteiten van de Bank en het beheer ervan, alsook de organisatie van het risicobeheer volgens het standaard drielagenmodel, worden beschreven in punt 3.1.2 van dit verslag.

Het Auditcomité monitort het proces van financiële verslaggeving en verzekert zich ervan dat de voornaamste risico's, met inbegrip van de risico's die verband houden met de naleving van bestaande wetgeving en reglementering, behoorlijk worden geïdentificeerd, beheerd en ter kennis gebracht van het Auditcomité en van het Directiecomité. Het kijkt tevens de verklaringen na inzake interne controle en risicobeheer die in het jaarverslag worden opgenomen.

Het Auditcomité bespreekt significante kwesties inzake de financiële verslaggeving met het Directiecomité en met de bedrijfsrevisor. Het Directiecomité licht het Auditcomité in over de methodes die worden

gebruikt voor het boeken van significante en ongebruikelijke transacties waarvan de boekhoudkundige verwerking vatbaar kan zijn voor diverse benaderingen. Het Auditcomité beoordeelt de relevantie en de coherentie van de boekhoudregels die de Regentenraad vaststelt, onderzoekt de voorgestelde wijzigingen van die boekhoudregels en legt hem hierover een advies voor. Het beoordeelt tevens de nauwkeurigheid, de volledigheid en de coherentie van de financiële informatie en onderzoekt in het bijzonder de jaarrekening, vastgesteld door het Directiecomité, voorafgaand aan de bespreking en goedkeuring in de Regentenraad.

De Regentenraad keurt de jaarrekening en het jaarverslag goed, evenals de boekhoudkundige regels en de regels over de interne organisatie van de Bank. Hij hoort het Auditcomité alvorens te beslissen over de goedkeuring van de jaarrekening en kan het Auditcomité verzoeken specifieke vragen in dit verband te onderzoeken en hem daarover verslag uit te brengen.

Overeenkomstig het aan het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie gehechte Protocol betreffende de statuten van het ESCB en van de ECB wordt de jaarrekening gecontroleerd en gecertificeerd door een onafhankelijke bedrijfsrevisor. De bedrijfsrevisor brengt bij het Auditcomité verslag uit over de belangrijke zaken die bij de controle van de jaarrekening aan het licht zijn gekomen en met name ernstige tekortkomingen in de interne controle van de financiële verslaggeving. Hij bevestigt jaarlijks schriftelijk aan het Auditcomité zijn onafhankelijkheid van de Bank en voert overleg met het Auditcomité over de bedreigingen voor zijn onafhankelijkheid en de veiligheidsmaatregelen die genomen zijn om deze bedreigingen in te perken.

3.1.9.3 Aandeelhouderschap

Het maatschappelijk kapitaal bedraagt € 10 miljoen en omvat 400 000 aandelen. 200 000 aandelen, of 50 % van de totale stemrechten, zijn in handen van de Belgische Staat. De overige 200 000 aandelen zijn verdeeld onder het publiek en staan genoteerd op Euronext Brussels. Behoudens de deelneming van de Staat heeft de Bank geen kennis van deelnemingen ten belope van 5 % of meer van de stemrechten.

Er zijn geen lopende of geplande programma's tot uitgifte of inkoop van aandelen. Er zijn geen effecten waaraan bijzondere zeggenschapsrechten verbonden zijn. Evenmin bestaan er wettelijke of statutaire beperkingen van de uitoefening van het stemrecht. De aandeelhouders van de Bank moeten er evenwel rekening mee houden dat de algemene vergadering van aandeelhouders van de Bank slechts over beperkte bevoegdheden beschikt. Ze is namelijk enkel bevoegd om de regenten te verkiezen (uit een dubbeltal van kandidaten), de bedrijfsrevisor te benoemen, kennis te nemen van de jaarrekening en het jaarverslag en om de statuten te wijzigen, op voorstel van de Regentenraad, in de gevallen waarin de Regentenraad hiervoor niet zelf bevoegd is.

De Regentenraad wijzigt de statuten om ze in overeenstemming te brengen met de bepalingen van de organieke wet en de voor België bindende internationale verplichtingen. Andere wijzigingen in de statuten gebeuren op voorstel van de Regentenraad door de algemene vergadering van aandeelhouders. Deze algemene vergadering moet met dat bijzondere doel worden bijeengeroepen en kan slechts op geldige wijze beraadslagen indien het voorwerp van de voorgestelde wijzigingen in de oproepingsbrief vermeld staat en wanneer zij die op de vergadering aanwezig of vertegenwoordigd zijn ten minste de helft van het maatschappelijk kapitaal vertegenwoordigen. Wanneer een eerste vergadering niet het hierboven voorgeschreven deel van het kapitaal vertegenwoordigt, zal een nieuwe vergadering worden bijeengeroepen die geldig zal beraadslagen ongeacht het aanwezige of vertegenwoordigde deel van het kapitaal. De statutenwijziging dient te worden goedgekeurd met drie vierde meerderheid van de stemmen verbonden aan het totaal van de op de algemene vergadering aanwezige of vertegenwoordigde aandelen. De statutenwijziging moet bovendien worden goedgekeurd bij koninklijk besluit.

Het dividend dat aan de aandeelhouders wordt uitgekeerd, wordt bepaald door de Regentenraad. Voor de concrete modaliteiten wordt verwezen naar het reserverings- en dividendbeleid van de Bank (zie punt 3.2.7.3). Het dividend is betaalbaar de vierde bankwerkdag na de algemene vergadering.

3.1.9.4 Samenstelling en werking van de bestuursorganen en andere actoren

GOUVERNEUR

De gouverneur wordt door de Koning benoemd, voor een hernieuwbare termijn van vijf jaar. Hij kan slechts door de Koning van zijn ambt worden ontheven indien hij niet meer aan de eisen voor de uitoefening van zijn ambt voldoet of op ernstige wijze is tekortgeschoten. Tegen die beslissing kan een beroep worden ingesteld voor het Hof van Justitie van de Europese Unie.

De heer Pierre Wunsch oefent het mandaat van gouverneur uit sinds 2 januari 2019.

DIRECTIECOMITÉ

De directeurs worden door de Koning benoemd op voordracht van de Regentenraad voor een hernieuwbare termijn van zes jaar. Ze kunnen slechts door de Koning van hun ambt worden ontheven indien zij niet meer aan de eisen voor de uitoefening van hun ambt voldoen of op ernstige wijze zijn tekortgeschoten.

Samenstelling van het Directiecomité op 31 december 2023:

Lid	Functie
Pierre Wunsch	gouverneur
Steven Vanackere	vicegouverneur
Vincent Magnée	directeur
Tom Dechaene	directeur
Tim Hermans	directeur
Géraldine Thiry	directeur

De functie van schatbewaarder wordt uitgeoefend door directeur Vincent Magnée en die van secretaris door directeur Tim Hermans.

Het curriculum vitae van de leden van het Directiecomité is beschikbaar op de website van de Bank.

Het Directiecomité vergaderde in 2023 47 keer over centralebankmateries, 44 keer over prudentieel toezicht en 13 keer over macroprudentieel beleid. Het Directiecomité is 36 maal bijeengekomen in de fysieke aanwezigheid van de meerderheid van zijn leden en 11 maal door middel van telecommunicatietechnieken.

REGENTENRAAD

Overeenkomstig artikel 20 van de organieke wet, zoals gewijzigd door de wet van 2 mei 2019 houdende diverse financiële bepalingen, is de Regentenraad samengesteld uit de gouverneur, de directeurs en 14 regenten. De regenten worden gekozen door de algemene vergadering voor een hernieuwbare termijn van drie jaar. Twee regenten worden gekozen op voordracht van de meest vooraanstaande werknemersorganisaties. Drie regenten worden gekozen op voordracht van de meest vooraanstaande organisaties van de nijverheid en de handel, van de landbouw en van de middenstand. Negen regenten worden gekozen op voordracht van de minister van Financiën. De functies van regent eindigen na de gewone algemene vergadering. De aftredingen hebben om het jaar plaats, per reeks, de ene van vier leden, de twee andere van vijf leden. De regent die gekozen wordt ter vervanging van een overleden of een ontslagnemend lid, voleindigt het mandaat van dat lid. De vertegenwoordiger van de minister van Financiën woont van rechtswege de vergaderingen van de Regentenraad bij.

Op de algemene vergadering van 15 mei 2023 kwam een einde aan de mandaten van mevrouwen Estelle Cantillon en Mia De Schampelaere en werden de mandaten van mevrouw Claire Tillekaerts, de heren Danny Van Assche en Eric Mathay en mevrouw Géraldine Van der Stichele hernieuwd. Mevrouw Griet Smaers en de heer Marc Bourgeois werden tot regent verkozen.

Regenten op 31 december 2023:

Mevr. Claire Tillekaerts¹, voorzitter
Dhr. Marc Leemans²
Dhr. Pieter Timmermans³
Dhr. Danny Van Assche³
Mevr. Géraldine Van der Stichele¹
Dhr. Thierry Bodson²
Mevr. Louise Fromont¹
Mevr. Helga Coppen¹
Mevr. Christine Mahy¹
Dhr. Lode Ceysens³
Mevr. Griet Smaers¹
Dhr. Marc Bourgeois¹

¹ Regent verkozen op voordracht van de minister van Financiën.

² Regent verkozen op voordracht van de meest vooraanstaande werknemersorganisaties.

³ Regent verkozen op voordracht van de meest vooraanstaande organisaties van de nijverheid en de handel, van de landbouw en van de middenstand.

Op 31 december 2023 waren slechts 12 van de 14 mandaten van regent ingevuld, als gevolg van het ontslag van mevrouw Géraldine Thiry uit haar mandaat van regent op 3 juli 2023 en dat van de heer Eric Mathay uit zijn mandaat van regent op 8 september 2023. Mevrouw Géraldine Thiry werd op 1 september 2023 benoemd tot lid van het Directiecomité van de Bank. Beide vacante mandaten zullen tijdens de algemene vergadering van aandeelhouders van 21 mei 2024 worden ingevuld.

De Regentenraad kwam in 2023 24 keer bijeen. Deze vergaderingen waren onder meer gewijd aan de goedkeuring van de jaarrekening en het jaarverslag van 2022, inclusief het remuneratieverslag, alsmede aan de bestemming van het resultaat voor dat boekjaar. De Regentenraad heeft de begroting van de Bank voor 2024 goedgekeurd en heeft de boekhoudregels voor het boekjaar 2023, na onderzoek door het Auditcomité, vastgesteld. Hij heeft kennisgenomen van het activiteitenverslag van het Auditcomité. Ten slotte werd van gedachten gewisseld over de algemene kwesties met betrekking tot de Bank en met betrekking tot de Belgische, Europese en mondiale economie. De Regentenraad is 21 maal bijeengekomen in de fysieke aanwezigheid van de meerderheid van zijn leden en driemaal door middel van telecommunicatietechnieken.

AUDITCOMITÉ

Het Auditcomité verstrekt advies aan de Regentenraad over de monitoring van het financiële verslaggevingsproces en aan het Directiecomité over de monitoring van de doeltreffendheid van het interne auditproces, de interne controle en het risicobeheer.

Het Auditcomité bestaat uit drie regenten die werden aangesteld door de Regentenraad. De vertegenwoordiger van de minister van Financiën woont van rechtswege de vergaderingen van het Auditcomité bij.

Samenstelling van het Auditcomité op 31 december 2023:

Voorzitter: Mevr. Griet Smaers, regent
Dhr. Marc Bourgeois, regent
Mevr. Helga Coppen, regent

Het Auditcomité kwam in 2023 acht keer bijeen. Tijdens die vergaderingen onderzocht het Auditcomité de jaarrekening en het jaarverslag over

het boekjaar 2022. Het Auditcomité nam bovendien kennis van het werkprogramma en de werkzaamheden van de dienst Interne audit en waakte over de onafhankelijkheid van de bedrijfsrevisor. Het Auditcomité hield daarnaast toezicht op de aanstellingsprocedure van een nieuwe bedrijfsrevisor en op de voorbereiding van de begroting van de Bank voor 2024. Het bracht ook een positief advies uit over de boekhoudregels voor het boekjaar 2023.

REMUNERATIE- EN BENOEMINGSCOMITÉ

Het Remuneratie- en benoemingscomité adviseert de Regentenraad over de vergoedingen van de leden van het Directiecomité en van de regenten. Daarnaast adviseert het de organen en entiteiten die bevoegd zijn om kandidaten voor te dragen voor openstaande mandaten in het Directiecomité en de Regentenraad, zodat ze alle toepasselijke wettelijke, statutaire en deontologische regels respecteren, en waakt het erover dat de organen van de Bank evenwichtig zijn samengesteld.

Het Remuneratie- en benoemingscomité bestaat uit drie regenten die werden aangesteld door de Regentenraad. De vertegenwoordiger van de minister van Financiën woont van rechtswege de vergaderingen van het Remuneratie- en benoemingscomité bij en de gouverneur neemt eraan deel met raadgevende stem.

Samenstelling van het Remuneratie- en benoemingscomité op 31 december 2023:

Voorzitster: Mevr. Claire Tillekaerts, regent
Dhr. Pieter Timmermans, regent
Mevr. Géraldine Van der Stichele, regent

Het Remuneratie- en benoemingscomité kwam in 2023 vier keer bijeen. De vergaderingen van het Remuneratie- en benoemingscomité zijn vertrouwelijk. Om evenwel afdoende transparantie te betonen aan het publiek, worden de werkzaamheden en beslissingen van het Remuneratie- en benoemingscomité op het vlak van remuneratiebeleid en remuneraties toegelicht in het remuneratieverslag (zie punt 3.1.10).

VERTEGENWOORDIGER VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Overeenkomstig artikel 22 van de organieke wet neemt de vertegenwoordiger van de minister van Financiën van rechtswege deel aan de vergaderingen

van de Regentenraad, het Auditcomité en het Remuneratie- en benoemingscomité. De functie van vertegenwoordiger van de minister van Financiën wordt sinds 1 oktober 2012 waargenomen door de heer Hans D'Hondt.

ALGEMENE VERGADERING VAN AANDEELHOUDERS

Tijdens de gewone algemene vergadering van 15 mei 2023 brachten de vicegouverneur en directeur Tom Dechaene verslag uit over de verrichtingen van het boekjaar 2022. De leden van het Directiecomité beantwoordden tal van vragen. Tot slot brachten de aanwezige aandeelhouders hun stem uit om de vacante mandaten van regent te kunnen invullen. De notulen van de vergadering werden gepubliceerd op de website van de Bank.

BEDRIJFSREVISOR

De functie van bedrijfsrevisor van de Bank wordt waargenomen door de vennootschap KPMG Bedrijfsrevisoren, die wordt vertegenwoordigd door de heer Olivier Macq. De algemene vergadering van 15 mei 2023 heeft de vennootschap KPMG Bedrijfsrevisoren gekozen als nieuwe bedrijfsrevisor voor een periode van drie jaar.

3.1.9.5 Diversiteitsbeleid

De Bank streeft naar diversiteit in alle mogelijke vormen. Ze hecht belang aan een evenwichtige samenstelling van haar bestuursorganen en haar personeelsbestand.

Zo houdt het Remuneratie- en benoemingscomité rekening met diversiteit bij zijn adviezen over benoemingen.

De Bank is evenwel gebonden aan de specifieke bepalingen van de organieke wet en de bijbehorende statuten. De gouverneur wordt door de Koning benoemd. Ook de andere leden van het Directiecomité worden door de Koning benoemd, op voordracht van de Regentenraad. De regenten worden benoemd op voordracht van de minister van Financiën en van het maatschappelijk middenveld. De Bank is dus niet de enige die een diversiteitsbeleid opstelt en uitvoert, gezien de manier waarop de leden van haar bestuursorganen worden aangesteld.

Wat betreft het genderevenwicht, moet de Bank erover waken dat ten minste een derde van de leden van de Regentenraad van een ander geslacht zijn dan de overige leden. Bovendien moet de regent die door de Koning wordt aangesteld als de voorzitter van de Regentenraad, van een andere taalrol en een ander geslacht zijn dan de gouverneur.

De Bank voldoet aan die wettelijke verplichting en telt momenteel zes vrouwen in de Regentenraad. Mevr. Claire Tillekaerts werd bovendien aangesteld als voorzitter van de Regentenraad.

3.1.10 Remuneratieverslag

3.1.10.1 Bevoegdheid en besluitvorming

De Regentenraad is bevoegd om het remuneratiebeleid en de remuneraties te bepalen van de leden van het Directiecomité en van de Regentenraad. De leden van het Directiecomité nemen niet deel aan de besprekingen en de stemmingen over hun eigen remuneratie binnen de Regentenraad.

De Regentenraad wordt bij de uitoefening van deze bevoegdheid bijgestaan door het Remuneratie- en benoemingscomité. De rol, samenstelling en werking van dit comité worden nader bepaald in het reglement van het Remuneratie- en benoemingscomité. Dat kan worden geraadpleegd op de website van de Bank.

Het remuneratiebeleid en de toegekende remuneraties worden hieronder toegelicht.

3.1.10.2 Remuneratiebeleid

GOUVERNEUR, VICEGOUVERNEUR EN DIRECTEURS

Het remuneratiebeleid beoogt de strategie en de langetermijnbelangen van de Bank te waarborgen door een verloningspakket aan te bieden dat haar in staat stelt deskundige bestuurders aan te trekken, te behouden en te motiveren.

Het weddeniveau van de gouverneur, de vicegouverneur en de directeurs werd in 1949 vastgelegd door de toenmalige Algemene Raad. Ook de verhouding van dit weddeniveau tot het

weddeniveau van het personeel werd in die periode vastgelegd.

In het licht van het debat over de lonen in de overheidssector heeft de Regentenraad in 2014 beslist tot een lineaire verlaging van het weddeniveau van de gouverneur, de vicegouverneur en de directeurs met ruim 12 %. Ondanks deze lineaire verlaging bleek uit een benchmark-oefening dat het weddeniveau van de gouverneur in internationaal opzicht aan de hoge kant bleef en dat de loonspanning tussen de gouverneur en een directeur relatief groot was. Daarom heeft de Regentenraad in november 2020, op initiatief van het Directiecomité en op positief advies van het Remuneratie- en benoemingscomité, besloten om de bruto basiswedde van de gouverneur met ingang van 2021 met 10 % extra te verlagen. Voor de functie van vicegouverneur werd de bruto basiswedde verlaagd met 5 %.

De wedde van de leden van het Directiecomité wordt geïndexeerd aan de hand van het verloop van de gezondheidsindex.

Aangezien voor de Bank als centrale bank, en in tegenstelling tot andere beursgenoteerde vennootschappen, de maximalisering van de winst geen hoofddoel vormt, bevat het remuneratiebeleid geen financiële prestatiecriteria. Vanuit dezelfde logica bepaalt de organieke wet dat de vergoedingen van de gouverneur, de vicegouverneur en de directeurs geen aandeel in de winst mogen omvatten. Hun vergoeding bevat bijgevolg enkel een vast bestanddeel, zonder variabel deel. Er worden geen premies of bonussen toegekend. Er worden evenmin aandelen, aandelenopties of andere rechten om aandelen te verwerven, toegekend.

De gouverneur, de vicegouverneur en de directeurs maken aan de Bank de vergoedingen over die zij desgevallend ontvangen voor externe mandaten die zij uitoefenen in het kader van hun mandaat bij de Bank. Als enige uitzondering op dit principe mag de gouverneur de vergoeding die hij ontvangt als bestuurder van de Bank voor Internationale Betalingen behouden. Daarentegen wordt de statutair vastgestelde terugbetaling van de kosten van huisvesting en meubilering van de gouverneur niet toegepast.

De gouverneur, de vicegouverneur en de directeurs ontvangen geen vergoeding voor de functie die zij binnen de Regentenraad waarnemen.

De gouverneur, de vicegouverneur en de directeurs mogen geen aandelen of schuldinstrumenten bezitten die uitgegeven zijn door de Bank, door ondernemingen die onder het toezicht van de Bank staan, door ondernemingen naar Belgisch recht die onderworpen zijn aan het toezicht van de Europese Centrale Bank of van een gereguleerde entiteit of door in België gevestigde ondernemingen naar buitenlands recht die onderworpen zijn aan het toezicht van de Europese Centrale Bank, noch aandelen of schuldinstrumenten van andere vennootschappen die deel uitmaken van de groepen waartoe de ondernemingen behoren die, zoals vermeld, onder het toezicht van de Bank of van de Europese Centrale Bank staan, met uitzondering van de effecten die zij reeds in het bezit hadden op het ogenblik waarop ze in functie traden. Deze effecten mogen zij slechts verhandelen na voorafgaande toestemming van het Directiecomité. Bij het verlenen of weigeren van deze toestemming houdt het Directiecomité rekening met een geheel aan elementen, waaronder de toestand van de markt en de emittent van de bedoelde effecten, het belang, de rechtvaardiging en de dringendheid van de transactie, het bestaan van niet-openbare informatie over de markt of de emittent van de bedoelde effecten en de eventuele risico's voor de reputatie van de Bank indien de transactie wordt gerealiseerd. Het Directiecomité stelt jaarlijks voor de Regentenraad een algemeen verslag op over de toestemmingen die het heeft verleend of geweigerd. Wanneer de leden van het Directiecomité aandelen van de Bank zouden verhandelen, zijn ze ertoe gehouden hiervan melding te doen aan de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten (FSMA).

Voor de leden van het Directiecomité bestaat een pensioenplan dat hen een aanvullend pensioen biedt bovenop het wettelijke pensioen. Het aanvullende pensioenplan is een plan 'vaste prestaties'. Het pensioen van de leden van het Directiecomité is onderworpen aan de bepalingen van de wet van 5 augustus 1978 houdende economische en budgettaire hervormingen (de wet 'Wyninckx').

De mandaten van de leden van het Directiecomité hebben een vaste looptijd. De gouverneur wordt benoemd voor een termijn van vijf jaar, terwijl de directeurs worden benoemd voor een termijn van zes jaar. Zij kunnen slechts door de Koning van hun ambt worden ontheven indien zij niet meer voldoen aan de eisen voor de uitoefening van hun ambt of op ernstige wijze zijn tekortgeschoten. Overeenkomstig artikel 26 van de organieke wet mogen de gouverneur,

de vicegouverneur en de directeurs, tot een jaar na hun ambtsbeëindiging, geen functies of mandaten bekleden in instellingen die onderworpen zijn aan het toezicht van de Bank. Daarom heeft de Regentenraad, op voorstel van het Remuneratie- en benoemingscomité, als algemeen principe beslist dat een vergoeding ten bedrage van twaalf maanden loon kan worden uitgekeerd aan de leden van het Directiecomité van wie het mandaat niet wordt verlengd, voor zover zij de leeftijd van 67 jaar niet hebben bereikt.

Om rekening te houden met de recente ontwikkelingen op Europees vlak, heeft de Regentenraad, op voorstel van het Remuneratie- en benoemingscomité, in januari 2023 een bijwerking van dit remuneratiebeleid goedgekeurd. Het nieuwe remuneratiebeleid is beter afgestemd op het stelsel dat van toepassing is bij de ECB¹ en moderniseert een aantal aspecten van het vorige beleid, met name de voorwaarden die gelden voor de betaling van een vertrekvergoeding en de invoering van een meldsysteem voor activiteiten na het einde van een mandaat.

In het nieuwe remuneratiebeleid is bepaald dat de vertrekvergoeding voortaan in maandelijkse termijnen van één twaalfde aan de betrokkene zal worden uitbetaald.

De Regentenraad heeft daarnaast verduidelijkt dat de uitbetaling van een vertrekvergoeding, overeenkomstig het voormelde algemene principe, ook geldt voor een lid van het Directiecomité dat op eigen verzoek door de Koning uit zijn functie wordt ontheven of zich niet beschikbaar stelt voor een hernieuwing van zijn mandaat na het verstrijken ervan. De vertrekvergoeding van een lid van het Directiecomité dat geen volledig eerste mandaat heeft uitgeoefend, wordt echter begrensd tot 60% van een volledige vertrekvergoeding. Het bedrag van de vergoeding wordt dan geval per geval vastgelegd na advies van het Remuneratie- en benoemingscomité, rekening houdend met de werkelijk uitgeoefende termijn.

De betaling van de vertrekvergoeding staat voortaan los van de uitoefening van nieuwe activiteiten, voor zover deze nieuwe activiteiten (i) niet in strijd zijn met het verbod zoals bepaald in artikel 26 van de organieke wet, (ii) in overeenstemming zijn met de

¹ In het bijzonder haar Gedragscode (EUR-Lex – 52019XB0308(01) – NL – eur-lex.europa.eu) en de in haar ethische kader vastgelegde beginselen (Publikatieblad van de Europese Unie).

algemene beginselen omtrent deontologie en integriteit, waaronder de plicht om belangenconflicten te vermijden en het beroepsgeheim na te komen, en (iii) de reputatie van de Bank niet kunnen schaden. Meer specifiek mag een vertrekvergoeding nooit worden gecumuleerd met een functie of een mandaat bij een entiteit die actief is in consultancy binnen de Belgische financiële sector of in lobbying en/of belangenbehartiging binnen de Belgische financiële sector gedurende de eerste zes maanden na het einde van het mandaat.

Wanneer een lid van het Directiecomité tijdens het jaar na zijn ambtsbeëindiging een bezoldigde beroepsactiviteit uitoefent die niet in strijd is met artikel 26 van de organieke wet en de bovenstaande alinea, wordt het bedrag van de nettovergoeding voor deze activiteit in mindering gebracht op de vergoeding die de Bank betaalt. Deze bepaling is niet van toepassing op de vergoeding voor activiteiten die voorheen werden uitgeoefend en aangegeven door een lid van het Directiecomité.

De leden van het Directiecomité moeten de voorzitter van de Regentenraad schriftelijk op de hoogte brengen van hun intentie om een beroepsactiviteit uit te oefenen in het jaar dat volgt op het einde van hun mandaat.

Door deze bijwerking verwerft de Regentenraad nieuwe instrumenten om de reputatie en integriteit van de Bank te vrijwaren, zodat de Regentenraad kan controleren of de beperkingen die gelden wanneer een lid van het Directiecomité zijn ambt neerlegt, worden nageleefd.

REGENTEN

De regenten ontvangen een zitpenning, waarvan het bedrag enkel een vast bestanddeel omvat, zonder variabel deel, en wordt toegekend per daadwerkelijk bijgewoonde vergadering van de Regentenraad, van het Auditcomité en van het Remuneratie- en benoemingscomité. Indien een vergadering wordt georganiseerd via schriftelijke procedure of via een vocaal telecommunicatiesysteem, wordt de zitpenning toegekend aan de regenten die daadwerkelijk aan de vergadering deelnemen.

Het bedrag van de zitpenning wordt jaarlijks geïndexeerd aan de hand van het verloop van de gezondheidsindex.

Regenten van wie de werkplaats buiten de Brusselse agglomeratie ligt, ontvangen een verplaatsingsvergoeding. De berekeningswijze van deze vergoeding is afgestemd op de regels van het fiscaal recht (forfaitaire kilometervergoeding). De verplaatsingsvergoeding wordt toegekend per daadwerkelijk uitgevoerde verplaatsing naar de hoofdzetel van de Bank.

3.1.10.3 Toegekende vergoedingen

GOUVERNEUR, VICEGOUVERNEUR EN DIRECTEURS

In de hiernavolgende alinea's wordt het totale bedrag aan remuneratie dat tijdens het afgelopen boekjaar werd toegekend aan de gouverneur, de vicegouverneur en aan de directeurs uitgesplitst naar onderdeel.

Tijdens het afgelopen boekjaar bedroeg de brutowedde voor de functie van gouverneur € 534 803, tegen € 451 611 voor de functie van vicegouverneur en € 409 810 voor de functie van directeur.

De verhouding tussen de laagste verloning van de werknemers en de wedde van een directeur bedraagt 1 op 8,5. De verhouding tussen de laagste verloning van de werknemers en de wedde van de gouverneur bedraagt 1 op 11,1. De wedden van de gouverneur, de vicegouverneur en de directeurs zijn gekoppeld aan het verloop van de gezondheidsindex. De verloning van de werknemers is gekoppeld aan de gezondheidsindex en aan een baremiek promotiesysteem.

Zoals hierboven vermeld, heeft de Regentenraad in november 2020, rekening houdend met de relatief grote loonspanning tussen de gouverneur en de werknemers, besloten om de brutowedde van de gouverneur met ingang van 2021 te verlagen met 10% en om de brutowedde van de vicegouverneur met ingang van 2021 te verlagen met 5%. Dat besluit werd genomen op initiatief van het Directiecomité en op gunstig advies van het Remuneratie- en benoemingscomité.

De groepsverzekering in het kader van het pensioenplan van de leden van het Directiecomité omvat een gedeelte rustpensioen en een overlijdensdekking. De tabel hieronder geeft voor ieder lid van het Directiecomité een overzicht van de tijdens het afgelopen boekjaar betaalde verzekeringspremies.

De variabiliteit in de premies wordt bepaald door verscheidene factoren, waaronder de basiswedde, de duur van de mandaten, de reeds opgebouwde reserves en de resterende periode tot de pensioenleeftijd.

(in €)

Lid	Premie groepsverzekering
Pierre Wunsch	132 174
Steven Vanackere	134 691
Jean Hilgers ¹	22 956
Vincent Magnée	114 508
Tom Dechaene	390 940
Tim Hermans	79 511
Géraldine Thiry ²	10 147

1 Het mandaat van directeur Jean Hilgers is op 28 februari 2023 verstreken.

2 Het mandaat van directeur Géraldine Thiry ving aan op 1 september 2023.

De leden van het Directiecomité beschikken over een verzekering gewaarborgd inkomen bij arbeidsongeschiktheid (waarvoor tijdens het afgelopen boekjaar een bedrag van € 48 379 aan premies werd gestort) en over een verzekering arbeidsongevallen en ongevallen privéleven (waarvoor tijdens het afgelopen boekjaar een bedrag van € 6 813 aan premies werd gestort). Daarnaast is voor het Directiecomité een collectieve verzekering gezondheidszorgen en een collectieve verzekering bestuurdersaansprakelijkheid afgesloten. Tot slot beschikken de leden van het Directiecomité over een bedrijfswagen. Voor het afgelopen boekjaar wordt dit voordeel in natura gewaardeerd op € 3 309 voor de gouverneur, en op € 13 580 voor de andere directeurs samen.

Tijdens het afgelopen boekjaar werd, in overeenstemming met de principes van de organieke wet en het door de Regentenraad vastgelegde remuneratiebeleid, geen variabele vergoeding toegekend aan de gouverneur, de vicegouverneur en de overige leden van het Directiecomité. Er werden evenmin aandelen, aandelenopties of andere rechten om aandelen te verwerven toegekend.

De tijdens het afgelopen boekjaar betaalde remuneraties stroken met de in punt 3.1.10.2 vermelde beslissingen van de Algemene Raad en van de Regentenraad. Zoals daar toegelicht, bevat het remuneratiebeleid geen financiële prestatiecriteria.

In overeenstemming met het hierboven beschreven remuneratiebeleid, werd in 2023 aan directeur Jean Hilgers een vertrekvergoeding van € 329 835,56 uitbetaald.

Een totale vertrekvergoeding die gelijk is aan 12 maanden salaris, wordt namelijk in maandelijkse termijnen aan directeur Jean Hilgers uitbetaald ingevolge de beëindiging van zijn mandaat op 28 februari 2023, en dit tot 29 februari 2024. De totale vertrekvergoeding voor directeur Jean Hilgers bedraagt € 395 802,67 en omvat de verschillende hierboven beschreven vergoedingscomponenten, met uitzondering van de premie voor de groepsverzekering, en de verzekering bestuurdersaansprakelijkheid, omdat zijn mandaat van bestuurder is beëindigd.

De vergoedingen die directeur Jean Hilgers ontvangt in het kader van nieuwe beroepsactiviteiten, worden in mindering gebracht op het bedrag van de vergoeding die de Bank betaalt.

REGENTEN

Tijdens het afgelopen boekjaar bedroeg de zitpenning voor deelname aan de vergaderingen van de Regentenraad, het Auditcomité en het Remuneratie- en benoemingscomité € 641 bruto per bijgewoonde vergadering. Dit bedrag werd de voorbije vijf boekjaren niet gewijzigd, maar wel geïndexeerd, hetgeen volgend verloop geeft: € 545 in 2019, € 549 in 2020, € 554 in 2021, € 576 in 2022 en € 641 in 2023.

Voor deelname aan de vergaderingen van de Regentenraad, het Auditcomité en het Remuneratie- en benoemingscomité werden in 2023 de volgende zitpenningen toegekend (in alfabetische volgorde, ongerekend verplaatsingsvergoeding):

(aantal vergaderingen, tenzij anders vermeld)

Lid	Regentenraad	Auditcomité	Remuneratie- en benoemingscomité	Totaal aantal vergaderingen	Totale vergoeding (in €)
Thierry Bodson	18	–	–	18	11 538
Marc Bourgeois ¹	13	4	–	17	10 897
Estelle Cantillon ²	9	–	–	9	5 769
Lode Ceyskens	13	–	–	13	8 333
Helga Coppen ³	19	2	–	21	13 461
Mia De Schampheleere ⁴	11	3	–	14	8 974
Louise Fromont	14	–	–	14	8 974
Marc Leemans	16	–	–	16	10 256
Christine Mahy	11	–	–	11	7 051
Eric Mathay ⁵	15	4	–	19	12 179
Griet Smaers ⁶	11	5	–	16	10 256
Géraldine Thiry ⁷	2	3	–	5	3 205
Claire Tillekaerts	23	–	4	27	17 307
Pieter Timmermans	22	–	4	26	16 666
Danny Van Assche	18	–	–	18	11 538
Géraldine Van der Stichele	20	–	3	23	14 743

1 Lid van de Regentenraad sinds 15 mei 2023 en van het Auditcomité sinds 12 juli 2023.

2 Lid van de Regentenraad en van het Auditcomité tot 15 mei 2023.

3 Lid van het Auditcomité sinds 4 oktober 2023.

4 Lid van de Regentenraad en van het Auditcomité tot 15 mei 2023.

5 Lid van de Regentenraad en van het Auditcomité tot 8 september 2023.

6 Lid van de Regentenraad sinds 15 mei 2023 en van het Auditcomité sinds 21 juni 2023.

7 Lid van de Regentenraad en van het Auditcomité tot 3 juli 2023.

3.1.11 Verklaring van niet-financiële informatie

De verklaring van niet-financiële informatie wordt toegelicht in Hoofdstuk 2 'De Bank en haar maatschappelijke verantwoordelijkheid' in dit ondernemingsverslag (zie p. 105).

In het bijzonder:

- Zie sectie II. "Milieu-aangelegenheden" voor milieukwesties;
- Zie sectie III. "Sociale aangelegenheden" voor sociale en personeel kwesties, evenals die betreffende de eerbieding van de mensenrecht;
- Zie sectie IV. "Corporate governance" voor de kwesties betreffende de bestrijding van corruptie en omkoping.

3.1.12 Bijkantoren

De Bank heeft geen bijkantoor.

Regentenraad*

Claire Tillekaerts
Regent
Voorzitster

Marc Leemans
Regent

Pieter Timmermans
Regent

Danny Van Assche
Regent

Géraldine Van der Stichele
Regent

Thierry Bodson
Regent

Louise Fromont
Regent

Helga Coppen
Regent

Christine Mahy
Regent

Lode Ceysens
Regent

Griet Smaers
Regent

Marc Bourgeois
Regent

Pierre Wunsch
Gouverneur

Steven Vanackere
Vicegouverneur

Vincent Magnée
Directeur
Schatbewaarder

Tom Dechaene
Directeur

Tim Hermans
Directeur
Secretaris

Géraldine Thiry
Directeur

Hans D'Hondt
Vertegenwoordiger
van de Minister
van Financiën

* Op 31 december 2023 waren slechts 12 van de 14 regentenmandaten ingevuld als gevolg van de neerlegging van het mandaat van mevrouw Géraldine Thiry op 3 juli 2023 en de neerlegging van het mandaat van de heer Eric Mathay op 8 september 2023. Mevrouw Géraldine Thiry is op 1 september 2023 benoemd tot lid van het Directiecomité van de Bank. Beide openstaande mandaten zullen worden ingevuld tijdens de algemene vergadering van aandeelhouders op 21 mei 2024.

3.2 Jaarrekening

3.2.1 Balans

(vóór bestemming van het resultaat)

Activa

(eindeperiodegegevens, in € duizend)

	Zie toelichting onder	2023	2022
1. Goud en goudvorderingen	1	13 655 980	12 473 379
2. Vorderingen op niet-ingezetenen van het eurogebied, luidende in vreemde valuta	2	24 028 269	26 908 048
2.1 Vorderingen op het IMF		15 844 853	15 917 080
2.2 Tegoeden bij banken, beleggingen in waardepapieren, externe leningen en overige externe activa		8 183 416	10 990 968
3. Vorderingen op ingezetenen van het eurogebied, luidende in vreemde valuta	3	263 749	284 018
4. Vorderingen op niet-ingezetenen van het eurogebied, luidende in euro	4	30	24
5. Kredietverlening aan kredietinstellingen van het eurogebied in verband met monetairbeleidstransacties, luidende in euro	5	8 998 300	48 986 510
5.1 Basisherfinancieringstransacties		80 000	50 000
5.2 Langerlopende herfinancieringstransacties		8 918 300	48 936 510
5.3 'Fine-tuning'-transacties met wederinkoop		–	–
5.4 Structurele transacties met wederinkoop		–	–
5.5 Marginale beleningsfaciliteit		–	–
5.6 Kredieten uit hoofde van margestortingen		–	–
6. Overige vorderingen op kredietinstellingen van het eurogebied, luidende in euro	6	328 669	901 624
7. Waardepapieren uitgegeven door ingezetenen van het eurogebied, luidende in euro	7	223 492 235	232 279 769
7.1 Voor doeleinden van monetair beleid aangehouden waardepapieren		221 117 685	229 355 020
7.2 Overige waardepapieren		2 374 550	2 924 749
8. Vorderingen binnen het Eurosysteem	8	2 028 933	6 065 549
8.1 Deelneming in het kapitaal van de ECB		380 551	380 551
8.2 Vorderingen op de ECB uit hoofde van overdracht van externe reserves		1 469 828	1 469 828
8.3 Nettovorderingen uit hoofde van de toedeling van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem		–	4 215 170
8.4 Overige vorderingen binnen het Eurosysteem (netto)		178 554	–
9. Overige activa	9	10 206 124	10 503 476
9.1 Munten uit het eurogebied		6 589	7 734
9.2 Materiële en immateriële vaste activa		494 794	440 936
9.3 Overige financiële activa		6 772 075	7 493 799
9.4 Herwaarderingsverschillen op instrumenten buiten de balans		89 775	156 050
9.5 Overlopende rekeningen		2 723 564	2 330 968
9.6 Diversen		119 327	73 989
10. Verlies van het boekjaar	10	3 370 413	579 593
Totaal activa		286 372 702	338 981 990

Passiva

(eindeperiodegegevens, in € duizend)

	Zie toelichting onder	2023	2022
1. Bankbiljetten in omloop	11	52 110 298	52 694 546
2. Verplichtingen aan kredietinstellingen van het eurogebied in verband met monetairbeleidstransacties, luidende in euro	12	192 575 662	212 455 590
2.1 Rekeningen-courant (met inbegrip van reserveverplichtingen)		8 592 836	7 014 103
2.2 Depositofaciliteit		183 982 826	205 441 487
2.3 Termijndeposito's		-	-
2.4 'Fine-tuning'-transacties met wederinkoop		-	-
2.5 Deposito's uit hoofde van margestortingen		-	-
3. Overige verplichtingen aan kredietinstellingen van het eurogebied, luidende in euro	13	983 721	1 401 357
4. Verplichtingen aan overige ingezetenen van het eurogebied, luidende in euro	14	1 116 908	4 299 060
4.1 Overheid		699 985	3 641 859
4.2 Overige verplichtingen		416 923	657 201
5. Verplichtingen aan niet-ingezetenen van het eurogebied, luidende in euro	15	812 143	3 650 731
6. Verplichtingen aan ingezetenen van het eurogebied, luidende in vreemde valuta	16	3 879 638	2 061 223
7. Verplichtingen aan niet-ingezetenen van het eurogebied, luidende in vreemde valuta	17	645 249	2 626 570
8. Tegenwaarde toegewezen bijzondere trekkingsrechten in het IMF	18	12 725 597	13 102 434
9. Verplichtingen binnen het Eurosysteem	19	229 779	25 019 859
9.1 Verplichtingen ingevolge de uitgifte van promessen als zekerheidstelling voor door de ECB uitgegeven schuldbewijzen		-	-
9.2 Nettoverplichtingen uit hoofde van de toedeling van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem		229 779	-
9.3 Overige verplichtingen binnen het Eurosysteem (netto)		-	25 019 859
10. Overige passiva	20	740 583	1 767 750
10.1 Herwaarderingsverschillen op instrumenten buiten de balans		-	-
10.2 Overlopende rekeningen		217 212	1 050 188
10.3 Diversen		523 371	717 562
11. Voorzieningen	21	1 551	-
11.1 Voor toekomstige wisselkoersverliezen		-	-
11.2 Voor nieuwbouw		-	-
11.3 Voor diverse risico's		-	-
11.4 Inzake monetairbeleidstransacties		1 551	-
12. Herwaarderingsrekeningen	22	13 714 283	12 492 431
13. Kapitaal, reservefonds en beschikbare reserve	23	6 837 290	7 410 439
13.1 Kapitaal		10 000	10 000
13.2 Reservefonds:			
Statutaire reserve		1 168 694	1 168 694
Buitengewone reserve		1 153 603	1 153 603
Afschrijvingsrekeningen voor materiële en immateriële vaste activa		330 183	323 139
13.3 Beschikbare reserve		4 174 810	4 755 003
14. Winst van het boekjaar	24	-	-
Totaal passiva		286 372 702	338 981 990

3.2.2 Resultatenrekening

(eindeperiodegegevens, in € duizend)

	Zie toelichting onder	2023	2022
1. Netto-rentebaten	25	-4 036 184	578 629
1.1 Rentebaten ¹		4 934 620	1 788 508
1.2 Rentelasten ^{1,2}		-8 970 804	-1 209 879
2. Nettobaten uit financiële transacties, afwaarderingen en voorzieningen	26	41 234	-344 574
2.1 Gerealiseerde winsten/verliezen uit financiële transacties ^{1,2}		52 195	-20 278
2.2 Afwaarderingen van financiële activa en posities ²		-10 961	-324 296
2.3 Overdracht naar/uit voorzieningen		-	-
3. Nettobaten/-lasten uit provisies en commissies	27	-2 256	-1 596
3.1 Provisie- en commissiebaten		8 944	10 940
3.2 Provisie- en commissielasten		-11 200	-12 536
4. Inkomsten uit gewone aandelen en deelnemingen¹	28	52 240	43 477
5. Nettoresultaat van pooling van monetaire inkomsten	29	949 469	-585 046
6. Overige baten¹	30	218 398	187 327
7. Personeelskosten	31	-451 341	-319 980
8. Beheerskosten¹	32	-120 397	-105 196
9. Afschrijvingen op (im)materiële vaste activa	33	-12 509	-14 990
10. Productiekosten bankbiljetten	34	-9 066	-18 163
11. Overige kosten	35	0	0
12. Vennootschapsbelasting	36	-1	519
Winst / Verlies (-) over het boekjaar		-3 370 413	-579 593

1	Waarvan opbrengsten van de statutaire beleggingen en gelijkgesteld:		
1.1	Rentebaten	71 621	83 413
1.2	Rentelasten	-1 087	105
2.1	Gerealiseerde winsten/verliezen uit financiële transacties	-321	507
4.	Inkomsten uit gewone aandelen en deelnemingen	17 432	17 435
6.	Overige baten: Opbrengst van de verkoop van gebouwen	-	-
8.	Beheerskosten: Kosten verbonden aan de verkoop van gebouwen	-	-
	Onroerende vervangingsinvesteringen (niet opgenomen in resultatenrekening)	-	-
	Totaal	87 645	101 461
2	Waarvan verschuldigd aan (-) / door (+) de Staat:		
1.2	Rentelasten	-24 442	-24 442
2.1	Gerealiseerde winsten/verliezen uit financiële transacties	24 091	33 107
2.2	Afwaarderingen van financiële activa en posities	364	-
	Totaal	13	8 665

3.2.3 Bestemming van het resultaat

(in € duizend)

	Zie toelichting onder	2023	2022
Winst van het boekjaar	37	–	–
De jaarlijkse winsten worden op de volgende wijze verdeeld, overeenkomstig artikel 32 van de organieke wet:			
1. Een eerste dividend van 6 % van het kapitaal wordt toegekend aan de aandeelhouders		–	–
2. Van het excedent wordt een bedrag voorgesteld door het Directiecomité en vastgesteld door de Regentenraad, in alle onafhankelijkheid, toegekend aan het reservefonds of aan de beschikbare reserve		–	–
3. Van het tweede overschot wordt aan de aandeelhouders een tweede dividend toegekend, vastgesteld door de Regentenraad, ten belope van minimaal 50 % van de netto-opbrengst van de activa die de tegenpost vormen van het reservefonds en de beschikbare reserve		–	–
4. Het saldo wordt toegekend aan de Staat; het is vrijgesteld van vennootschapsbelasting		–	–
Verlies over het boekjaar	37	–3 370 413	–579 593
Overeenkomstig het reserveringsbeleid, wordt een negatief resultaat van het boekjaar eerst ten laste gelegd van de beschikbare reserve; vervolgens wordt het, indien nodig, gedekt door het reservefonds:			
1. Onttrekking aan de beschikbare reserve		–3 371 013	–580 193
2. Onttrekking aan het reservefonds		0	0
Overeenkomstig het dividendbeleid:			
3. Een eerste dividend ¹ van € 1,50 per aandeel (6% van het kapitaal) wordt toegekend aan de aandeelhouders		600	600
4. Een tweede dividend wordt toegekend aan de aandeelhouders ² , vastgesteld door de Regentenraad, ten belope van minimaal 50 % van de netto-opbrengst van de activa die de tegenpost vormen van het reservefonds en de beschikbare reserve		0	0

1 Gegarandeerd door zowel de beschikbare reserve als het reservefonds.

2 Tenzij een terugneming op de beschikbare reserve zou leiden tot een peil van de reserves dat ontoereikend is om de geschatte risico's te dekken.

3.2.4 Dividend per aandeel

(in €)

	2023	2022
Brutodividend	1,50	1,50
Roerende voorheffing	0,45	0,45
Nettodividend	1,05	1,05

Het dividend is betaalbaar de vierde bankwerkdag na de algemene vergadering.

3.2.5 Posten buiten balanstelling

(eindeperiodegegevens, in € duizend)

	Zie toelichting onder	2023	2022
Termijntransacties in vreemde valuta en in euro	38		
Termijnvorderingen		4 971 911	8 118 481
Termijnverplichtingen		4 894 396	7 991 218
Termijntransacties op rentetarieven en op vastrentende effecten	39	111 493	510 032
Verbintenissen die kunnen aanleiding geven tot een kredietrisico	40		
Verbintenissen tot fondsenverstrekking in het kader van leningen aan het IMF		67 000	0
Verbintenissen tegenover internationale instellingen		15 998 224	15 617 691
Verbintenissen tegenover andere instellingen		1 247 168	763 276
Aan de instelling toevertrouwde waarden en vorderingen	41		
Ter inning		–	–
Tegoeden beheerd voor rekening van de Schatkist		394 724	212 866
Tegoeden beheerd voor rekening van de ECB		2 071 782	2 102 822
In open bewaarneming		1 002 386 826	970 131 268
Nog te storten kapitaal op aandelen	42	228 400	235 163

3.2.6 Sociale balans

Nummers van de paritaire comités die voor de onderneming bevoegd zijn: 325

1. Staat van de tewerkgestelde personen

A. Werknemers waarvoor de onderneming een DIMONA-verklaring heeft ingediend of die zijn ingeschreven in het algemeen personeelsregister

	Totaal	Mannen	Vrouwen
1. Tijdens het boekjaar			
a. Gemiddeld aantal werknemers			
Voltijds	1 665,40	1 099,10	566,30
Deeltijds	332,30	99,60	232,70
Totaal in voltijdse equivalenten (VTE)	1 902,66	1 170,90	731,76
b. Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren			
Voltijds	2 204 512,00	1 477 550,00	726 962,00
Deeltijds	285 200,00	87 845,00	197 355,00
Totaal	2 487 256,70	1 565 077,00	922 179,70
c. Personeelskosten (in €)			
Voltijds	386 408 167,40	269 734 163,85	116 674 003,55
Deeltijds	48 997 137,94	15 492 095,58	33 505 042,36
Totaal	435 405 305,34	285 226 259,43	150 179 045,91
d. Bedrag van de voordelen bovenop het loon	3 125 840,29	2 047 682,29	1 078 158,00
2. Tijdens het vorige boekjaar			
Gemiddeld aantal werknemers in VTE	1 968,66	1 223,40	745,26
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren	2 621 197,10	1 659 495,00	961 702,10
Personeelskosten (in €)	300 897 017,37	199 013 287,29	101 883 730,08
Bedrag van de voordelen bovenop het loon (in €)	2 697 111,14	1 783 869,31	913 241,83
	Voltijds	Deeltijds	Totaal in voltijdse equivalenten
3. Op de afsluitingsdatum van het boekjaar			
a. Aantal werknemers	1 666	313	1 889,86
b. Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst			
Overeenkomst voor een onbepaalde tijd	1 589	308	1 809,56
Overeenkomst voor een bepaalde tijd	77	5	80,30
Overeenkomst voor een duidelijk omschreven werk	–	–	–
Vervangingsovereenkomst	–	–	–
c. Volgens het geslacht en het studieniveau			
Mannen	1 100	92	1 165,80
Lager onderwijs	45	13	54,00
Secundair onderwijs	217	29	236,80
Hoger niet-universitair onderwijs	317	24	335,10
Universitair onderwijs	521	26	539,90
Vrouwen	566	221	724,06
Lager onderwijs	29	31	49,36
Secundair onderwijs	86	66	131,80
Hoger niet-universitair onderwijs	181	71	233,30
Universitair onderwijs	270	53	309,60
d. Volgens de beroeps categorie			
Directiepersoneel	20	0	20,00
Bedienden	1 646	313	1 869,86
Arbeiders	–	–	–
Andere	–	–	–

B. Uitzendkrachten en ter beschikking van de onderneming gestelde personen

	Uitzendkrachten	Ter beschikking van de onderneming gestelde personen
Tijdens het boekjaar		
Gemiddeld aantal tewerkgestelde personen	1,85	–
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren	3 650,33	–
Kosten voor de onderneming (in €)	66 843,00	–

2. Tabel van het personeelsverloop tijdens het boekjaar

A. Ingetreden

	Voltijds	Deeltijds	Totaal in voltijdse equivalenten
a. Aantal werknemers waarvoor de onderneming tijdens het boekjaar een DIMONA-verklaring heeft ingediend of die tijdens het boekjaar werden ingeschreven in het algemeen personeelsregister	176	10	183,10
b. Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst			
Overeenkomst voor een onbepaalde tijd	108	5	112,00
Overeenkomst voor een bepaalde tijd	68	5	71,10
Overeenkomst voor een duidelijk omschreven werk	–	–	–
Vervangingsovereenkomst	–	–	–

B. Uitgetreden

	Voltijds	Deeltijds	Totaal in voltijdse equivalenten
a. Aantal werknemers met een in de DIMONA-verklaring aangegeven of een in het algemeen personeelsregister opgetekende datum waarop hun overeenkomst tijdens het boekjaar een einde nam	182	53	220,50
b. Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst			
Overeenkomst voor een onbepaalde tijd	126	49	161,70
Overeenkomst voor een bepaalde tijd	56	4	58,80
Overeenkomst voor een duidelijk omschreven werk	–	–	–
Vervangingsovereenkomst	–	–	–
c. Volgens de reden van beëindiging van de overeenkomst			
Pensioen	106	46	139,60
Werkloosheid met bedrijfstoelag	–	–	–
Afdanking	10	2	11,60
Andere reden	66	5	69,30
waarvan: het aantal werknemers dat als zelfstandige ten minste op halftijdse basis diensten blijft verlenen aan de onderneming	–	–	–

3. Inlichtingen over de opleidingen voor de werknemers tijdens het boekjaar

	Mannen	Vrouwen
1. Totaal van de formele voortgezette beroepsopleidingsinitiatieven ten laste van de werkgever		
Aantal betrokken werknemers	964	639
Aantal gevolgde opleidingsuren	27 522,52	21 657,26
Nettokosten voor de onderneming	6 770 777,42	5 327 873,81
waarvan:		
Brutokosten rechtstreeks verbonden met de opleiding	6 770 777,42	5 327 873,81
Betaalde bijdragen en stortingen aan collectieve fondsen	–	–
Ontvangen tegemoetkomingen (in mindering)	–	–
2. Totaal van de minder formele en informele voortgezette beroepsopleidingsinitiatieven ten laste van de werkgever		
Aantal betrokken werknemers	1 108	706
Aantal gevolgde opleidingsuren	22 484,91	13 511,61
Nettokosten voor de onderneming	3 935 983,50	2 365 207,33
3. Totaal van de initiële beroepsopleidingsinitiatieven ten laste van de werkgever		
Aantal betrokken werknemers	–	–
Aantal gevolgde opleidingsuren	–	–
Nettokosten voor de onderneming	–	–

3.2.7 Toelichting bij de jaarrekening

3.2.7.1 Juridisch kader

De jaarrekening wordt opgesteld overeenkomstig artikel 33 van de wet van 22 februari 1998 tot vaststelling van het organiek statuut van de Nationale Bank van België. Dit artikel bepaalt dat:

‘De rekeningen en, in voorkomend geval, de geconsolideerde rekeningen van de Bank worden opgemaakt: 1° overeenkomstig deze wet en de bindende regels vastgesteld met toepassing van artikel 26.4 van het Protocol betreffende de statuten van het Europees Stelsel van Centrale Banken en van de Europese Centrale Bank; 2° voor het overige, overeenkomstig de regels vastgesteld door de Regentenraad.

De artikelen 2 tot 4, 6 tot 9 en 16 van de wet van 17 juli 1975 betreffende de boekhouding van de ondernemingen en de besluiten genomen ter uitvoering ervan zijn van toepassing op de Bank met uitzondering van de besluiten genomen ter uitvoering van de artikelen 4, zesde lid, en 9, § 2.’

Overeenkomstig de artikelen 11 en 12 van de wet van 17 juli 2013 houdende invoeging van Boek III ‘Vrijheid van vestiging, dienstverlening en algemene verplichtingen van de ondernemingen’, in het Wetboek van economisch recht en houdende invoeging van de definities eigen aan boek III en van de rechtshandavingsbepalingen eigen aan boek III, in boeken I en XV van het Wetboek van economisch recht, dient deze bepaling te worden gelezen als volgt: *‘De artikelen III.82 tot III.84, III.86 tot III.89 en XV.75 van het Wetboek van economisch recht en de besluiten genomen ter uitvoering ervan zijn van toepassing op de Bank met uitzondering van de besluiten genomen ter uitvoering van de artikelen III.84, zevende lid, en III.89, § 2.’*

De bindende regels waarvan sprake is in artikel 33, 1°, zijn omschreven in het richtsnoer van de ECB van 3 november 2016 betreffende het juridische kader ten behoeve van de financiële administratie en verslaglegging in het ESCB (herschikking) (ECB/2016/34), PB L347 van 20 december 2016, zoals gewijzigd door het richtsnoer van 28 november 2019 (ECB/2019/34), PB L332 van 23 december 2019 en door het richtsnoer van 11 november 2021 (ECB/2021/51), PB L419 van 24 november 2021.

De jaarrekening wordt opgesteld conform het continuïteitsbeginsel, overeenkomstig artikel 4 van het voornoemde richtsnoer van de ECB¹.

Overeenkomstig artikel 20, § 4 van de organieke wet keurt de Regentenraad de begroting der uitgaven als ook de jaarrekeningen goed, die worden voorgelegd door het Directiecomité. Hij regelt definitief de verdeling der winsten die door het Directiecomité wordt voorgesteld.

De jaarrekening van het verslagjaar werd opgesteld in overeenstemming met bovenvermeld artikel 33 en volgens het formaat en de boekhoudkundige regels die de Regentenraad op 6 december 2023 heeft goedgekeurd. De boekhoudkundige regels werden gewijzigd in het punt 3.2.7.2.II.4 (toevoeging van de nieuwe overeenkomst met betrekking tot de vergoede deposito’s van de Belgische Staat). Ter wille van de duidelijkheid voor de lezer werd een nieuw punt 3.2.7.2.III.7 (financiering van het pensioenplan)² toegevoegd en werden bepaalde andere paragrafen gewijzigd, zonder dat deze aanpassingen wijzigingen in de waarderings- of boekhoudregels inhouden.

De jaarrekening is opgemaakt in duizenden euro’s, behalve waar anders vermeld.

3.2.7.2 Boekhoudkundige principes en waarderingsregels

I. VERPLICHTE BOEKHOUDKUNDIGE REGELS MET TOEPASSING VAN DE ESCB/ECB-STATUTEN

De rekeningen, opgesteld op basis van de historische kostprijs, worden aangepast om rekening te houden met de waardering tegen marktprijs van de verhandelbare waardepapieren – met uitzondering van de portefeuille statutaire beleggingen, de portefeuilles van tot de vervaldag aangehouden waardepapieren en deze aangehouden voor doeleinden van monetair beleid –, van het goud en van alle bestanddelen luidende in vreemde valuta, en dit zowel in als buiten de balans.

¹ Volledigheidshalve moet worden opgemerkt dat een centrale bank, in voorkomend geval, haar taken immers kan blijven uitvoeren met een negatieve kapitaalpositie zonder dat de continuïteit van de bedrijfsvoering in gevaar komt.

² De nummering van de punten 7 tot en met 10 (Venootschapsbelasting, Berekening van het tweede dividend, Toewijzing bij verlies, Posten buiten balanstelling) is dienovereenkomstig gewijzigd.

De contante en termijntransacties in vreemde valuta worden buiten de balans geboekt op de dag waarop ze worden aangegaan en in de balans op de vereffeningdatum.

1. Activa en passiva luidende in goud en in deviezen

De officiële goud- en deviezenreserves van de Belgische Staat, die in de balans zijn opgenomen, worden aangehouden en beheerd door de Bank. Activa en passiva luidende in goud en in deviezen worden omgerekend in euro tegen de wisselkoers op balansdatum.

De herwaardering van deviezen geschiedt per valuta en betreft zowel de bestanddelen van de balans als die buiten balanstelling.

De herwaardering van waardepapieren tegen marktprijs geschiedt apart van de valutakoersherwaardering.

2. Waardepapieren

De verhandelbare vastrentende waardepapieren (met uitzondering van deze van de statutaire portefeuille, van de tot de vervaldag aangehouden waardepapieren (HTM) en van de voor monetair beleid aangehouden waardepapieren) worden gewaardeerd tegen de marktprijs op balansdatum (MTM). De prijsherwaardering vindt voor waardepapieren lijn per lijn plaats.

De portefeuilles van tot de vervaldag aangehouden waardepapieren (HTM) bestaan uitsluitend uit verhandelbare effecten met een vaste of bepaalde rente en een vaste looptijd, die de Bank uitdrukkelijk wil behouden tot de vervaldag. Deze waardepapieren worden behandeld als een aparte portefeuille en gewaardeerd tegen de afgeschreven aankoopprijs.

De waardepapieren aangehouden voor doeleinden van monetair beleid worden behandeld als afzonderlijke portefeuilles en worden gewaardeerd tegen de afgeschreven aankoopprijs.

De waardepapieren gewaardeerd tegen de afgeschreven aankoopprijs kunnen een waardevermindering (impairment) ¹ ondergaan.

¹ Deze laatste is het gevolg van een duurzaam waardeverlies naar aanleiding van een kredietgebeurtenis.

De verhandelbare beleggingsfondsen worden gewaardeerd tegen de marktprijs op de balansdatum. De revaluatie van deze fondsen wordt uitgevoerd op nettobasis, en niet op de onderliggende activa, indien ze voldoen aan bepaalde criteria ², zonder compensatie tussen de verschillende beleggingsfondsen.

3. (Reverse) repurchase agreements

Een repurchase agreement is een verkoop van waardepapieren waarbij de cedent zich uitdrukkelijk verbindt tot de terugkoop en de cessionaris tot de retrocessie van die effecten tegen een overeengekomen prijs en op een afgesproken datum.

De cedent boekt, op de passiefzijde van de balans, het bedrag van de ontvangen liquiditeiten als een schuld aan de cessionaris en waardeert de overgedragen waardepapieren overeenkomstig de boekhoudregels die van toepassing zijn op de effectenportefeuille waarvan ze blijven deel uitmaken.

De cessionaris, van zijn kant, boekt op de actiefzijde van zijn balans een vordering op de cedent die overeenstemt met het bestede bedrag, terwijl de verworven waardepapieren niet worden opgenomen in de balans, maar buiten de balans.

De Bank beschouwt de voornoemde transacties als repurchase agreements of reverse repurchase agreements naargelang zij optreedt als cedent of cessionaris van de waardepapieren.

Repurchase agreements en reverse repurchase agreements luidende in deviezen hebben geen invloed op de desbetreffende deviezenpositie.

4. Deelneming in het kapitaal van de ECB

Krachtens artikel 28 van de statuten van het ESCB en de ECB kunnen enkel de nationale centrale banken (NCB's) van het ESCB inschrijven op het kapitaal van de ECB. De inschrijvingen geschieden volgens de overeenkomstig artikel 29 van de ESCB-statuten vastgestelde sleutel.

² Die criteria zijn gedefinieerd in artikel 11a van het ECB-richtsnoer van 3 november 2016, zoals gewijzigd door het richtsnoer van 28 november 2019 (ECB/2019/34), PB L332 van 23 december 2019 en door het richtsnoer van 11 november 2021 (ECB/2021/51), PB L419 van 24 november 2021.

5. Bankbiljetten in omloop

De ECB en de NCB's van de landen waar de euro werd ingevoerd, die samen het Eurosysteem vormen, geven eurobankbiljetten uit¹. De totale waarde van de eurobankbiljetten in omloop wordt toegedeeld op de laatste werkdag van elke maand, in overeenstemming met de verdeelsleutel voor de toedeling van bankbiljetten.

Van de totale waarde van de biljetten in omloop is een aandeel van 8 % toegewezen aan de ECB, terwijl de overblijvende 92 % is toegewezen aan de NCB's naar rato van hun gestorte aandeel in de kapitaalsleutel van de ECB. Het aandeel bankbiljetten dat zo aan elke NCB is toegedeeld, wordt vermeld onder de passiefpost 'Bankbiljetten in omloop' van haar balans.

Het verschil tussen de waarde van de eurobankbiljetten die aan elke NCB worden toegedeeld naar rato van de desbetreffende verdeelsleutel en de waarde van de eurobankbiljetten die door elke NCB daadwerkelijk in omloop worden gebracht, geeft aanleiding tot saldi binnen het Eurosysteem. Deze vorderingen of verplichtingen, die rentedragend zijn, worden vermeld onder de subposten 'Nettovorderingen of -verplichtingen uit hoofde van de toedeling van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem' in de subpost 8.3 op de actiefzijde of de subpost 9.2 op de passiefzijde.

6. Resultaatbepaling

6.1 Voor de resultaatbepaling gelden de volgende regels:

- baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarin ze verworven of verschuldigd zijn;
- gerealiseerde winsten en verliezen worden in de resultatenrekening opgenomen;
- aan het einde van het jaar worden de vastgestelde positieve herwaarderingsverschillen (op waardepapieren en externe reserves) niet geboekt als resultaten, maar worden ze opgenomen in de herwaarderingsrekeningen op de passiefzijde van de balans;

- de negatieve herwaarderingsverschillen worden eerst afgetrokken van de overeenkomstige herwaarderingsrekening, waarna het eventuele saldo ten laste van het resultaat wordt gebracht;
- er is geen compensatie tussen ten laste van het resultaat gebrachte verliezen en de mogelijke in de daaropvolgende jaren geregistreerde positieve herwaarderingsverschillen en ook niet tussen de negatieve herwaarderingsverschillen op een waardepapier, valuta of activum in goud en de positieve herwaarderingsverschillen op andere waardepapieren, valuta of activa in goud;
- voor goud wordt geen enkel onderscheid gemaakt tussen de herwaarderingsverschillen op de goudprijs en die op de valuta waarin die prijs is uitgedrukt;
- om de aanschaffingsprijs van de verkochte waardepapieren of deviezen te berekenen, wordt de gemiddelde-kostprijsmethode op dagelijkse basis gebruikt; indien aan het einde van het jaar negatieve herwaarderingsverschillen ten laste van de resultatenrekening worden gebracht, wordt de gemiddelde kostprijs van het desbetreffende activum (goud, valuta of waardepapier) teruggebracht tot het niveau van de marktcoers of de marktprijs.

6.2 Het agio of disagio op waardepapieren, voortvloeiend uit het verschil tussen de gemiddelde aanschaffingsprijs en de terugbetalingsprijs, wordt gelijkgesteld met een renteresultaat en afgeschreven over de resterende looptijd van de desbetreffende effectenlijn.

6.3 De lopende maar niet-vervallen renten, die de deviezenposities beïnvloeden, worden dagelijks geboekt en omgerekend tegen de koers op de boekingsdatum.

6.4 De monetaire inkomsten van elke NCB van het Eurosysteem worden bepaald door de feitelijke jaarinkomsten te berekenen van de te oormerken activa die worden aangehouden als tegenpost voor hun referentiepassiva. Deze passiva omvatten de volgende posten:

- de bankbiljetten in omloop;
- de verplichtingen aan kredietinstellingen van het eurogebied in verband met monetairbeleidstransacties, luidende in euro;
- de nettoverplichtingen binnen het Eurosysteem afkomstig van TARGET-transacties;

¹ Besluit van de ECB van 13 december 2010 betreffende de uitgifte van eurobankbiljetten (herschikking) (ECB/2010/29, PB L35 van 9 februari 2011) zoals gewijzigd door het besluit van 27 november 2014 (ECB/2014/49, PB L50 van 21 februari 2015) en door het besluit van 22 januari 2020 (ECB/2020/7, PB L27 van 1 februari 2020).

- de nettoverplichtingen binnen het Eurosysteem in verband met de toedeling van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem;
- de verlopen rente op de passiva voor monetair beleid waarvan de inningsperiode gelijk is aan één of meer dan één jaar.

Alle renteresultaten op verplichtingen zijn inbegrepen in de referentiebasis van de monetaire inkomsten van elke NCB.

De te oormerken activa omvatten de volgende posten:

- de kredietverlening aan kredietinstellingen van het eurogebied i.v.m. monetairbeleidstransacties, luidende in euro;
- de vorderingen binnen het Eurosysteem uit hoofde van de externe reserves die werden overgedragen aan de ECB;
- de nettovorderingen binnen het Eurosysteem die voortvloeien uit de TARGET-transacties;
- de nettovorderingen binnen het Eurosysteem die verband houden met de toedeling van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem;
- de waardepapieren in euro die voor doeleinden van monetair beleid worden aangehouden;
- een beperkt bedrag van de tegoeden in goud van elke NCB, naar rato van haar verdeelsleutel voor het geplaatste kapitaal. Goud wordt geacht geen inkomsten op te leveren;
- de verlopen rente op de activa voor monetair beleid waarvan de inningsperiode gelijk is aan één of meer dan één jaar.
- de verlopen rente op afgewaardeerde waardepapieren die voor doeleinden van monetair beleid worden aangehouden;
- de vorderingen op niet tot het Eurosysteem behorende centrale banken met betrekking tot liquiditeitsverstrekkingstransacties.

Wanneer de waarde van de te oormerken activa van een NCB hoger of lager is dan die van haar referentiepassiva, wordt het verschil gecompenseerd door hierop de laatste marginale rentevoet van de basisherfinancieringstransacties van het Eurosysteem toe te passen¹.

¹ Besluit van de ECB van 3 november 2016 inzake de toedeling van monetaire inkomsten van de NCB's van lidstaten die de euro als munt hebben (herschikking) (ECB/2016/36, PB L347 van 20 december 2016) zoals gewijzigd door het besluit van 12 november 2020 (ECB/2020/55, PB L390 van 20 november 2020).

6.5 De inkomsten van de ECB die afkomstig zijn van het aandeel van 8% aan eurobankbiljetten dat haar is toegewezen en de inkomsten uit de portefeuilles van het monetair beleid (SMP, CBPP3, ABSPP, PSPP en PEPP) zijn integraal verschuldigd aan de NCB's tijdens hetzelfde boekjaar waarin ze worden gegenereerd. De ECB verdeelt deze inkomsten onder de NCB's in januari van het volgende boekjaar.

Die inkomsten worden volledig verdeeld, voor zover zij de nettowinst van de ECB niet overschrijden.

Bovendien kan de Raad van Bestuur, vóór het einde van het boekjaar, besluiten over het principe om die inkomsten geheel of gedeeltelijk over te dragen naar een voorziening voor wisselkoers-, rente-, krediet- en goudprijsrisico's².

7. Instrumenten buiten de balans

Termijntransacties in deviezen, het termijnluik van deviezenswaps en andere deviezeninstrumenten die een omwisseling van een bepaalde valuta tegen een andere valuta op een toekomstige datum inhouden, worden opgenomen in de netto deviezenpositie voor het berekenen van de gemiddelde kostprijs en van de wisselkoerswinsten en -verliezen.

Voor de deviezenswaps wordt de termijnpositie tegelijk met de contantpositie geherwaardeerd. Aangezien de contant- en de termijnbedragen in deviezen worden omgerekend tegen dezelfde wisselkoers in euro, hebben ze geen invloed op de post 'Herwaarderingsrekeningen' op de passiefzijde.

De renteswaps en de futures worden lijn per lijn geherwaardeerd en in de posten buiten balanstelling geboekt.

Voor de futures worden de dagelijkse margestortingen in de resultatenrekening opgenomen en beïnvloeden ze de deviezenpositie.

² Besluit van de ECB van 15 december 2014 inzake de tussentijdse verdeling van de inkomsten van de ECB (herschikking) (ECB/2014/57, PB L53 van 25 februari 2015) zoals gewijzigd door het besluit van 2 juli 2015 (ECB/2015/25, PB L193 van 21 juli 2015) en door het besluit van 12 november 2020 (ECB/2020/56, PB L390 van 20 november 2020).

Winsten en verliezen, voortvloeiend uit instrumenten buiten de balans, worden vastgesteld en verwerkt zoals die van instrumenten op de balans. In het bijzonder worden de verschillen tussen de contant- en de termijnbedragen van de deviezenswaps (agio of disagio) behandeld als renteresultaten en worden ze op dezelfde wijze geboekt als de rente van instrumenten op de balans.

8. Gebeurtenissen na balansdatum

Activa en passiva worden aangepast in het licht van de informatie die wordt verkregen tussen de balansdatum en de datum waarop de jaarrekening door het Directiecomité van de Bank wordt vastgesteld, zodra die informatie een significante invloed heeft op de activa en passiva van de balans bij de afsluitingsdatum van de rekening. In het tegenovergestelde geval wordt die informatie vermeld in de commentaren, zonder dat de rekeningen worden aangepast, omdat het belang ervan zodanig is dat het weglaten ervan de mogelijkheid van de gebruiker van de jaarrekening om zijn eigen evaluaties en beslissingen te nemen zou aantasten.

II. REGELS MET TOEPASSING VAN DE ORGANIEKE WET, EN VAN WETTEN, STATUTEN EN OVEREENKOMSTEN

1. Goud en goudvorderingen

De naar aanleiding van de arbitrage van activa in goud tegen andere externe reservebestanddelen gerealiseerde meerwaarden worden, overeenkomstig artikel 30 van de organieke wet en artikel 54 van de statuten, op een bijzondere onbeschikbare reserve-rekening geboekt. Die rekening is opgenomen in de subpost 10.3, 'Diversen' op de passiefzijde.

2. Verrichtingen van het IMF

Krachtens artikel 1 van de overeenkomst van 14 januari 1999 tussen de Belgische Staat en de Bank, die de regels bepaalt voor de toepassing van artikel 9 van de organieke wet, neemt de Bank de rechten die de Staat als lid van het IMF bezit, in haar boeken op als eigen tegoeden. Artikel 9, lid 2, van de voornoemde organieke wet bepaalt bovendien dat de Staat de Bank waarborgt tegen ieder verlies en de terugbetaling waarborgt van ieder krediet dat de Bank in het kader van deze verrichtingen verleend heeft.

3. Verstrekte kredieten en andere verrichtingen in het kader van de financiële stabiliteit

Krachtens artikel 9, lid 2, van de organieke wet waarborgde de Staat de terugbetaling van ieder krediet dat de Bank verleent in het kader van haar bijdrage tot de stabiliteit van het financiële stelsel; de Staat waarborgde de Bank ook tegen elk verlies veroorzaakt door alle in dit verband noodzakelijke verrichtingen.

Aangezien dergelijke automatische staatswaarborg volgens de Europese Commissie betekent dat noodliquiditeitsmaatregelen als staatssteun moeten worden beschouwd, hetgeen de uitvoering door de Bank van haar opdracht als kredietverstrekker in laatste instantie zou kunnen belemmeren, werd deze bepaling opgeheven¹. Bij een plotse crisis op de financiële markten of een ernstige dreiging van een systeemcrisis zou de Koning, na advies van de Bank, nog steeds aan de Bank een ad-hocwaarborg kunnen verlenen bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit op grond van artikel 36/24, § 1, 2° van de organieke wet.

4. Rekening-courant van de Schatkist

Krachtens een overeenkomst van 3 mei 2023, wordt het creditsaldo van de rekening-courant van de Schatkist bij het afsluiten van TARGET vergoed tegen de ongedekte daggeldmarktrente (Euro Short-Term Rate, €STR) verminderd met 20 basispunten.

5. Kapitaal, reservefonds en beschikbare reserve

5.1 Kapitaal

Krachtens artikel 4 van de organieke wet is het maatschappelijk kapitaal, ten belope van € 10 miljoen, vertegenwoordigd door 400 000 aandelen zonder nominale waarde. Het maatschappelijk kapitaal is volgestort.

De Belgische Staat heeft ingetekend op 200 000 nominatieve en onoverdraagbare aandelen, dat is 50 % van de totale stemrechten.

¹ Wet van 18 december 2016 tot regeling van de erkenning en de afbakening van *crowdfunding* en houdende diverse bepalingen inzake financiën (artikel 76), Belgisch Staatsblad van 20 december 2016.

5.2 Reservefonds

Het reservefonds, waarvan sprake in artikel 31 van de organieke wet, omvat de statutaire reserve, de buitengewone reserve en de afschrijvingsrekeningen.

Het is bestemd:

- 1° tot het herstel van de verliezen op het maatschappelijk kapitaal;
- 2° tot aanvulling van de jaarlijkse winsten, tot beloop van een dividend van 6 % van het kapitaal.

Bij het verstrijken van het emissierecht van de Bank valt een vijfde van het reservefonds de Staat prioriteitshalve ten deel. De overige vier vijfden worden onder al de aandeelhouders verdeeld¹.

5.3 Beschikbare reserve

De beschikbare reserve, waarvan sprake in artikel 32 van de organieke wet, kan bij besluit van de Regentenraad worden aangewend om verliezen aan te zuiveren of het dividend uit te betalen.

6. Resultaatbepaling

6.1 Opbrengsten die volledig aan de Staat toekomen

Op grond van artikel 30 van de organieke wet wordt aan de Staat de netto-opbrengst toegekend van de activa die de tegenpost vormen van de door de Bank gerealiseerde meerwaarde naar aanleiding van arbitrages van activa in goud tegen andere externe reservebestanddelen, welke meerwaarde op een bijzondere onbeschikbare reserverekening wordt geboekt. De regels voor de toepassing van die bepalingen zijn vastgelegd in een overeenkomst van 30 juni 2005 tussen de Staat en de Bank, die op 5 augustus 2005 in het Belgisch Staatsblad is verschenen, en in haar ahangsel van 10 juli 2009 (gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 17 juli 2009).

¹ Krachtens artikel 141, § 9 van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten, wordt artikel 31, tweede lid, van de wet van 22 februari 1998 tot vaststelling van het organiek statuut van de Nationale Bank van België, uitgelegd in die zin dat het emissierecht waarvan daarin sprake is, het emissierecht omvat dat de Bank mag uitoefenen krachtens artikel 106(1) van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap (artikel 128(1) van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie).

Daarnaast stort de Bank, krachtens de wet van 2 januari 1991 betreffende de markt van de effecten van de overheidsschuld en het monetairbeleidsinstrumentarium, jaarlijks een bedrag van € 24,4 miljoen aan de Schatkist als compensatie voor de meeruitgaven die voor de Staat voortvloeien uit de conversie, in 1991, van de geconsolideerde schuld tegenover de Bank in vrij verhandelbare effecten.

6.2 Wisselkoersresultaten toekomend aan de Staat

Krachtens artikel 9 van de organieke wet worden de akkoorden of verrichtingen van internationale monetaire samenwerking, die de Bank uitvoert voor rekening van of met de uitdrukkelijke instemming van de Staat, gedekt door de staatswaarborg. De op die transacties gerealiseerde wisselkoerswinsten en -verliezen worden toegewezen aan de Staat.

Ingevolge artikel 37 van de organieke wet worden aan de Staat de meerwaarden gestort die werden gerealiseerd bij de verkoop van goud met het oog op de uitgifte door de Staat van verzamelaars- of herdenkingsmunten. Die overdrachten mogen niet meer bedragen dan 2,75 % van het gewicht in goud dat op 1 januari 1987 in de activa van de Bank voorkwam.

7. Winstverdeling²

Krachtens artikel 32 van de organieke wet worden de jaarlijkse winsten op volgende wijze verdeeld:

1. een eerste dividend van 6 % van het kapitaal wordt aan de aandeelhouders toegekend;
2. van het excedent wordt een door het Directiecomité voorgesteld en door de Regentenraad vastgesteld bedrag, in alle onafhankelijkheid, toegekend aan het reservefonds of aan de beschikbare reserve;
3. van het tweede overschot wordt aan de aandeelhouders een tweede, door de Regentenraad vastgesteld dividend toegekend, dat minimaal 50 % belooft van de netto-opbrengst van de activa die de tegenpost vormen van het reservefonds en de beschikbare reserve;
4. het saldo wordt toegekend aan de Staat; het is vrijgesteld van vennootschapsbelasting.

² De bestemming van het resultaat bij verlies wordt toegelicht in punt 3.2.7.2.III.9.

III. DOOR DE REGENTENRAAD VASTGESTELDE BOEKHOUDKUNDIGE REGELS

1. Deelnemingen in de portefeuille statutaire beleggingen

De deelnemingen die de Bank aanhoudt in de vorm van aandelen die het kapitaal vertegenwoordigen van verschillende instellingen, zijn in de balans opgenomen tegen hun aanschaffingsprijs, zoals aanbevolen door het voornoemde richtsnoer van de ECB.

2. Verhandelbare vastrentende waardepapieren in de portefeuille statutaire beleggingen

Dergelijke waardepapieren worden behandeld als een aparte portefeuille en worden gewaardeerd tegen de op basis van het actuariële rendement afgeschreven aankoopprijs, zoals aanbevolen door het voornoemde richtsnoer van de ECB.

3. Plafond van de portefeuille statutaire beleggingen

Het plafond van de statutaire beleggingen wordt jaarlijks vastgesteld bij de definitieve winstverdeling. Het is gelijk aan de som van de volgende elementen:

- het kapitaal;
- het reservefonds (statutaire reserve, buitengewone reserve en afschrijvingsrekeningen);
- de beschikbare reserve;
- de toevoegingen aan de reserves.

De waardering van de statutaire beleggingen berust op de hierboven in punt 1 en 2 beschreven principes.

4. Overdracht van waardepapieren tussen verschillende portefeuilles

De overdracht van waardepapieren tussen portefeuilles die onder verschillende boekhoudkundige regels vallen, vindt plaats tegen de marktprijs.

5. Materiële en immateriële vaste activa

De gronden, gebouwen, uitrustingen, computerapparatuur en -programma's, de meubelen en het rollend materieel worden tegen hun aanschaffingsprijs geboekt.

Gebouwen in aanbouw worden opgenomen tegen de werkelijk bestede bedragen.

Voor de aankopen vanaf het boekjaar 2009 worden de materiële en immateriële vaste activa, inclusief bijkomende kosten, waarvan de gebruiksduur beperkt is in de tijd, afgeschreven volgens de fiscaal toegestane waarschijnlijke gebruiksduur. De afschrijving begint in de maand na de effectieve ingebruikname. De afschrijving begint in de maand die volgt op de indienstelling. Als er een wijziging optreedt in de geschatte gebruiksduur van materiële en immateriële vaste activa, worden versnelde afschrijvingen geboekt.

Gebruiksduur van de voornaamste activa:

■ gronden	onbeperkt
■ gebouwen	34 jaar
■ vernieuwingen	10 jaar
■ meubelen	10 jaar
■ software	5 jaar
■ materieel	5 jaar
■ beveiligingswerken	3 jaar
■ hardware	3 jaar
■ verbeteringswerken aan gehuurde gebouwen	maximaal de duur van de huur

6. Voorraden

De voorraden bestemd voor de productie van bestellingen voor rekening van derden, de werken in uitvoering evenals de afgewerkte producten die eruit voortvloeien, worden tegen de aanschaffingsprijs van de grondstoffen gewaardeerd.

7. Financiering van het pensioenplan

Het pensioenplan van het type "te bereiken doel" (defined benefits), waarvan een deel van het personeel van de Bank deel uitmaakt, wordt regelmatig door actuarissen onderzocht op financiering volgens de methode van de totale kosten, een actuariële methode waarbij de contante waarde van de aanspraken over de gehele loopbaan van de betrokken personeelsleden, berekend op individuele basis en vervolgens samengevoegd, wordt vergeleken met de waarde van de activa die in het kader van dit plan worden beheerd. Het negatieve verschil wordt opgeteld bij de contante waarde van de toekomstige salarissen om een dekkingsgraad te bepalen, die elk jaar wordt toegepast op de totale loonmassa.

Deze methode maakt het mogelijk om de pensioenkosten te egaliseren en te spreiden over de gehele loopbaan van de personeelsleden door middel van jaarlijkse betalingen. Op de passiefzijde van de balans wordt hiervoor geen voorziening aangelegd. Indien nodig kunnen uitzonderlijke betalingen worden gedaan om rekening te houden met eenmalige factoren, zoals een zeer sterke stijging van de inflatie die, in een pensioenplan van het type “te bereiken doel” (defined benefits), een impact heeft gedurende de hele loopbaan van het personeelslid, in tegenstelling tot een pensioenplan van het type “vaste bijdrage” (defined contributions) waar dit alleen geldt voor toekomstige premies.

Sinds 1 januari 2017 zijn nieuwe medewerkers aangesloten bij een pensioenplan van het type “vaste bijdrage” (defined contributions), waarvoor de Bank een percentage van de verloning van elk personeelslid onder deze regeling betaalt.

8. Vennootschapsbelasting

Krachtens artikel 32 van de organieke wet is het aan de Staat toegekende winstsaldo van het boekjaar, na winstverdeling en reservering, vrijgesteld van de vennootschapsbelasting. Voor de berekening van het gemiddelde belastingtarief, met andere woorden de verhouding tussen de verschuldigde belasting en de winst vóór belasting, wordt het aan de Staat toegekende aandeel in de winst afgetrokken van het resultaat van het boekjaar.

In de berekening van het gemiddelde belastingtarief wordt rekening gehouden met de belastingregulariserings van de voorgaande boekjaren, ongeacht of ze positief dan wel negatief zijn.

9. Berekening van het tweede dividend

De netto-opbrengsten uit de activa zoals bepaald in artikel 32, lid 3 van de organieke wet, zijn gelijk aan de bruto-opbrengsten na aftrek van de daarop verschuldigde belasting, berekend tegen het in punt 7 hierboven bepaalde gemiddelde belastingtarief.

De bruto-opbrengst is gelijk aan de opbrengst van de statutaire beleggingen, met uitzondering van de opbrengst die is gegenereerd door het kapitaal, dat wordt vergoed met het eerste dividend.

10. Toewijzing bij verlies

Bij een negatief resultaat van het boekjaar wordt dit eerst ten laste gelegd van de beschikbare reserve, overeenkomstig het reserveringsbeleid. Vervolgens wordt het, indien nodig, gedekt door het reservefonds of overgedragen.

Overeenkomstig het dividendbeleid, wordt een eerste dividend van € 1,5 per aandeel (6% van het kapitaal) gegarandeerd door zowel de beschikbare reserve als het reservefonds. Een tweede dividend wordt gegarandeerd door de beschikbare reserve, tenzij een terugneming op de beschikbare reserve zou leiden tot een peil van de reserves dat ontoereikend is om de geschatte risico's te dekken.

11. Posten buiten balansstelling

	Onderverdeling van de posten buiten balansstelling	Waarderingsregel
Verbintenissen die kunnen aanleiding geven tot een kredietrisico	Tegenover internationale instellingen	Nominale waarde, deviezen omgerekend tegen de marktcoers
	Tegenover andere instellingen	
Aan de instelling toevertrouwde waarden en vorderingen	Ter inning	Nominale waarde
	Tegoeden beheerd voor rekening van de Schatkist	Nominale waarde/kost, deviezen omgerekend tegen de marktcoers
	Tegoeden beheerd voor rekening van de ECB	Nominale waarde/kost, deviezen omgerekend tegen de marktcoers
	In open bewaarneming	Nominaal bedrag, deviezen omgerekend tegen de marktcoers
Nog te storten kapitaal op aandelen		Nominaal bedrag, deviezen omgerekend tegen de marktcoers

3.2.7.3 RESERVERINGS- EN DIVIDENDBELEID

De regels van het reserverings- en dividendbeleid, vastgesteld door de Regentenraad ter uitvoering van artikel 32 van de organieke wet, luiden als volgt:

Reserveringsbeleid

Het resultaat van het boekjaar is de eerste buffer voor het opvangen van verliezen. Een negatief resultaat wordt eerst ten laste gelegd van de beschikbare

reserve. Vervolgens wordt het, indien nodig, gedekt door het reservefonds. Bij gebrek aan reserves wordt het overgedragen. De toekomstige winsten worden, na toekenning van het eerste dividend, bij voorrang bestemd voor de aanzuivering van de overgedragen verliezen.

Een raming van de becijferbare risico's is het uitgangspunt voor de bepaling van het minimumbedrag van de reserves. De financiële risico's van de Bank worden ofwel berekend volgens de value at risk/expected shortfall-methodologie, waarvoor de Bank zeer voorzichtige parameters hanteert op het gebied van verdeling, probabiliteit en tijdshorizon, ofwel volgens scenario's/stresstests op lange termijn. Deze methodologieën worden ook door andere leden van het Eurosysteem toegepast.

Op basis van deze berekeningen bepaalt de Bank (i) het minimumniveau van de reserves om de geraamde risico's te dekken en (ii) het gewenste niveau van de reserves op middellange termijn, waarbij rekening wordt gehouden met uitzonderlijke restrisico's, met stressscenario's en met de risico's buiten de balans die snel zouden kunnen ontstaan ten gevolge van de opdrachten van de Bank als centrale bank.

Als de reserves lager liggen dan het minimumniveau, wordt de volledige winst aan de reserves toegevoegd, met uitzondering van het bedrag dat nodig is om het eerste en tweede dividend aan de aandeelhouders toe te kennen. Wanneer de reserves tussen het minimumniveau en het gewenste niveau op middellange termijn liggen, wordt 75 % van de winst aan de reserves toegevoegd. Als de reserves hoger zijn dan het gewenste niveau op middellange termijn, beslist de Regentenraad ieder jaar of een extra toevoeging aan de reserves noodzakelijk is in het licht van de risicoontwikkelingen.

Bij de toetsing van de bestaande reserves aan de voormelde niveaus wordt geen rekening gehouden met de afschrijvingsrekeningen, aangezien die niet kunnen worden aangewend om verliezen te herstellen of winsten aan te vullen.

Gelet op het nagenoeg onbeschikbare karakter van het reservefonds en de verhouding van dit fonds tot het kapitaal, worden te reserveren winsten toegevoegd aan de beschikbare reserve.

Indien het peil van de reserves als te hoog wordt beschouwd, kunnen terugnemingen gebeuren op de beschikbare reserve. Ze dienen uitzonderlijk te zijn en terdege gemotiveerd. Dergelijke terugnemingen kunnen enkel worden uitgekeerd als dividend.

Dividendbeleid

1. Het aan de aandeelhouders uitgekeerde dividend bestaat uit een eerste dividend van 6 % van het kapitaal en een tweede dividend dat door de Regentenraad wordt vastgesteld conform artikel 32, 3° van de organieke wet.

Het eerste dividend van € 1,5 per aandeel (6 % van het kapitaal) wordt gegarandeerd door zowel de beschikbare reserve als het reservefonds.

Het tweede dividend is door de Regentenraad vastgesteld op 50 % van de netto-opbrengst van de activa die de tegenpost vormen van de reserves ("de statutaire portefeuille").¹

Onder netto-opbrengst dient verstaan het bedrag vermeld in de resultatenrekening ("opbrengsten van de statutaire beleggingen"), na correctie voor de tegenpost van het kapitaal en na aftrek van de vennootschapsbelasting aan het voor het boekjaar in kwestie effectief verschuldigde tarief.

Als de jaarwinst ontoereikend is, wordt het tweede dividend gegarandeerd door de beschikbare reserve, tenzij een terugneming op de beschikbare reserve zou leiden tot een peil van de reserves dat lager ligt dan het minimumniveau. De financiële soliditeit en onafhankelijkheid van de Bank primeren.

2. Indien minder dan de helft van de netto-opbrengst van de statutaire portefeuille aan de reserves wordt toegevoegd, wordt de dotatie aan de reserves aangevuld tot ze 50 % van die netto-opbrengst bedraagt, voor zover het saldo van de winst na aftrek van een tweede dividend dat toelaat.

Indien de Bank geen dotaties meer zou verrichten aan haar reserves, wordt, bij voldoende winst, het tweede dividend verhoogd tot de

¹ Er zij aan herinnerd dat, in voorkomend geval, de winsten bij voorrang worden aangewend om de overgedragen verliezen aan te zuiveren, zonder dat het tweede dividend wordt gegarandeerd.

volledige netto-opbrengst (100 %) van de statutaire portefeuille.

Het reserverings- en dividendbeleid garandeert aldus dat de netto-opbrengst van de statutaire portefeuille bij voldoende winst (en zodra de mogelijke overgedragen verliezen zijn aangezuiverd) ofwel wordt gereserveerd, waardoor de berekeningsbasis van het tweede dividend aangroeit, ofwel als tweede dividend rechtstreeks wordt uitgekeerd aan de aandeelhouders. Het saldo dat aan de Staat wordt toegekend, bevat nooit enig deel van de netto-opbrengst van die portefeuille.

3. Netto-opbrengsten van de verkoop van onroerende goederen worden, voor de toepassing van het reserverings- en dividendbeleid, volledig gelijkgesteld met opbrengsten van de statutaire portefeuille. Onder netto-opbrengsten wordt verstaan de opbrengsten na aftrek van alle kosten (inclusief belastingen) en van eventuele vervangingsinvesteringen in onroerende goederen.
4. Billijkheid, transparantie en stabiliteit zijn kernelementen voor het reserverings- en dividendbeleid. Het is de uitdrukkelijke bedoeling om het hierboven uiteengezette beleid duurzaam toe te passen. Iedere aanpassing van het beleid zal terdege worden gemotiveerd en onmiddellijk worden bekendgemaakt.

3.2.7.4 Toelichting bij de balans

TOELICHTING 1. GOUD EN GOUDVORDERINGEN

Goudvoorraad (eindeperiodegegevens)

	2023	2022
In ons fijn goud	7 311 154,9	7 311 154,9
In kg fijn goud	227 402,4	227 402,4
Tegen marktprijs (in € miljoen)	13 656,0	12 473,4

Op 31 december 2023 is nog 9 ton goud beschikbaar voor de uitgifte door de Staat van verzamelaars- of herdenkingsmunten.

Het grootste deel van het goud wordt bewaard in de Bank of England. Een veel kleiner deel bevindt zich bij de Bank voor Internationale Betalingen (BIB) en bij de Bank of Canada. Een zeer beperkte hoeveelheid ligt opgeslagen in de Nationale Bank van België.

Op balansdatum is het goud gewaardeerd op basis van de door de ECB meegeedeelde prijs in euro per ons fijn goud.

Goudprijs (eindeperiodegegevens, in €)

	2023	2022
Ons fijn goud	1 867,83	1 706,08
Kg fijn goud	60 052,06	54 851,58

TOELICHTING 2. VORDERINGEN OP NIET-INGEZETENEN VAN HET EUROGEBIED, LUIDENDE IN VREEMDE VALUTA

Koersen van de vreemde valuta (eindeperiodegegevens, per €)

	2023	2022
SDR	0,8226	0,7989
USD	1,1050	1,0666
JPY	156,3300	140,6600
CNY	7,8509	7,3582
KRW	1 433,6600	1 344,0900

Deze post omvat twee subposten:

- de vorderingen op het Internationaal Monetair Fonds (IMF);
- de tegoeden aangehouden op rekening bij banken die niet tot het eurogebied behoren alsmede leningen aan niet-ingezetenen van het eurogebied, waardepapieren en andere door deze laatste uitgegeven activa in vreemde valuta.

Nettoposities in SDR en USD

Nettopositie in SDR

(miljoenen)

	in SDR	in €
Balans		
Vorderingen	13 033,5	15 844,9
Verplichtingen	-10 467,7	-12 725,6
Prorata van interesten	16,7	20,3
Posten buiten balansstelling		
Nettoverplichtingen	-2 556,9	-3 108,4
Nettopositie	25,6	31,2

De positie in bijzondere trekkingsrechten (Special drawing rights, SDR) is door de Staat gewaarborgd. Teneinde het wisselkoersrisico te verkleinen, heeft de Bank termijntransacties gesloten, waardoor de nettopositie beperkt is tot SDR 25,6 miljoen.

Nettopositie in USD

(miljoenen)

	in USD	in €
Balans		
Vorderingen	9 291,5	8 408,6
Verplichtingen	-5 000,0	-4 524,9
Prorata van interesten	29,0	26,3
Posten buiten balansstelling		
Vorderingen	123,0	111,3
Verplichtingen	-1 973,5	-1 786,0
Prorata van interesten	0,0	0,0
Nettopositie	2 470,0	2 235,3

De nettopositie bedraagt USD 2,5 miljard. Het grootste deel van de in dollar belegde portefeuille is gefinancierd met deviezenswaps of repurchase agreements.

Vorderingen op het IMF

Vorderingen op het IMF

(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2023	2022
Bijzondere trekkingsrechten	13 160,5	13 360,7
Deelneming in het IMF	2 156,8	2 215,4
Leningen aan het IMF	12,1	47,9
Leningen aan de PRGT	448,6	293,1
Leningen aan de RST	66,9	0,0
Totaal	15 844,9	15 917,1

Bijzondere trekkingsrechten

SDR's zijn reserveactiva die ex nihilo door het IMF zijn gecreëerd en door dit Fonds aan zijn leden worden toegewezen ter aanvulling van hun bestaande officiële reserves.

Sinds de algemene toewijzing van SDR's waartoe het IMF in augustus 2021 had besloten in het kader van de COVID-19-pandemie, en waarvan België een gedeelte van SDR 6 144,4 miljoen heeft ontvangen, nam de nettocumulatieve toewijzing aan België toe van SDR 4 323,3 miljoen tot SDR 10 467,7 miljoen.

De aan de leden van het IMF toegewezen SDR's kunnen worden gecedeerd tegen converteerbare valuta op basis van vrij afgesloten overeenkomsten tussen lidstaten. Het akkoord tussen de Bank en het IMF bepaalt dat de SDR-tegoeden van de Bank tussen 65 en 135 % van de nettocumulatieve toewijzing moeten liggen.

Het tegoed op de rekening 'Bijzondere trekkingsrechten' bedraagt SDR 10 825,4 miljoen op 31 december 2023, tegen SDR 10 674,0 miljoen een jaar eerder. De nettoaccumulatie van het SDR-tegoed, het verschil tussen de SDR-toewijzing en de SDR-tegoeden, belooft op balansdatum SDR 357,7 miljoen.

Deelneming in het IMF

Deze liquide vordering van België op het IMF wordt ook de positie in de reservetranche genoemd. Ze is gelijk aan het verschil tussen het quotum van België bij het IMF, namelijk SDR 6 410,7 miljoen, en de te goeden van het IMF in euro bij de Bank. Het quotum bepaalt de stemrechten van België in het IMF.

De deelneming van België in het IMF kan te allen tijde worden aangesproken om convertibele valuta te krijgen ter financiering van een tekort op de betalingsbalans. Wijzigingen in de deelneming kunnen ook het gevolg zijn van een bijdrage van België aan de financiering van kredietverstrekkingen door het IMF aan lidstaten die met zo een tekort worden geconfronteerd, van terugbetalingen van dergelijke kredieten door deze landen, alsook van transacties in euro die het IMF voor eigen rekening uitvoert. De over die vordering vergoede rente wordt wekelijks aangepast. De positie in de reservetranche bedraagt op balansdatum SDR 1 774,1 miljoen, tegen SDR 1 769,9 miljoen een jaar eerder. Die stijging is toe te schrijven aan nettoleningen door lidstaten van het IMF.

Leningen aan het IMF

Deze vorderingen vertegenwoordigen de tegenwaarde van de leningen die de Bank in eigen naam aan het IMF heeft toegestaan en van de vorderingen van de Belgische Staat op het IMF in geval van een tenuitvoerlegging van de leningsovereenkomsten ter versterking van de werkmiddelen van het IMF, met name de nieuwe leningsovereenkomsten. Op 31 december 2023 bedragen de vorderingen die de Bank uit hoofde van de nieuwe leningsovereenkomsten heeft uitstaan SDR 9,9 miljoen, tegen SDR 38,3 miljoen een jaar eerder, als gevolg van de gedeeltelijke terugbetalingen door verschillende lidstaten van het IMF.

Leningen aan de PRGT

Onder deze subpost is de tegenwaarde opgenomen van de valuta's die de Bank heeft geleend aan het door het IMF beheerde Trustfonds 'Faciliteit voor armoedebestrijding en groei (Poverty Reduction and Growth Trust – PRGT)'. Deze kredietfaciliteit is bedoeld ter ondersteuning van de inspanningen die ontwikkelingslanden met laag inkomen leveren in het kader van structurele en macro-economische

aanpassingsprogramma's. Het IMF wendt de aan deze Trust verschafte middelen aan om de hoofdsom te financieren van de leningen die in het kader van deze faciliteit aan ontwikkelingslanden worden verstrekt.

Krachtens de leningsovereenkomsten van 2012, 2017 en 2020 en een nieuwe, in 2023 gesloten, overeenkomst ten belope van SDR 250 miljoen beschikt de PRGT thans bij de Bank over een kredietlijn van SDR 1 300 miljoen. De vorderingen die de Bank uit dien hoofde heeft uitstaan, bedragen op 31 december 2023 SDR 369,0 miljoen, tegen SDR 234,1 miljoen een jaar eerder, als gevolg van de terugbetalingen tijdens het boekjaar.

Leningen aan de RST

Onder deze subpost is de tegenwaarde opgenomen van de valuta's die de Bank heeft geleend aan het door het IMF beheerde Trustfonds 'Faciliteit voor veerkracht en duurzaamheid (Resilience and Sustainability – RST)'. Deze kredietfaciliteit werd in april 2022 ingesteld om de lidstaten van het IMF te helpen hun veerkracht tegenover externe schokken te versterken en de stabiliteit op lange termijn van hun betalingsbalans te waarborgen, door met name de klemtoon te leggen op de financiële uitdagingen die samenhangen met de klimaatverandering en met de voorbereiding op pandemieën.

De RST bestaat uit drie rekeningen: de leningenrekening (Loan Account) om de hoofdsom te financieren van de leningen die in het kader van deze faciliteit aan de lidstaten van het IMF worden verstrekt, de depositorekening (Deposit Account) om overschotten op inkomens uit beleggingen te genereren teneinde extra reserves op te bouwen, en de reserverekening (Reserve Account) die dient als primaire buffer tegen de krediet- en liquiditeitsrisico's. De bijdrage van België aan de reserverekening wordt gefinancierd door de Staat.

In 2023 werd tussen de Bank en de RST een eerste leningsovereenkomst gesloten voor een totaalbedrag van € 804 miljoen, waarvan € 670 miljoen voor de leningenrekening en € 134 miljoen voor de depositorekening. Slechts 50% van die bedragen werd in 2023 ter beschikking van het IMF gesteld. Het saldo zal in 2024 beschikbaar worden gesteld. De vorderingen van de Bank uit hoofde van de RST bedragen op 31 december 2023 SDR 55,0 miljoen.

Tegoeden bij banken, beleggingen in waardepapieren, externe leningen en overige externe activa

Uitsplitsing naar soort belegging

(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2023	2022
Zichtrekeningen	4,0	13,4
Termijndeposito's	–	–
Reverse repurchase agreements	177,4	202,6
Vastrentende waardepapieren	8 002,0	10 775,0
Totaal	8 183,4	10 991,0

Uitsplitsing naar valuta

(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2023	2022
USD	8 182,3	9 583,4
JPY	0,6	1 074,7
CNY	0,0	237,1
KRW	0,0	95,2
Overige	0,5	0,6
Totaal	8 183,4	10 991,0

Uitsplitsing van de vastrentende waardepapieren in vreemde valuta naar hun resterende looptijd

(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	MTM		HTM	
	2023	2022	2023	2022
≤ 1 jaar	1 715,0	3 929,2	66,4	11,9
> 1 jaar en ≤ 5 jaar	4 410,7	4 606,7	398,6	405,8
> 5 jaar	1 095,9	1 463,4	315,4	358,0
Totaal	7 221,6	9 999,3	780,4	775,7

Waarde van de vastrentende waardepapieren in vreemde valuta naar het land van de emittent

(in € miljoen)

	MTM		HTM	
	Boek-waarde	Markt-waarde	Boek-waarde	Markt-waarde
Verenigde Staten	6 544,4	6 544,4	272,1	253,0
Japan	110,9	110,9	104,0	99,7
Internationale instellingen	14,5	14,5	248,7	234,9
Verenigd Koninkrijk	50,7	50,7	–	–
Zwitserland	195,6	195,6	–	–
Overige	305,5	305,5	155,6	145,4
Totaal	7 221,6	7 221,6	780,4	733,0

Bij de herwaardering op balansdatum bedroegen de niet-gerealiseerde meer- en minderwaarden van de waardepapieren tegen de marktprijs respectievelijk € 36,3 miljoen en € 10,9 miljoen.

TOELICHTING 3. VORDERINGEN OP INGEZETENEN VAN HET EUROGEBIED, LUIDENDE IN VREEMDE VALUTA

Uitsplitsing naar soort belegging (USD)

(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2023	2022
Zichtrekeningen	0,2	0,3
Termijndeposito's	–	–
Reverse repurchase agreements	–	–
Vastrentende waardepapieren	263,5	283,7
Totaal	263,7	284,0

Uitsplitsing van de vastrentende waardepapieren in vreemde valuta naar hun resterende looptijd

(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	MTM		HTM	
	2023	2022	2023	2022
≤ 1 jaar	16,8	14,2	33,4	–
> 1 jaar en ≤ 5 jaar	79,7	94,5	104,6	142,3
> 5 jaar	13,1	16,5	15,9	16,2
Totaal	109,6	125,2	153,9	158,5

Waarde van de vastrentende waardepapieren in vreemde valuta naar het land van de emittent

(in € miljoen)

	MTM		HTM	
	Boek-waarde	Markt-waarde	Boek-waarde	Markt-waarde
België	5,8	5,8	–	–
Duitsland	–	–	42,6	39,7
Spanje	15,5	15,5	–	–
Frankrijk	35,5	35,5	26,3	25,0
Luxemburg	11,0	11,0	–	–
Nederland	41,8	41,8	85,0	82,7
Totaal	109,6	109,6	153,9	147,4

Bij de herwaardering op balansdatum bedroegen de niet-gerealiseerde meer- en minderwaarden van de waardepapieren tegen de marktprijs respectievelijk € 1,2 miljoen en € 0,1 miljoen.

TOELICHTING 4. VORDERINGEN OP NIET-INGEZETENEN VAN HET EUROGEBIED, LUIDENDE IN EURO

Uitsplitsing naar soort belegging

(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2023	2022
Reverse repurchase agreements	-	-
Vastrentende waardepapieren	-	-
Totaal	-	-

TOELICHTING 5. KREDIETVERLENING AAN KREDIETINSTELLINGEN VAN HET EUROGEBIED I.V.M. MONETAIRBELEIDSTRANSACTIES, LUIDENDE IN EURO

Deze post bedraagt €410,3 miljard voor het Eurosysteem als geheel, waarvan €9,0 miljard voor de Nationale Bank van België. Ingevolge artikel 32.4 van de ESCB/ECB-statuten wordt elk verlies dat voortvloeit uit de in deze post geboekte operaties, zodra het wordt opgetekend, in principe volledig door de nationale centrale banken (NCB's) van het Eurosysteem gedragen, in verhouding tot hun verdeelsleutel in het kapitaal van de ECB.

Basisherfinancieringstransacties

Transacties met wederinkoop om voor één week aan de kredietinstellingen liquiditeiten te verschaffen via wekelijkse tenders.

De liquiditeitsverstrekking via de wekelijkse basisherfinancieringstransacties bedroeg op balansdatum €14,1 miljard, terwijl ze eind 2022 €2,4 miljard beliep voor het eurogebied als geheel. Aan de kredietinstellingen in België werd een bedrag van €80 miljoen toegewezen.

Langerlopende herfinancieringstransacties

Transacties met wederinkoop om aan de kredietinstellingen extra liquiditeiten op langere termijn te verschaffen. Die transacties werden uitgevoerd tegen een vaste rente, met toewijzing van het volledige aangeboden bedrag.

Binnen het Eurosysteem zijn die transacties gedaan van €1 321,4 miljard in 2022 tot €396,2 miljard in 2023, hoofdzakelijk ten gevolge van de aflossing van de in TLTRO III uitstaande bedragen ten belope van €925,4 miljard. Bepaalde lopende TLTRO III-transacties bereikten de vervaldag (€649,3 miljard) en andere werden vrijwillig vervroegd terugbetaald (€276,1 miljard). De deelname aan de driemaandelijke langerlopende herfinancieringstransacties (LTRO) bedroeg eind 2023 €3,9 miljard, tegen €2,7 miljard in het voorgaande jaar.

Eind 2023 beliepen de langerlopende herfinancieringstransacties van de Belgische banken €8,9 miljard; ze bestonden volledig uit TLTRO III. Eind 2022 beliep het in TLTRO III uitstaande bedrag voor de Belgische banken nog €48,9 miljard.

TOELICHTING 6. OVERIGE VORDERINGEN OP KREDIETINSTELLINGEN VAN HET EUROGEBIED, LUIDENDE IN EURO

Vorderingen op kredietinstellingen die niet in verband staan met de monetairbeleidstransacties.

Uitsplitsing naar soort belegging

(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2023	2022
Rekeningen-courant	0,6	0,3
Reverse repurchase agreements	328,1	901,3
Totaal	328,7	901,6

TOELICHTING 7. WAARDEPAPIEREN UITGEGEVEN DOOR INGEZETENEN VAN HET EUROGEBIED, LUIDENDE IN EURO

Voor doeleinden van monetair beleid aangehouden waardepapieren

Tot eind februari 2023 bleef het Eurosysteem de hoofdsom van de vervallende effecten die in het kader van het programma voor de aankoop van activa (Asset Purchase Programme, APP) waren aangekocht, volledig herinvesteren. Daarna nam de APP-portefeuille in een gelijkmatig en voorspelbaar tempo af. Tot eind juni 2023 bedroeg de daling gemiddeld €15 miljard per maand, aangezien het Eurosysteem niet alle aflossingen op de hoofdsom van de vervallende effecten herinveestte. In juni 2023 besloot

de Raad van Bestuur de herinvesterings in het kader van het APP vanaf juli 2023 stop te zetten. Vervolgens nam de APP-portefeuille af door aflossingen.

Voor het pandemie-noodaankoopprogramma (Pandemic Emergency Purchase Programme, PEPP) bleef het Eurosysteem de aflossingen op de hoofdsom van de vervallende effecten gedurende het hele jaar volledig herinvesteren. De Raad van Bestuur wil de hoofdsom van de op vervaldag gekomen effecten die zijn aangekocht in het kader van dit programma, volledig blijven herinvesteren tijdens de eerste helft van 2024. De Raad neemt zich tevens voor de PEPP-portefeuille met gemiddeld € 7,5 miljard per maand te verminderen tijdens de tweede helft van 2024 en de herinvesterings in dat kader aan het einde van datzelfde jaar stop te zetten. Daarnaast zal de Raad van Bestuur nog steeds blijf geven van flexibiliteit bij de herinvestering van vervallende aflossingen in de PEPP-portefeuille, om de pandemiegerelateerde risico's voor het transmissiemechanisme van het monetair beleid tegen te gaan.

Alle effecten die werden aangehouden in het kader van het eerste en tweede programma voor de aankoop van gedekte obligaties (CBPP1 en CBPP2) bereikten in de loop van 2022 hun vervaldag. Bijgevolg hield de Bank op 31 december 2023 in die portefeuilles geen effecten meer aan.

Samenstelling van de door de Bank aangehouden monetairbeleidsp portefeuilles

(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	Boek-waarde	Markt-waarde	Boek-waarde	Markt-waarde
	2023		2022	
Met verdeelde risico's				
CBPP3	6 296,4	5 838,8	6 934,9	6 237,1
SMP	34,4	36,5	38,1	42,0
CSPP	80 200,0	74 097,2	83 463,2	72 736,0
PECBPP	90,2	83,6	98,3	88,0
PECSPP	13 326,2	12 200,3	12 591,5	10 628,7
Subtotaal	99 947,2	92 256,4	103 126,0	89 731,8
Met niet-verdeelde risico's				
CBPP1	–	–	–	–
CBPP2	–	–	–	–
PSPP	73 325,9	66 645,4	77 475,1	67 175,3
PEPSPP	47 844,6	43 155,8	48 753,9	41 577,1
Subtotaal	121 170,5	109 801,2	126 229,0	108 752,4
Totaal	221 117,7	202 057,6	229 355,0	198 484,2

Ingevolge artikel 32.4 van de ESCB/ECB-statuten worden alle verliezen van de NCB's op CBPP3-, PECBPP- en SMP-effecten, op effecten van internationale of supranationale instellingen in de PSPP- en PEPSPP-portefeuilles en op CSPP- en PECSPP-effecten, zodra ze worden gerealiseerd, volledig door de NCB's van het Eurosysteem gedeeld, in verhouding tot hun verdeelsleutel in het kapitaal van de ECB. Op balansdatum hield de Bank in die portefeuilles effecten aan voor een totale boekwaarde van € 99 947,2 miljoen.

Daarentegen worden de in de balans opgenomen risico's op de PSPP- en PEPSPP-portefeuilles door de Bank gedragen. Op 31 december 2023 hield de Bank in die portefeuilles effecten aan voor een totale boekwaarde van € 121 170,5 miljoen.

CBPP3 – Third covered bonds purchase programme – derde programma voor de aankoop van gedekte obligaties

Derde programma voor de aankoop van in euro luidende gedekte obligaties die zijn uitgegeven door kredietinstellingen van het eurogebied. Deze aankopen worden verdeeld over het hele eurogebied en geleidelijk door de ECB en de NCB's van het Eurosysteem uitgevoerd in de vorm van aankopen op de primaire en secundaire markt.

Op 31 december 2023 hield de Bank, in dat programma, voor € 6 296,4 miljoen gedekte obligaties aan.

Uitsplitsing van de gedekte obligaties van het derde programma naar hun resterende looptijd

(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2023	2022
≤ 1 jaar	697,0	1 019,4
> 1 jaar en ≤ 5 jaar	3 725,2	3 705,3
> 5 jaar	1 874,2	2 210,2
Totaal	6 296,4	6 934,9

SMP – Securities markets programme – programma voor de effectenmarkten

Dit programma, dat op 6 september 2012 is verstreken, bood de gelegenheid zowel particuliere obligaties als overheidsobligaties van het eurogebied aan te kopen. Op 31 december 2023 hield de Bank, in dat programma, voor € 34,4 miljoen effecten aan.

Uitsplitsing van de obligaties van het programma voor de effectenmarkten naar hun resterende looptijd (eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2023	2022
≤ 1 jaar	14,9	4,9
> 1 jaar en ≤ 5 jaar	19,5	33,2
> 5 jaar	–	–
Totaal	34,4	38,1

PSPP – Public sector purchase programme – programma voor de aankoop van overheidsactiva

De aankopen op de secundaire markt in het kader van dit programma vingen op 9 maart 2015 aan. Op 31 december 2023 hield de Bank voor € 73 325,9 miljoen PSPP-effecten aan, die zijn uitgegeven door Belgische overheden.

Uitsplitsing van de obligaties van het programma voor de aankoop van overheidsactiva, naar hun resterende looptijd (eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2023	2022
≤ 1 jaar	6 293,5	4 999,3
> 1 jaar en ≤ 5 jaar	28 810,1	25 581,5
> 5 jaar	38 222,3	46 894,3
Totaal	73 325,9	77 475,1

CSPP – Corporate sector purchase programme – programma voor de aankoop van door de bedrijvensector uitgegeven schuldbewijzen

De aankopen in het kader van dit programma vingen op 8 juni 2016 aan. Op 31 december 2023 hield de Bank voor € 80 200,0 miljoen CSPP-effecten aan, waarvan de emittenten in verschillende Europese landen gevestigd zijn (BE, LU, NL, PT en SK).

Uitsplitsing van de obligaties van het programma voor de aankoop van door de bedrijvensector uitgegeven schuldbewijzen, naar hun resterende looptijd

(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2023	2022
≤ 1 jaar	8 126,0	6 153,5
> 1 jaar en ≤ 5 jaar	39 162,2	35 785,9
> 5 jaar	32 911,8	41 523,8
Totaal	80 200,0	83 463,2

PECBPP – Pandemic emergency covered bonds purchase programme – programma voor de pandemie-noodaankoop van gedekte obligaties

De aankopen op de secundaire markt in het kader van dit programma vingen in maart 2020 aan. Op 31 december 2023 hield de Bank voor € 90,2 miljoen PECBPP-effecten aan.

Uitsplitsing van de gedekte obligaties van het pandemie-noodaankoopprogramma, naar hun resterende looptijd (eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2023	2022
≤ 1 jaar	1,8	7,3
> 1 jaar en ≤ 5 jaar	75,3	66,4
> 5 jaar	13,1	24,6
Totaal	90,2	98,3

PEPSPP – Pandemic emergency public sector purchase programme – programma voor de pandemie-noodaankoop van overheidsactiva

De aankopen op de secundaire markt in het kader van dit programma vingen in maart 2020 aan. Op 31 december 2023 hield de Bank voor € 47 844,6 miljoen PEPSPP-effecten aan.

Uitsplitsing van de overheidsactiva van het pandemie-noodaankoopprogramma, naar hun resterende looptijd (eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2023	2022
≤ 1 jaar	4 438,0	3 881,2
> 1 jaar en ≤ 5 jaar	20 150,9	17 360,8
> 5 jaar	23 255,7	27 511,9
Totaal	47 844,6	48 753,9

PECSPP – Pandemic emergency corporate sector purchase programme – programma voor de pandemie-noodaankoop van door de bedrijvensector uitgegeven schuldbewijzen

De aankopen op de secundaire markt in het kader van dit programma vingen in maart 2020 aan. Op 31 december 2023 hield de Bank voor € 13 326,2 miljoen PECSPP-effecten aan.

Uitsplitsing van de door de bedrijvensector uitgegeven schuldbewijzen van het pandemie-noodaankoopprogramma, naar hun resterende looptijd

(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2023	2022
≤ 1 jaar	1 324,9	162,7
> 1 jaar en ≤ 5 jaar	5 495,6	4 777,9
> 5 jaar	6 505,7	7 650,9
Totaal	13 326,2	12 591,5

Overige waardepapieren

Portefeuille waardepapieren in euro aangehouden voor beleggingsdoeleinden, die hoofdzakelijk in euro luidende verhandelbare overheidseffecten, uitgegeven door lidstaten van de Europese Unie, omvat, naast door sommige kredietinstellingen van landen van het eurogebied uitgegeven obligaties die gewaarborgd zijn door eersterangsvorderingen (van het type Pfandbriefe), door nationale overheidsinstellingen uitgegeven obligaties alsook, sinds 2019, beleggingsfondsen.

Samenstelling van de portefeuille waardepapieren in euro

(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	MTM		HTM	
	2023	2022	2023	2022
Vastrentende waardepapieren	–	–	1 195,7	1 906,6
Beleggingsfondsen	1 178,9	1 018,1	–	–
Totaal	1 178,9	1 018,1	1 195,7	1 906,6

Uitsplitsing van de vastrentende waardepapieren naar hun resterende looptijd

(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	MTM		HTM	
	2023	2022	2023	2022
≤ 1 jaar	–	–	664,7	665,3
> 1 jaar en ≤ 5 jaar	–	–	531,0	1 241,3
> 5 jaar	–	–	–	–
Totaal	–	–	1 195,7	1 906,6

Waarde van de vastrentende waardepapieren naar het land van de emittent

(in € miljoen)

	MTM		HTM	
	Boekwaarde	Marktwaarde	Boekwaarde	Marktwaarde
België	–	–	368,0	362,5
Duitsland	–	–	234,9	228,7
Spanje	–	–	19,7	19,6
Frankrijk	–	–	320,0	313,4
Oostenrijk	–	–	101,5	99,7
Italië	–	–	15,0	15,0
Nederland	–	–	69,2	68,2
Finland	–	–	67,4	66,1
Totaal	–	–	1 195,7	1 173,2

Bij de herwaardering op balansdatum bedroegen de niet-gerealiseerde meerwaarden van de waardepapieren tegen de marktprijs € 178,9 miljoen.

TOELICHTING 8. VORDERINGEN BINNEN HET EUROSISTEEM

Deelneming in het kapitaal van de ECB

Sinds 1 juli 2013 bedraagt het geplaatste kapitaal van de ECB € 10 825 miljoen. De deelneming van de Bank in dat kapitaal bedraagt 2,9630% sinds 1 februari 2020, als gevolg van de uittreding van de Bank of England uit het ESCB en belooft eind 2023 € 320,7 miljoen. De herverdeling tussen de NCB's van hun aandeel in de opgebouwde reserves van de ECB als gevolg van de opeenvolgende wijzigingen in de verdeling van het kapitaal van de ECB, bracht de deelname van de Bank op € 380,6 miljoen.

Vorderingen op de ECB uit hoofde van overdracht van externe reserves

Deze vordering ten belope van € 1 469,8 miljoen wordt vergoed tegen de rentevoet die van toepassing is op de basisherfinancieringstransacties van het Eurosysteem, na een aanpassing om rekening te houden met de niet-vergoeding van de goudcomponent. De Bank beheert de reserves die zij begin 1999 aan de ECB heeft overgedragen. Ze verschijnen in de posten buiten balansstelling.

Nettovorderingen uit hoofde van de toedeling van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem

Nettovorderingen op het Eurosysteem in verband met de toedeling van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem (zie de boekhoudkundige principes en waarderingsregels betreffende de post 'Bankbiljetten in omloop'). Deze rentedragende positie binnen het Eurosysteem stemt overeen met het verschil tussen het aan de Bank toegewezen bedrag van de bankbiljettenomloop en het bedrag van de bankbiljetten die ze in omloop heeft gebracht.

Nettovorderingen uit hoofde van de toedeling van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem (eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2023	2022
Bankbiljetten in omloop	–	52 694,5
Door de Bank in omloop gebrachte bankbiljetten	–	–48 479,3
Totaal	–	4 215,2

De door de Bank in omloop gebrachte bankbiljetten namen veel krachtiger toe dan in het Eurosysteem, en dit leidde tot een omzetting van de eind 2022 bestaande vordering in een verplichting aan het einde van 2023, die is opgenomen in post 9 op de passiefzijde (zie toelichting 19).

Overige vorderingen binnen het Eurosysteem (netto)

Nettovordering van de Bank die resulteert uit het geheel van verplichtingen en vorderingen ten opzichte van het Eurosysteem.

De saldi binnen het Eurosysteem zijn het gevolg van de grensoverschrijdende betalingen die binnen de EU worden gerealiseerd in euro en worden vereffend in centralebankgeld. Het grootste deel van die transacties wordt verricht door privé-entiteiten (kredietinstellingen, ondernemingen of particulieren). Ze worden vereffend via het TARGET-systeem en geven aanleiding tot bilaterale saldi op de TARGET-rekeningen van de centrale banken van de EU. Die bilaterale saldi worden dagelijks toegewezen aan de ECB, zodat elke NCB nog slechts één netto bilaterale positie heeft ten opzichte van de ECB alleen. De nettopositie van de Nationale Bank van België in TARGET tegenover de ECB en de overige in euro luidende verplichtingen tegenover het Eurosysteem (zoals de aan de NCB's uitgekeerde interimdividenden) worden op de balans van de Bank weergegeven in de vorm van een nettopositie op de actief- of passiefzijde en zijn opgenomen in de post 'Overige vorderingen binnen het Eurosysteem (netto)' of 'Overige verplichtingen binnen het Eurosysteem (netto)'. De saldi van de niet tot het eurogebied behorende NCB's ten opzichte van de ECB, die voortvloeien uit hun deelname aan TARGET, zijn opgenomen in de post 'Verplichtingen aan niet-ingezetenen van het eurogebied, luidende in euro'.

De saldi binnen het Eurosysteem die afkomstig zijn van de toedeling van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem, worden opgenomen in de vorm van één enkel nettopassivum in de post 'Nettoplichtingen uit hoofde van de toedeling van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem' (zie toelichting 19). De saldi binnen het Eurosysteem die resulteren uit de overdracht van reserves aan de ECB door de NCB's die tot het Eurosysteem toetreden, luiden in euro en worden geboekt in de post 'Vorderingen op de ECB uit hoofde van overdracht van externe reserves'.

In het kader van het programma SURE (Support to mitigate Unemployment Risks in an Emergency) heeft de Europese Unie aan België bijna € 8,2 miljard verstrekt in de vorm van leningen tegen onderpand. Overeenkomstig Verordening (EU) nr. 2020/672 van de Raad van 19 mei 2020 heeft de Belgische Staat, via de Bank, bij de ECB een specifieke rekening geopend om de ontvangen financiële bijstand te beheren. De middelen op die speciale rekening worden voor slechts twee doeleinden aangehouden: de uitbetaling en de aflossingen van de rente en de hoofdsom die twintig TARGET-werkdagen vóór de overeenstemmende vervaldatum op die rekening moeten worden gedeponereerd. Gedurende die periode zijn de bedragen

opgenomen in de post 'Overige vorderingen binnen het Eurosysteem (netto)' of 'Overige verplichtingen binnen het Eurosysteem (netto)'.

De nettovordering van de Bank ten aanzien van het Eurosysteem is als volgt samengesteld:

1. de verplichting tegenover de ECB ten gevolge van de overdrachten via TARGET (€ 779,3 miljoen);
2. de vordering binnen het Eurosysteem ten belope van € 951,0 miljoen, die voortvloeit uit de samenvoeging en de toedeling van de monetaire inkomsten binnen het Eurosysteem (zie toelichting 29);
3. de vordering binnen het Eurosysteem ten belope van € 6,8 miljoen in verband met het SURE-programma.

TOELICHTING 9. OVERIGE ACTIVA

Munten uit het eurogebied

Kasvoorraad euromunten van de Bank. De munten worden door de Bank in omloop gebracht voor rekening van de Schatkist en deze wordt voor het desbetreffende bedrag gecrediteerd. Overeenkomstig het besluit van de ECB van 8 november 2022 inzake de goedkeuring met betrekking tot de omvang van de muntuitgifte (ECB/2022/40), bedroeg het maximumbedrag van de in euro uit te geven munten in 2023, voor België, € 38,0 miljoen. Aangezien het netto uitgegeven bedrag in 2022 uitkwam op € 1 513,2 miljoen, beliep het voor 2023 toegestane totaalbedrag € 1 551,2 miljoen. Op 31 december 2023 beliep het werkelijk uitgegeven bedrag € 1 528,5 miljoen.

Materiële en immateriële vaste activa

In 2023 bedroegen de investeringen van de Bank in materiële en immateriële vaste activa in totaal € 59,3 miljoen. Voorts is van de rekening 'Materiële en immateriële vaste activa' een bedrag van € 5,5 miljoen afgeboekt dat overeenstemt met de aanschaffingsprijs van de verkochte of buiten gebruik gestelde activa.

Overige financiële activa

Overeenkomstig artikel 19, lid 4 van de organieke wet beslist het Directiecomité na raadpleging van de Regentenraad over de statutaire beleggingen. Deze laatste bestaan hoofdzakelijk uit verhandelbare overheidseffecten, uit door sommige kredietinstellingen

van landen van het eurogebied uitgegeven obligaties die gewaarborgd zijn door eersterangsvorderingen (van het type Pfandbriefe), en uit aandelen van de BIB.

Uitsplitsing naar soort belegging

(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2023	2022
Vastrentende waardepapieren	6 440,0	6 990,7
Deelnemingen	332,1	332,1
Reverse repurchase agreements	–	171,0
Totaal	6 772,1	7 493,8

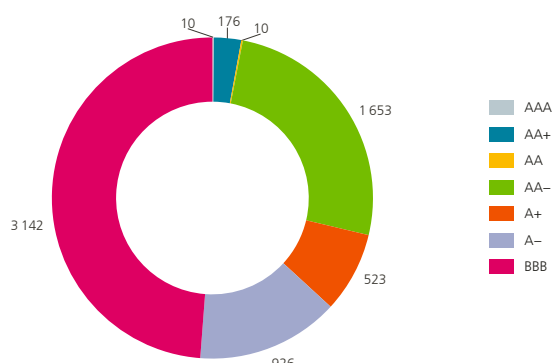
Waarde van de vastrentende waardepapieren naar het land van de emittent (de marktwaarde wordt ter informatie gegeven)

(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	Boekwaarde		Marktwaarde	
	2023	2022	2023	2022
België	2 941,2	3 128,3	2 574,1	2 600,3
Duitsland	837,6	862,2	787,8	780,8
Spanje	173,4	245,9	172,6	245,6
Frankrijk	935,3	1 117,9	855,0	992,6
Oostenrijk	138,3	138,9	132,1	128,1
Italië	10,0	43,5	10,2	43,9
Internationale instellingen	611,6	611,8	543,7	513,6
Nederland	148,4	172,1	130,9	146,0
Finland	251,8	253,0	235,2	225,4
Overige	392,4	417,1	345,3	349,0
Totaal	6 440,0	6 990,7	5 786,9	6 025,3

Het nettobedrag van de niet-gerealiseerde minderwaarden op de vastrentende waardepapieren beliep € 653,1 miljoen op 31 december 2023, tegen € 965,4 miljoen aan het einde van het voorgaande boekjaar.

Rating van de vastrentende waardepapieren (boekwaarde in € miljoen)

Rendement van de vastrentende waardepapieren naar hun vervaldatum, op 31 december 2023

Vervaldatum	Boekwaarde	Gemiddeld volume	Opbrengst	Rendement
	(in € miljoen)			(in %)
2023	–	120,5	2,8	2,3
2024	480,6	481,7	10,0	2,1
2025	425,6	425,8	6,6	1,6
2026	334,3	335,6	6,6	2,0
2027	626,5	627,4	6,3	1,0
2028	697,2	701,0	10,2	1,5
2029	520,6	522,2	1,5	0,3
2030	214,2	214,7	0,1	0,0
2031	545,1	545,6	3,3	0,6
2032	350,6	351,5	3,7	1,0
2033	268,9	269,8	1,8	0,7
2034	281,7	283,3	2,4	0,8
2035	418,3	422,8	2,8	0,7
2036	158,2	158,1	1,4	0,9
2037	346,9	347,5	4,0	1,2
2038	319,7	320,4	3,7	1,1
2039	64,4	64,4	1,4	2,2
2040	343,1	343,0	1,5	0,4
2041	37,2	37,2	0,3	0,9
2042	6,9	6,9	0,1	0,8
Renteresultaten	6 440,0	6 579,4	70,5	1,1
Transactieresultaten			–0,3	
Totaal	6 440,0	6 579,4	70,2	1,1

Uitsplitsing van de deelnemingen (eindeperiodegegevens)

	Aantal aandelen	In € miljoen	Aantal aandelen	In € miljoen
	2023		2022	
BIB	50 100	329,8	50 100	329,8
BMI	801	2,0	801	2,0
SWIFT	113	0,3	113	0,3
Totaal		332,1		332,1

Herwaarderingsverschillen op instrumenten buiten de balans

Netto positieve herwaarderingsverschillen op de termijntransacties in vreemde valuta en op rentetarieven, alsook op de contante transacties in vreemde valuta tussen de dag waarop ze worden aangegaan en de vereffeningdatum (€ 89,8 miljoen).

Overlopende rekeningen

Deze zijn onderverdeeld in:

- over te dragen lasten (€ 9,7 miljoen);
- verworven opbrengsten (€ 2 713,9 miljoen), voornamelijk niet-ontvangen verlopen rente op waardepapieren en andere activa.

Diversen

Voornamelijk:

- te ontvangen rente op de vordering uit hoofde van overdracht van externe reserves aan de ECB en op de nettovordering in verband met de toedeling van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem (€ 118,0 miljoen);
- commerciële vorderingen (€ 0,8 miljoen).

TOELICHTING 10. VERLIES VAN HET BOEKJAAR

Het verlies van het boekjaar bedroeg € 3 370,4 miljoen op 31 december 2023. Dat is voornamelijk het gevolg van de toenemende financieringskosten van de monetairbeleidsp portefeuilles: de rentelasten op de deposito's die de kredietinstellingen bij de Bank aanhouden, zijn toegenomen, terwijl de activa waaruit die portefeuilles bestaan en die meestal een lange looptijd hebben, bij aankoop een laag rendement hadden.

TOELICHTING 11. BANKBIJETTEN IN OMLOOP

Aandeel van de in het Eurosysteem in omloop zijnde eurobankbiljetten dat aan de Bank is toegewezen (zie toelichtingen 8 en 19).

TOELICHTING 12. VERPLICHTINGEN AAN KREDIETINSTELLINGEN VAN HET EUROGEBIED I.V.M. MONETAIRBELEIDSTRANSACTIES, LUIDENDE IN EURO

Rekeningen-courant (met inbegrip van reserveverplichtingen)

Rekeningen in euro van de kredietinstellingen die prioriteitshalve dienen om te voldoen aan hun reserveverplichtingen. Deze verplichtingen moeten gemiddeld over de aanhoudingsperiode worden nagekomen, volgens het door de ECB uitgebrachte tijdschema. Van de reserveaanhoudingsperiode die op 21 december 2022 aanving tot de reserveaanhoudingsperiode die op 19 september 2023 verstreek, werden de verplichte reserves vergoed tegen een rente die overeenstemt met de gemiddelde rente op de depositofaciliteit van het Eurosysteem tijdens de aanhoudingsperiode. Met ingang van de reserveaanhoudingsperiode die op 20 september 2023 aanving, worden de verplichte reserves vergoed tegen 0%.

De door de kredietinstellingen van het eurogebied op de rekeningen-courant geplaatste bedragen (met inbegrip van de overtollige reserves) daalden in 2023 met € 45,0 miljard tot € 174,0 miljard op de afsluitingsdatum van het boekjaar.

De door het Eurosysteem goedgekeurde aankoopprogramma's en de langerlopende herfinancieringstransacties creëerden een overliquiditeit die ofwel is opgenomen in de rekeningen-courant als overtollige reserves, ofwel in de depositofaciliteit of in TARGET (zie toelichting 8).

In België namen de op de rekeningen-courant geplaatste bedragen toe van € 7,0 miljard tot € 8,6 miljard, in overeenstemming met de verplichte reserves van de kredietinstellingen.

Depositofaciliteit

De depositofaciliteit stelt de kredietinstellingen in staat om deposito's tot de volgende ochtend te plaatsen bij de Bank, tegen een vooraf vastgestelde rentevoet. Deze rentevoet is geleidelijk opgelopen van 2% eind december 2022 tot 4% eind december 2023.

De kredietinstellingen in België hebben hun deposito's verlaagd van € 205,4 miljard in 2022 tot € 184,0 miljard in 2023. De kredietinstellingen plaatsten hun liquiditeitsoverschotten, zoveel mogelijk, vooral in de depositofaciliteit in plaats van ze op hun rekeningen-courant te laten in de vorm van overtollige reserves. De aanzienlijke aflossingen van TLTRO III-leningen deden het beroep op de depositofaciliteit echter sterk afnemen, ook op het niveau van het Eurosysteem, waar het terugliep van € 3 778,8 miljard tot € 3 334,8 miljard.

TOELICHTING 13. OVERIGE VERPLICHTINGEN AAN KREDIETINSTELLINGEN VAN HET EUROGEBIED, LUIDENDE IN EURO

Repurchase agreements die verband houden met het beheer van de portefeuilles waardepapieren.

TOELICHTING 14. VERPLICHTINGEN AAN OVERIGE INGEZETENEN VAN HET EUROGEBIED, LUIDENDE IN EURO

Overheid

Saldi van de rekeningen-courant op naam van de Staat en de overheidsbesturen. Op balansdatum bedroeg het saldo van de rekening-courant van de Schatkist € 0,7 miljard.

Overige verplichtingen

Tegoeden in rekeningen-courant die voornamelijk worden aangehouden door financiële tussenpersonen die geen toegang hebben tot de permanente faciliteiten.

TOELICHTING 15. VERPLICHTINGEN AAN NIET-INGEZETENEN VAN HET EUROGEBIED, LUIDENDE IN EURO

Rekeningen-courant aangehouden door centrale banken en andere banken, internationale en supranationale instellingen en andere rekeninghouders die niet in het eurogebied gevestigd zijn. Repurchase agreements die verband houden met het beheer van de portefeuilles waardepapieren.

TOELICHTING 16. VERPLICHTINGEN AAN INGEZETENEN VAN HET EUROGEBIED, LUIDENDE IN VREEMDE VALUTA

Deze repurchase agreements in USD hangen samen met het beleid van de Bank inzake beleggingen.

TOELICHTING 17. VERPLICHTINGEN AAN NIET-INGEZETENEN VAN HET EUROGEBIED, LUIDENDE IN VREEMDE VALUTA

Deze repurchase agreements in USD hangen samen met het beleid van de Bank inzake beleggingen.

TOELICHTING 18. TEGENWAARDE TOEGEWEZEN BIJZONDERE TREKKINGSRECHTEN IN HET IMF

Tegenwaarde van de SDR's die aan het IMF moeten worden teruggestort indien SDR's worden geannuleerd, indien de door het IMF ingestelde SDR-afdeling zou worden opgeheven of indien België zou besluiten zich eruit terug te trekken. Deze verplichting van onbepaalde duur belooft SDR 10 467,7 miljoen, net als aan het einde van het voorgaande boekjaar (zie toelichting 2).

TOELICHTING 19. VERPLICHTINGEN BINNEN HET EUROSISTEEM

Nettoverplichtingen uit hoofde van de toedeling van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem

Nettoverplichtingen ten aanzien van het Eurosysteem in verband met de toedeling van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem (zie de boekhoudkundige principes en waarderingsregels betreffende de post

'Bankbiljetten in omloop'). Deze rentedragende positie binnen het Eurosysteem stemt overeen met het verschil tussen het aan de Bank toegewezen bedrag van de bankbiljettenomloop en het bedrag van de bankbiljetten die ze in omloop heeft gebracht.

Nettoverplichtingen uit hoofde van de toedeling van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem (eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2023	2022
Door de Bank in omloop gebrachte bankbiljetten	52 340,1	–
Bankbiljetten in omloop	–52 110,3	–
Totaal	229,8	–

TOELICHTING 20. OVERIGE PASSIVA

Overlopende rekeningen

Toe te rekenen kosten (€ 217,2 miljoen) waaronder niet-verlopen rente op verplichtingen en te ontvangen facturen.

Diversen

Onder meer:

- onbeschikbare reserve meerwaarde op goud (€ 298,9 miljoen);
- fiscale schulden, schulden met betrekking tot lonen en sociale lasten (€ 211,4 miljoen);
- handelsschulden (€ 5,3 miljoen).

TOELICHTING 21. VOORZIENINGEN

Overeenkomstig het in 2009 ingevoerde reserverings- en dividendbeleid (cf. § 3.2.7.3), en ten gevolge van de creatie van de beschikbare reserve, legt de Bank geen algemene voorzieningen aan.

Voorziening inzake monetairbeleidstransacties

Ingevolge artikel 32.4 van de ESCB/ECB-statuten worden alle verliezen van de NCB's op CBPP3-, PECBPP- en SMP-effecten, op effecten van internationale of supranationale instellingen in de PSPP- en PEPSPP-portefeuilles en op CSPP- en PECSPP-effecten, zodra

ze worden gerealiseerd, volledig door de NCB's van het Eurosysteem gedeeld, in verhouding tot hun verdeelsleutel in het kapitaal van de ECB.

Uit de depreciatietests die op de PECSPP-portefeuille werden uitgevoerd, blijkt dat door een NCB aangehouden waardepapieren een waardevermindering moeten ondergaan. Bijgevolg heeft de Raad van Bestuur van de ECB geoordeeld dat het raadzaam was een voorziening aan te leggen om de verliezen op de monetairbeleidstransacties in 2023 te dekken. Die voorziening bedraagt € 42,9 miljoen, of een bedrag van € 1,6 miljoen voor de Bank dat overeenstemt met 3,61394 % van het geplaatste kapitaal.

TOELICHTING 22. HERWAARDERINGSREKENINGEN

Positieve koers- en prijsherwaarderingsverschillen tussen de marktwaarde van de nettoposities in externe reserves en effecten (met uitzondering van die welke tegen afgeschreven kostprijs worden gewaardeerd) en hun waarde tegen de gemiddelde kostprijs.

(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2023	2022
Positieve koersherwaarderingsverschillen op:		
■ goud	13 339,0	12 156,4
■ vreemde valuta	158,9	270,6
Positieve prijsherwaarderingsverschillen op:		
■ waardepapieren in vreemde valuta (posten 2 en 3 van het actief)	37,5	47,3
■ waardepapieren in euro (posten 4 en 7 van het actief)	178,9	18,1
Totaal	13 714,3	12 492,4

TOELICHTING 23. KAPITAAL, RESERVEFONDS EN BESCHIKBARE RESERVE

Kapitaal

De Bank ontving geen kennisgevingen die, ingevolge artikel 6, § 1 van de wet van 2 mei 2007 op de openbaarmaking van belangrijke deelnemingen in ter beurze genoteerde vennootschappen, gewag maken van andere deelnemingen ten belope van 5 % of meer van de stemrechten dan die van de Staat.

Vertegenwoordiging van het kapitaal

(eindeperiodegegevens, aantal aandelen)

	2023	2022
Aandelen op naam	210 748	210 880
Gedematerialiseerde aandelen	189 252	189 120
Totaal	400 000	400 000

Reservefonds

Het reservefonds neemt in 2023 met € 7,1 miljoen toe als gevolg van de stijging van de afschrijvingsrekeningen voor materiële en immateriële vaste activa.

Het fiscaal vrijgestelde gedeelte van de buitengewone reserve bedraagt € 18,5 miljoen.

Verloop van de afschrijvingsrekeningen in 2023

(in € miljoen)

Saldo op 31-12-2022	323,1
Geboekt	+12,5
Teruggenomen of afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	-5,4
Saldo op 31-12-2023	330,2

Beschikbare reserve

Een bedrag van € 580,2 miljoen met betrekking tot de winstverdeling van het voorgaande boekjaar werd in de beschikbare reserve opgenomen.

Kapitaal, reservefonds, beschikbare reserve en desbetreffende bestemming van het resultaat

(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2023	2022
Kapitaal	10,0	10,0
Reservefonds	2 652,5	2 645,4
Beschikbare reserve	4 174,8	4 755,0
Totaal voor bestemming	6 837,3	7 410,4
Bestemming van het resultaat	-3 371,0	-580,2
Totaal na bestemming	3 466,3	6 830,2

Bij het verstrijken van het emissierecht van de Bank, valt een vijfde van het reservefonds de Staat prioriteitshalve ten deel. Deze regel is niet van toepassing op de beschikbare reserve.

3.2.7.5 Toelichting bij de resultatenrekening

TOELICHTING 25. NETTORENTEBATEN

Om het hoofd te bieden aan een sterke inflatie heeft de ECB in 2023 meermaals de rentetarieven verhoogd. Bepaalde activa die werden verhandeld tegen negatieve rentetarieven (langerlopende herfinancieringstransacties, overige vorderingen op kredietinstellingen van het eurogebied, luidende in euro, ...) konden echter rentelasten genereren en bepaalde passiva (rekeningen-courant, depositofaciliteit, ...) konden rentebaten opleveren.

Met het oog op een harmonisatie in het Eurosysteem van de weergave van de rentebaten/rentelasten die samenhangen met de monetairbeleidsactiva en -passiva, worden de rentebaten en -lasten in nettowaarde geboekt in de posten 1.1. 'Rentebaten' of 1.2. 'Rentelasten' naargelang van het teken. De rente wordt berekend per subpost van de balans. Die benadering wordt ook gevolgd voor de andere, niet met het monetair beleid samenhangende subposten.

Rentebaten

(eindeperiodegegevens)

	Baten	Gemiddeld volume	Gemiddelde rente	Baten	Gemiddeld volume	Gemiddelde rente
	(in € miljoen)		(in %)	(in € miljoen)		(in %)
	2023			2022		
Rentebaten van activa in euro						
Krediettransacties in het kader van het monetaire beleid	0,9	22,8	4,1	0,0	3,4	0,6
Langerlopende krediettransacties in het kader van het monetair beleid	870,2	28 947,3	3,0	–	–	–
Portefeuilles waardepapieren in euro aangehouden voor doeleinden van monetair beleid	1 769,1	227 207,8	0,8	1 279,1	226 453,5	0,6
Overige portefeuilles waardepapieren in euro	19,1	1 551,3	1,2	34,9	2 238,3	1,6
Vorderingen op de ECB uit hoofde van overdracht van externe reserves	48,2	1 469,8	3,3	7,3	1 469,8	0,5
Nettovorderingen uit hoofde van de toedeling van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem	75,0	2 142,6	3,5	29,0	6 519,8	0,4
Nettovorderingen op de ECB in het kader van TARGET	1 141,3	27 840,4	4,1	–	–	–
Statutaire beleggingen (vastrentende effecten, reverse repurchase agreements en repurchase agreements)	70,5	6 579,4	1,1	83,5	6 914,4	1,2
Andere vorderingen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal	3 994,4	295 761,4	1,4	1 433,8	243 599,2	0,6
Rentebaten van externe reserves						
Vorderingen in verband met transacties uit hoofde van internationale samenwerking	604,7	15 973,5	3,8	191,7	15 551,0	1,2
Beleggingen in goud en in deviezen	335,5	9 066,0	3,7	163,0	9 989,2	1,6
Totaal	940,2	25 039,5	3,8	354,7	25 540,2	1,4
Rentebaten van verplichtingen in euro						
Monetaire reserverekeningen, depositofaciliteit en overige rentedragende deposito's	–	–	–	–	–	–
Repurchase agreements in euro	–	–	–	0,0	1,5	0,0
Totaal	–	–	–	0,0	1,5	0,0
Totale rentebaten	4 934,6			1 788,5		

Rentelasten

(eindeperiodegegevens)

	Lasten	Gemiddeld volume	Gemiddelde rente	Lasten	Gemiddeld volume	Gemiddelde rente
	(in € miljoen)		(in %)	(in € miljoen)		(in %)
	2023			2022		
Rentelasten van verplichtingen in euro						
Nettoverplichtingen ten opzichte van de ECB in het kader van TARGET	-	-	-	-41,6	34 931,5	-0,1
Monetaire reserverekeningen, depositofaciliteit en overige rentedragende deposito's	-8 209,1	249 893,8	-3,3	-472,6	243 064,3	-0,2
Overige passiva	-1,2	48,2	-2,5	-	-	-
Totaal	-8 210,3	249 942,0	-3,3	-514,2	277 995,8	-0,2
Rentelasten van externe verplichtingen						
SDR-verplichting	-493,4	12 874,3	-3,8	-162,2	13 039,7	-1,2
Repurchase agreements in vreemde valuta	-242,7	4 203,3	-5,8	-83,8	4 110,2	-2,0
Totaal	-736,1	17 077,6	-4,3	-246,0	17 149,9	-1,4
Rentelasten van activa in euro						
Langerlopende krediettransacties in het kader van het monetair beleid	-	-	-	-425,3	84 837,3	-0,5
Totaal	-	-	-	-425,3	84 837,3	-0,5
Baten die volledig aan de Staat toekomen						
Inkomsten uit de op een bijzondere onbeschikbare reserverekening geboekte meerwaarden op goud ¹	-			-		
Jaarlijks aan de Staat gestort bedrag ter compensatie van de meeruitgaven die voor de Staat voortvloeien uit de conversie van de geconsolideerde schuld tegenover de Bank in vrij verhandelbare effecten ²	-24,4			-24,4		
Totaal	-24,4			-24,4		
Totale rentelasten	-8 970,8			-1 209,9		

1 Deze inkomsten worden berekend door op het gemiddelde saldo, tijdens het boekjaar, van de onbeschikbare reserverekening een rendement toe te passen dat gelijk is aan de verhouding tussen de netto financiële opbrengsten en het verschil tussen het op jaarbasis berekende gemiddelde bedrag van de rentegevende activa en de vergoede passiva. De tegenpost van het kapitaal, de reserves en de afschrijvingsrekeningen, alsook de opbrengst ervan worden buiten beschouwing gelaten voor die berekening. Voor het boekjaar 2023 bedraagt het gemiddelde saldo van de onbeschikbare reserverekening € 298,9 miljoen; de netto financiële opbrengsten belopen € -3 056,0 miljoen, het gemiddelde bedrag van de rentegevende activa op jaarbasis € 287,7 miljard en het gemiddelde bedrag van de vergoede passiva op jaarbasis € 239,1 miljard. In 2023 zijn de netto financiële opbrengsten negatief; aan de Staat wordt derhalve geen inkomsten gestort uit hoofde van de inkomsten uit de op een bijzondere onbeschikbare reserverekening geboekte meerwaarden op goud.

2 De meerkosten voor de Staat van die in 1991 uitgevoerde conversie zijn gelijk aan het verschil tussen de 3% die hij aan de Bank liet, overeenkomstig de toenmalige verdelingsregel, en de forfaitaire toelage van 0,1% die de Staat tot dan toe verschuldigd was op zijn geconsolideerde schuld tegenover de Bank. Op het bedrag van die schuld, namelijk 34 miljard frank, belooft dat verschil 986 miljoen frank, dat is € 24,4 miljoen.

TOELICHTING 26. NETTOBATEN UIT FINANCIËLE TRANSACTIES, AFWAARDERINGEN EN VOORZIENINGEN

Gerealiseerde winsten/verliezen uit financiële transacties

(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2023	2022
Kapitaalwinsten/-verliezen (-)		
op statutaire beleggingen	-0,3	0,5
op beleggingen		
in USD	-2,1	-91,8
in EUR	-12,0	-1,4
in andere deviezen	50,9	-
Wisselkoerswinsten/-verliezen (-)		
op USD	15,7	72,4
op andere deviezen	-	-
op SDR	-24,1	-33,1
op goud	-	-
Wisselkoerswinsten (-) / -verliezen (+) die aan de Staat toekomen (SDR en goud)	24,1	33,1
Totaal	52,2	-20,3

Afwaarderingen van financiële activa en posities

(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2023	2022
Kapitaalverliezen op beleggingen		
in USD	-11,0	-324,3
in EUR	-	-
Wisselkoersverliezen		
op USD	-	-
op CNY	-	-
op KRW	-	-
op SDR	-0,4	-
op andere deviezen	-	-
Wisselkoersverliezen ten laste van de Staat (SDR)	0,4	-
Totaal	-11,0	-324,3

Totaal van de gerealiseerde winsten/verliezen en van de afwaarderingen

(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2023	2022
Gerealiseerde winsten/verliezen	52,2	-20,3
Afwaarderingen	-11,0	-324,3
Totaal	41,2	-344,6

Voor de beleggingen in dollar kwam de afname van de obligatierentes tot uiting in een forse daling van de gerealiseerde kapitaalverliezen. Voor de beleggingen in andere deviezen (in Koreaanse won en Chinese renminbi) leverde de volledige liquidatie van de posities kapitaalwinsten op.

Evenzo zijn de op de passiefzijde van de balans geboekte herwaarderingsmeerwaarden op de waardepapieren in dollar groter en zijn de afwaarderingen op diezelfde waardepapieren zeer fors gedaald.

Bovendien liet de Bank, ten gevolge van de depreciatie van de dollar, kleinere wisselkoerswinsten optekenen dan in het voorgaande boekjaar.

De transacties in SDR resulteerden in gerealiseerde en niet-gerealiseerde wisselkoersverliezen ten belope van € 24,5 miljoen die ten laste van de Staat werden gebracht.

TOELICHTING 27. NETTOBATEN/-LASTEN UIT PROVISIES EN COMMISSIES

Provisie- en commissiebatens

De door de Bank ontvangen provisie voor haar dienstverlening als financieel bemiddelaar beliepen € 8,9 miljoen, waarvan € 7,5 miljoen in verband met de verpanding van waardepapieren voor het monetair beleid. Het grootste deel van de baten is afkomstig van de waarborgen die de Bank in het kader van het Correspondent Central Banking Model (CCBM) beheert. De daling van de door de Bank ontvangen provisie ten opzichte van 2022 heeft te maken met het monetair beleid.

Provisie- en commissielasten

Door de Bank betaalde provisies voor financiële diensten die derden aan de Bank verlenen (€ 11,2 miljoen), waarvan € 8,9 miljoen in het kader van het monetair beleid.

De daling van de door de Bank betaalde provisies ten opzichte van 2022 heeft te maken met het monetair beleid.

TOELICHTING 28. INKOMSTEN UIT GEWONE AANDELEN EN DEELNEMINGEN

(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2023	2022
Dividend op deelneming ECB	–	1,5
Door de ECB verdeelde inkomsten	–	–
Dividenden op deelnemingen in de portefeuille statutaire beleggingen	17,4	17,5
Dividenden op beleggingsfondsen	34,8	24,5
Totaal	52,2	43,5

Aangezien de ECB het boekjaar 2022 met verlies heeft afgesloten, werd in februari 2023 geen dividend op de deelneming van de Bank in het kapitaal van de ECB uitbetaald.

Gelet op het totale financiële resultaat van de ECB voor het boekjaar 2023, heeft de Raad van Bestuur besloten het volledige bedrag te behouden van de inkomsten uit in omloop zijnde eurobankbiljetten als ook het inkomen uit waardepapieren die zijn aangekocht in het kader van het SMP, het APP en het PEPP. Bijgevolg was eind 2023 geen enkel daarmee samenhangend bedrag verschuldigd.

Voor het boekjaar 2022-2023 heeft de BIB een dividend van € 17,4 miljoen (SDR 285 per aandeel) uitbetaald. Vorig jaar was een bedrag van € 17,5 miljoen (SDR 275 per aandeel) uitgekeerd.

TOELICHTING 29. NETTORESULTAAT VAN POOLING VAN MONETAIRE INKOMSTEN

Pooling van monetaire inkomsten

(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	Baten (+) / Lasten (-)		
	Resultaat	Pooling van monetaire inkomsten	Reëel resultaat
	(1)	(2)	(3) = (1) + (2)
	2023		
Binnen het Eurosysteem door de Bank samengevoegde monetaire inkomsten		-521,7	
Door het Eurosysteem aan de Bank toegedeelde monetaire inkomsten		1 473,0	
		951,3	
Voor de monetaire inkomsten in aanmerking genomen posten			
Krediettransacties in het kader van het monetair beleid	871,1	99,2	970,3
Portefeuilles waardepapieren in euro aangehouden voor doeleinden van monetair beleid	1 769,1	-1 155,7	613,4
Vorderingen op de ECB uit hoofde van overdracht van externe reserves	48,2	0,0	48,2
Nettovorderingen uit hoofde van de toedeling van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem	75,0	-249,1	-174,1
Nettovordering tegenover de ECB in het kader van TARGET	1 141,3	-629,6	511,7
Monetaire reserverekeningen en depositofaciliteit	-8 103,4	3 391,3	-4 712,1
Niet-identificeerbare activa	-	-513,1	-513,1
	-4 198,6	943,0	-3 255,6
Niet voor de monetaire inkomsten in aanmerking genomen posten			
Nettobeleggingen in goud en deviezen	92,9		92,9
Nettovorderingen in verband met transacties uit hoofde van internationale samenwerking	111,3		111,3
Overige portefeuilles waardepapieren in euro	19,1		19,1
Portefeuille statutaire beleggingen	70,5		70,5
Overige vorderingen	0,0		0,0
Overige passiva	-1,2		-1,2
Rentedragende deposito's die niet met het monetair beleid samenhangen	-105,7		-105,7
Opbrengsten die volledig aan de Staat toekomen	-24,4		-24,4
	162,4		162,4
Nettorente-baten (rubriek 1)	-4 036,2	943,0	-3 093,2
Nettoresultaat uit financiële transacties (rubriek 2)		8,4	
Herziening voorgaande jaren		-0,3	
		951,1	
Voorziening inzake monetairbeleidstransacties		-1,6	
		949,5	

De monetaire inkomsten worden tussen de NCB's van het eurogebied verdeeld volgens de verdeelsleutel van het gestorte kapitaal (3,61394 % voor de Bank sinds 1 januari 2023).

De impact op de toegedeelde netto monetaire inkomsten vloeit voort uit de balansstructuur van de NCB's.

De Bank vervult een specifieke rol in de CSPP- en PECSPP-programma's en draagt bij aan de aankoop van door bedrijven uitgegeven schuldbewijzen voor bedragen die verhoudingsgewijs groter zijn dan haar sleutel in het kapitaal. Bovendien ligt het rendement van de door de Bank aangekochte waardepapieren in die portefeuilles hoger dan het gemiddelde rendement op de door het Eurosysteem verworven waardepapieren.

Daarentegen kon de Bank rente ontvangen op de supranationale effecten die andere NCB's aanhouden in de PSPP- en PEPSP-programma's.

De Belgische kredietinstellingen laten in rekeningen-courant en in de depositofaciliteit nog steeds grotere volumes staan, die hoger zijn dan de sleutel. Dit maakt het mogelijk een deel van de last af te wentelen op de andere NCB's van het Eurosysteem.

Deze post omvat, in voorkomend geval, ook de verandering in de voorziening voor risico's op de monetairbeleidstransacties.

- de internationalisering van computertoepassingen (€ 10,6 miljoen).

Overeenkomstig artikel 12bis van de organieke wet worden de werkingskosten van de Bank betreffende het prudentieel toezicht op de financiële instellingen door de betrokken instellingen gedragen.

Bovendien voert de Bank, op grond van artikel 12ter van de organieke wet, de taken van de afwikkelingsautoriteit uit en worden de desbetreffende werkingskosten ook door de betrokken instellingen gedragen.

De werkingskosten worden jaarlijks berekend en ten laste van de betrokken financiële instellingen gebracht volgens de bepalingen van het koninklijk besluit van 17 juli 2012, dat werd gewijzigd bij de koninklijke besluiten van 1 oktober 2012, 21 december 2013 en 5 juli 2015.

Voor het boekjaar 2023 belopen de kosten € 84,4 miljoen voor banken en beursvennootschappen en € 48,1 miljoen voor verzekerings- en herverzekeringsondernemingen.

Andere instellingen onder toezicht, zoals de verkeningsinstellingen, de vereffeninginstellingen, de instellingen voor onderlinge borgstelling en de betalingsdiensten, betalen een forfaitaire bijdrage, waarvan het totaalbedrag voor het boekjaar 2023 € 0,8 miljoen beliep.

TOELICHTING 30. OVERIGE BATEN

(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2023	2022
Terugwinningen bij derden	218,1	187,1
Overige	0,3	0,2
Totaal	218,4	187,3

De terugwinningen bij derden hebben betrekking op de levering van goederen en de dienstverlening in diverse domeinen, met name:

- de Balanscentrale, de Centrales voor kredieten aan particulieren en aan ondernemingen, en het Centraal aanspreekpunt (€ 56,6 miljoen);
- het prudentieel toezicht (€ 133,3 miljoen);
- het betalingssysteem TARGET (€ 1,4 miljoen);
- het effectenvereffeningssysteem (€ 12,6 miljoen);

TOELICHTING 31. PERSONEELSKOSTEN

Deze kosten omvatten de bezoldigingen en sociale lasten van het personeel en van de Directie, alsook de presentiegelden van de Regenten.

In 2023 werd een eenmalige dotatie van € 108,9 miljoen geboekt voor de financiering van het pensioenplan met vaste uitkeringen ten gunste van een deel van het personeel, teneinde de impact van de forse stijging van de inflatie in 2022 te dekken.

TOELICHTING 32. BEHEERSKOSTEN

De post omvat onder meer de administratieve kosten en de informaticakosten (€ 37,2 miljoen), alsook de kosten verbonden aan de herstelling en het onderhoud van de gebouwen (€ 15,3 miljoen) en de

door derden verrichte werkzaamheden en diensten (€ 33,4 miljoen). Hier zijn ook de onroerende voorheffing, de niet-aftrekbare btw en de gewestelijke, provinciale en gemeentelijke belastingen opgenomen (€ 6,0 miljoen).

TOELICHTING 33. AFSCHRIJVINGEN OP (IM) MATERIËLE VASTE ACTIVA

De afschrijvingen dekken de volgende investeringen:

(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2023	2022
Vernieuwing van gebouwen	6,1	6,6
Informaticamaterieel en software	2,7	3,5
Overig materieel en meubelen	3,7	4,9
Totaal	12,5	15,0

TOELICHTING 34. PRODUCTIEKOSTEN BANKBIJETTEN

Deze post omvat de kosten van de diensten van externe bedrijven die belast zijn met de productie van bankbiljetten in naam van de Bank.

TOELICHTING 35. OVERIGE KOSTEN

Deze post omvat, in voorkomend geval, het fiscaal vrijgestelde bedrag, dat in de buitengewone reserve wordt opgenomen (zie toelichting 23), overeenkomstig de belastingwetgeving.

TOELICHTING 36. VENNOOTSCHAPSBELASTING

Verschuldigde belasting

(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2023	2022
Belasting op het resultaat van het boekjaar	–	–
Belasting op het resultaat van vorige boekjaren	0,0	–0,5
Totaal (1)	0,0	–0,5

Voornaamste verschillen

(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2023	2022
Resultaat vóór belasting	–3 370,4	–580,1
Belastingvrije winst die aan de Staat toekomt	–	–
Aan belastingen onderworpen resultaat (2)	–3 370,4	–580,1
Verschillen		
Sociale verplichtingen	0,0	6,5
Aftrek voor risicokapitaal	0,0	0,0
Overschot afschrijvingen	–0,9	–1,3
Overige	13,9	11,6
Overgedragen belastingverlies	–564,0	–
Belastbare resultaat	–3 921,4	–563,3
Gemiddeld belastingtarief (in %) (1) ÷ (2)	0,0	0,0

3.2.7.6 Toelichting bij de bestemming van het resultaat voor het boekjaar (Toelichting 37)

In 2023 lag de inflatie aanhoudend boven de door de centrale banken vastgelegde doelstelling, zodat de rente meermaals werd verhoogd, zowel in Europa als in de Verenigde Staten. Daardoor werd het renterisico waarvoor de Bank in haar voorgaande jaarverslagen waarschuwde, gedeeltelijk bewaarheid en waren de aandelen- en obligatiemarkten zeer volatiel. Door de combinatie van die elementen leed de Bank aan het einde van het boekjaar 2023 een verlies.

In het scenario dat de renteomgeving en de marktverwachtingen over het toekomstige renteverloop weerspiegelt op balansdatum, blijven de resultaten van de Bank onder druk staan. Mocht dat scenario bewaarheid worden, wat nog zeer onzeker is, zou dat bij een ongewijzigde balanssamenstelling leiden tot een gecumuleerd verlies van € 6,1 miljard over een tijdshorizon van vijf jaar. Indien de rentetarieven hoger uitkomen dan die marktverwachtingen, zou dat negatieve effect groter zijn, en omgekeerd in geval van sterkere daling van de rentetarieven. Het is onmogelijk om voldoende betrouwbare prognoses te maken over een langere periode dan vijf jaar, gelet op de vele onzekerheden. Niettemin zou de Bank in dit scenario, bij ongewijzigde omstandigheden, voorbij

deze tijdshorizon geen substantiële verliezen meer boeken en opnieuw winstgevend worden.

Een raming van de becijferbare risico's is het uitgangspunt voor de bepaling van het minimumbedrag van de reserves. De financiële risico's van de Bank worden ofwel berekend volgens de value at risk/ expected shortfall-methodologie, waarvoor de Bank zeer voorzichtige parameters hanteert op het gebied van verdeling, probabiliteit en tijdshorizon, ofwel volgens scenario's/stresstests op lange termijn. Deze methodologieën worden ook door andere leden van het Eurosysteem toegepast.

Op basis van deze berekeningen bepaalt de Bank (i) het minimumniveau van de reserves om de geraamde risico's te dekken en (ii) het gewenste niveau van de reserves op middellange termijn, waarbij rekening wordt gehouden met uitzonderlijke restrisico's, met stressscenario's en – in toepassing van het op 27 maart 2024 aangepaste reserverings- en dividendbeleid – met de risico's die niet op de balans staan maar die snel zouden kunnen ontstaan ten gevolge van de opdrachten van de Bank als centrale bank.

De ramingen van de risico's en de prognoses voor de resultaten van de Bank zijn aan veel onzekerheden onderhevig, onder meer omtrent het toekomstige verloop van de markt en de eventuele monetairbeleidsbeslissingen van de Raad van Bestuur van de ECB. De onzekerheid is des te groter naarmate het einde van de projectiehorizon verder verwijderd is.

De ramingen eind 2023 van het minimumniveau van de reserves en van het gewenste niveau van de reserves op middellange termijn belopen respectievelijk ongeveer € 7,5 miljard en € 13,6 miljard¹.

Bij de berekening van deze niveaus wordt onder meer rekening gehouden met een raming van de verwachte resultaten in de volgende jaren en met een raming van de risico's op:

- de portefeuilles eigen waardepapieren van de Bank in euro en in deviezen;
- de in de balans van de Bank opgenomen krediettransacties en portefeuilles

¹ Tegenover een bedrag eind 2022 in de grootteorde van € 15,2 miljard wat het gewenste niveau betreft. Er wordt opgemerkt dat de Bank vanaf boekjaar 2023 zowel over het minimumniveau van de reserves communiceert als over het gewenste niveau op middellange termijn gelet op de aanpassing van het reserverings- en dividendbeleid d.d. 27 maart 2024.

waardepapieren ten behoeve van het monetair beleid, waarvoor zij alleen de risico's draagt;

- de krediettransacties en voor doeleinden van monetair beleid aangehouden effectenportefeuilles op de balans van alle NCB's van het Eurosysteem, waarvan het risico over deze NCB's wordt verdeeld (zie toelichtingen 5 en 7 van de toelichting bij de jaarrekening).

Overeenkomstig het reserveringsbeleid wordt het negatieve resultaat eerst ten laste gelegd van de beschikbare reserve. Vervolgens wordt het, indien nodig, gedekt door het reservefonds (in € miljoen):

1. terugneming op de beschikbare reserve –3 371,0
2. terugneming op het reservefonds

Overeenkomstig het dividendbeleid:

3. wordt een eerste dividend van € 1,5 per aandeel (6% van het kapitaal) aan de aandeelhouders toegekend; het wordt gewaarborgd door het reservefonds en de beschikbare reserve 0,6
4. wordt een tweede, door de Regentenraad vastgesteld dividend aan de aandeelhouders toegekend, dat minimaal 50% belooft van de netto-opbrengst van de activa die de tegenpost vormen van het reservefonds en de beschikbare reserve. Rekening houdend met het geraamde risiconiveau op de balansdatum wordt geen tweede dividend uitgekeerd voor het boekjaar 2023.

Verlies van het boekjaar **–3 370,4**

3.2.7.7 Toelichting bij de posten buiten balanstelling

TOELICHTING 38. TERMIJNTRANSACTIES IN VREEMDE VALUTA EN IN EURO

(eindeperiodegegevens, in € miljoen)

	2023	2022
Termijnvorderingen		
EUR	4 971,9	7 127,0
USD	0,0	991,5
SDR	0,0	0,0
Termijnverplichtingen		
EUR	0,0	0,0
USD	1 786,0	4 124,8
JPY	0,0	1 073,5
SDR	3 108,4	2 792,0

De deviezenswaptransacties werden grotendeels gesloten tegen euro's. De termijnvorderingen en verplichtingen in vreemde valuta werden gehewaardeerd in euro tegen dezelfde koersen als die voor de contante deviezentegoeden.

De termijntransacties zijn erop gericht de nettopositie in vreemde valuta te beperken.

TOELICHTING 39. TERMIJNTRANSACTIES OP RENTETARIEVEN EN OP VASTRENTENDE EFFECTEN

Bij de afsluiting van het boekjaar had de Bank netto een aankooppositie in futures op effecten in dollar ten belope van € 111,5 miljoen. Die transacties passen in het actieve beheer van de portefeuilles.

TOELICHTING 40. VERBINTENISSEN DIE KUNNEN AANLEIDING GEVEN TOT EEN KREDIETRISICO

De verbintenissen tegenover internationale instellingen omvatten de door de Bank aangegane verbintenis om aan de PRGT SDR 1 300 miljoen en aan de RST € 469 miljoen te lenen (waarvan € 67 miljoen voor de verplichting om middelen ter beschikking te stellen van de depositorekening in 2024). In verband met deze laatste moet worden opgemerkt dat de verplichting ten aanzien van

de RST overeenstemt met de helft van de waarde van de nieuwe leningsovereenkomst van 2023. De andere helft van de leningsovereenkomst zal beschikbaar zijn en worden opgenomen in de verplichtingen van de Bank in 2024.

In 2020 besloot het IMF de omvang van de nieuwe leningsovereenkomsten die dienen als tweede verdedigingslinie na de quota, te verdubbelen en de bilaterale leningen, die dienen als derde verdedigingslinie, voor eenzelfde bedrag terug te schroeven. De nieuwe leningsovereenkomsten bereikten op 1 januari 2021 een totaalbedrag van SDR 361 miljard en de bilaterale leningen een totaalbedrag van SDR 138 miljard. Die operatie had tot doel de middelen van het IMF voor de komende jaren te consolideren rond het historische niveau en de bijdrage tot de inspanning beter te verdelen over de verschillende leden van het IMF. Tegen die achtergrond heeft de Bank een leningsovereenkomst ondertekend ten belope van SDR 7,99 miljard uit hoofde van de nieuwe leningsovereenkomsten voor de periode 2021-2025 en een overeenkomst voor € 4,3 miljard uit hoofde van de bilaterale leningen. Die leningen vervangen de voorgaande (die respectievelijk SDR 3 994,3 miljoen en € 9 990,0 miljoen beliepen) en verlagen licht de schuldbelasting van België tegenover het IMF. Ze zijn door de Belgische Staat gewaarborgd en werden op 1 januari 2021 van kracht. De nieuwe overeenkomst over de quota, de nieuwe leningsovereenkomsten en de bilaterale leningen van het IMF die eind 2023 werd gesloten, zal pas van kracht worden na de ratificatie ervan door de lidstaten van het IMF en door België.

Het eind 2023 nog beschikbare bedrag (PRGT, RST, nieuwe leningsovereenkomsten en bilaterale lening) beloopt € 15 182,4 miljoen. Deze leningen zijn door de Belgische Staat gewaarborgd.

De verplichtingen jegens andere instellingen omvatten de waarborgen die de Bank geeft in het kader van de clearingtransacties voor rekening van de in België gevestigde kredietinstellingen. Als tegenpost heeft de Bank zelf waarborgen ontvangen van diezelfde instellingen.

Eind 2023 beliep het uitstaande bedrag € 1 247,2 miljoen.

TOELICHTING 41. AAN DE INSTELLING TOEVERTROUWDE WAARDEN EN VORDERINGEN

De waarden toevertrouwd in open bewaarneming omvatten de nominale waarde van de effecten (schatkistcertificaten, lineaire obligaties, effecten verkregen als gevolg van de splitsing van lineaire obligaties, thesaurie- en depositobewijzen en bepaalde klassieke leningen) opgenomen in het effectenvereffeningssysteem en bewaard voor rekening van derden.

De verhoging van de open bewaarnemingen vloeit hoofdzakelijk voort uit de toename van de door ondernemingen uitgegeven effecten die in het effectenvereffeningssysteem zijn opgenomen, die deels wordt gecompenseerd door de afname van de waarborgen ontvangen voor rekening van andere centrale banken en Belgische tegenpartijen.

TOELICHTING 42. NOG TE STORTEN KAPITAAL OP AANDELEN

Op de door de Bank aangehouden BIB-aandelen is 25 % gestort. Deze post omvat het bedrag van het niet-opgevraagde kapitaal van SDR 187,9 miljoen (€ 228,4 miljoen).

3.2.7.8 Vergoeding van de bedrijfsrevisor

De totale vergoeding toegekend aan KPMG Bedrijfsrevisoren bedroeg € 271 848. Deze vergoeding bestaat uit:

- een bedrag van € 189 000 voor de wettelijke opdracht van de bedrijfsrevisor, waaronder de wettelijke controle van de jaarrekening en een beperkt nazicht van de halfjaarlijkse rekeningen;
- een bedrag van € 39 843 voor de certificatie-opdrachten ten behoeve van de revisor van de ECB;
- een bedrag van € 43 005 voor een bijzondere opdracht binnen de wettelijke categorie van andere controle-opdrachten, in het kader van de certificering van de wijze waarop de prudentiële kosten worden berekend en verdeeld over de verschillende sectoren. Deze certificatie wordt uitgevoerd conform de ISA805-norm.

Daarnaast heeft de bedrijfsrevisor geen vergoeding ontvangen voor andere taken uitgevoerd voor rekening van de Bank.

3.2.7.9 Rechtsgedingen

Op 27 mei 2022 heeft een aandeelhouder een vordering tegen de Bank ingesteld bij de Ondernemingsrechtbank van Brussel. In het kader van die procedure vroeg hij de nietigverklaring van de beslissingen van de Regentenraad inzake goedkeuring van de jaarrekening en de winstverdeling voor de boekjaren 2018, 2019, 2020 en 2021.

Op 11 oktober 2023 heeft de ondernemingsrechtbank haar vonnis geveld. De rechtbank heeft alle eisen van de betrokken aandeelhouder verworpen. De rechtbank heeft geoordeeld dat de Bank de bij wet vastgestelde winstverdelingsregels correct had toegepast en dat zij geen rechtsmisbruik of andere fout had begaan door niet af te wijken van haar eerder vastgesteld dividendbeleid. De rechtbank heeft geoordeeld dat het "logisch en correct" is "dat de netto-inkomsten uit wettelijke opdrachten van algemeen belang naar de Belgische Staat en dus naar de gemeenschap terugvloeien en niet naar de private aandeelhouders van de Bank".

Bij verzoekschrift van 16 november 2023 is een beroep ingesteld tegen dit vonnis.

Er is geen sprake van een becijferbare invloed op het vermogen, de financiële positie of het resultaat van de Bank. Bijgevolg heeft de Bank geen voorziening aangelegd voor dit geschil.

Er zijn geen andere geschillen hangende die, wegens hun kritische aard of hun materialiteit, de Bank ertoe zouden verplichten een voorziening aan te leggen of in deze rubriek een toelichting te verstrekken.

3.2.7.10 Gebeurtenissen na balansdatum

Overeenkomstig artikel 29.3 van de statuten van het ESCB, wordt de verdeelsleutel voor de inschrijving op het kapitaal van de ECB om de vijf jaar aangepast. De vorige aanpassing vond plaats op 1 januari 2019. Overeenkomstig het besluit van de Raad van 15 juli 2003 betreffende de statistische gegevens die moeten worden gebruikt voor de aanpassing van de verdeelsleutel voor de inschrijving op het kapitaal van de ECB, werden de aandelen van de NCB's op 1 januari 2024 als volgt aangepast.

Verdeelsleutel voor de inschrijving op het kapitaal van de ECB

(in %)

Nationale centrale banken van	op 31 december	vanaf 1 januari
	2023	2024
België	2,9630	3,0005
Duitsland	21,4394	21,7749
Estland	0,2291	0,2437
Ierland	1,3772	1,7811
Griekenland	2,0117	1,8474
Spanje	9,6981	9,6690
Frankrijk	16,6108	16,3575
Kroatië	0,6595	0,6329
Italië	13,8165	13,0993
Cyprus	0,1750	0,1802
Letland	0,3169	0,3169
Litouwen	0,4707	0,4826
Luxemburg	0,2679	0,2976
Malta	0,0853	0,1053
Nederland	4,7662	4,8306
Oostenrijk	2,3804	2,4175
Portugal	1,9035	1,9014
Slovenië	0,3916	0,4041
Slowakije	0,9314	0,9403
Finland	1,4939	1,4853
Subtotaal NCB's van het eurogebied	81,9881	81,7681
Bulgarije	0,9832	0,9783
Tsjechische Republiek	1,8794	1,9623
Denemarken	1,7591	1,7797
Hongarije	1,5488	1,5819
Polen	6,0335	6,0968
Roemenië	2,8289	2,8888
Zweden	2,9790	2,9441
Subtotaal NCB's buiten het eurogebied	18,0119	18,2319
Totaal	100,0000	100,0000

Op 1 januari 2024 is het aandeel van de Nationale Bank van België in het geplaatste kapitaal van de ECB met 0,0375 % gestegen, tot 3,0005 %. Bijgevolg nam de actiefpost 8.1 'Deelneming in het kapitaal van de ECB' toe met € 4,1 miljoen, tot € 324,8 miljoen, als gevolg van een verhoging van de deelneming in het kapitaal.

De aanpassing van de verdeelsleutel voor de inschrijving op het kapitaal van de ECB leidt niet alleen tot de wijziging van de deelnemingen van de NCB's van het eurogebied in het geplaatste kapitaal van de ECB, maar ook tot de aanpassing van de verplichtingen van de ECB ten gunste van de NCB's van het eurogebied wegens de overdracht door deze laatsten van externe reserves aan de ECB. Aldus steeg de voordeeling van de Nationale Bank van België op de ECB uit hoofde van overdracht van externe reserves (actiefpost 8.2) met € 18,6 miljoen, tot € 1 488,4 miljoen op 1 januari 2024.

Bovendien wijzigt de aanpassing van de verdeelsleutel het aandeel van de Bank in de toedeling van eurobankbiljetten en van de monetaire inkomsten binnen het Eurosysteem.

3.2.8 Vergelijking over vijf jaar

3.2.8.1 Balans

Activa

(in € duizend)

	2023	2022	2021	2020	2019
1. Goud en goudvorderingen	13 655 980	12 473 379	11 767 180	11 287 575	9 900 064
2. Vorderingen op niet-ingezetenen van het eurogebied, luidende in vreemde valuta	24 028 269	26 908 048	25 582 833	15 822 963	15 872 290
2.1 Vorderingen op het IMF	15 844 853	15 917 080	15 337 049	6 950 671	6 595 494
2.2 Tegoeden bij banken, beleggingen in waardepapieren, externe leningen en overige externe activa	8 183 416	10 990 968	10 245 784	8 872 292	9 276 796
3. Vorderingen op ingezetenen van het eurogebied, luidende in vreemde valuta	263 749	284 018	180 721	400 034	474 210
4. Vorderingen op niet-ingezetenen van het eurogebied, luidende in euro	30	24	17	138 376	169 538
5. Kredietverlening aan kredietinstellingen van het eurogebied in verband met monetairbeleidstransacties, luidende in euro	8 998 300	48 986 510	87 638 230	81 017 880	19 279 480
5.1 Basisherfinancieringstransacties	80 000	50 000	–	–	423 000
5.2 Langerlopende herfinancieringstransacties	8 918 300	48 936 510	87 638 230	81 017 880	18 856 480
5.3 'Fine-tuning'-transacties met wederinkoop	–	–	–	–	–
5.4 Structurele transacties met wederinkoop	–	–	–	–	–
5.5 Marginale beleningsfaciliteit	–	–	–	–	–
5.6 Kredieten uit hoofde van margestortingen	–	–	–	–	–
6. Overige vorderingen op kredietinstellingen van het eurogebied, luidende in euro	328 669	901 624	434 816	909 600	65 646
7. Waardepapieren uitgegeven door ingezetenen van het eurogebied, luidende in euro	223 492 235	232 279 769	216 071 007	171 031 799	119 704 133
7.1 Voor doeleinden van monetair beleid aangehouden waardepapieren	221 117 685	229 355 020	212 653 610	167 023 248	113 918 412
7.2 Overige waardepapieren	2 374 550	2 924 749	3 417 397	4 008 551	5 785 721
8. Vorderingen binnen het Eurosysteem	2 028 933	6 065 549	9 248 186	9 121 199	7 939 450
8.1 Deelneming in het kapitaal van de ECB	380 551	380 551	358 324	336 097	328 735
8.2 Vorderingen op de ECB uit hoofde van overdracht van externe reserves	1 469 828	1 469 828	1 469 828	1 469 828	1 465 002
8.3 Nettovorderingen uit hoofde van de toedeling van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem	–	4 215 170	7 420 034	7 315 274	6 145 713
8.4 Overige vorderingen binnen het Eurosysteem (netto)	178 554	–	–	–	–
9. Overige activa	10 206 124	10 503 476	8 476 908	8 864 955	8 384 276
9.1 Munten uit het eurogebied	6 589	7 734	8 711	8 009	8 453
9.2 Materiële en immateriële vaste activa	494 794	440 936	403 730	412 926	436 525
9.3 Overige financiële activa	6 772 075	7 493 799	7 195 259	6 988 312	6 507 559
9.4 Herwaarderingsverschillen op instrumenten buiten de balans	89 775	156 050	–	90 592	57 050
9.5 Overlopende rekeningen	2 723 564	2 330 968	837 199	1 360 459	1 358 129
9.6 Diversen	119 327	73 989	32 009	4 657	16 560
10. Verlies van het boekjaar	3 370 413	579 593	–	–	–
Totaal activa	286 372 702	338 981 990	359 399 897	298 594 381	181 789 087

Passiva

(in € duizend)

	2023	2022	2021	2020	2019
1. Bankbiljetten in omloop	52 110 298	52 694 546	51 767 819	48 084 842	43 190 510
2. Verplichtingen aan kredietinstellingen van het eurogebied in verband met monetairbeleidstransacties, luidende in euro	192 575 662	212 455 590	171 421 401	145 672 939	45 443 128
2.1 Rekeningen-courant (met inbegrip van reserveverplichtingen)	8 592 836	7 014 103	97 194 582	97 076 814	36 466 154
2.2 Deposito's	183 982 826	205 441 487	74 226 819	48 596 125	8 976 974
2.3 Termijndeposito's	-	-	-	-	-
2.4 'Fine-tuning'-transacties met wederinkoop	-	-	-	-	-
2.5 Deposito's uit hoofde van margestortingen	-	-	-	-	-
3. Overige verplichtingen aan kredietinstellingen van het eurogebied, luidende in euro	983 721	1 401 357	908 212	1 479 685	301 391
4. Verplichtingen aan overige ingezetenen van het eurogebied, luidende in euro	1 116 908	4 299 060	5 947 992	1 914 597	612 745
4.1 Overheid	699 985	3 641 859	5 440 401	1 304 531	80 616
4.2 Overige verplichtingen	416 923	657 201	507 591	610 066	532 129
5. Verplichtingen aan niet-ingezetenen van het eurogebied, luidende in euro	812 143	3 650 731	5 476 602	6 864 942	857 264
6. Verplichtingen aan ingezetenen van het eurogebied, luidende in vreemde valuta	3 879 638	2 061 223	2 953 293	2 320 512	3 350 988
7. Verplichtingen aan niet-ingezetenen van het eurogebied, luidende in vreemde valuta	645 249	2 626 570	1 461 240	1 346 671	654 709
8. Tegenwaarde toegewezen bijzondere trekkingsrechten in het IMF	12 725 597	13 102 434	12 937 044	5 095 493	5 334 574
9. Verplichtingen binnen het Eurosysteem	229 779	25 019 859	86 357 768	66 198 276	63 974 101
9.1 Verplichtingen ingevolge de uitgifte van promessen als zekerheidstelling voor door de ECB uitgegeven schuldbewijzen	-	-	-	-	-
9.2 Nettoverplichtingen uit hoofde van de toedeling van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem	229 779	-	-	-	-
9.3 Overige verplichtingen binnen het Eurosysteem (netto)	-	25 019 859	86 357 768	66 198 276	63 974 101
10. Overige passiva	740 583	1 767 750	568 036	665 831	660 484
10.1 Herwaarderingsverschillen op instrumenten buiten de balans	-	-	24 608	-	-
10.2 Overlopende rekeningen	217 212	1 050 188	23 892	15 396	41 546
10.3 Diversen	523 371	717 562	519 536	650 435	618 938
11. Voorzieningen	1 551	-	-	-	3 146
11.1 Voor toekomstige wisselkoersverliezen	-	-	-	-	-
11.2 Voor nieuwbouw	-	-	-	-	-
11.3 Voor diverse risico's	-	-	-	-	-
11.4 Inzake monetairbeleidstransacties	1 551	-	-	-	3 146
12. Herwaarderingsrekeningen	13 714 283	12 492 431	12 018 744	11 381 836	10 068 000
13. Kapitaal, reservefonds en beschikbare reserve	6 837 290	7 410 439	7 226 355	6 907 813	6 512 795
13.1 Kapitaal	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
13.2 Reservefonds:					
Statutaire reserve	1 168 694	1 168 694	1 168 694	1 168 694	1 168 694
Buitengewone reserve	1 153 603	1 153 603	1 153 603	1 153 603	1 153 603
Afschrijvingsrekeningen voor materiële en immateriële vaste activa	330 183	323 139	316 750	328 680	346 288
13.3 Beschikbare reserve	4 174 810	4 755 003	4 577 308	4 246 836	3 834 210
14. Winst van het boekjaar	-	-	355 391	660 944	825 252
Totaal passiva	286 372 702	338 981 990	359 399 897	298 594 381	181 789 087

3.2.8.2 Resultatenrekening

(in € duizend)

	2023	2022	2021	2020	2019
1. Nettorentebaten	-4 036 184	578 629	1 229 612	1 174 757	1 427 590
1.1 Rentebaten	4 934 620	1 788 508	2 133 819	1 714 322	1 700 539
1.2 Rentelasten	-8 970 804	-1 209 879	-904 207	-539 565	-272 949
2. Nettobaten uit financiële transacties, afwaarderingen en voorzieningen	41 234	-344 574	77 065	103 866	87 790
2.1 Gerealiseerde winsten/verliezen uit financiële transacties	52 195	-20 278	107 639	111 813	91 854
2.2 Afwaarderingen van financiële activa en posities	-10 961	-324 296	-30 575	-7 947	-4 064
2.3 Overdracht naar/uit voorzieningen	-	-	-	-	-
3. Nettobaten/-lasten uit provisies en commissies	-2 256	-1 596	592	2 446	-661
3.1 Provisie- en commissiebaten	8 944	10 940	11 435	10 713	7 217
3.2 Provisie- en commissielasten	-11 200	-12 536	-10 843	-8 267	-7 878
4. Inkomsten uit gewone aandelen en deelnemingen	52 240	43 477	65 432	79 958	80 530
5. Nettoresultaat van pooling van monetaire inkomsten	949 469	-585 046	-705 627	-325 693	-313 502
6. Overige baten	218 398	187 327	195 667	171 805	169 788
7. Personeelskosten	-451 341	-319 980	-301 037	-300 155	-311 572
8. Beheerskosten	-120 397	-105 196	-94 594	-90 194	-101 332
9. Afschrijvingen op (im)materiële vaste activa	-12 509	-14 990	-16 024	-18 004	-18 755
10. Productiekosten bankbiljetten	-9 066	-18 163	-12 682	-13 563	n.
11. Overige kosten	0	0	0	0	-3
12. Vennootschapsbelasting	-1	519	-83 013	-124 279	-194 621
Winst / Verlies (-) over het boekjaar	-3 370 413	-579 593	355 391	660 944	825 252

3.2.8.3 Dividend per aandeel

(in €)

	2023	2022	2021	2020	2019
Brutodividend	1,50	1,50	138,04	105,77	122,57
Roerende voorheffing	0,45	0,45	41,41	31,73	36,77
Nettodividend	1,05	1,05	96,63	74,04	85,80

3.3 Verslag van de bedrijfsrevisor aan de Regentenraad

Verslag van de Bedrijfsrevisor aan de Regentenraad van de Nationale Bank van België NV over de jaarrekening voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2023

In het kader van de wettelijke controle van de jaarrekening van de Nationale Bank van België NV (de "Bank"), leggen wij u ons bedrijfsrevisor verslag voor. Dit bevat ons verslag over de jaarrekening voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2023, alsook de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen. Dit vormt een geheel en is ondeelbaar.

Wij werden benoemd in onze hoedanigheid van bedrijfsrevisor door de algemene vergadering van 15 mei 2023, overeenkomstig met de regelgeving inzake overheidsopdrachten, op voorstel van het Directiecomité uitgebracht op aanbeveling van het auditcomité en op voordracht van de ondernemingsraad. Ons mandaat loopt af op de datum van de algemene vergadering waaraan de jaarrekening afgesloten op 31 december 2025 wordt voorgesteld. Dit boekjaar is het eerste waarvoor wij de wettelijke controle van de jaarrekening van de Nationale Bank van België NV hebben uitgevoerd.

Verslag over de jaarrekening

Oordeel zonder voorbehoud

Overeenkomstig artikel 27.1 van Protocol (Nr. 4) betreffende de statuten van het Europees Stelsel van centrale banken en van de Europese Centrale Bank hebben wij de wettelijke controle uitgevoerd van de jaarrekening van de Nationale Bank van België NV over het boekjaar afgesloten op 31 december 2023 opgesteld in overeenstemming van het boekhoudkundige kader dat van toepassing is op de Bank zoals beschreven onder de titel "Observatie boekhoudkundig referentiestelsel dat van toepassing is op de Bank" (hierna "het boekhoudkundig referentiestelsel dat van toepassing is op de Bank"). Deze jaarrekening omvat de balans op 31 december 2023, alsook de resultatenrekening van het boekjaar afgesloten op die datum evenals de toelichting. Het balanstotaal bedraagt EUR 286.372.702 duizend en de resultatenrekening sluit af met een verlies van het boekjaar van EUR 3.370.413 duizend.

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van het vermogen en de financiële toestand van de Bank per 31 december 2023, alsook van haar resultaten over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met het boekhoudkundig referentiestelsel dat van toepassing is op de Bank.

Basis voor het oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens de internationale controlestandaarden (ISA's) zoals van toepassing in België. Wij hebben bovendien de door IAASB goedgekeurde internationale controlestandaarden toegepast die van toepassing zijn op de huidige afsluitdatum en nog niet goedgekeurd zijn op nationaal niveau. Onze verantwoordelijkheden op grond van deze standaarden zijn verder beschreven in de sectie "Verantwoordelijkheden van de bedrijfsrevisor voor de controle van de jaarrekening" van ons verslag. Wij hebben alle deontologische vereisten die relevant zijn voor de controle van de jaarrekening in België nageleefd, met inbegrip van deze met betrekking tot de onafhankelijkheid.

Wij hebben van het bestuursorgaan en van de aangestelden van de Bank de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Benadrukking van een bepaalde aangelegenheid – Boekhoudkundig referentiestelsel dat van toepassing is op de Bank

Wij vestigen de aandacht op sectie "3.2.7.1 Juridisch kader" waarin het boekhoudkundig referentiestelsel dat van toepassing is op de Bank wordt beschreven. De jaarrekening wordt opgesteld overeenkomstig artikel 33 van de wet van 22 februari 1998 tot vaststelling van het organiek statuut van de Nationale Bank van België.

Ons oordeel is niet aangepast met betrekking tot deze aangelegenheid.

Kernpunt van de controle

Kernpunt van onze controle betreft één aangelegenheid die naar ons professioneel oordeel het meest significant was bij de controle van de jaarrekening van de huidige verslagperiode. Deze aangelegenheid is behandeld in de context van onze controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover, en wij verschaffen geen afzonderlijk oordeel over deze aangelegenheid.

Kredietrisico verbonden aan obligatieportefeuilles

We verwijzen naar toelichtingen 2 "Vorderingen op niet-ingezetenen van het eurogebied, luidende in vreemde valuta", 3 "Vorderingen op ingezetenen van het eurogebied, luidende in vreemde valuta", 7 "Waardepapieren uitgegeven door ingezetenen van het eurogebied, luidende in euro", 9 "Overige activa", 21 "Voorzieningen" van de jaarrekening evenals secties 3.1.2.1.1 "Portefeuilles en risicofactoren" en 3.1.2.1.3 "Beheer van de risico's" van het jaarverslag.

- Omschrijving

Als onderdeel van haar markt- en monetair beleidsondersteunende activiteiten houdt de Bank obligatieportefeuilles aan, inclusief effecten die worden aangehouden voor monetair beleidsdoeleinden als gevolg van programma's voor de aankoop van activa, en is zij blootgesteld aan het kredietrisico, dat met name gezien de omvang van genoemde portefeuilles als aanzienlijk wordt beschouwd. Bovendien is de Bank, in overeenstemming met het concept van risicodeling dat van toepassing is binnen het netwerk van Europese centrale banken, ook gedeeltelijk blootgesteld aan kredietrisico op obligatieportefeuilles aangehouden door andere Europese centrale banken. Deze blootstelling wordt weergegeven in de sectie "Monetairbeleidstransacties waarvoor een risicodeling van toepassing is" van het jaarverslag.

Op 31 december 2023 bedraagt de obligatieportefeuilles van de Bank EUR 238,1 miljard waarvan EUR 229,7 miljard wordt gewaardeerd tegen afgeschreven aankoopprijs. De waardeverminderingen per 31 december 2023 bedraagt EUR 1,5 miljoen.

Vanwege het belang van de portefeuilles van de Bank, haar blootstelling aan risico's op portefeuilles van andere Europese centrale banken en het oordeel dat nodig is om het bedrag van de waardevermindering te bepalen (voorziening in de terminologie van de Bank), beschouwen wij het kredietrisico dat verband houdt met obligatieportefeuilles als kernpunt van de controle.

- Onze controlewerkzaamheden

- Inzicht verwerven in de processen en interne controlemaatregelen die relevant zijn voor het monitoren van het kredietrisico dat verbonden is aan de portefeuilles van de Bank en de obligatieportefeuilles van andere Europese centrale banken;
- Evalueren van de opzet en de implementatie van de belangrijke controles met betrekking tot het proces voor kredietrisico voorzieningen;
- Analyseren van de notulen van de comités binnen het netwerk van Europese centrale banken "Risk Management Committee" (RMC) en "Accounting and Monetary Income Committee" (AMICO) en de onderbouw voor de daarin opgenomen conclusies;
- Analyseren van interne auditrapporten of andere rapporten uitgegeven door het management en de organen van de Europese Centrale Bank en het evalueren van de basis voor de conclusies en de eventuele impact ervan op onze risicobeoordeling;
- Gebaseerd op een steekproef van effecten per 31 december 2023 met mogelijke indicatoren van waardevermindering in overeenstemming met het interne beleid (inclusief de watchlist en de lijst van effecten waarvan de daling in marktwaarde zou kunnen duiden op een verslechterde kredietomgeving), de geschiktheid van de conclusie van de Bank bespreken en beoordelen alsook het evalueren van de relevantie van managementdocumentatie;

- Evalueren van de procedure die van toepassing is op het niveau van de Europese Centrale Bank voor de identificatie van kredietrisico's op de portefeuille van de Bank en de obligatieportefeuilles van andere Europese centrale banken;
- Voor blootstellingen aangehouden door andere Europese centrale banken: het raadplegen van de correspondentie tussen de Europese Centrale Bank en de Bank en het analyseren van de notulen van de relevante Europese comités over waardeverminderingen om de blootstellingen te identificeren die onderhevig zijn aan een waardevermindering, evenals het bedrag ervan;
- Voor de hierboven genoemde blootstellingen: bevestiging verkrijgen van de bedrijfsrevisor van de Europese Centrale Bank over de volledigheid van de waardeverminderingen die het voorwerp zijn geweest van risicodeling;
- Herberekenen van het bedrag van de waardevermindering op basis van de risicodelingsmethodiek;
- Retrospectieve analyse van waardeverminderingen die zijn erkend bij de toepassing van risicodeling om de juiste toepassing van de procedure te bevestigen.

Overige aangelegenheid

De jaarrekening van de Bank voor het boekjaar eindigend op 31 december 2022 werd gecontroleerd door een andere bedrijfsrevisor die in zijn verslag van 24 maart 2023 een goedkeurende verklaring over deze jaarrekening heeft afgegeven.

Verantwoordelijkheden van het Directiecomité voor het opstellen van de jaarrekening

Het Directiecomité is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met het boekhoudkundig referentiestelsel dat van toepassing is op de Bank, alsook voor de interne beheersing die het Directiecomité noodzakelijk acht voor het opstellen van de jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten.

Bij het opstellen van de jaarrekening is het Directiecomité verantwoordelijk voor het inschatten van de mogelijkheid van de Bank om haar continuïteit te handhaven, het toelichten, indien van toepassing, van aangelegenheden die met continuïteit verband houden en het gebruiken van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het Directiecomité het voornemen heeft om de Bank te liquideren of om de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of geen realistisch alternatief heeft dan dit te doen.

Verantwoordelijkheden van de bedrijfsrevisor voor de controle van de jaarrekening

Onze doelstellingen zijn het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid over de vraag of de jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten en het uitbrengen van een bedrijfsrevisorverslag waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoog niveau van zekerheid, maar is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de ISA's is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer die bestaat. Afwijkingen kunnen zich voordoen als gevolg van fraude of fouten en worden als van materieel belang beschouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij, individueel of gezamenlijk, de economische beslissingen genomen door gebruikers op basis van deze jaarrekening, beïnvloeden.

Bij de uitvoering van onze controle leven wij het wettelijk, reglementair en normatief kader dat van toepassing is op de controle van de jaarrekening van de Bank na. Een wettelijke controle van de jaarrekening biedt evenwel geen zekerheid omtrent de toekomstige levensvatbaarheid van de Bank, noch omtrent de efficiëntie of de doeltreffendheid waarmee het Directiecomité de bedrijfsvoering van de Bank ter hand heeft genomen of zal nemen. Onze verantwoordelijkheden inzake de door het Directiecomité gehanteerde continuïteitsveronderstelling staan hieronder beschreven.

Als deel van een controle uitgevoerd overeenkomstig de ISA's, passen wij professionele oordeelsvorming toe en handhaven wij een professioneel-kritische instelling gedurende de controle. We voeren tevens de volgende werkzaamheden uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten, het bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden die op deze risico's inspelen en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Het risico van het niet detecteren van een van materieel belang zijnde afwijking is groter indien die afwijking het gevolg is van fraude dan indien zij het gevolg is van fouten, omdat bij fraude sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten om transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle, met als doel controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet zijn gericht op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing van de Bank;
- het evalueren van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van de door het Directiecomité gemaakte schattingen en van de daarop betrekking hebbende toelichtingen;
- het concluderen of de door het Directiecomité gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, en het concluderen, op basis

van de verkregen controle-informatie, of er een onzekerheid van materieel belang bestaat met betrekking tot gebeurtenissen of omstandigheden die significante twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de Bank om haar continuïteit te handhaven. Indien wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij ertoe gehouden om de aandacht in ons bedrijfsrevisorverslag te vestigen op de daarop betrekking hebbende toelichtingen in de jaarrekening, of, indien deze toelichtingen inadequaat zijn, om ons oordeel aan te passen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van ons bedrijfsrevisorverslag. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de Bank haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening, en van de vraag of de jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen weergeeft op een wijze die leidt tot een getrouw beeld.

Wij communiceren met het auditcomité onder meer over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante controlebevindingen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing die wij identificeren gedurende onze controle.

Wij verschaffen aan het auditcomité tevens een verklaring dat wij de relevante deontologische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd, en wij communiceren met hen over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en, waar van toepassing, over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Uit de aangelegenheden die met het auditcomité zijn gecommuniceerd bepalen wij die zaken die het meest significant waren bij de controle van de jaarrekening van de huidige verslagperiode, en die derhalve de kernpunten van onze controle uitmaken. Wij beschrijven deze aangelegenheden in ons bedrijfsrevisorverslag, tenzij het openbaar maken van deze aangelegenheden is verboden door wet- of regelgeving.

Overige door wet- en regelgeving gestelde eisen

Verantwoordelijkheden van het Directiecomité

Het Directiecomité is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het jaarverslag, de verklaring van niet-financiële informatie gehecht aan het jaarverslag en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport¹, van de documenten die overeenkomstig de wettelijke en reglementaire voorschriften dienen te worden neergelegd, voor het naleven van de Wet van 22 februari 1998 tot vaststelling van het organiek statuut van de Nationale Bank van België, de bepalingen van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen die van toepassing zijn voor de Bank, de wettelijke en reglementaire voorschriften die van toepassing zijn op het voeren van de boekhouding en de jaarrekening en de statuten van de Bank.

Verantwoordelijkheden van de bedrijfsrevisor

In het kader van onze opdracht en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde internationale controlestandaarden (ISA's), is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, het jaarverslag, de verklaring van niet-financiële informatie gehecht aan het jaarverslag en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport¹, bepaalde documenten die overeenkomstig de wettelijke en reglementaire voorschriften dienen te worden neergelegd, alsook het naleven van de Wet van 22 februari 1998 tot vaststelling van het organiek statuut van de Nationale Bank van België, de bepalingen van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen die van toepassing zijn voor de Bank, de wettelijke en reglementaire voorschriften die van toepassing zijn op het voeren van de boekhouding en jaarrekening en de statuten van de Bank te verifiëren, alsook verslag over deze aangelegenheden uit te brengen.

Aspecten betreffende het jaarverslag en andere informatie opgenomen in het jaarrapport

Na het uitvoeren van specifieke werkzaamheden op het jaarverslag, zijn wij van oordeel dat dit jaarverslag overeenstemt met de jaarrekening voor hetzelfde boekjaar en is opgesteld overeenkomstig de artikelen 3:5 en 3:6 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

In de context van onze controle van de jaarrekening zijn wij tevens verantwoordelijk voor het overwegen, in het bijzonder op basis van de kennis verkregen in de controle, of het jaarverslag en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport, zijnde:

- 3.1.2 Risicobeheer
- 3.1.9.2 Interne controle- en risicobeheersing in verband met het proces van financiële verslaggeving

¹ Met het jaarrapport verwijzen we naar de volgende hoofdstukken van het ondernemingsverslag van de Bank zoals gepubliceerd op haar website (<https://www.nbb.be/nl/publicaties-en-onderzoek/publicaties/jaarverslagen>) : "Hoofdstuk 2: De Bank en haar maatschappelijke verantwoordelijkheid" en "Hoofdstuk 3: Jaarrekening en verslagen over het boekjaar"

- 3.1.10 Remuneratieverslag
- Hoofdstuk 2 - sectie II – Milieu-Informatie²
- Hoofdstuk 2 - sectie III - Sociale Informatie²
- Hoofdstuk 2 - sectie IV - Governance Informatie²

Een afwijking van materieel belang bevatten, hetzij informatie die onjuist vermeld is of anderszins misleidend is. In het licht van de werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, hebben wij geen afwijking van materieel belang te melden.

De niet-financiële informatie zoals vereist op grond van artikel 3:6 §4 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, werd opgenomen in een afzonderlijk verslag gevoegd bij het jaarverslag dat deel uitmaakt van sectie “hoofdstuk 2: De Bank en haar maatschappelijke verantwoordelijkheid” van het jaarrapport. Dit verslag van niet-financiële informatie bevat de door artikel 3:6 §4 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen vereiste inlichtingen en is in overeenstemming met de jaarrekening voor hetzelfde boekjaar. De Bank heeft zich bij het opstellen van deze niet-financiële informatie gebaseerd op de Richtlijn 2013/34/EU wat betreft de bekendmaking van niet-financiële informatie en informatie over diversiteit voor bepaalde grote ondernemingen en groepen (Non-Financial Reporting Directive of NFRD). Overeenkomstig artikel 3:75 §1, eerste lid, 6° van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen spreken wij ons niet uit over de vraag of deze niet-financiële informatie is opgesteld in overeenstemming met de in het jaarverslag vermelde Richtlijn 2013/34/EU.

Vermelding betreffende het overeenkomstig artikel 3:12 §1 5° van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen neer te leggen documenten

De volgende documenten, neer te leggen bij de Nationale Bank van België overeenkomstig artikel 3:12 §1 5° van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, bevatten – zowel qua vorm als qua inhoud - de door dit Wetboek vereiste informatie en bevatten geen van materieel belang zijnde inconsistenties ten aanzien van de informatie waarover wij beschikken in het kader van onze opdracht:

- een stuk met de volgende gegevens, tenzij die reeds afzonderlijk in de jaarrekening worden vermeld:
 - het bedrag, bij de jaarafsluiting, van de schulden of van de gedeelten van schulden, gewaarborgd door de Belgische overheid;
 - het bedrag, op dezelfde datum, van de opeisbare schulden bij de belastingbesturen en bij de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid, ongeacht of uitstel van betaling is verkregen;
 - het bedrag over het afgesloten boekjaar van de kapitaal- en rentesubsidies uitbetaald of toegekend door openbare besturen of instellingen.

² Enkel de informatie gerelateerd aan de niet-financiële verklaring

**Verslag van de bedrijfsrevisor aan de Regentenraad van de Nationale Bank van België
NV over de jaarrekening voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2023**

Vermeldingen betreffende de onafhankelijkheid

- Ons bedrijfsrevisorenkantoor en ons netwerk hebben geen opdrachten die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening verricht, en ons bedrijfsrevisorenkantoor is in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de Bank.
- De honoraria voor de bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening bedoeld in artikel 3:65 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen werden correct vermeld en uitgesplitst in de toelichting bij de jaarrekening.

Andere vermeldingen

- Onverminderd formele aspecten van ondergeschikt belang, werd de boekhouding gevoerd in overeenstemming met de wettelijke en reglementaire bepalingen die van toepassing zijn op de Bank.
- De resultaatverwerking, die aan de Regentenraad wordt voorgesteld, stemt overeen met de wettelijke en statutaire bepalingen.
- Met uitzondering van de late publicatie van de benoeming van de bedrijfsrevisor, dienen wij u geen verrichtingen of beslissingen mede te delen die in overtreding met de Wet van 22 februari 1998 tot vaststelling van het organiek statuut van de Nationale Bank van België, de statuten of de bepalingen van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen die van toepassing zijn op de Bank, zijn gedaan of genomen.
- Huidig verslag is consistent met onze aanvullende verklaring aan het auditcomité bedoeld in artikel 11 van de verordening (EU) nr. 537/2014.

Zaventem, 27 maart 2024

KPMG Bedrijfsrevisoren
Bedrijfsrevisor
vertegenwoordigd door

Olivier Macq
(Signature)

Digitally signed by
Olivier Macq (Signature)
Date: 2024.03.27
12:19:41 +01'00'

Olivier Macq
Bedrijfsrevisor

3.4 Goedkeuring door de Regentenraad

Na kennisname van het onderzoek door het Auditcomité heeft de Regentenraad op 27 maart 2024 de jaarrekening en het jaarverslag van het boekjaar 2023 goedgekeurd en de bestemming van het

resultaat voor dat boekjaar geregeld. Overeenkomstig artikel 44 van de statuten geldt de goedkeuring van de jaarrekening als kwijting voor de leden van het Directiecomité.

Algemene informatie

1.1 Inleiding

Niet-financiële verklaring

Dit hoofdstuk behandelt de verklaring van niet-financiële informatie van de Nationale Bank van België (hierna NBB of Bank), kortweg niet-financiële verklaring, zoals voorzien in Art 3:6, §4 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

Referentiemodel

Bij het opstellen van haar niet-financiële verklaring hanteert de Bank de vereisten van de Richtlijn 2013/34/EU wat betreft de bekendmaking van niet-financiële informatie en informatie over diversiteit voor bepaalde grote ondernemingen en groepen (*Non-Financial Reporting Directive* of NFRD), en de daaropvolgende aanpassingen. Ook volgt ze de gemeenschappelijke standaarden voor duurzaamheidsrapportage

(*European Sustainability Reporting Standards of ESRS*) vastgelegd in Richtlijn (EU) 2022/2464 van het Europees Parlement en de Raad op 14 december 2022 (*Corporate Sustainability Reporting Directive of CSRD*), meer bepaald de Gedelegeerde Verordening (EU) 2023/2772 van 31 juli 2023.

Deze standaarden spelen een belangrijke rol in het stroomlijnen, transparant en betrouwbaar maken van de informatieverstrekking over duurzaamheid in de EU. Dat maakt ze bijzonder relevant voor de Bank.

De Bank inspireert zich op deze standaarden maar streeft geen volledige conformiteit met de CSRD na. Zo kan ze bij haar informatieverstrekking rekening blijven houden met de eigenheid van haar taken en doelstellingen als (niet-commerciële) onderneming binnen het ESCB-kader en met de vertrouwelijkheid van bepaalde gegevens. De Bank rapporteert

daarnaast jaarlijks over de broeikasgasemissies in verband met haar niet-monetairbeleidsp portefeuilles op basis van de aanbevelingen van de Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD).

Activiteiten

Als centrale bank van België in het Eurosysteem en als prudentiële toezichthouder van de financiële sector, vervult de Bank een veelvoud aan taken van algemeen belang, verstrekt ze gegevens en voert ze economische en financiële analyses uit. Alle activiteiten van de Bank worden in deel 1 'De Nationale Bank van België ten dienste van de maatschappij' in detail beschreven. Ze ziet er in dat verband op toe dat deze taken op een efficiënte en duurzame manier worden uitgevoerd, wat de basis vormt van haar maatschappelijke relevantie.

Structuur

Dit verslag volgt de structuur van de categorieën van ERS-standaarden die samen de CSRD-architectuur vormen. De rest van dit eerste deel brengt algemene informatie over de verschillende duurzaamheidsthema's, in lijn met de dwarsdoorsnijdende standaarden. In delen II tot en met IV, worden milieu-informatie, sociale informatie en governance-informatie behandeld volgens de thematische standaarden.

Deze rapportering streeft ernaar om de domeinen en inhoudelijke minimumrapporteringseisen over beleid, maatregelen, impact-, risico- en kansenmanagement, doelen en maatstaven, die zijn vastgelegd in de standaarden, voldoende aan bod te laten komen.

De gegevens, doelstellingen en publiceerbare informatie verschillen echter per thema. Naarmate de beschikbaarheid en coherentie van deze gegevens en de ervaring groeien, kunnen ze verfijnd worden.

Materialiteit

Of de Bank al dan niet een bepaald (sub-)thema behandelt, en dus onder de respectievelijke standaard rapporteert, hangt af van de mate waarin dat thema als materieel wordt gezien: de mate waarin het thema relevant is voor de organisatie. Daarbij geldt het perspectief van de dubbele materialiteit. Enerzijds komt de impact van de beleidsactiviteiten van de Bank op relevante duurzaamheidskwesties aan bod, anderzijds de risico's en kansen van deze kwesties voor de eigen opdrachten en activiteiten. Voor elk thema dat in de delen aan bod komt, wordt op deze materialiteit ingegaan.

De materialiteitsanalyse is gebaseerd op de thematische structuur binnen de CSRD. Hierbij is voor elke (sub-)thema gekeken naar de mate en manier waarop er materiële of financiële impact is en welke risico's en/of kansen zich voordoen voor de relevante stakeholders. Per rapportage-eis werd de voorgeschreven informatie opgenomen indien beoordeeld als materieel. Omwille van de specificiteit van de NBB is, waar relevant, een onderscheid gemaakt tussen de impact als onderneming en de impact als centrale bank/toezichthouder.

1.2 Governance

Duurzaamheidskwesties maken integraal deel uit van het beleid van de Bank en zijn dus verweven in het werk van haar departementen en diensten. Het bestaande governancekader van de Bank¹ is in die zin ook van toepassing op de duurzaamheidsrapportering, het beheer van risico's of kansen en het vaststellen en monitoren van doelstellingen en maatstaven. Binnen dit kader neemt de NBB, onder leiding van het Directiecomité, alle belangrijke beslissingen rond duurzaamheidsrapportering.

De *Corporate Social Responsibility (CSR) Board* speelt een adviserende, transversale rol op het gebied van duurzaamheidskwesties. Deze groep is samengesteld uit de verantwoordelijken van de business areas die rond de duurzaamheidsthema's werken en wordt voorgezeten door het hoofd van het departement Secretariaat-Generaal. De CSR Board ondersteunt het Directiecomité

bij het bepalen van de duurzaamheidsprioriteiten, waarborgt de samenhang tussen beleidsinitiatieven en coördineert de communicatie.

Specifieke aspecten van het kader, die van toepassing zijn voor het beheer van bepaalde risico's en kansen, worden verder toegelicht in de desbetreffende delen. Voorbeelden hiervan zijn de Climate Hub voor bepaalde klimaatgerelateerde kwesties, en de Diversity Council, die zich richt op gelijke kansen en non-discriminatie binnen het eigen personeelsbestand.

¹ De samenstelling, rol, werking en het diversiteitsbeleid van de bestuursorganen worden beschreven in Hoofdstuk 3, deel 3.1 Jaarverslag

SAMENSTELLING CSR BOARD

Human Resources	Secretariaat-Generaal	Studiën
Facilitair beheer	Financiële markten	Financiële stabiliteit
Algemene Statistiek	Financiën en strategie	Informatica
Communicatie	Diversity Manager	CSR-coördinator

1.3 Strategie

Als centrale bank van België in het Eurosysteem en als prudentiële toezichthouder van de financiële sector, vervult de Nationale Bank talrijke taken van algemeen belang, verstrekt ze gegevens en voert ze economische en financiële analyses uit. Daarom heeft ze een materiële impact op diverse stakeholders.

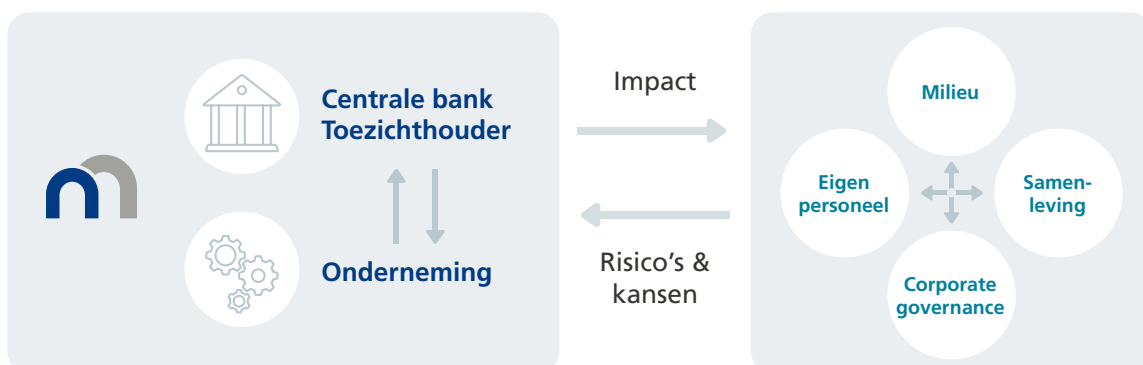
Om ervoor te zorgen dat die impact duurzaam en effectief is, moet de Bank proactief risico's beheersen en kansen detecteren. Duurzaamheidskwesties zoals klimaatverandering kunnen de wijze waarop centrale banken en toezichthouders hun mandaten vervullen, beïnvloeden. De definitie van duurzaamheid en hoe zich dat vertaalt in de beleidsstrategie van de Bank voor milieu, sociale aangelegenheden en governance, wordt verder aangekaart.

Als onderneming en werkgever maakt de Bank ook deel uit van de samenleving waarvoor ze deze taken uitvoert. Het belang dat ze in die rol hecht aan duurzaamheid komt tot uiting in initiatieven zoals het beperken van koolstofemissies en afval van de eigen kantooractiviteiten, initiatieven voor meer inclusiviteit

en diversiteit binnen het personeelsbestand, en aandacht voor *corporate governance*.

De dubbele verantwoordelijkheid van centrale bank/toezichthouder én onderneming vormt de kern van de maatschappelijke relevantie van de Bank, en zit verweven in haar niet-financiële rapportering.

Transparantie speelt een cruciale rol in het duurzaamheidsbeleid van de Bank. Al in 2019 nam ze het initiatief om jaarlijks te rapporteren over duurzaamheidskwesties in haar ondernemingsverslag. In de jaren die volgden, heeft de Bank haar beleid en expertise, zowel als centrale bank/toezichthouder en als onderneming, verder uitgebouwd. Sinds 2022 publiceert ze jaarlijks een *Climate Dashboard* met informatie en indicatoren met betrekking tot klimaatverandering en duurzame financiering. In 2023 publiceerde de Bank een Handvest over duurzaam en verantwoord investeren en heeft ze voor het eerst gerapporteerd over de klimaatgerelateerde aspecten van de niet-monetairebeleidsportefeuilles. Door de bredere niet-financiële rapportering voortaan te baseren op de CSRD-architectuur, bevestigt de Bank andermaal haar toewijding aan transparantie.

Milieu-informatie

De Bank heeft een impact op het milieu, zowel door haar (kantoor)activiteiten als onderneming als door haar taken als centrale bank/toezichthouder, met name door de uitgifte van bankbiljetten.

Als onderneming draagt de Bank negatief bij aan klimaatverandering, wat duidelijk wordt in de koolstofemissies. Klimaatverandering brengt zowel risico's als kansen met zich mee voor de Bank. Ze moet bijvoorbeeld voldoen aan milieuwetgeving en rekening moet houden met transitierisico's voor haar gebouwen door klimaatverandering.

Bij het verduurzamen van de investeringen in de eigen portefeuilles en bij overheidsopdrachten houdt de Bank niet alleen rekening met klimaatverandering, maar ook met andere milieufactoren.

Als centrale bank of toezichthouder moet de Bank de effecten en risico's van klimaatverandering voor het financiële systeem en de economie grondig begrijpen om haar taken te kunnen vervullen. Tegelijkertijd kan ze bijdragen aan het vergroten van kennis over en het beheer van de impact van klimaatverandering, wat uiteindelijk ten goede komt aan de samenleving.

De strategie van de Bank inzake klimaatverandering en het bijbehorende beheer van impact, risico's en kansen komen aan bod in deel 2.1, volgens de vereisten van standaard *ESRS E1*.

Daarnaast heeft de Bank ook een materiële, zij het meer beperkte invloed op het gebruik van materialen en de circulaire economie. Dit wordt behandeld aan de hand van standaard *ESRS E5* in deel 2.2.

2.1 Klimaatverandering

Het basisstreven van het milieubeleid van de Bank als onderneming op korte termijn is het naleven van ('compliance met') de relevante wettelijke voorschriften. Om dit te waarborgen, voert de Bank een milieuboekhouding waarin jaarlijks gegevens over materialen, afval, energie, mobiliteit, enzovoort worden verzameld. Deze gegevens zijn ook belangrijk voor het berekenen van de CO₂-voetafdruk.

Maar de Bank gaat verder dan enkel het voldoen aan deze wettelijke eisen. Een bewijs hiervan is dat Leefmilieu Brussel de Bank sinds 2019 erkent met een driesterrenlabel als Ecodynamische Onderneming. Dit label is een beloning voor inspanningen die gericht zijn op het verminderen van de milieu-impact van de bedrijfsvoering. Om dit label te verkrijgen, wordt de Bank beoordeeld op 368 actiepunten die onder meer betrekking hebben op energie, inkoop, mobiliteit, afval, groenvoorziening en waterbeheer¹.

De impact van de Bank op klimaatverandering als bedrijf wordt weergegeven in koolstofemissies, ook wel

¹ Een deel van de actus voor het Ecodynamisch label overlapt met de acties voor klimaatmitigatie of voor vermindering van energieverbruik die onder section 2.1.2 besproken worden.

de 'corporate carbon footprint' genoemd. De Bank streeft op korte tot middellange termijn naar het verminderen van haar CO₂-uitstoot over alle emissiebronnen heen (klimaatmitigatie), met bijzondere aandacht voor het verlagen van het energieverbruik van haar gebouwen en het overschakelen naar hernieuwbare energie, aangezien dit de grootste impact heeft. Op langere termijn is het doel klimaatneutraliteit.

2.1.1 Klimaatmitigatie

Sinds de sluiting van de drukkerij heeft de Bank geen industriële activiteiten meer. De voornaamste (negatieve) milieueffecten van de Bank, voornamelijk in de vorm van koolstofemissies, zijn het gevolg van haar kantooractiviteiten. Deze impact komt vooral voort uit het verwarmen en koelen van de gebouwen, het daaraan gerelateerde woon-werkverkeer en zakelijk reizen, en de catering. Daarnaast zijn er ook emissies verbonden aan de uitgifte en verwerking van bankbiljetten. Hoewel deze laatste activiteiten onderdeel uitmaken van de taken die de Bank als centrale bank uitvoert, worden ze vanwege de daarmee samenhangende emissies meegerekend in de milieu-impact van de Bank als onderneming.

Strategie

Kantooractiviteiten (inclusief woon-werk- en zakelijk verkeer)

De Nationale Bank streeft ernaar om de CO₂-uitstoot van haar eigen activiteiten jaarlijks te verlagen, of tenminste zo laag mogelijk te houden, vooral na de aanzienlijke (uitstoot verlagende) impact van COVID-19 en het geleidelijk hervatten van alle activiteiten. Dit wordt bereikt door het monitoren, analyseren en verminderen van de totale broeikasgasemissies van zowel scope 1-, 2-, als een deel van de scope 3-emissies. Deze scope 3-emissies omvatten aangekochte materialen, catering, woon-werkverkeer, zakelijk reizen, thuiswerken en afval. De corporate carbon footprint van de NBB is samengesteld conform het Greenhouse Gas (GHG)-protocol.

Scope 1:

- De NBB investeert aanzienlijk in het verminderen van de scope 1-emissies, die bijna de helft van de totale uitstoot vertegenwoordigen. Dit gebeurt op basis van een langetermijnstrategie voor de gebouwen, aangevuld met tussentijdse investeringen om de bestaande technische installaties te verbeteren en om hernieuwbare energie te produceren, zoals zonnepanelen en geothermie.
- In lijn met het Klimaatakkoord van Parijs volgt de NBB een reductiepad voor scope 1, met als doel het fossiele brandstofverbruik van haar

hoofdgebouw te reduceren tot nul, zodra de renovatie van dit gebouw voltooid is.

Scope 2:

- Sinds 2016 koopt de Bank enkel 100% groene stroom, wat resulteert in een nuluitstoot voor scope 2.

Scope 3:

- Bij de upstream en downstream emissiebronnen zijn vooral materiaalverbruik (inclusief catering en bankbiljetten) en het woon-werk- en zakelijk verkeer van belang.
- Om deze emissiebronnen te beperken, focust de Bank voornamelijk op het verhogen van het milieubewustzijn onder het personeel.
- De gedefinieerde scope 3-emissies zijn sinds 2017 onveranderd gebleven. Emissies gerelateerd aan vaste activa, geleasede activa (vooral IT), cloudopslag, eigen investeringen of investeringen in het kader van monetair beleid, bouwerven en -projecten worden niet meegenomen in de berekening. Outsourcing van bepaalde activiteiten kan ertoe leiden dat emissies slechts gedeeltelijk in kaart worden gebracht.
- Het doel is om de scope 3-emissies verder in kaart te brengen en deze afzonderlijk te verminderen.

Uitgifte bankbiljetten

Als centrale bank van België en onderdeel van het Eurosysteem, is het de taak van de Bank om bankbiljetten uit te geven. De ecologische voetafdruk van deze bankbiljettenuitgifte, uitgedrukt in CO₂-uitstoot, komt voort uit het materiaal en de energie nodig voor de productie en het vervoer van de biljetten. Ook het energieverbruik voor het sorteren en transporteren van uit de circulatie gehaalde biljetten, evenals het afval van de vernietiging van ongeschikte (vervuilde) biljetten, spelen hierin een rol.

In de huidige berekening van haar koolstofvoetafdruk neemt de Bank slechts een deel mee van de uitstoot die gepaard gaat met de activiteiten rondom de bankbiljetten, zowel in de fasen vóór als na het gebruik ervan.

Scope 1:

- Het energieverbruik voor het sorteren en vernietigen van biljetten uit omloop, voor het gedeelte van de sortering die in de Bank gebeurt (in de Hoofdkas).

- De uitstoot ten gevolge van transporten met eigen vrachtwagens.

Scope 2: niet van toepassing.

Scope 3:

- Materiaalgebruik (papier en inkt) wordt verderop behandeld (zie 2.2.1, Materiaalgebruik).
- De uitstoot afkomstig van de verbranding van bankbiljettensnippers, als onderdeel van het afvalaspect. Hierbij vindt een gedeeltelijke terugwinning van warmte plaats tijdens de verbranding.

Niet inbegrepen:

- Emissies als gevolg van internationale transporten of nationale transporten die niet door de Bank zelf worden uitgevoerd. Deze maken geen gebruik van onze eigen vrachtwagens en worden daarom niet opgenomen.
- Het energieverbruik voor de productie van het aan de Bank toegewezen quotum bankbiljetten in het buitenland, is niet inbegrepen. Dit was wel het geval toen de productie nog in onze eigen drukkerij plaatsvond, tot medio 2020.

Impact-, risico- en kansenmanagement

Het verlagen van de totale uitstoot is een doel op zich en biedt een kans voor de organisatie om zich te profileren als een klimaatbewuste onderneming, wat een van haar doelstellingen is. Als de Bank er niet in slaagt om haar eigen emissies te verminderen, kan dit leiden tot reputatierisico's.

Kantooractiviteiten

De Bank richt haar investeringen voornamelijk op het verminderen van emissies die voortkomen uit het gebruik van fossiele brandstoffen in haar gebouweninfrastructuur, de aangeschafte materialen (inclusief catering) en mobiliteit. Deze bronnen van emissies hebben de grootste impact en bieden tegelijkertijd de meeste kansen in het kader van de IMMO-strategie op lange termijn.

Scope 1:

Door investeringen en aanpassingen in techniek en procedures is de scope 1-uitstoot de afgelopen jaren bijna gehalveerd (zie ook de toelichtingen en disclaimer bij energieverbruik).

Verwarming en koeling van de gebouwen

De investeringen als onderdeel van de langetermijnstrategie voor gebouwen omvatten enerzijds de vernieuwing van de gebouwen. Dit betreft onder meer een nieuw, energie-efficiënt cashcenter met

zonnepanelen en geothermie, operationeel in 2024, en een gerenoveerd, fossielvrij en compacter hoofdgebouw, gepland voor 2032.

De gebouwenstrategie op lange termijn brengt het risico met zich mee dat eventuele vertragingen in de projecten leiden tot latere verminderingen in de uitstoot.

Bouwwerven en projecten zorgen tijdelijk voor een verhoogde uitstoot, die niet apart in kaart wordt gebracht.

Verder is er geïnvesteerd in het verbeteren van de energie-efficiëntie van de huidige installaties, zoals ledverlichting en monitoring. De eigen productie van elektriciteit is verhoogd door de installatie van zonnepanelen, warmterecuperatie en warmtekrachtkoppeling.

In de winter van 2022-2023 implementeerde de Bank een winterplan om het gasverbruik met 15 % te verminderen gedurende de wintermaanden (zie onder 2.1.2 Energie).

Door investeringen en aanpassingen in techniek en procedures is de uitstoot van scope 1 de afgelopen jaren bijna gehalveerd (zie ook de toelichtingen en disclaimer bij energieverbruik).

Anderzijds hadden procedurele aanpassingen, zoals het toestaan van 50 % telewerk en het beperken van het aantal werkplekken door meer desksharing, ook effect.

Koelvloeistoffen

Lekkages van koelmiddelen worden op een ad-hoc-basis aangepakt door technische verbeteringen en het aanpassen van de onderhoudsprocedures.

Eigen wagenpark

De Bank heeft veertien personenauto's, waarvan twee eigendom en twaalf geleased. Van deze auto's rijden er vijf nog uitsluitend op fossiele brandstoffen, terwijl de rest hybride of elektrisch is. De volledige elektrificatie van het wagenpark, waarbij alleen hybride en volledig elektrische auto's worden gebruikt, zal in 2024 afgerond zijn.

Daarnaast beschikt de Bank over vier vrachtwagens voor waardentransport, die op diesel rijden.

Hoewel het aantal gereden kilometers is toegenomen na de COVID-jaren, waarin er zeer weinig gereden werd, blijft de bijdrage van de uitstoot door het brandstofverbruik van de eigen voertuigen beperkt.

Aangekochte materialen

Om de emissies die voortkomen uit de aankoop van materialen en catering te verminderen, zet de Bank in op bewustwordingscampagnes. Voor de catering

wordt bijvoorbeeld gestreefd naar een verlaging van de vleesconsumptie door in het bedrijfsrestaurant vegetarische opties aan te bieden en te promoten.

Wat betreft de aankoop van materialen vindt bewustwording plaats, bijvoorbeeld door het opleiden van leidinggevend ambtenaren (zie section 2.1.6 Verduurzaming overheidsopdrachten en fair trade).

Woon-werkverkeer

Een significant deel van de onvermijdelijke uitstoot is gerelateerd aan het woon-werkverkeer en de manier waarop bezoekers naar de Bank reizen. Dit zijn keuzes die door onze medewerkers en bezoekers zelf worden gemaakt, waarbij de Bank voornamelijk een ondersteunende rol speelt.

De Bank houdt het woon-werkverkeer scherp in de gaten en heeft hiervoor een bedrijfsvervoerplan ontwikkeld, goedgekeurd door Leefmilieu Brussel. Dit plan omvat specifieke acties om de huidige mobiliteitssituatie te verbeteren. Bovendien initieert de Bank regelmatig bewustwordingsacties.

Concreet probeert de Bank klimaatvriendelijke vervoerswijzen zo aantrekkelijk mogelijk te maken, in te spelen op behoeften en eventuele belemmeringen

weg te nemen. Medewerkers hebben bijvoorbeeld toegang tot een gratis abonnement voor het openbaar vervoer en kunnen gebruikmaken van een beveiligde parkeerplaats voor steps en fietsen, compleet met oplaadpunten en douches. Voor wie met een elektrische auto komt, zijn er laadpalen beschikbaar. Voor dienstreizen vanuit de Bank kunnen medewerkers gratis gebruikmaken van het openbaar vervoer en elektrische fietsen.

Door haar centrale ligging, op loopafstand van treinen en metrostations, moedigt de Bank haar bezoekers aan om met het openbaar vervoer te komen.

Telewerk

De medewerkers van de Bank hebben de mogelijkheid om tot 50% van hun tijd thuis te werken. Sinds 2021 past de Bank een correctie toe op de uitstootgegevens voor energieverbruik, om te compenseren voor telewerk. Deze correctie is gebaseerd op het aantal dagen dat er thuis wordt gewerkt en een geraamd energieverbruik per persoon (één kamer in een standaardwoning, koeling, verwarming, pc, printer...)¹.

Zakelijk reizen

Voor zakenreizen over korte afstanden gebruiken medewerkers bij voorkeur de trein, en voor korte verplaatsingen het openbaar vervoer. Bij het kiezen van een vervoermiddel houdt de Bank rekening met duurzaamheid, kostenbeheersing, doeltreffendheid en welzijn.

¹ Toch moet men voorzichtig zijn met het trekken van conclusies over de milieueffecten van woon-werkverkeer en telewerken, vanwege de beperkingen die een enquête-gebaseerde methode met zich meebrengt en de verschillende veronderstellingen die gemaakt worden bij het analyseren van de verzamelde gegevens.

Sinds de COVID-19-pandemie, is het aantal zakenreizen aanzienlijk gedaald. Vooral binnen het Eurosysteem en het SSM, worden sindsdien ongeveer de helft van de vergaderingen virtueel gehouden. Deze vergaderingen vinden voornamelijk plaats in Frankfurt am Main, waardoor het gebruik van de trein sterk is verminderd. De overstap naar virtueel vergaderen is veel minder merkbaar voor zakenreizen per vliegtuig. Sinds 2022 is het totaal aantal fysieke vergaderingen weer aan het stijgen.

Afval

De koolstofuitstoot van de Bank als gevolg van afval is verwaarloosbaar. Sinds de sluiting van de drukkerij is de afvalproductie van de Bank beperkt tot afval uit kantooractiviteiten en uit de vernietiging van ongeschikte bankbiljetten in de Hoofdkas (zie sectie, b. Uitgifte bankbiljetten). De hoeveelheid gevaarlijk afval is sterk afgenomen.

Vandaag ligt de focus op het voorkomen van afval en de recyclage van onvermijdbaar afval. Om dat afval te verminderen, wordt sterk ingezet op de medewerking van het personeel, door middel van bewustmakingsacties. Om meer betrokkenheid te creëren worden duurzame alternatieven aangeboden, zoals een mok of thermos als alternatief voor wegwerpplastic, of een investering in digitale tools als vervanging voor printen.

De voorbije jaren heeft de Bank succesvolle actie ondernomen om het gebruik van wegwerpkoffiebekers te beperken en het aantal plastic waterflessen voor eenmalig gebruik aanzienlijk terug te dringen.

Data opslag

De volgende jaren wil de Bank de uitstoot van data-opslag in de cloud in kaart brengen. Er is een verschuiving merkbaar van emissies door opslag in eigen

Transportmiddel	Aantal zakenreizen (in eenheden)		Verskil (in %)	Aandeel in totaal (in %)
	2019	2022	2019-2022	2022
 Trein	1 590	397	-300	47
 Vliegtuig (intercontinentaal)	146	46	-217	5
 Vliegtuig (continentaal)	1 139	408	-179	48
 Wagen	67	0		0
Totaal	2 942	851	-246	100

datacenters (met energieverbruik in scope 1) naar emissies door opslag in de cloud (scope 3).

Uitgifte bankbiljetten

De emissies die voortvloeien uit de opdracht van de Bank om, als onderdeel van het Eurosysteem, eurobankbiljetten uit te geven, zijn te herleiden tot materiaalgebruik (zie section 2.2.1 Materiaalgebruik), afvalproductie en waardentransporten.

Als onderdeel van het Eurosysteem, levert de Bank een bijdrage aan onderzoek en ontwikkeling met als doel om de toekomstige eurobankbiljetten gedurende hun volledige levenscyclus milieuvriendelijker te maken.

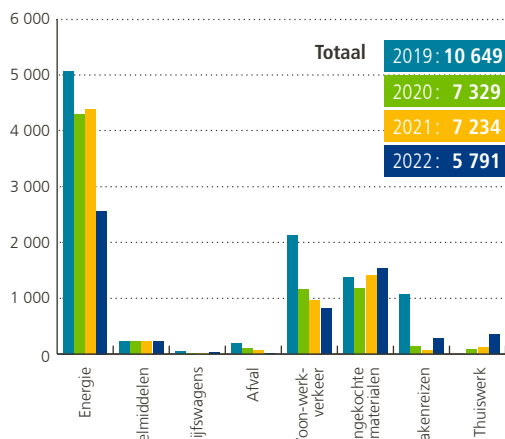
Afval ontstaat bij de vernietiging van ongeschikte bankbiljetten in de Hoofdkas. Bankbiljetten die te vuil zijn worden uit omloop gehaald en versnipperd. Die snippers worden naar een verbrandingsoven gebracht waar de warmte teruggewonnen en hergebruikt wordt, wat de klimaatimpact beperkt (ongeveer 84 ton/jaar, vergelijkbaar met het elektriciteitsgebruik van vijftien gezinnen).

De ECB en het Eurosysteem werken aan het optimaliseren van internationale transporten binnen het poolingsysteem tussen de productielocatie van de bankbiljetten en de centrale bank die de uitgifte doet. De Bank doet vergelijkbare inspanningen voor de transporten die nodig zijn voor de uitgifte en het hersorteren van bankbiljetten.

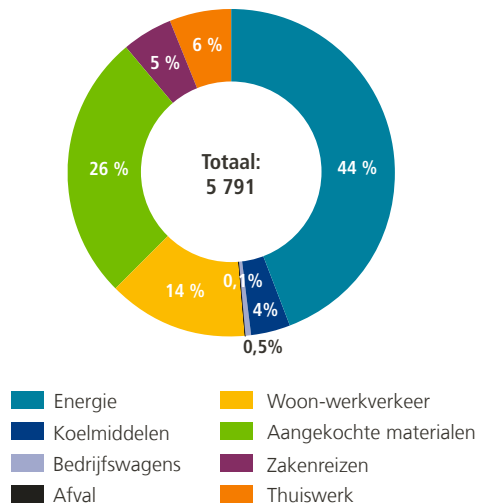
Maatstaven en doelen

Volledige data voor 2023 zullen pas na publicatie van het ondernemingsverslag beschikbaar zijn. Daarom gaat het grootste deel van de gerapporteerde gegevens over 2022.

Totale CO₂-uitstoot
(scope 1-2-3, in tCO₂eq)

CO₂-uitstoot NBB
(per emissiebron, 2022)

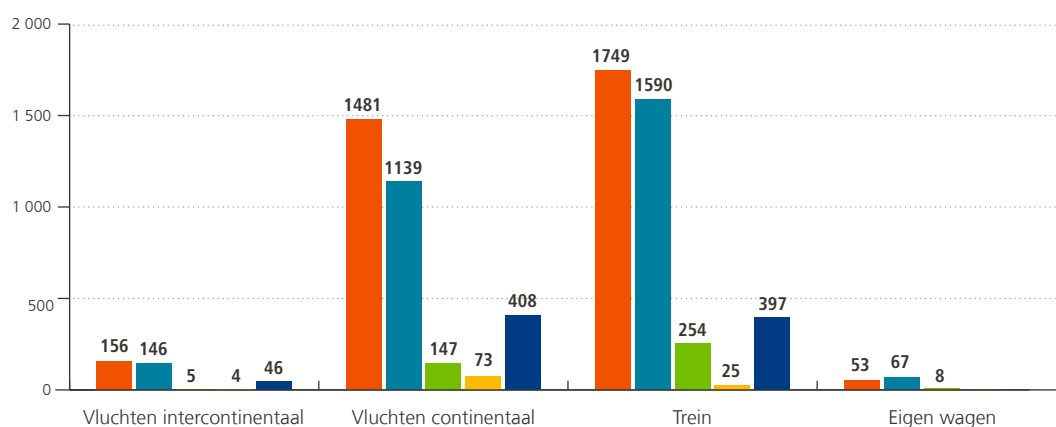

De daling van de totale hoeveelheid emissies toont de mate waarin de inspanningen van de Bank impact hebben op de uitstoot binnen scopes 1, 2 en 3. Er is een vastgestelde daling van de totale emissies met 20% t.o.v. van vorig jaar, en met ongeveer 46% t.o.v. de pre-COVID-19-periode.

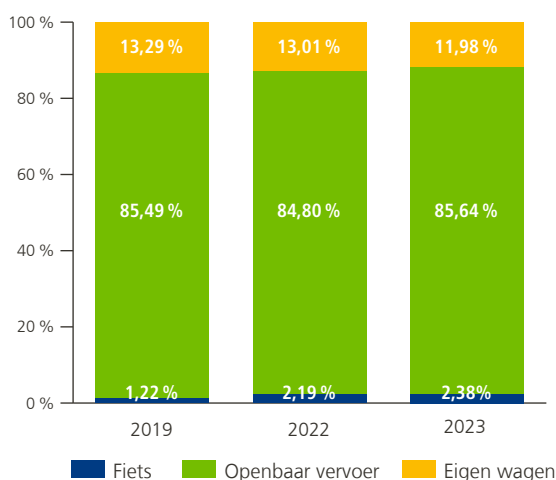
Maatstaf	Uitstoot in 2022 (in tCO ₂ e)	Verskil met 2021	Verskil met 2019 (pre-COVID-19)
		(in %)	
Totale CO₂-uitstoot	5 791	-20	-46
Scope 1-emissies	2 820	-64	-89
Aardgas	2 562	-41	-49
Koelmiddelen	229	-1	-1
Bedrijfswagens	29	+222	-33
Scope 2-emissies	0	n.	n.
Aangekochte stroom	0	n.	n.
(significante) Scope 3-emissies	2 972	+13	-79
Aangekochte materialen	1 525	+8	+11
Woon-werkverkeer	809	-16	-62
Thuiswerk ¹	350	+202	-
Zakenreizen ²	284	+311	-74
Afval	4	-92	-98

- 1 De reden voor de sterke toename qua uitstoot in 2022, vergeleken met 2021, ondanks de terugkeer naar kantoor na de pandemie, is te wijten aan een nieuwe, meer realistische berekeningsmethode.
- 2 Emissies van overnachtingen zijn niet inbegrepen.

Zakenreizen (aantal per jaar)

Woon-werkverkeer personeel (% totaal)

Het doel is om de CO₂-uitstoot van de eigen activiteiten jaarlijks te verlagen, of tenminste zo laag mogelijk te houden, zonder dat hier op korte termijn streefcijfers of een transitieplan voor opgesteld werden.

2.1.2 Energie

Strategie

De Bank zet zich in om haar energieverbruik te verlagen, de energie-efficiëntie te verbeteren, het aandeel groene stroom te maximaliseren en meer hernieuwbare energie te produceren in haar verschillende gebouwen.

Voor het hoofdgebouw volgt de Bank de PLAGE-regelgeving (Plan voor Lokale Actie voor het Gebruik van Energie) van het Brussels Gewest. De Bank levert ook een bijdrage aan de Europese doelstelling om de vraag naar aardgas tijdens de wintermaanden in alle lidstaten te verminderen met 15 %, vergeleken met het gemiddelde verbruik van de laatste vijf jaar in dezelfde periode.

Impact-, risico- en kansenmanagement

Energieverbruik verminderen

In 2021 en 2022 investeerde de Bank 950.000 euro in energiebesparende technische ingrepen in de huidige hoofdgebouwen, met als doel 6,7% minder energieverbruik¹².

1 Voorbeelden van zulke verbeteringen zijn de vervanging van de motor van de warmtekrachtkoppeling, de terugwinning van warmte van het datacenter, de verbetering van de exploitatie (ketels in cascadeopstelling), optimalisatie van de luchtvochtigheid, installatie van zonnepanelen en stopzetting van stoomproductie in de zomer/het tussenseizoen (keuken bedrijfsrestaurant).

2 Vanaf 2021 werd de drukkerij niet meer verwarmd en verkocht, wat ook heeft bijgedragen tot de verlaging van het gasverbruik. Dat is echter moeilijk te becijferen.

Daarnaast werden nog bijkomende maatregelen getroffen tijdens de wintermaanden, zoals het tijdelijk sluiten van bepaalde gebouwen, minder verwarmen van sanitaire ruimtes en gangen, en het verlagen van de temperatuur in de resterende werkruimtes. Het resultaat was een daling van het gasverbruik van 17 % tussen augustus 2022 en maart 2023 (vergeleken met het gemiddelde van de vorige vijf jaren).

Een gedeelte van de vermindering was te wijten aan het herstellen van de warmtekrachtkoppelingcentrale. Daardoor werd er in de winter van 2022 meer elektriciteit verbruikt, maar minder gas. Die vermindering is niet van structurele aard, daarom is in 2023 weer een stijging van het gasverbruik en de bijbehorende CO₂-uitstoot mogelijk.

Verhoogde energie-efficiëntie

Enkele voorbeelden van maatregelen die zijn genomen, omvatten de implementatie van warmtekrachtkoppeling, de installatie van energie-efficiënte servers, het plaatsen van ledverlichting bij renovatie van werkplekken, het overschakelen van stoomproductie voor de keuken van gas naar elektriciteit, het gebruik van koelplafonds, slimme thermostatische knoppen en een gebouwenbeheersysteem met

gedecentraliseerde aansturing. Deze maatregelen hebben in 2022 geleid tot een extra vermindering van het gasverbruik.

Energiemix

De stroom die de Bank inkoop is 100 % groene stroom, wat neerkomt op ongeveer 2.800 ton CO₂-equivalenten minder dan bij het gebruik van fossiele energie.

De eigen productie van hernieuwbare elektriciteit is als volgt verhoogd:

- **Hoofdzetel Brussel:** einde 2023 zijn 806 zonnepanelen geïnstalleerd, met een totale oppervlakte van ongeveer 1.800 m² en een geschatte productie van 340 MWh per jaar, of 3 % van het elektriciteitsverbruik van de hoofdzetel.
- **Nieuw cashcenter in Zellik:** er is 2.300m² aan zonnepanelen geïnstalleerd die in 2024 operationeel zullen zijn (geschat op 600 MWh/jaar).

Bovendien is in het nieuwe cashcenter een geothermische installatie geplaatst (operationeel in 2024) die jaarlijks 260 MWh zal leveren voor koeling en 200 MWh voor verwarming.

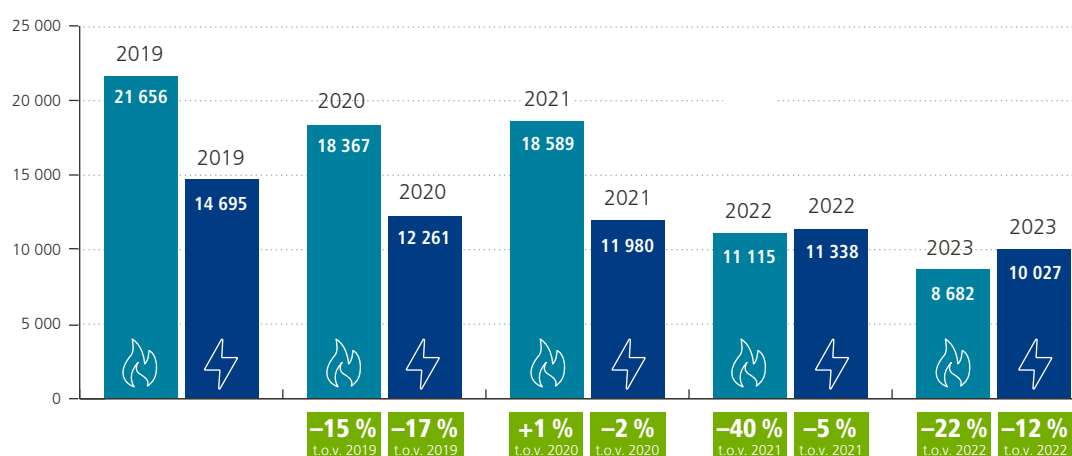

Maatstaven en doelen

Maatstaf	Aandeel in energiemix 2022 (in %)	Verbruik 2022 (in MWh)	Verschil met 2021 (in %)
Totaal energieverbruik	100	22 453	-27
Aardgas	50	11 115	-40
Elektriciteit (aangekocht, groen)	50	11 338	-5

Gas- en elektriciteitsverbruik

(in MWh)

Op korte termijn is het doel om het energieverbruik efficiënter te maken en te verlagen, waarbij, op basis van geldende PLAGE-regelgeving, de kwantitatieve doelstelling een jaarlijkse reductie van primair energieverbruik (elektriciteit en gas) met ongeveer 1,5% is. Op langere termijn wil de Bank koolstofneutraliteit bereiken, wat bereikt kan worden door renovatie van de eigen gebouwen (zie section 2.1.3).

2.1.3 Transitie- en fysieke risico's van klimaatverandering voor de eigen gebouwen

Strategie

Het IMMO-beleid van de Bank stelt haar in staat om de transitierisico's van klimaatverandering voor de eigen

gebouwen beheren. Eén van de grootste risico's is de veranderende regelgeving gericht op klimaatmitigatie. Voorbeelden hiervan zijn de vereisten op het gebied van energie-efficiëntie, parkingplaatsen, regenwaterrecuperatie en energieverbruik (zoals de PLAGE-regelgeving). Het IMMO-beleid is erop gericht om de gebouwen van de Bank klaar te maken voor de toekomst, met specifieke aandacht voor klimaatbestendigheid.

Impact-, risico- en kansenmanagement

De Bank voert een proactief en duurzaam IMMO-beleid om in haar renovatieprojecten rekening te kunnen houden met potentiële of verwachte veranderingen van de regelgeving rond klimaatverandering. Binnen het departement Facilitair beheer wordt dit gevolgd door een specifieke cel Compliance. Voor grotere bouwprojecten wordt samengewerkt met studie bureaus.

Bij de renovatie van gebouwen wordt ingezet op een aanzienlijke vermindering van de oppervlakte (van 185.000 naar 80.000 m²), in combinatie met efficiëntere isolatie en installaties. Dit omvat bijvoorbeeld de overstap naar 100% elektrische verwarmingstechnieken, een grondwater warmtepompsysteem en maximale regenwateropvang.

Investerings in energie-efficiëntie en de uitrol van hernieuwbare energie bieden ook kansen om de directe koolstofemissies te verminderen, waarbij de Bank erop let dat de middelen zo verantwoord mogelijk worden ingezet.

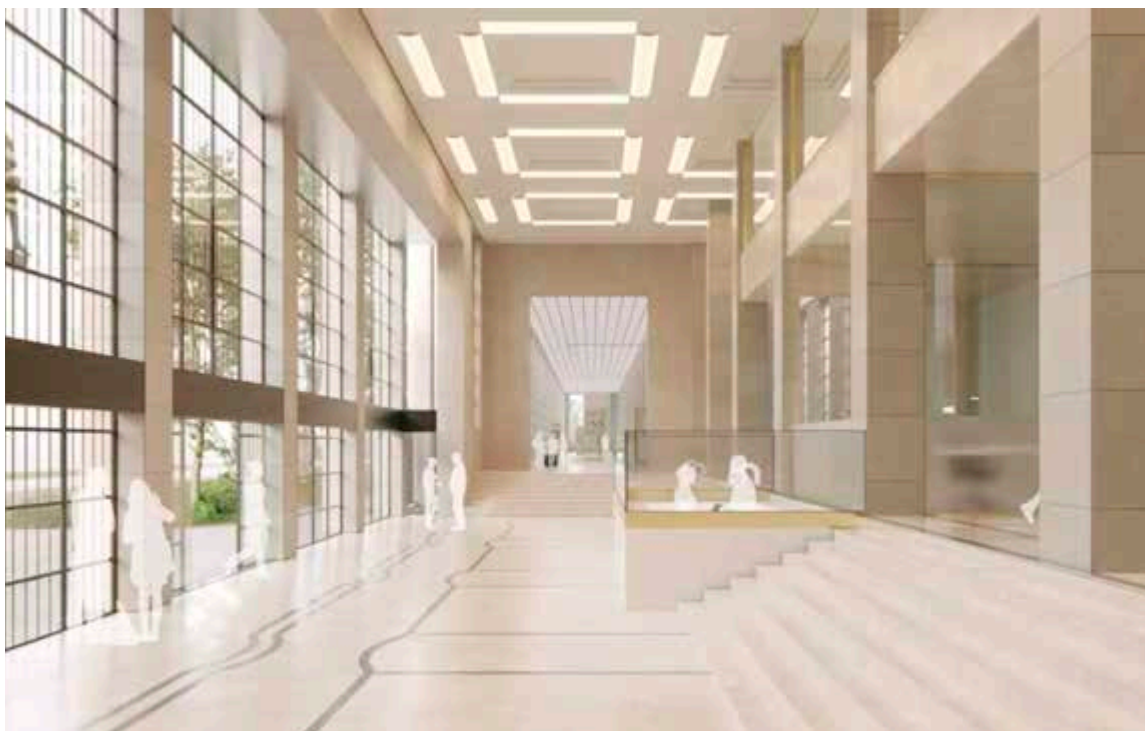
Door haar flexibele, modulaire opbouw zal de gerenoveerde Bank ook duurzaam zijn in de toekomst

(zie ook section 2.2 Materiaalgebruik en circulaire economie).

In het kader van de renovatie van het hoofdgebouw wordt ook de mogelijke impact van fysieke klimaatrisico's bekeken. De belangrijkste geïdentificeerde fysieke risico's tijdens de design fase zijn stijgende gemiddelde temperaturen, veranderende (en intensere) neerslag- en windpatronen, droogte en bodemdegradatie. De Bank zal deze risico's mitigeren in samenwerking met het studie bureau voor de renovatie door middel van aangepaste keuzes qua materialen voor façades, het water management plan, aangepaste vegetatie en stormbestendigheid van het gebouw.

Maatstaven en doelen

Klimaatneutraliteit van de gebouwen is het doel op langere termijn. Het transitieplan hiervoor zit verwerkt in de renovatiewerken van de komende jaren.

2.1.4 Compensatie van niet-vermijdbare restuitstoot

Strategie

De Bank houdt haar uitstoot nauwlettend in de gaten en streeft ernaar deze elk jaar zoveel mogelijk te verlagen. Om haar onvermijdbare rest-uitstoot te compenseren, financiert de Bank via *carbon credits* projecten in ontwikkelingslanden. Deze projecten combineren de vermindering van broeikasgassen met socio-economische ontwikkeling.

Impact-, risico- en kansenmanagement

De Bank compenseert haar volledig berekende uitstoot. Voor het jaar 2022 werden de scope 1- en 2-emissies volledig gecompenseerd op basis van twee 'removal' projecten, namelijk herbebossing van gedegradeerde graslanden. De scope 3-emissies werden gecompenseerd via twee 'avoidance' projecten, die toegang bieden tot efficiënte, klimaat- en gezondheidsvriendelijke kookfornuizen. In totaal werden op deze manier 5.791 *carbon credits* aangekocht.

De Bank streeft naar de hoogste garantie dat haar investeringen zowel het milieu als de socio-economische situatie ter plaatse ten goede komen. Daarom neemt ze de volgende maatregelen:

- Ze spreidt de risico's door te investeren in een diversiteit aan projecten en landen, en ook qua type projecten (zowel vermindering als verwijdering van emissies).
- Ze selecteert enkel projecten met de hoogste kwaliteitslabels (Gold Standard of VCS), die gecontroleerd en geverifieerd worden door onafhankelijke certificeringsorganisaties
- Projecten die ondanks het hoge kwaliteitslabel te grote reputationele risico's met zich meebrengen, worden niet weerhouden.
- De projecten moeten, naast bij te dragen aan klimaatactie, ook bijdragen aan minstens drie andere *Sustainable Development Goals*.

Gezien de bovengenoemde factoren, heroverweegt de Bank momenteel haar langetermijnstrategie met betrekking tot *carbon credits* en klimaatneutraliteit.

2.1.5 Duurzaam en verantwoord investeren

De principes van duurzaam en verantwoord investeren bepalen in toenemende mate de activiteiten van de Bank. In 2023 heeft de Bank een [Handvest over duurzaam en verantwoord investeren](#) gepubliceerd. Dit document is een informatiebron en leidraad voor het beheer van haar niet-monetairbeleidsp portefeuilles en kan op de website van de Bank worden geraadpleegd. Het Handvest bevat ecologische, sociale en governancecriteria (ESG). De ecologische criteria omvatten de criteria in verband met de klimaatverandering, maar zijn er niet toe beperkt.

Maatstaven en doelen

Voor haar zogenaamde '*carbon offsetting*' of klimaatmitigatie, kreeg de Bank tussen 2017 en 2021 het label 'CO₂ Neutral Label'. Dat garandeert dat de Bank actief haar CO₂-uitstoot berekent, verlaagt en compenseert. Het krijgen van dit label is echter geen doel op zich.

De vijf pijlers van het Handvest over duurzaam en verantwoord investeren

De principes van duurzaam en verantwoord investeren bepalen in toenemende mate de activiteiten van de Bank. De Bank erkent met name duurzaamheid als een vierde doelstelling van haar strategische beleid voor portefeuillesamenstelling, naast liquiditeit, veiligheid en rendement. In deze context speelt het Handvest een essentiële rol als informatiebron en leidraad voor het beheer van de portefeuilles die niet aan het monetair beleid zijn gerelateerd.

Het Handvest over duurzaam en verantwoord investeren van de Bank bestaat uit vijf pijlers:

Filteren

Selecteren van bepaalde activa, emittenten en tegenpartijen op basis van duurzaamheids- en verantwoordelijkheidskenmerken.

Integreren

Gebruiken van klimaatgebonden en andere ecologische, sociale en governance-gerelateerde criteria (ESG) bij het nemen van investeringsbeslissingen.

Financieren

Ondersteunen van de transitie naar een duurzame en inclusieve klimaatneutrale economie door te beleggen in thematische activa zoals groene, sociale en duurzame obligaties.

Rapporteren

Transparantie creëren bij de uitvoering van het Handvest, zoals de jaarlijkse klimaatgerelateerde rapportering.

Betrekken

Betrekken van interne en externe belanghebbenden bij activiteiten over duurzaam en verantwoord investeren.

Het Handvest werd begin 2023 gepubliceerd en is te vinden op de [website](#) van de Bank.

Governance

De informatie en de beslissingen over de integratie van de principes van duurzaam en verantwoord investeren worden op verschillende niveaus van de Bank gedeeld en besproken. De pijlers en doelstellingen van het Handvest werden bijvoorbeeld uitgewerkt met de input van de medewerkers en de hogere kaderleden van de Bank. Het Beleggingscomité bekrachtigde vervolgens het Handvest, dat daarna door het Directiecomité werd goedgekeurd. Het Beleggingscomité houdt toezicht op de uitvoering van het Handvest en beslist over de tactische aspecten ervan, terwijl het Directiecomité beslissingen neemt over de strategische koers, de pijlers en de doelstellingen van het Handvest.

De teams van het departement Financiële markten zijn verantwoordelijk voor de implementatie van het Handvest en voor de regelmatige controle van de belangrijkste indicatoren. Hun deskundigen brengen ook verslag uit aan het Beleggingscomité en het Directiecomité over de vooruitgang en de uitdagingen, om zo de besluitvorming op de passende niveaus te onderbouwen. Daarbij zorgen de betrokkenheid van de Corporate Social Responsibility (CSR) Board van de Bank, de Climate Hub en het team dat bevoegd is voor de transparantie inzake klimaatgerelateerde rapportage (Task Force on Climate-related Financial Disclosures – TCFD) ervoor dat een coherente aanpak inzake duurzaam en verantwoord investeren kan worden gegarandeerd. De Bank plant het Handvest bovendien regelmatig te herzien en indien nodig bij te werken in lijn met de meest recente inzichten.

Strategie

De integratie van de principes van duurzaam en verantwoord investeren beïnvloedt de strategie en het beheer van de eigen reserves van de Bank. Inzake klimaatverandering heeft de Bank zich in haar

Handvest over duurzaam en verantwoord investeren ertoe verbonden de langetermijndoelstelling van een netto-nuluitstoot van broeikasgassen voor haar geconsolideerde portefeuille te verwezenlijken tegen uiterlijk 2050. Ze heeft zich er ook toe verbonden om geleidelijk tussentijdse klimaatdoelstellingen en benchmarks voor sommige afzonderlijke portefeuilles te bepalen en te publiceren (zie 'Maatregelen en doelstellingen'). Deze verbintenissen hebben rechtstreekse gevolgen voor haar strategie en operationele beheer.

Impact-, risico- en kansenmanagement

De voorbije jaren werden de principes van duurzaam en verantwoord investeren geleidelijk geïntegreerd in het portefeuillebeheer van de Bank.

In het kader van haar diversificatiestrategie belegt ze sinds 2004 een deel van haar eigen reserves in bedrijfsobligaties die meer mogelijkheden bieden om de criteria van duurzaam en verantwoord investeren toe te passen dan overheidsobligaties, die traditioneel een zeer groot deel van de balans van de meeste centrale banken uitmaken. Zo heeft de Bank emittenten uitgesloten die de niet-financiële gevolgen van hun activiteiten onvoldoende in aanmerking nemen.

Sinds 2019 belegt de Bank in aandelen, waardoor ze de nadruk blijft leggen op de diversificatie en integratie van de ESG-criteria. Vanaf het begin heeft ze het passieve beheer van haar aandelenportefeuille overgedragen aan een extern fondsbeheerder, die de opdracht heeft om op basis van een benchmark te beleggen in bedrijven die specifieke ESG-normen naleven. In 2023 besloot de Bank deze benchmark te wijzigen naar een klimaattransitiebenchmark van de Europese Unie (*EU Climate Transition Benchmark*). Hierbij worden de onderliggende activa zo geselecteerd, gewogen of uitgesloten dat de benchmarkportefeuille een traject van decarbonisatie volgt. Deze beslissing zal in 2024 worden uitgevoerd.

In 2021 stelde de Bank een portefeuille samen waarin uitsluitend wordt belegd in "thematische" of gelabelde obligaties, zoals groene, sociale en duurzame obligaties. In 2022 bereikte de nominale investeringswaarde van deze portefeuille het doel van USD 1 miljard. Deze specifieke subportefeuille speelt een niet te verwaarlozen rol bij de uitvoering van het Handvest over duurzaam en verantwoord ondernemen. Door te beleggen

in gelabelde activa helpt de Bank de transitie naar een klimaatneutrale, duurzame en inclusieve economie te financieren. Deze obligaties worden door ondernemingen, overheden en supranationale instellingen uitgegeven om projecten van ecologisch of sociaal belang te financieren. Daartoe belegt de Bank in obligaties die in overeenstemming zijn met de internationale standaarden, waarbij een derde partij die naleving controleert, zoals de principes van de International Capital Market Association. De aankoop van die effecten ondersteunt ook de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen van de VN. Eind 2023 had de Bank ongeveer 12,3% van haar geconsolideerde portefeuille in die gelabelde activa belegd. Dat aandeel zal nog toenemen.

De duurzaamheidsinspanningen van de Bank gaan verder dan het beheer van de eigen portefeuilles. Zo werd ze in 2022 geselecteerd als de centrale effectenbewaarinstantie voor het Next Generation EU-programma (NGEU), waarvan wordt verwacht dat het tegen 2026 een totale waarde van € 800 miljard bereikt en dat ernaar streeft om 30% groene obligaties uit te geven. De Bank zal in haar effectenafwikkelingssysteem bovendien nog steeds geen kosten aanrekenen voor de uitgifte van groene, sociale en duurzame obligaties ter financiering van investeringen die bevorderlijk zijn voor het milieu en de samenleving. Deze vrijstelling van uitgiftekosten levert ook voordeel op voor het NGEU-programma.

Maatstaven en doelen

Transparantie inzake broeikasgasemissies is essentieel in de transitie naar een klimaatneutrale economie. Zoals hierboven toegelicht, verstrekt de Bank informatie, met inbegrip van de maatstaven en doelen, over de broeikasgasemissies die verbonden zijn aan de niet-monetairbeleidsp portefeuilles.

Sinds 2023 publiceert de Bank elk jaar (op basis van de cijfers van het voorgaande boekjaar) een [klimaatgerelateerde rapportage](#) voor de niet-monetairbeleidsp portefeuilles. Die publicatie zorgt voor klimaatgerelateerde transparantie en licht het publiek in over de rol die klimaatgerelateerde risico's spelen in het portefeuillebeheer van de Bank. Als onderdeel van dit verslag biedt het hoofdstuk over de belangrijkste indicatoren en de doelstellingen van de Bank een concrete beoordeling van de gevolgen van haar beleggingen voor het klimaat en de stand van zaken van de langetermijndoelstelling om klimaatneutraliteit te verwezenlijken voor de geconsolideerde portefeuille (tegen ten laatste 2050). De Bank verbindt zich er ook toe om geleidelijk tussentijdse klimaatdoelstellingen te bepalen en te publiceren voor geselecteerde afzonderlijke portefeuilles en hun benchmarks. Volgend op de beslissing om de benchmark van de aandelenportefeuille te veranderen naar een klimaattransitiebenchmark van de Europese Unie, heeft de Bank ook een tussentijdse klimaatdoelstelling gezet voor deze extern beheerde portefeuille: de Bank streeft ernaar de CO₂-voetafdruk van deze portefeuille met 50% te verminderen tegen 2030 in vergelijking met 2021.

De jaarlijkse klimaatgerelateerde rapportage wordt op basis van de aanbevelingen van de Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD) opgesteld. De TCFD is een internationale organisatie die werd opgericht door de Raad voor Financiële Stabiliteit (Financial Stability Board). Alle centrale banken van het Eurosysteem publiceren de klimaatgegevens van hun beleggingen eenvormig op basis van die aanbevelingen. De Bank heeft ook aanbevelingen geïntegreerd van het *Network for Greening the Financial System* (NGFS).

De onrechtstreeks door de beleggingen van de Bank gefinancierde broeikasgasemissies vervolledigen de informatie over de emissies die uit haar eigen activiteiten voortvloeien.

Het klimaatgerelateerde verslag van de Nationale Bank

De Bank maakt informatie over klimaatverandering openbaar omtrent vier aspecten van de portefeuilles die ze zelf beheert. De reikwijdte van dit verslag is beperkt tot de beleggingsportefeuilles die geen deel uitmaken van het monetair beleid. De bank verstrekt informatie over:

1. **Governance:** de governance van de organisatie rond klimaatgerelateerde risico's en kansen.
2. **Strategie:** de huidige en potentiële invloeden van klimaatgerelateerde risico's en kansen op de activiteiten, de strategie en de financiële planning van de organisatie.
3. **Risicobeheer:** de processen die de organisatie gebruikt om klimaatgerelateerde risico's vast te stellen, te beoordelen en te beheren.
4. **Indicatoren en doelstellingen:** de indicatoren en doelstellingen die worden gebruikt om relevante klimaatgerelateerde risico's en kansen te beoordelen en te beheren.

De hierbij openbaar gemaakte indicatoren omvatten de emissies die de Bank als activa-eigenaar heeft gefinancierd. Deze emissies zijn een specifiek onderdeel van de zogeheten scope 3-emissies van de Bank. Deze emissies zijn dus complementair aan de informatie over de uitstoot door de eigen werkzaamheden van de Bank.

2.1.6 Verduurzaming overheidsopdrachten en fair trade

Strategie

De Bank zet zich in voor het verkleinen van haar ecologische voetafdruk door duurzaamheid te integreren in haar aankopen in het kader van overheidsopdrachten. Dit gaat veel breder dan enkel klimaatverandering. In praktijk betekent dat rekening houden met:

- Aan- of afwezigheid van giftige stoffen
- Luchtkwaliteit
- Uitstoot van broeikasgassen en vervuulende stoffen
- Kwaliteit en verbruik van water
- Energie- en materiaalverbruik
- Bodemkwaliteit
- Overlast (geur, licht, geluid)
- Biodiversiteit
- Ruimtegebruik en mobiliteit

De aanvragende dienst is uiteindelijk verantwoordelijk voor de technische vereisten, selectie- en toewijzingscriteria, en voor het volledige bestek, in overeenstemming met de wettelijke bepalingen wat betreft overheidsopdrachten en de interne regels van de Bank.

De Bank streeft er ook naar om het aandeel van producten met een fairtradelabel in het totale intern geconsumeerde assortiment te vergroten. Onder 'fair trade' verstaan we gegarandeerde, faire minimumprijzen en criteria voor ecologische landbouwmethoden en arbeidsvoorwaarden.

Impact-, risico- en kansenmanagement

Duurzame overheidsopdrachten

Om overheidsopdrachten te verduurzamen, volgt de Bank de best practices en aanbevelingen van de ECB, waarbij de focus ligt op producten met het

grootste potentieel voor milieuvordelen en -impact. Voorbeelden daarvan zijn kantoor materiaal, IT-materiaal, schoonmaakdiensten, catering, renovatie van gebouwen of vervoersmiddelen. Bij de aankoop van werken of leveringen met specifieke milieukeurmerken kan de Bank, mits voldaan aan de wettelijke voorwaarden, vragen, of in sommige gevallen eisen, dat leveranciers beschikken over een duurzaamheidslabel of keurmerk.

Waar mogelijk geeft de Bank de voorkeur aan technische uitsluitingsclausules in specifieke bestekken, eerder dan voor de kwaliteit punten toe te kennen voor duurzaamheid.

Het doel is om de eisen in de loop der jaren te versterken, rekening houdend met ontwikkelingen op het gebied van wetgeving en technologie. Medewerkers van de aankoopdienst en collega's betrokken bij aanbestedingen krijgen het verzoek om een opleiding in duurzaam aankoopbeleid te volgen.

Wat de bredere dimensie van duurzaamheid betreft, streeft de Bank ernaar om, waar mogelijk, opdrachten voor te behouden voor maatwerkbedrijven en ondernemers die de sociale en professionele integratie van kansarmen of personen met een handicap bevorderen.

Fair trade

Alle warme dranken die medewerkers uit de automaten kunnen halen (koffie, thee en chocolademelk) zijn fairtradedranken. Tijdens evenementen die in de NBB-gebouwen georganiseerd worden, wordt steeds meer gebruik gemaakt van fairtradedranken.

Het bedrijfsrestaurant gebruikt waar mogelijk lokale, biologische en fairtrade producten. Het zet ook in op seizoensfruit en -groenten en er is een ruim aanbod van vegetarische gerechten.

De openbare aanbesteding voor catering bevat een specificatie voor fair trade.

Maatstaven en doelen

Duurzame overheidsopdrachten

- Tegen 2025 moet minstens 75 % van de aankopers en experts op het gebied van overheidsopdrachten van de aankoopdienst, in de afgelopen drie jaar een opleiding in duurzaamheid hebben gevolgd.
- Tegen 2025 moet minstens 75 % van de aanbestedingen worden behandeld door een technisch leidinggevende, die in de afgelopen drie jaar een opleiding in duurzaamheid heeft gevolgd.
- Jaarlijks wordt het aandeel (in €) van de toegekende overheidsopdrachten die potentieel duurzaam zijn, en die daadwerkelijk duurzaamheidselementen bevatten, geëvalueerd. De doelstelling is dat dit aandeel een positieve trend vertoont door de jaren heen.

Fair trade

- Sinds 2022 worden de inspanningen van de Bank erkend met een Fairtrade@Work-Award.
- Het bedrijfsrestaurant van de Bank heeft al enkele jaren het 'Good Food'-label (twee van de drie vorken), een erkenning voor het gebruik van lokale, biologische en fairtrade producten, het aanbieden van seizoensfruit en -groenten, en vegetarische gerechten.

2.1.7 Veerkracht van het financiële systeem en prijsstabiliteit

Klimaatverandering en de overgang naar een koolstofneutrale economie beïnvloeden enkele basisopdrachten van de Bank, zoals het handhaven van prijsstabiliteit als centrale bank en het waarborgen van financiële stabiliteit als toezichthouder. Om deze taken effectief te vervullen, is het van groot belang om de impact en de risico's voor het financiële systeem en de bredere economie in kaart te brengen, te begrijpen en te beheren. Door de bijdrage aan kennis en data die de Bank hierbij levert, kan ze ook een positieve maatschappelijk impact hebben inzake klimaatverandering.

Governance

In 2021 werd een interne, overkoepelende Climate Hub opgericht, met als doel de samenwerking en informatie-uitwisseling tussen afdelingen over klimaatverandering en duurzame financiering te bevorderen. Deze hub, samengesteld uit experts van verschillende

afdelingen, vergadert op kwartaalbasis. Hij analyseert ontwikkelingen en communiceert relevante informatie aan het hogere management van de Bank en aan het brede publiek.

Strategie

Hoewel de ernst en tijdsperiode van de klimaatopwarming onduidelijk zijn, merken we de gevolgen nu al. We worden steeds vaker geconfronteerd met periodes van droogte, intense regenval en overstromingen. In welke mate we met deze gevolgen in de toekomst te maken zullen krijgen, hangt af van de acties die we vandaag ondernemen om klimaatverandering tegen te gaan.

Als we onvoldoende en te traag actie ondernemen en de transitie te traag gaat, zullen we meer geconfronteerd worden met de effecten van klimaatverandering, zoals fysieke risico's.

Als de transitie naar een duurzamere samenleving te abrupt plaatsvindt, kan dat ook aanzienlijke verliezen

veroorzaken, door abrupte structurele veranderingen in de economie. Dit staat bekend als het transitierisico. Hoe langer we wachten met actie, hoe ingrijpender deze acties zullen moeten zijn om de gestelde doelen te bereiken, en dus hoe groter het transitierisico.

Omdat financiële instellingen betrokken zijn bij economische actoren zoals bedrijven en huishoudens, zullen ze meer risico's ervaren als klimaatgerelateerde risico's zich voordoen. Dat kan leiden tot verschillende soorten risico's, waaronder krediet-, markt- en reputatierisico voor financiële instellingen.

Het transitierisico verbonden aan vastgoedblootstellingen wordt als belangrijkste klimaatgerelateerde risico beschouwd voor Belgische banken. Dat is te wijten aan de hoge uitstoot van het gebouwenpark en de aanzienlijke blootstelling van de banken aan vastgoed.

Klimaatrisico kan inflatie beïnvloeden, zowel door fysieke klimaatimpact als door transitierisico. In het kader van prijsstabiliteit verwijst de term 'transitierisico' naar het feit dat bedrijven en activa die broeikasgassen produceren, mogelijk waarde verliezen als het klimaatbeleid strenger wordt. Dat is zeker het geval in de Europese Unie, die streeft naar klimaatneutraliteit tegen 2050 en hiervoor een volledige klimaatwetgeving heeft aangenomen. Als centrale bank is het belangrijk om de impact van klimaatrisico's te bestuderen in het kader van haar belangrijkste taken.

Met het klimaatveranderingsactieplan van juli 2021 heeft de ECB besloten om klimaatverandering op te nemen in verschillende van haar kernwerkzaamheden, waaronder het monetair beleid. Hoewel er overeenstemming is dat het klimaatrisico serieus moet worden genomen, is er nog onzekerheid over welke

specifieke instrumenten de centrale bank moet inzetten. Ook is het nog niet duidelijk op welke manier ze dat moet doen, om zo klimaatbeleidsinstrumenten van fiscaal en milieubeleid, zoals een koolstofbelasting, aan te vullen.

Impact-, risico- en kansenmanagement

Energie-efficiëntie is aangewezen als een belangrijk risico voor zowel de waarde van vastgoed als het onderpand van hypotheekleningen. Het kan ook invloed hebben op de terugbetalingscapaciteit van mensen met hypotheekleningen. Daarom publiceerde de Bank eind 2020 een circulaire waarin financiële instellingen werden gevraagd informatie over het EPC van vastgoedblootstellingen op te vragen en hiermee rekening te houden in hun risicobeheer. Vanaf 2021 moeten financiële instellingen ook deze informatie rapporteren aan de Bank voor nieuwe residentiële hypotheekleningen.

In 2022 heeft de Bank de minder belangrijke kredietinstellingen (*Less Significant Institutions*, of LSIs) op de hoogte gebracht dat de verwachtingen over het beheer van klimaat- en milieugerelateerde risico's, zoals vastgelegd door de ECB voor de zeer belangrijke kredietinstellingen (*Significant Institutions*), ook op hen van toepassing zijn. Dat wordt dan wel aangepast aan de aard, omvang en complexiteit van hun activiteiten. Een zelfevaluatie toonde eerder aan dat er nog aanzienlijke tekortkomingen waren. In 2023 heeft de Bank een nieuwe zelfevaluatie gevraagd. Vanaf 2024 zal de beoordeling van het beheer van klimaat- en milieugerelateerde risico's worden opgenomen in de procedure van prudentiële toetsing en evaluatie (*Supervisory Review and Evaluation Process – SREP*) van de LSI.

Op Europees en internationaal niveau nemen de toezichhoudende autoriteiten verschillende initiatieven om klimaat- en milieugerelateerde risico's op te nemen in de verplichtingen voor informatieverstrekking (pijler 3), de beoordeling van ondernemingspecifieke risico's (pijler 2) en de minimale kapitaalvereisten (pijler 1). De Bank heeft hier actief aan bijgedragen.

Het onderzoekswerk van de Bank over klimaat kan globaal in twee categorieën worden ingedeeld. Voor fysiek klimaatrisico is de Bank bezig met het modelleren van langetermijneffecten van

klimaatverandering, en met empirisch onderzoek gericht op Belgische bedrijven om fysieke klimaatrisico's door overstromingen te bestuderen. Wat betreft transitierisico bevindt het werk van de Bank zich op het snijvlak van onderzoek en beleid: begrip van de ontwikkeling van het klimaatbeleid, zowel in de EU als daarbuiten, is cruciaal om een nauwkeurige expertbeoordeling te geven van de richting waarin het klimaatbeleid zal evolueren. Verschillende onderzoeksprojecten lopen om het effect van transitierisico op de Belgische economie beter te begrijpen. Daarbij wordt gebruik gemaakt van gegevens op het niveau van individuele bedrijven.

Het Climate Dashboard is een essentieel instrument om klimaatgerelateerde impact en risico's in de financiële sector te analyseren en op te volgen.

Bovendien verstrekt het waardevolle informatie aan het brede publiek over de effecten van klimaatverandering en de overgang naar netto nul emissies op zowel de economie als het financiële systeem.

De Bank droeg ook bij aan de verdere ontwikkeling van experimentele klimaatindicatoren of-maatstaven voor de financiële sector. Die indicatoren worden [door de ECB gepubliceerd](#) en geven informatie over de klimaatrisico's die financiële instellingen lopen, via de effecten en kredieten van de bedrijven die ze in portefeuille hebben. Deze indicatoren zijn het begin van een actieplan voor de bekendmaking van geharmoniseerde financiële klimaatgegevens. De indicatoren zullen in de komende jaren verder worden verfijnd en uitgebreid in samenwerking met de nationale centrale banken en de ECB.

Maatstaven en doelen

De Bank heeft geen kwantitatieve doelstellingen op dit domein, maar streeft ernaar om kwalitatieve output te divulgeren in de vorm van een Climate Dashboard. Het is een verzameling van informatie en indicatoren met betrekking tot klimaatverandering en duurzame financiën die de Bank regelmatig bijgewerkt – de [meest recente versie](#) dateert van juli 2023. Het is geschreven in toegankelijke taal en deels gebaseerd op de eigen bronnen.

De vier kernboodschappen van het Climate Dashboard zijn:

- De mondiale uitstoot van broeikasgassen neemt verder toe, wat het onwaarschijnlijk maakt dat we de opwarming van de aarde kunnen beperken tot 1,5°C ;
- Een koolstofprijs is van cruciaal belang om de relatieve prijzen te veranderen ;
- De macro-economische kosten van de transitie naar klimaatneutraliteit zijn beheersbaar ;
- Energie-inefficiëntie van vastgoed is de belangrijkste bron van transitierisico voor de Belgische financiële sector

2.2 Materiaalgebruik en circulaire economie

2.2.1 Materiaalgebruik

Bankbiljetten

Meer dan 95 % van de CO₂-uitstoot die voortkomt uit de aankoop van materialen door de Bank, is te wijten aan haar opdracht binnen het Eurosysteem, om eurobankbiljetten uit te geven (zie ook hierboven). Voor de berekening van haar *corporate carbon footprint* wordt alleen rekening gehouden met de hoeveelheden katoenpapier en inkten. Andere materialen in kleinere hoeveelheden, zoals folie en draad, worden niet meegenomen.

De ECB en het Eurosysteem spannen zich in om de ecologische impact van de uitgifte van bankbiljetten te verminderen, vooral door verduurzaming van de gebruikte materialen. In 2022 was ongeveer 85 % van de katoenvezels die gebruikt werden voor het produceren van eurobankbiljetpapier, afkomstig van milieuvriendelijke en sociaal verantwoorde bronnen.

De ECB is vastberaden om het aandeel van duurzaam katoen in eurobankbiljetpapier tegen eind 2023 te verhogen naar 100 %¹. Inkten op water- of oliebasis en oplosmiddelhoudende inkten worden zoveel mogelijk vermeden.

Kantoorartikelen en meubilair

De Bank streeft ernaar om de voorraden kantoorbenodigdheden aanzienlijk te verminderen en houdt bij de aankoop van nieuwe kantoorartikelen rekening met duurzaamheid (zie section 2.1.6 Duurzaam aankoopbeleid).

De hoeveelheid aangekocht printpapier is sterk teruggedrongen door het aantal printers te verminderen, centrale printcorners in te richten,

¹ Zie ECB environmental statement 2023, [hier](#) consulteerbaar, en het rapport Environmental Footprint study of euro banknotes as a payment instrument, gepubliceerd op 11 december 2023, [hier](#) consulteerbaar.

bewustmakingscampagnes te organiseren en te investeren in digitalisering. Hiervoor is een transversaal 'paperless' project opgezet, met als doel het papierverbruik drastisch te verminderen.

2.2.2 Circulaire economie

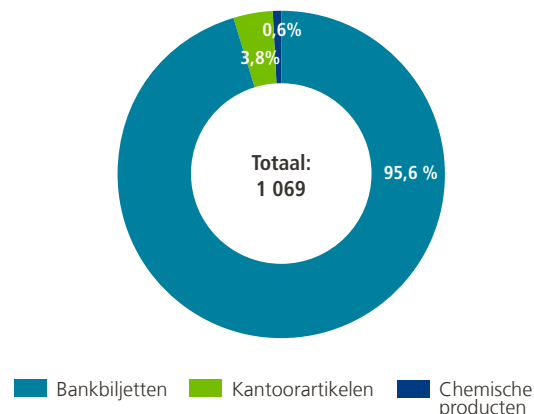
Strategie

De Bank betracht waar mogelijk bij te dragen aan de circulaire economie. Dit is vooral zichtbaar in haar IMMO-beleid, bij het herinrichten van werkplekken en het circulair gebruik van afgedankt materiaal.

Impact-, risico- en kansenmanagement

Bij de renovatiewerken richt de Bank zich op een 'futureproof' aanpak, zowel in de opbouw als de afbraak. Er wordt zoveel mogelijk gebruikgemaakt van verplaatsbare systemen voor vloeren, wanden en plafonds die later hergebruikt kunnen worden. Ook worden technieken toegepast die flexibiliteit in het gebruik en verbruik van ruimtes mogelijk maken, alsook wat betreft de inzet van materialen. Tijdens de uitvoering van de werken wordt bovendien gestreefd naar het minimaliseren van afvalproductie. Zo is er bijvoorbeeld 700 ton gerecupereerde damwanden gebruikt op de locatie van het nieuwe cashcenter.

CO₂-uitstoot aangekocht materiaal 2022
(in ton CO₂, per emissiebron)

Bij het vernieuwen van kantormateriaal krijgt het merendeel van het afgeschreven meubilair een tweede leven via samenwerking met non-profitorganisaties.

Afgeschreven IT-materiaal krijgt eveneens een tweede leven: het wordt verkocht aan personeelsleden, hergebruikt door de leasemaatschappij of verkocht via een 'broker'. Sommige items worden gedoneerd aan non-profitorganisaties die zich inzetten voor digitale inclusie.

Overschotten van het bedrijfsrestaurant worden geschonken aan een liefdadigheidsinstelling.

Financiële ondersteuning van maatschappelijk waardevolle projecten

Door middel van haar mecenaatswerking ondersteunt de Bank een aantal concrete projecten rond duurzame ontwikkeling en circulaire economie. Voorbeelden hiervan:

VELO combineert dienstverlening op het gebied van duurzame mobiliteit en hergebruik van fietsonderdelen met het activeren van personen die moeilijk toegang krijgen tot de reguliere arbeidsmarkt. De Bank steunde een opleiding tot fietshersteller, die een tiental personen per jaar een beter perspectief biedt op duurzame integratie in de arbeidsmarkt.

retrival

Retrival combineert selectieve afbraak en circulair gebruik van bouwmaterialen met opleiding en duurzame activering van kortgeschoolden. De Bank ondersteunde de standaardisatie en certificering van de vorming tot circulaire afval-verwerk(st)er, wat de erkenning van deze vaardigheden in de gehele sector zou moeten vergemakkelijken en zo bijdraagt aan het verduurzamen van de economie.

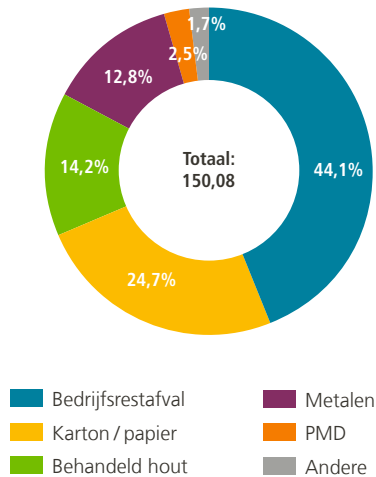
GOODS TO GIVE

Goods to Give verzamelt onverkochte non-food producten uit de bedrijfsweld en verdeelt deze aan mensen in nood. Met deze circulaire aanpak wordt verspilling voorkomen en bijgedragen aan de strijd tegen armoede.

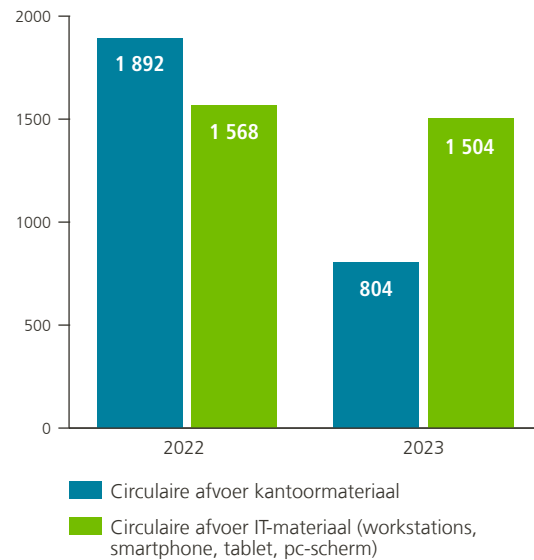
Maatstaven en doelen

Afvalproductie 2022

(in ton)

Circulair hergebruik kantoor- en IT-materiaal

2.3 Andere thema's

De impact van de Bank op andere thema's binnen milieu-informatie, evenals de bijbehorende risico's en kansen, worden als niet materieel beschouwd. Het thema 'water en mariene hulpbronnen' (standaard *ESRS E3*) is niet relevant voor de Bank. Dat geldt ook voor 'verontreiniging' (*ESRS E2*), sinds de sluiting van de drukkerij.

Het thema 'biodiversiteit en ecosystemen' (*ESRS E4*) heeft enige relevantie, maar is nog niet voldoende ontwikkeld om er uitgebreid over te rapporteren.

De Bank zal deze thema's in de komende jaren blijven onderzoeken vanuit het dubbele materialiteitsperspectief. Naarmate ze verder ontwikkelen en meer gegevens beschikbaar worden, zal er in de rapportages uitgebreider op worden ingegaan.

12 300 m²

van 'groene' gordel van gras en bomen

117 bomen

geplant van 5 verschillende inheemse soorten

130 m

hagen en 370 meter defensieve beplanting

5 926 m²

van klimop op de wal en op taluds

15 764 m³

water in de grachten wordt ecologisch gezuiverd

De NBB zet in op meer biodiversiteit in de omgeving van haar gebouwen

De kansen voor meer biodiversiteit in de omgeving van de Bank zullen zich aanbieden vanaf 2025 (het nieuwe cashcenter te Zellik) of 2030 (de gerenoveerde hoofdzetel te Brussel).

In Zellik zijn groenaanplantingen gepland rond het cashcenter. Specifiek gaat het om een 'groene' gordel van gras en bomen (12.300m²), die aansluit bij de groenbeplanting van de omliggende straten. Er worden 117 bomen geplant van 5 verschillende inheemse soorten, 130 meter hagen en 370 meter defensieve beplanting. Ook komt er klimop (1.566 m² op de wal en 4.360 m² op taluds) rondom het gebouw. Het water in de grachten (15.764 m³) wordt ecologisch gezuiverd met rietaanplantingen op drijvende vlonders, in plaats van een pomp- of zuiveringsinstallatie. Daarnaast worden er matten met bloeiende waterplanten in verschillende kleuren aangelegd, met als enige functie het aantrekken van insecten, om zo de biodiversiteit rond de site te verhogen.

Voor de nieuwe hoofdzetel zal de vergroening in vergelijking met het huidige gebouw duidelijk zichtbaar zijn. Het binnenste deel van het bouwblok wordt zoveel mogelijk geopend en er komt een bomentuin, zowel intensieve als extensieve groendaken, en een terrastuin met veel aandacht voor het verhogen van de biodiversiteit.

Sociale informatie

3.1 Eigen personeel

Het thema 'eigen personeel' (standaard *ESRS S1*) is materieel voor de Bank omwille van de invloed ervan op haar medewerkers. Deze invloed is vooral van belang op het gebied van arbeidsvoorwaarden, gelijke behandeling, gelijke kansen en het welzijn van het personeel op de werkvloer. Tegelijk biedt het personeelsbeleid van de Bank in deze domeinen ook de mogelijkheid om risico's te beheersen en kansen te benutten, waardoor haar impact verder kan worden vergroot.

Algemene strategie Human resources

Met haar HR-strategie streeft de Bank ernaar om een aantrekkelijke werkgever te zijn voor zowel huidige als toekomstige werknemers. Hiermee wil ze de strategische visie van de Bank ondersteunen door:

- Het aantrekken van de benodigde talenten.
- Het ontwikkelen van de competenties van medewerkers tijdens hun loopbaan.
- Ervoor te zorgen dat medewerkers op een correcte manier beloofd worden voor hun prestaties.

- Te zorgen dat medewerkers met respect behandeld worden.

Werken voor de Bank betekent een bijdrage leveren aan het algemeen belang. Dit is een belangrijke troef in de *war for talent*. Een goed uitgewerkte duurzaamheidsstrategie kan deze aantrekkelijkheid nog verder vergroten.

Binnen het HR-departement zijn de diverse strategische projecten voornamelijk gericht op:

- Het bevorderen van interne mobiliteit door te investeren in talent- en carrièremangement, opleiding en ontwikkeling voor alle medewerkers.
- Het ondersteunen van de prestaties van de medewerkers en daarmee ook de organisatie.
- Leiderschapsontwikkeling, zodat leidinggevendenden beschikken over de juiste competenties om een team effectief te leiden.
- Zorgen dat elk team de waarden van de Bank begrijpt en ze in praktijk brengt.

- Het behouden van de aantrekkingskracht als werkgever, door het versterken van het werkgevermerk van de Bank ('*employer branding*').
- Begeleiding bij grote veranderingsprojecten binnen de Bank.
- Zorgen dat medewerkers zich goed voelen, betrokken zijn en zich veilig weten, zodat iedereen actief kan bijdragen aan het werken en samenleven bij de Bank.

3.1.1 Arbeidsvoorwaarden

Strategie

De Bank heeft hoogopgeleide en soms gespecialiseerde professionals nodig om haar taken te vervullen, en deze profielen zijn vaak zeer gewild in de sector. Er bestaat een risico dat de Bank moeite heeft om haar vacatures tijdig in te vullen en/of bestaande werknemers te behouden. Het vertrek van medewerkers, vrijwillig of door pensionering, brengt ook risico's met zich mee, zoals het verlies van ervaring en knowhow.

Om haar aantrekkelijkheid als werkgever te vergroten, zijn goede arbeidsvoorwaarden een belangrijk strategisch doel voor de Bank. Ze is ervan overtuigd dat het aanbieden van goede arbeidsvoorwaarden bijdraagt aan het optimaliseren van de prestaties van haar medewerkers.

Goede arbeidsvoorwaarden op zich zijn niet voldoende om aantrekkelijk te blijven en een verschil te maken. Het HR-beleid moet meebewegen met maatschappelijke ontwikkelingen, inspelen op behoeften, kansen identificeren en risico's beheren. Kortom, het is essentieel om de arbeidsvoorwaarden tijdig te moderniseren.

Impact-, risico- en kansenmanagement

Met de hierboven beschreven context in gedachten, zijn dit de arbeidsvoorwaarden die het meest relevant zijn voor de Bank:

a. Werkzekerheid

Binnen het paritair comité Openbare Kredietinstellingen waarvan de Bank deel uitmaakt, is een sector-cao afgesloten die het behoud van werkzekerheid benadrukt. Dat betekent dat de Bank zich inzet voor de opleiding en training van haar personeel en streeft naar interne mobiliteit, als bepaalde functies op termijn zouden verdwijnen.

Hierdoor krijgen de medewerkers van de Bank volop mogelijkheden om zich voortdurend bij te scholen en zo de nodige competenties te ontwikkelen om relevant te blijven voor nieuwe functies. In 2023 is binnen het HR-team een Talent- en Carrière manager aangesteld, die op termijn daarvoor een meer proactieve ondersteuning zal bieden.

b. Flexibele werktijden

De meeste medewerkers hebben een variabel werk-schema met uitgebreide glijtijden. Binnen bepaalde grenzen, de zogenaamde glijtijd, kunnen ze zelf kiezen wanneer hun werkdag begint en eindigt.

Er zijn specifieke regelingen voor bijvoorbeeld prestaties tijdens ongebruikelijke uren en overuren, waarbij flexibiliteit centraal staat.

Bovendien biedt het kader voor hybride werken (zie verder: Een goede werk-privébalans) ook veel flexibiliteit.

c. Verloning

De Bank zorgt ervoor dat al haar werknemers een, volgens toepasselijke benchmarks, leefbaar en marktconform loon krijgen en biedt aantrekkelijke sociale voordelen aan. Ze neemt regelmatig deel aan externe salarisonderzoeken om eventueel bij te sturen.

d. Sociale dialoog en vrijheid van vereniging

De Bank streeft naar een constructieve dialoog met haar werknemersorganisaties, in de Ondernemingsraad, het Comité voor Preventie en Bescherming op het werk, en de regelmatig georganiseerde syndicale contactvergaderingen. Tijdens deze overlegmomenten beantwoordt de Bank uitgebreid de vragen van de personeelsvertegenwoordiging en geeft ze uitleg bij relevante projecten of dossiers.

De Bank respecteert daarbij de regelgeving en ondersteunt de werking van de personeelsvertegenwoordiging door hen de nodige werkingsmiddelen te verschaffen, zoals faciliteiten (lokalen en vergaderzalen)

en een informatiekanaal op het intranet. Daarnaast krijgen personeelsleden vrijstelling voor syndicale activiteiten binnen of buiten de Bank.

Naast de formele dialoogmomenten zijn er ook tal van informele interactiemomenten met de personeelsvertegenwoordiging.

Enkele jaren geleden heeft de Bank een netwerk van Diversity Ambassadeurs opgericht, bestaande uit personeelsleden die zich bezighouden met diversiteits- en inclusie thema's. Iedere werknemer kan zich hiervoor kandidaat stellen, waarbij wordt gewaakt over een representatieve samenstelling voor de personeelspopulatie van de NBB. De activiteiten van de Diversity & Inclusion Council worden gecoördineerd door de Diversity Manager van de Bank. Op regelmatige tijdstippen voeren de leden ook gesprekken met de gouverneur en senior managers.

e. Collectieve onderhandelingen, inclusief cao-dekkingsgraad werknemers

De Bank streeft er altijd naar om op een constructieve manier tot gezamenlijke akkoorden te komen met de personeelsvertegenwoordiging, zelfs op terreinen waar dit strikt genomen niet verplicht is. Voor belangrijke dossiers of onderhandelingen worden speciale paritaire werkgroepen opgericht om tot een collectieve arbeidsovereenkomst te komen. Binnen de Bank zijn talrijke cao's afgesloten met de personeelsvertegenwoordiging, over specifieke doelgroepen of het voltallige personeel.

Daarnaast is de Bank actief lid van het paritair comité van de Openbare Kredietinstellingen, waar tweejaarlijks een sector-cao wordt onderhandeld.

f. Sociale bescherming

Al de werknemers van de Bank genieten sociale bescherming tegen inkomensverlies als gevolg van grote levensgebeurtenissen zoals ziekte, werkloosheid, te beginnen vanaf wanneer de eigen werknemer voor de onderneming werkt, arbeidsongevallen en niet-aangeboren beperking, ouderschapsverlof en pensioen.

g. Een goede balans tussen werk en privé

Werknemers die dat wensen, hebben de mogelijkheid om deeltijds te werken, loopbaanonderbreking te nemen of gebruik te maken van flexibele arbeidsregelingen. In de afgelopen jaren is de flexibiliteit, voor zowel junior als senior functies, uitgebreid om tegemoet te komen aan maatschappelijke ontwikkelingen die alle medewerkers ten goede komen.

Personeelsleden kunnen telewerken als hun functie dit toelaat. De regel is dat ze gedurende 50% van hun arbeidstijd, op kwartaalbasis, op de werkplek in Brussel werken. Beperkt telewerken vanuit het buitenland is ook toegestaan. Meer dan 50% werken op locatie bij de Bank blijft een optie, bijvoorbeeld voor medewerkers wiens thuishkantoor niet de beste omgeving is.

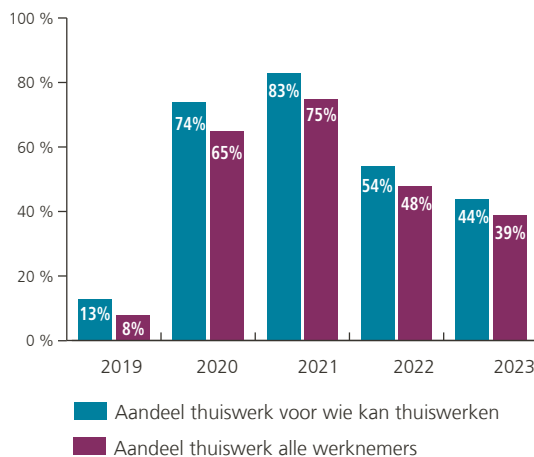
Om de hybride werktijdregeling efficiënt en duurzaam te laten verlopen, wordt van leidinggevenden gevraagd om goede teamafspraken te maken samen met hun teamleden, waarbij ook wordt ingezet op bewustmaking. Thema's zoals deconnectie, sociale

cohesie en opleiding van nieuwe collega's, krijgen speciale aandacht.

Een belangrijk instrument om de balans tussen werk en privé te evalueren en eventuele pijnpunten te identificeren, is een (anonieme) personeelsenquête. Zo kwam bijvoorbeeld in 2023 de moeilijkheid van het loskoppelen na de werkdag naar voren als één van de werkpunten.

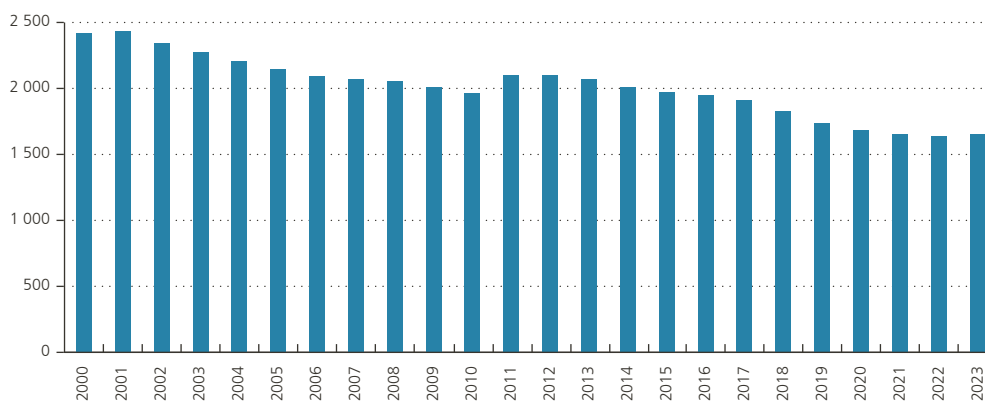
Maatstaven en doelen

Thuiswerk

Verloop personeelsbestand van de Bank

(aantal VTE per jaar)

Aantrekkelijke werkgever

Het beste bewijs van de inspanningen die de Bank doet om een aantrekkelijke werkgever te zijn, is het feit dat ze erin slaagt haar vacatures in te vullen in tijden van grote krapte op de arbeidsmarkt. De resultaten van de jaarlijkse 'employer brand'-studie van Randstad bevestigen dat. In de meest recente ranglijst stond de Bank op de vijfde plaats van de 182 deelnemende bedrijven in België met meer dan 1000 werknemers, na een zesde en zestiende plaats in voorgaande jaren. Vooral op het gebied van verloning, werkzekerheid en work-lifebalance scoorde de NBB uitstekend.

3.1.2 Gelijke behandeling en gelijke kansen voor iedereen

Strategie

De samenleving verandert voortdurend. Om mee te kunnen evolveren, heeft de Bank alle talenten nodig. Het omarmen van verschillen en aanbieden van gelijke kansen, leiden tot een open en inclusieve bedrijfscultuur. Een cultuur van inclusie maakt het voor iedereen, ongeacht de achtergrond, mogelijk om bij te dragen aan de doelstellingen van de Bank. Diverse achtergronden brengen nieuwe perspectieven met zich mee en vergroten collectieve intelligentie en innovatiekracht.

De komende jaren gaan veel collega's op pensioen. Het is een van de opdrachten van de Bank om nieuwe talenten aan te trekken, een kans om nieuwe gezichten te verwelkomen en voor meer diversiteit te zorgen. Om een betere vertegenwoordiging van vrouwen en meer diversiteit in het algemeen op alle niveaus te bevorderen, zijn doelgerichte acties nodig. Enkel zo kunnen we maatschappelijke vooroordelen

wegwerken, die wervings- en promotieprocessen kunnen beïnvloeden.

Gezien haar missie en maatschappelijke verantwoordelijkheid, moet het personeelsbestand van de Bank een afspiegeling van de maatschappij zijn. Zonder een uitgewerkt diversiteits- en inclusiebeleid, loopt ze het risico haar geloofwaardigheid en reputatie in gevaar te brengen.

De reputatie van de NBB loopt ook risico door het gebrek aan vertegenwoordiging van vrouwelijke sprekers en sprekers uit minderheidsgroepen, op evenementen die door de Bank georganiseerd worden.

Impact-, risico- en kansenmanagement

a. Gendergelijkheid en gelijke beloning bij gelijkwaardig werk

Het huidige beloningssysteem is voornamelijk gebaseerd op anciënniteit en laat geen ruimte voor loon-differentiatie op basis van geslacht. De NBB houdt

de statistieken over promoties nauwlettend in de gaten, om mogelijke verschillen in carrièreprogressie te identificeren.

Variabele verloningen zijn beperkt, maar beoordelingen en bonussen die ervan aan de basis liggen, worden jaarlijks statistisch geanalyseerd om gendergelijkheid te waarborgen

Ten slotte tracht de Bank ambitieus vrouwelijk talent te identificeren en aan te moedigen om zich kandidaat te stellen voor interne vacatures.

b. Opleiding en ontwikkeling vaardigheden

De Bank stimuleert nieuwkomers én ervaren collega's om zich bij- of om te scholen. Dit gebeurt via interne opleidingen, externe cursussen en het toekennen van educatief verlof. De Bank onderschrijft het streven naar vijf opleidingsdagen per jaar per medewerker, zoals bepaald in de wetgeving over werkbaar en wendbaar werk.

Om adequaat in te spelen op nieuwe ontwikkelingen die relevant zijn voor de Bank, is het opleidingsaanbod de afgelopen jaren uitgebreid. Voorbeelden hiervan zijn trainingen rond digitale wendbaarheid en innovatie. Het leerproces heeft ook een ingrijpende vernieuwing ondergaan door de toevoeging van e-learningmodules en de inzet van 'blended' trajecten. Hierbij maken zowel klassikale lessen als zelfstudie,

intervisie en e-learning deel uit van het leerpakket. De traditionele lunchcauseriën om een breed publiek te bereiken, zijn in een nieuw jasje gestoken en kunnen nu ook live op afstand bijgewoond worden. In samenwerking met de digicoaches wordt er actief ingezet op diverse manieren om de digitale vaardigheden van de medewerkers te verbeteren.

Voor de Bank is de ontwikkeling van vaardigheden een inclusief proces dat zich uitstrekt over generaties en gericht is op de huidige én toekomstige job. Samenwerking en uitwisseling zijn tweerichtingsverkeer, waarbij niet alleen oudere werknemers jongere begeleiden, maar waar ook sprake is van reverse mentoring, bijvoorbeeld op het gebied van digitalisering.

c. Werkgelegenheid voor en inclusie van mensen met een handicap

Mensen met een handicap hebben recht op dezelfde kansen om werk te vinden en een carrière op te bouwen binnen de Bank. Dit inclusiviteitsbeleid richt zich niet enkel op nieuwe werknemers: ook bestaande werknemers kunnen gedurende hun loopbaan met een beperking te maken krijgen, aangezien meer dan 80% van handicaps tijdens het leven ontstaan.

De Bank onderneemt actief stappen om zowel materiële als psychologische barrières weg te nemen, of het nu gaat om HR-processen, ondersteuning door

de preventiedienst, de inrichting van gebouwen of IT-ondersteuning.

Om hun ambities te kunnen waarmaken, is het ook van essentieel belang dat collega's met een handicap toegang hebben tot alle nodige informatie en steun krijgen van iedereen die ze in de loop van hun carrière tegenkomen.

Informatie over de faciliteiten die de Bank biedt en over de contactpersonen voor collega's met een handicap, is verzameld op een speciale intranetpagina. Indien nodig kan een coach de werknemer met een beperking begeleiden. Ook collega's en managers die iemand met een handicap in hun team hebben, kunnen ad-hoc ondersteuning ontvangen.

Een interne werkgroep van diversiteitsambassadeurs, IDPB-experten (Interne dienst voor preventie en bescherming op het werk) en Human Resources, houdt zich bezig met bewustmaking en opleiding. In 2023 werden in samenwerking met de vzw DiversiCom diverse initiatie- en simulatieworkshops georganiseerd, waarbij medewerkers zich konden inleven in de situatie van een collega met beperking. Er vond ook een bewustmakings- en informatieworkshop over autisme plaats. Daarnaast deelden enkele collega's met diverse (minder zichtbare) vormen van neurodiversiteit hun ervaringen en legden ze uit hoe hun unieke kenmerken aanleiding kunnen geven tot misverstanden.

d. Diversiteit

De Bank ziet diversiteit als een verrijking. Daarom vormen een open geest en respect twee kernwaarden van de NBB.

Het diversiteits- en inclusiebeleid van de Bank omvat voortdurende inspanningen om bewustmaking te vergroten en de bedrijfscultuur te transformeren.

Bewustmaking:

- Netwerk van diversiteitsambassadeurs: deze volgen opleidingen om de uitdagingen van diversiteit op de werkvloer te begrijpen en organiseren diverse activiteiten.
- Bewustmaking van het management: elke medewerker moet zich een volwaardig lid van zijn/haar team voelen. Dat vraagt engagement van alle teamleiders, op elk niveau. Een module over diversiteit en inclusie

in de opleidingen voor managers, biedt daarbij ondersteuning.

- Lidmaatschap van Women in Finance Belgium: de NBB is lid van deze vereniging die alle grote financiële instellingen omvat en streeft naar gelijke kansen voor iedereen in de financiële sector.
- Initiatieven voor de LGBTQIA+-gemeenschap: de diversiteitsambassadeurs hebben ook initiatieven genomen ten gunste van de LGBTQIA+-gemeenschap om respect en tolerantie te bevorderen, ongeacht seksuele geaardheid en genderidentiteit.
- Lancering van het Multicultural Bankers-netwerk: de Bank heeft deelgenomen aan de lancering van dit netwerk, dat tot doel heeft de zichtbaarheid van multiculturele profielen in de Belgische financiële sector te verbeteren en een grotere culturele inclusie binnen deze sector te bevorderen.

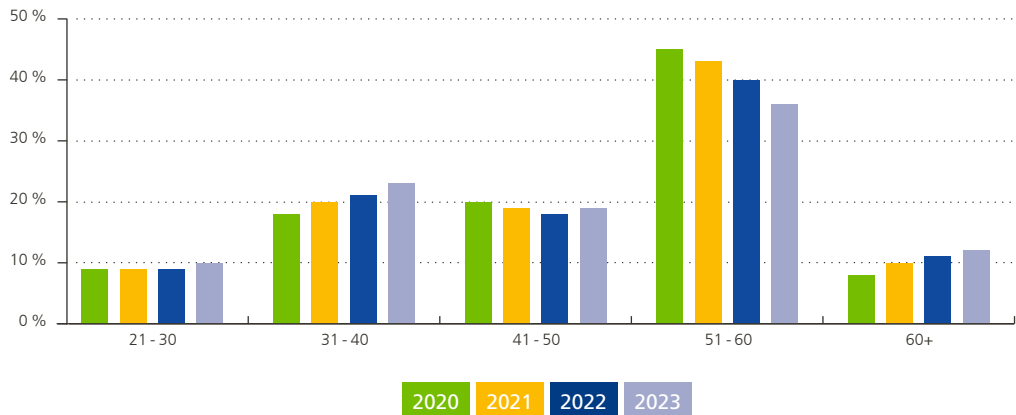
Bedrijfscultuur:

- Bij de herziening van het competentieprofiel en de nieuwe functiebeschrijvingen is speciale aandacht besteed aan genderneutraliteit.
- Samen met andere centrale banken en toezichthouders in het Eurosysteem, heeft de Bank een charter ondertekend dat zich engageert voor rechtvaardigheid, diversiteit en inclusie. In lijn met het Inclusive Panels-charter dat de Bank in 2021 heeft ondertekend, blijft ze werken aan een betere gendermix onder de sprekers tijdens de evenementen die ze organiseert, zoals conferenties en colloquia.
- Identificatie en promotie van interne rolmodellen.

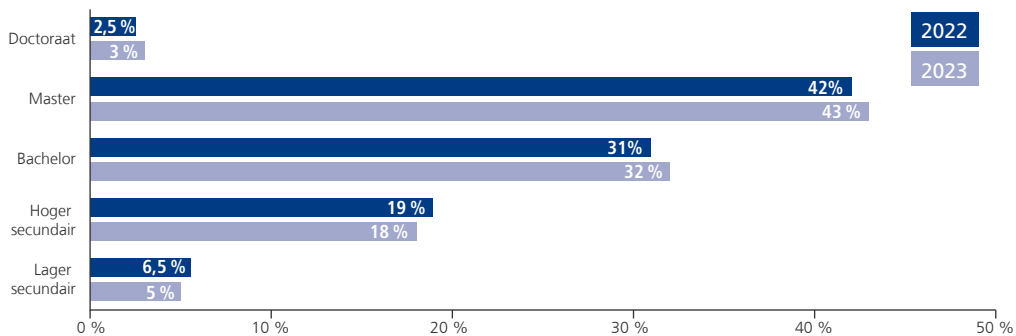

Maatstaven en doelen

Gemiddelde leeftijd van het personeel

Scholingsniveau van het personeelsbestand

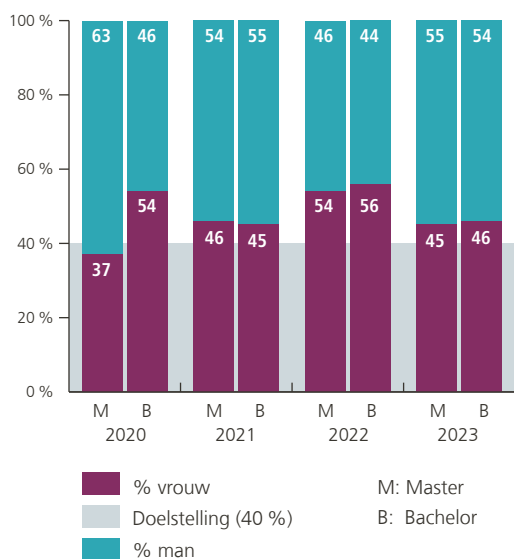
De Bank volgt nauwlettend de twee kwantitatieve doelstellingen die zijn vastgesteld om de vertegenwoordiging van vrouwen op alle niveaus van de organisatie te verhogen, namelijk:

- 40 % vrouwen bij de nieuwe aanwervingen ; en
- 40 % vrouwen bij de bevorderingen naar het managementniveau.

Voor het derde jaar op rij kon de nagestreefde gendermix bij de indienstneming worden bereikt, zowel voor de bachelors als voor de masters, met respectievelijk 46 % en 45 % vrouwen.

Sinds 2019 past de Bank een diversiteitsbeleid toe dat onder meer de vertegenwoordiging van vrouwen op managementniveau wil verhogen. De doelstelling van 40 % vrouwen bij de nieuwe bevorderingen was vastgelegd om tegen 2025 echte vooruitgang te kunnen boeken. Ondanks de verbetering in de vrouwelijke vertegenwoordiging op de hoogste niveaus van de hiërarchie, merken we na vijf jaar op dat we onze doelstellingen jaarlijks niet bereiken, zelfs niet met de specifiek hiervoor toegewezen middelen. De Bank beschikt over een groot aantal getalenteerde vrouwen binnen haar personeelsbestand,

Genderdiversiteit aanwervingen per diploma

maar toch ligt het aandeel van vrouwelijke sollicitanten voor posities als senior expert of in het management gemiddeld slechts op 30%. Dit percentage is onvoldoende om ons streefcijfer van 40% vrouwen in promoties te realiseren.

Het is dus noodzakelijk om extra inspanningen te verrichten om de obstakels die vrouwen in hun loopbaan tegenkomen te elimineren, voornamelijk door een verandering in bedrijfscultuur, het accepteren van diverse managementstijlen en het heroverwegen van de competenties die we belangrijk vinden.

3.1.3 Welzijn op het werk

Strategie

In lijn met de gemeenschappelijke definitie van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO), de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) en de wet van 4 augustus 1996 over het welzijn van werknemers bij de uitvoering van hun werk (de welzijnswet), heeft de Bank als werkgever drie doelstellingen voor het welzijn op het werk:

- Het handhaven van een hoog niveau van fysiek, mentaal en sociaal welzijn voor alle medewerkers.
- Het voorkomen van risico's op de werkplek en het beschermen van werknemers tegen alle vormen van schade.
- Het waarborgen dat werknemers taken hebben die in overeenstemming zijn met hun fysiologische en psychologische capaciteiten.

Om deze doelen te bereiken, hanteert de Interne Dienst voor Preventie en Bescherming (IDPB), samen met het departement Human Resources, een veelzijdige aanpak die gericht is op zowel individuele medewerkers als de organisatie als geheel.

Het departement Human Resources legt specifieke nadruk op psychologische veiligheid. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat het vermogen van medewerkers om ideeën te delen, vragen te stellen, twijfels te uiten en fouten te melden zonder beoordeeld te worden, cruciaal is voor effectieve teamwerkzaamheden. Dit uitgangspunt is gebaseerd op het onderzoek van de Amerikaanse wetenschapper Amy Edmondson. Het stimuleren van psychologische veiligheid bevordert niet alleen de oplossing van complexe uitdagingen, maar ook creativiteit en innovatie. Bovendien draagt

psychologische veiligheid bij aan een prettige werkomgeving, wat essentieel is voor het creëren van een positieve atmosfeer waarin samenwerking gedijt op basis van respect en vertrouwen.

Die veiligheid creëert een klimaat voor open gesprekken waarin nieuwe ideeën kunnen opbloeien en speelt een cruciale rol in de capaciteit van medewerkers om voor verandering te zorgen. Beide aspecten zijn essentieel voor de relevante en leidende rol van de Bank in de maatschappij.

Impact-, risico- en kansenmanagement

a. Gezondheid medewerkers en maatregelen tegen geweld en intimidatie op de werkvloer

De Interne Dienst voor Preventie en Bescherming (IDPB), met behulp van een dynamisch risicobeheersingssysteem¹, richt zich op arbeidsveiligheid, gezondheid op het werk, psychosociale belasting, geweld, pesterijen, ongewenst seksueel gedrag, ergonomie, arbeidshygiëne, verfraaiing van de arbeidsplaats en de invloed van het leefmilieu op de arbeidsomstandigheden. Daarvoor heeft de dienst onder andere één preventieadviseur-arbeidsarts, twee preventieadviseurs-arbeidsveiligheid en twee

¹ Het dynamisch risicobeheersingssysteem heeft tot doel de planning van de preventie en de uitvoering van het beleid rond het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk mogelijk te maken.

preventieadviseur-psychosociale aspecten. Bij die laatste kunnen werknemers terecht voor een vertrouwelijk gesprek over interne problemen op de werkvloer.

De preventieadviseurs sporen gevaren en risico's op het werk op en controleren of de wettelijke veiligheidsvereisten en voorschriften worden nageleefd, bijvoorbeeld door periodieke controles of bezoeken aan werkplekken. Na analyse en evaluatie worden preventieve maatregelen genomen om risico's weg te nemen of te beperken en om schade te voorkomen of te verminderen. Er is ook speciale aandacht voor de overdracht van veiligheidsinformatie aan medewerkers van externe bedrijven.

IDPB behandelt specifieke risico's en uitdagingen, waaronder:

- Het opflakkeren of ontstaan van epidemieën of pandemieën, en paraatheid om speciale preventieve maatregelen te nemen.
- De aanpassing van de werkplek aan iedere werknemer, zowel op de werkplek als bij het telewerken.
- De re-integratie van arbeidsongeschikte werknemers.
- De preventie van psychosociale risico's, waaronder bij name beroepsuitputting en depressie.

Naast de wettelijke verplichtingen, zoals eerste hulp verlenen, arbeidsongevallen voorkomen, toezien op de gezondheid, ergonomie enz., biedt de Bank haar medewerkers vaccinaties, medische check-ups bij een externe dienstverlener en de mogelijkheid om bloed te doneren in haar faciliteiten.

Bovendien nodigt de interne bedrijfsgeneesheer de werknemers op regelmatige tijdstippen uit voor een preventie-onderzoek.

b. Psychologische veiligheid van de medewerkers

Om de psychologische veiligheid te verbeteren, organiseert de Bank workshops over hoe teams een veilige en ondersteunende werkomgeving kunnen creëren, wat de samenwerking ten goede komt. Regelmatige basisopleidingen voor managers over psychologische veiligheid dragen ook bij aan dit initiatief.

Verskillende initiatieven richten zich specifiek op het bevorderen van een bedrijfscultuur die openstaat voor verandering. Workshops worden georganiseerd en er is een transversaal competentiecentrum opgezet om succesvolle veranderingen in projecten te realiseren.

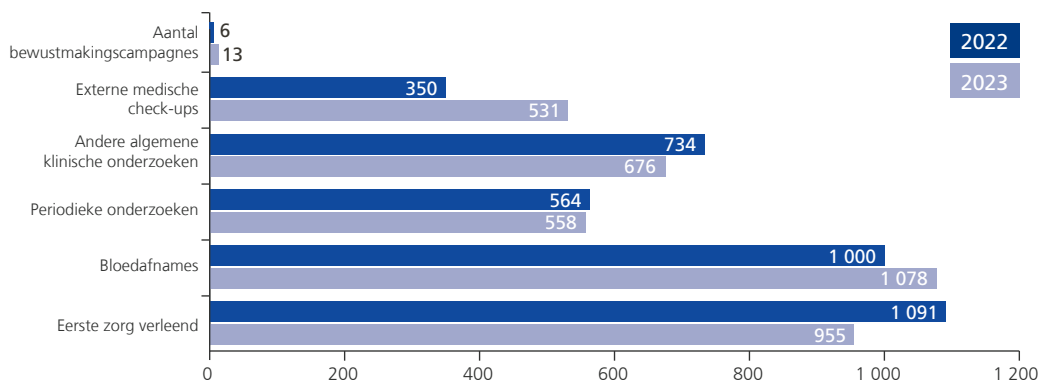
Om het gevoel van psychologische veiligheid bij medewerkers te meten, worden (anonieme) enquêtes gebruikt en worden preventieve maatregelen genomen.

Jaarlijkse personeelsenquêtes kunnen specifiek gericht zijn op psychologische veiligheid of een breder welzijns- en betrokkenheidsonderzoek omvatten. Na afloop krijgen leidinggevenden instrumenten om de resultaten met hun team te bespreken en kunnen medewerkers voorstellen doen of initiatieven nemen. De resultaten van de enquête in 2023 waren, in lijn met het voorgaande jaar, uitstekend.

Maatstaven en doelen

a. IDPB

b. RH

- Belangrijkste elementen uit de 2023 survey over welzijn op het werk:
 - **62 %** participatiegraad
 - Een hoge gemiddelde score (**78,2 %** positieve antwoorden)
- Workshops rond welzijn op het werk in 2023 en participatie:
 - Meer psychologische veiligheid creëren in een team: **450** deelnemers
 - Feedback geven of krijgen: **350** deelnemers

Baanbrekende Werkgever

Sinds november 2023 mag de Bank zich voor een jaar Baanbrekende Werkgever noemen.

Baanbrekende Werkgever is een initiatief van de Antwerp Management School, Jobat en De Lijn. Daarbij leggen kandidaat-bedrijven een traject af van een jaar rond één van drie mogelijke thema's. De Bank koos voor het thema mensgericht hybride werken, waarbij de klemtoon lag op feedback, psychologische veiligheid en betrokkenheid, en welzijn.

3.1.4 Andere arbeidsrechten

Andere arbeidsrechten die moeten worden gerapporteerd binnen standaard *ESRS S1 Eigen personeel*, zijn niet materieel voor de Bank. Het gaat hier om kinderarbeid, gedwongen arbeid en passende huisvesting.

Privacy, met name gegevensverwerking, is wel relevant en wordt besproken in deel IV *Corporate Governance*, zakelijk gedrag. Dat geldt ook voor de regels die we aan onze leveranciers en hun onderaannemers opleggen in het kader van openbare aanbestedingen.

3.2 Samenleving

In dit gedeelte behandelen we een aantal materiële elementen die in de CSRD onder de thema's "*Werknemers in de waardeketen*" en "*Consumenten en eindgebruikers*" of standaarden *ESRS S2* en *ESRS S4*, respectievelijk, zouden vallen. Omwille van de specifieke aard van de Bank, groeperen we deze elementen onder het thema "*Samenleving*".

Waarom? Als centrale bank van België in het Eurosysteem en als prudentiële toezichthouder van de financiële sector, omvatten de strategische beleidsactiviteiten van de Bank haar vier missies, die meteen ook de belangrijkste drijfveren voor haar bestaan vormen.

Prijsstabiliteit biedt burgers en bedrijven het houvast dat ze nodig hebben om hun toekomst te plannen. Financiële stabiliteit en robuuste financiële instellingen zijn voorwaarden om de welvaart op peil te houden. Betalingen moeten vlot en in volle vertrouwen kunnen verlopen opdat een economie goed presteert. Data en analyses zijn nodig om problemen te kunnen bestuderen, om met kennis van zaken aanbevelingen te kunnen formuleren en om goed beleid te voeren. Al deze basisopdrachten zijn gericht op het behouden van de welvaart, het bieden van zekerheid en het scheppen van vertrouwen.

Naast deze vier missies heeft de Bank nog andere opdrachten in dienst van de samenleving. Zo vervult ze de rol van Rijkskassier voor de federale staat, fungeert ze als spil van de financiële sector (effectenvereffeningsstelsel NBB-SSS en de Target Services), vergemakkelijkt ze het omwisselen van munten en biljetten en beheert ze de Centrale voor kredieten aan particulieren en de Balanscentrale.

De positieve, maatschappelijke impact van de NBB doorheen deze missies of opdrachten vloeit voort uit publieke goederen die moeilijk te vatten zijn in bedrijfseconomische concepten als waarde- en productieketen¹. De Bank gaat daarbij in interactie met uiteenlopende groepen van stakeholders. Naargelang de opdracht, ligt de focus op macro- of microniveau, en is hij gericht op bedrijven of gezinnen. Belangrijke kanttekening: de Bank heeft strikt genomen geen consumenten of eindgebruikers.

Door haar missies op een kwalitatieve en efficiënte wijze uit te voeren en risico's en kansen goed te beheeren, kan de Bank haar impact maximaliseren².

Het prudentieel beleid dat de Bank voert, is gericht op het verzekeren van financiële stabiliteit. Dit kan potentieel een negatieve, zij het indirecte, impact hebben op consumenten. Zo heeft bijvoorbeeld

het macro-prudentieel beleid het beheersen van de kwetsbaarheden veroorzaakt door de hypothecaire leningsmarkt tot doel. Het opgelegde kader kan daarbij een impact hebben op zogenaamde eerste kopers (bv. jonge gezinnen) door de beperking van de 'loan-to-value' (LTV) ratio van woonkredieten.

Het kader werd echter zodanig ontwikkeld dat voldoende waarborgen werden ingebouwd om de toegang van bijvoorbeeld jonge gezinnen tot de huizenmarkt te verzekeren. Daarnaast wordt het aandeel van leningen toegekend aan jonge ontleners – wat een indicator van de mogelijke impact is – opgevolgd.

In het licht van de argumenten hierboven, gaan we in deze duurzaamheidsrapportering dieper in op drie aspecten van de positieve impact van de Bank op de samenleving bij het uitvoeren van haar basistaken en één aspect als onderneming.

- 1 De productie en distributie van bankbiljetten verschillen hierin omdat ze een fysieke dimensie hebben met impact, risico's en kansen voor het milieu en de samenleving.
- 2 Over elk van de basisopdrachten wordt apart gerapporteerd in hoofdstuk 1 van het ondernemingsverslag.

3.2.1 Outreach over de basisopdrachten naar het brede publiek toe

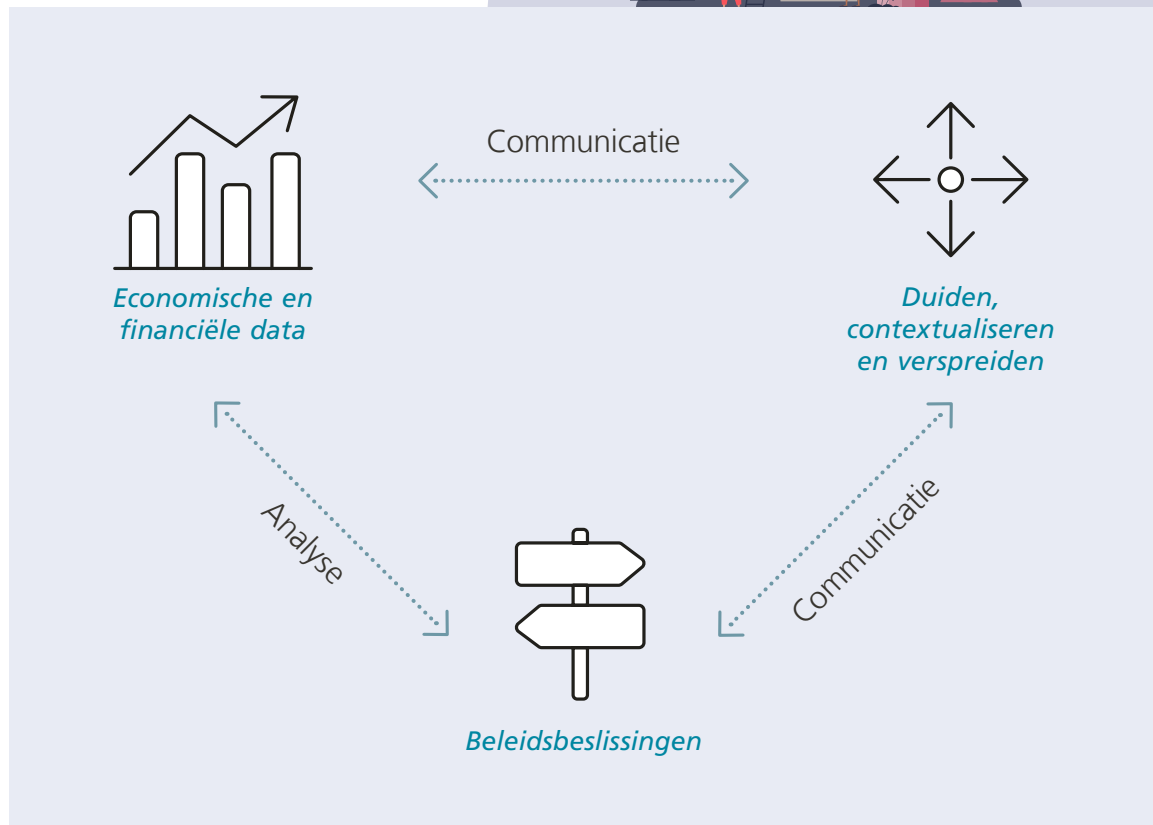
Strategie

Als onderdeel van haar basistaken verzamelt en analyseert de Bank economische en financiële data, voert ze analyses uit en formuleert ze beleidsadviezen. Het uitleggen van haar basistaken, het verklaren van en context geven aan beslissingen en adviezen en het verspreiden van gegevens, vormen op zichzelf een beleidsstrategie. Die omvat *outreach* d.w.z. effectieve en heldere communicatie naar een zo breed mogelijk publiek.

Deze strategie is het gevolg van een maatschappelijke evolutie die niet langer aanvaardt dat de Bank handelt zonder uitleg en verrechtvaardiging. Naast reputatierisico's gaat dit over geloofwaardigheid en maatschappelijke relevantie.

Bovendien kan de Bank haar taken doeltreffender uitvoeren in een samenleving die goed geïnformeerd is en bewust van de context waarin ze functioneert. Dat kan variëren van het begrijpen van de oorzaken en gevolgen van hoge inflatie, de impact van ouderschapsverlof op loon- en loopbaankansen, het belang van de *'fit & proper'*-beoordeling van bankbestuurders tot het herkennen van valse eurobiljetten. In die zin biedt *outreach* een kans om meer impact te hebben.

Een belangrijk bijkomend element is dat de Bank een positie van bevoorrechte, onafhankelijke waarnemer inneemt en over een ruime expertise beschikt, die waardevol kan zijn voor de overheid en de maatschappij. Dankzij haar analyses, statistieken en onderzoeken kan de Bank bijdragen aan het publieke debat.

Impact-, risico- en kansenmanagement

Om een zo breed mogelijk publiek te bereiken, zet de Bank diverse communicatiekanalen in. In de afgelopen jaren is geïnvesteerd in aanwezigheid op sociale media, een toegankelijke blog, de productie van hoogwaardige video's en webinars. Hiermee komt de Bank tegemoet aan de vraag van (een deel van) het publiek dat informatie niet langer verzamelt via meer traditionele kanalen zoals de website, klassieke seminars of interviews. Een pedagogische aanpak maakt het mogelijk om de – vooral technische – inhoud af te stemmen op en aansluiting te vinden bij elk publiek. De verbetering van de taaltoegankelijkheid en leesbaarheid van publicaties speelt hierbij ook een belangrijke rol.

Om relevant te blijven en een duurzame impact te hebben, is het essentieel om voeling te houden met het socio-economische weefsel. De Bank moet de vinger aan de pols houden van wat er leeft en omgekeerd kan de buitenwereld ervaren wat de Bank voor hen betekent. Een team binnen de dienst Communicatie onderhoudt daarom contacten met de academische wereld, de financiële sector en het bedrijfsleven in heel België, en organiseert tal van evenementen.

De verspreiding en overdracht van kennis vinden op alle niveaus plaats en bouwen voort op de diversiteit aan profielen waarover de Bank beschikt. Directieleden stellen het financiële jaarverslag van de Bank voor, geven voordrachten of ontmoeten studenten. Experts publiceren binnen hun vakgebied blogartikels of bezoeken als gastsprekers universiteiten en (hoge)scholen.

Medewerkers van de prudentiële diensten geven presentaties bij financiële instellingen, aan studenten, de Beroepsvereniging voor het Krediet enz. Elk jaar organiseert de Bank een seminarie voor leerkrachten economie van het secundair onderwijs.

Het museum van de Bank richt zich op jong en oud. Bezoekers kunnen de geschiedenis, rol en functies van het geld ontdekken aan de hand van een audiogids en/of een bezoekersboekje, en de eigen kennis testen via video's, multimedia en spellen. De toegang tot het museum is gratis en voor groepen wordt een professionele gids voorzien. Tijdens schoolvakanties besteedt het museum extra aandacht aan families met kinderen.

De Bank stelt haar statistieken en archieven ter beschikking van externe onderzoekers. Het archief bevat informatie over de monetaire geschiedenis van België en vormt een populair onderzoeksterrein voor studenten en academici uit binnen- en buitenland. Een deel van het archief is gedigitaliseerd.

Maatstaven en doelen

Het is moeilijk om de impact van de Bank door haar *outreach*-inspanningen in cijfers uit te drukken. Het aantal blogartikels, deelnemers aan webinars of citaties kan een idee geven, maar vormt geen doel op zich en wordt in belangrijke mate door externe factoren beïnvloed. Daarom ligt de focus op de kwaliteit en diversiteit van de inspanningen op het gebied van *outreach*.

Financiële ondersteuning van maatschappelijk waardevolle projecten

Door middel van haar mecenaatswerking ondersteunt de Bank een aantal concrete projecten rond diversiteit en inclusie, met name gericht op jong talent. Waar mogelijk probeert ze haar medewerkers te betrekken bij activiteiten van ondersteunde projecten. Het achterliggende idee is dat een beperkte tijdsinvestering een extra steuntje in de rug kan zijn voor een begunstigde organisatie, en een verrijkende ervaring voor de betrokkenen. Voorbeelden hiervan:

TEACHforBELGIUM

Teach for Belgium wil onderwijsongelijkheden verminderen. Daartoe vormt het geëngageerde mensen tot inspirerende leerkrachten die aan de slag gaan in scholen met een groot aandeel sociaal-economisch kwetsbare leerlingen.

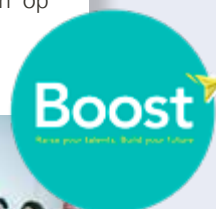
DiversiCom faciliteert de tewerkstelling van personen met een handicap op basis van hun vaardigheden.

Merhaba empowert LGBTQIA+-personen met een migratieachtergrond en bouwt aan een inclusieve en solidaire samenleving.

Boost ondersteunt jonge talenten uit een sociaal-economisch fragiele context. Hun proactieve begeleiding geeft de jongeren betere kansen qua opleiding, persoonlijke ontplooiing en op de arbeidsmarkt.

Interface3 organiseert beroepsopleidingen om werkzoekende vrouwen betere kansen te geven op de arbeidsmarkt, in het bijzonder in de IT-sector. De Bank zette haar schouders onder het voorafgaande, intensieve oriëntatieparcours dat de vrouwen helpt bij het kiezen tussen de specifieke IT-opleidingen.

#Shedidit begeleidt ondernemsters met diverse culturele achtergronden. De Bank ondersteunde het 'SheMeansBusiness'-coachingstraject, waarmee deze organisatie vrouwen individueel helpt bij de uitwerking van hun idee en de opstart in alle facetten.

DUO for a JOB brengt werkzoekende jongeren met een migratieachtergrond in contact met 50-plussers die als vrijwilliger hun professionele ervaring inzetten om deze jongeren te begeleiden op de arbeidsmarkt.

Een kunstcollectie die zowel intern als extern zichtbaar is

De Bank steunt de Belgische kunstwereld door een hedendaagse collectie aan te leggen met werken van beloftevolle Belgische kunstenaars. De verzameling – die inmiddels meer dan **2 000 werken** bevat – wordt tentoongesteld in de werkomgeving van de medewerkers. De kunstwerken stimuleren de dialoog en openen deuren naar nieuwe perspectieven of inzichten. Het kunstbeleid gaat verder dan het louter aankopen van kunst, maar heeft ook de ambitie om deze te delen met het publiek.

3.2.2 Veilige en duurzame cash en efficiënte betalingen

Strategie

Net als de andere leden van het Eurosysteem zorgt de Nationale Bank voor de uitgifte van de eurobiljetten. Die wordt afgestemd op de vraag van de financiële instellingen, die de schakel vormen tussen de opvragingen en de deposito's van het publiek.

De Bank waakt over de kwaliteit en de authenticiteit van de bankbiljetten. Bijzondere aandacht gaat naar het behouden van contant geld als een vlot beschikbaar, efficiënt, sociaal inclusief en geaccepteerd betaalmiddel.

Impact-, risico- en kansenmanagement

Hoe garandeert de Bank de kwaliteit en authenticiteit van de circulerende eurobiljetten? Elk biljet wordt gemiddeld één keer per jaar gecontroleerd op echtheid en netheid. Hoogtechnologische machines sporen valse biljetten op en vuile biljetten worden vernietigd. Enkel biljetten van goede kwaliteit worden opnieuw in omloop gebracht, vernietigde biljetten worden vervangen door nieuwe.

Naast valse en vuile biljetten, halen deze machines ook frauduleus samengestelde en met veiligheidsinkt bevlekte biljetten uit omloop. De Bank werkt nauw samen met de federale politie in de strijd tegen valsmunterij.

De Bank organiseert gratis opleidingen voor professionals die met cash werken, om de echtheidskenmerken van de eurobankbiljetten te herkennen.

Het aantal bankkantoren en geldautomaten daalt door de digitalisering en verspreiding van elektronische betaalmiddelen. De Bank monitort de impact van die evolutie op de beschikbaarheid en toegankelijkheid van cash en staat neutraal tegenover evoluties in betaalmiddelgebruik. Ze zorgt ervoor dat iedereen zijn of haar betaalmiddel van keuze kan blijven gebruiken,

vooral mensen met weinig of geen toegang tot digitale bankdiensten. De Bank ontwikkelde een model voor de beoordeling van de toegankelijkheid en de capaciteit van het netwerk van het geldautomaten-netwerk, wat de basis vormde voor de in maart 2023 ondertekende overeenkomst tussen de overheid en de banksector over de toegang tot geldautomaten. De Bank is verantwoordelijk voor het jaarlijks meten van de toegankelijkheid en capaciteit van geldautomaten.

Om (maatschappelijke) kosten van cash te minimaliseren, streeft de Bank naar rationalisering van de biljettenomloop en investeerde ze in een sterk geautomatiseerd cashcenter in Zellik. Dankzij het nieuwe cashcenter, dat in 2024 in gebruik genomen wordt, is een meer doorgedreven automatisering van de verwerking van contanten mogelijk. Dat gebeurt in optimale veiligheidsomstandigheden, volgens internationale aanbevelingen.

Veiligheid van geldtransport en geldautomaten is belangrijk in het overleg met de sector. De Bank draagt bij aan de certificering van plofkoffers en recyclingmachines en voert ook controles ter plaatse uit om te zorgen dat recyclingmachines voldoen aan geldende voorschriften.

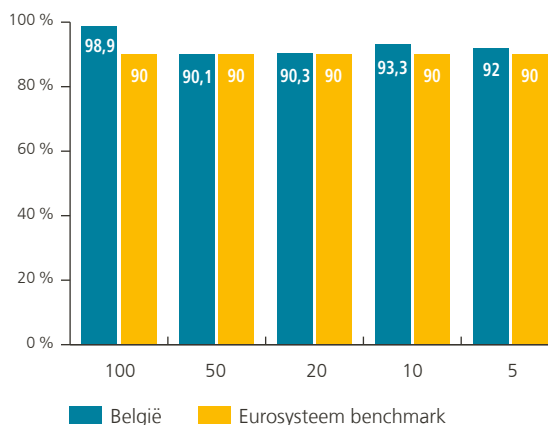
Ongeacht het type betaling (cash, contactloos of met betalingsapps), treedt de Bank op als tussenpersoon. Ze beheert vereffening- en betaalsystemen en houdt toezicht op het betalingsverkeer, zodat geld en effecten veilig en efficiënt van verkoper naar koper gaan, zowel binnen België als internationaal.

Maatstaven en doelen

Vergelijkingen met de andere landen uit het Eurosysteem tonen aan dat de kwaliteit in België, voor alle coupures, jaar na jaar zeer goed is. Het doel is om dit zo te houden.

Kwaliteit eurobankbiljetten in omloop

(% geschikte biljetten in omloop per denominatie, 2022, bron: ECB)

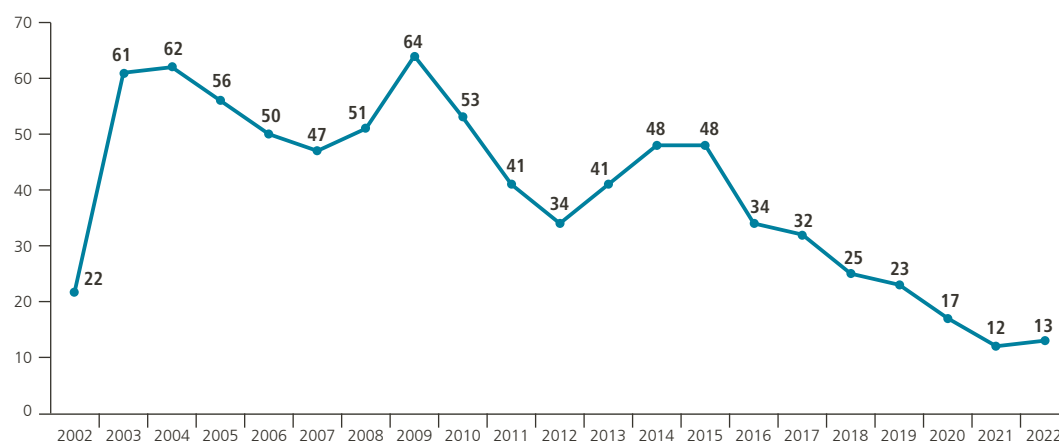

Op het niveau van de eurozone is het aantal valse biljetten per miljoen echte biljetten in omloop zeer laag.

In België werden in 2023 11.056 valse biljetten uit omloop gehaald. Dat komt overeen met het volume van 2022, maar het is lager dan de volumes die in voorgaande jaren werden genoteerd.

Aantal valse bankbiljetten per miljoen echte biljetten in omloop (eurozone)

(bron: ECB)

3.2.3 Prudentiële verwachtingen diversiteitsbeleid

Governance

De Bank voert samen met de ECB en andere nationale toezichthouders binnen het Gemeenschappelijk Toezichtsmechanisme (*Single Supervisory Mechanism* of SSM) toezicht uit op financiële instellingen. Daarbij is de ECB de bevoegde autoriteit voor belangrijke kredietinstellingen, de Bank voor minder belangrijke kredietinstellingen en beursvennootschappen.

De bevordering van diversiteit in de beleidsbepalende organen, vooral op het gebied van geslacht, is vastgelegd in Europese regelgeving en in toezichtswetten die de Europese richtlijnen omzetten. De Europese Bankautoriteit (EBA) heeft de verwachtingen op Europees niveau verduidelijkt in haar richtsnoeren voor interne governance en beoordeling van geschiktheid. Op Belgisch niveau heeft de Bank prudentiële verwachtingen gecommuniceerd als onderdeel van de herziening van haar governance- en 'fit & proper'-handboeken.

Strategie

Diversiteit wordt op prudentieel vlak beschouwd als een criterium bij het samenstellen van de beleidsbepalende organen. Het omvat niet alleen geslacht, maar ook leeftijd, opleiding, professionele achtergrond en geografische herkomst.

Voor de ECB is de bevordering van diversiteit een prioriteit binnen het Gemeenschappelijk

Toezichtsmechanisme. Diverse beleidsbepalende organen hebben toegang tot een breder scala aan standpunten, meningen, ervaringen, waarden en achtergronden. Dat komt de besluitvorming over strategieën en het risicobeheer ten goede.

Diversiteit is een krachtig instrument voor risicobeheer. Het helpt groepsdenken te voorkomen, bevordert onafhankelijke meningsvorming en een klimaat waarin beslissingen ter discussie kunnen worden gesteld. Het verbetert ook de risicobewaking en de weerbaarheid van financiële instellingen.

Impact-, risico- en kansenmanagement

Er zijn wettelijke en reglementaire vereisten ingevoerd om risico's als gevolg van een gebrek aan diversiteit te beheersen en financiële instellingen aan te moedigen een cultuur van diversiteit te omarmen.

Voor kredietinstellingen en beursvennootschappen moet diversiteit een criterium zijn bij de samenstelling van de beleidsbepalende organen. Ze dienen:

- Een beleid te ontwikkelen om diversiteit in het wettelijke bestuursorgaan te bevorderen, met inbegrip van leeftijd, geslacht, opleiding, professionele achtergrond en, voor internationaal actieve instellingen, geografische herkomst.
- Een streefcijfer vast te stellen voor de vertegenwoordiging van het ondervertegenwoordigde geslacht in dit orgaan, met bijbehorend beleid om dit streefcijfer te halen.
- Een genderneutraal beloningsbeleid uit te stippelen.

Voor beursgenoteerde ondernemingen gelden specifieke regels, waaronder het minimumdoel van een derde van het ondervertegenwoordigde geslacht in het wettelijke bestuursorgaan, met bijbehorende sanctie als dit doel niet wordt bereikt, en publicatieverplichtingen in het jaarverslag.

Maatstaven en doelen

De Bank neemt deel aan periodieke vergelijkende analyses door de EBA van diversiteitspraktijken en het beloningsverschil tussen mannen en vrouwen. Uit de **meest recente analyse** (op basis van gegevens uit 2021) bleek dat er de afgelopen jaren nog te weinig vooruitgang is geboekt:

20,02 % van de **Belgische financiële instellingen** in de steekproef had **geen diversiteitsbeleid** in 2021. Dat is iets hoger dan op Europees niveau.

Gemiddeld **17,59 %** van de **uitvoerende bestuurders van de Belgische instellingen** was **een vrouw** (minder dan het Europees gemiddelde). Voor de niet-uitvoerende bestuurders was dat 32,91 % (iets beter dan het Europese gemiddelde).

Zonder rekening te houden met de beloning van de CEO en op basis van de mediaanverloning, verdienen **mannelijke uitvoerende bestuurders** gemiddeld **7,07 %** meer dan hun **vrouwelijke collega's**. Voor mannelijke niet-uitvoerende bestuurders is dat gemiddeld 4,30 % meer. Dat is iets beter dan op Europees niveau, maar voldoet niet aan de neutraliteitsdoelstelling van de wet.

De Bank heeft de financiële instellingen aanbevolen hun inspanningen op te voeren, met speciale aandacht voor genderdiversiteit in raden van bestuur op korte tot middellange termijn.

3.2.4 Maatschappelijk verantwoord investeren

In het kader van haar diversificatiestrategie belegt de Bank sinds 2004 een deel van haar eigen reserves in bedrijfsobligaties. Dergelijke obligaties bieden meer mogelijkheden om de criteria van duurzaam en verantwoord investeren toe te passen dan de obligaties uitgegeven door overheden, die traditioneel een zeer groot deel van de balansen van de meeste centrale banken uitmaken. Bijgevolg begon de Bank emitenten van obligaties uit te sluiten die geen rekening houden met de niet-financiële gevolgen van hun

activiteiten. Enkele jaren later begon de Bank haar beleggingen te beperken tot bedrijfsobligaties waarvan de op basis van ecologische, sociale en governancecriteria (ESG) gemeten prestaties voldoende hoog liggen in hun sector. Aan de hand van die benadering verhoogde de Bank in 2019 het aandeel van de bedrijfsobligaties in die portefeuille om het duurzame karakter ervan te versterken.

Via haar eigen beleggingen stelt de Bank zich bloot aan risico's die verband houden met sociale aspecten, zoals corruptie, schendingen van het arbeidsrecht of de productie van omstreden wapens. Daarom neemt

ze bepaalde filters op in haar beleggingsbeslissingen, zoals de uitsluiting van emittenten en tegenpartijen die de mensenrechten niet naleven. Deze benadering is gebaseerd op internationaal aanvaarde standaarden, zoals de Tien Principes van het Global Compact van de Verenigde Naties (VN), de Verklaring van de Internationale Arbeidsorganisatie (*International Labour Organization* – ILO) inzake de Fundamentele

Principes en Rechten op het Werk en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen.

De Bank belegt ook in gelabelde activa (ongeveer 12,3% van haar geconsolideerde obligatieportefeuille eind 2023), zoals sociale obligaties ter financiering van projecten met maatschappelijke doeleinden.

3.3 Andere onderwerpen

Het thema '*getroffen gemeenschappen*' (standaard *ESRS S3*) binnen sociale informatie wordt nog niet als relevant of materieel beschouwd voor de Bank. De thema's '*Werknemers in de waardeketen*' (*ESRS S2*) en '*Consumenten en eindgebruikers*' (*ESRS S4*) hebben een zekere mate van relevantie, maar moeten gezien worden tegen de specificiteit van de Bank. De relevante aspecten hiervan worden in section 3.2 'samenleving' behandeld, zonder dat het al om een volledige rapportering gaat.

Governance-informatie

4.1 Zakelijk gedrag

Zakelijk gedrag (standaard *ESRS G1*) is van essentieel belang voor de Bank als onderneming vanwege de (juridische) risico's op niet-conformiteit die haar kunnen blootstellen aan sancties, financieel verlies en reputatieschade. Dit omvat risico's met betrekking tot deontologie, witwassen van geld, financiering van terrorisme, gegevensverwerking en openbare aanbestedingen. Door een effectieve beheersing van deze risico's, kan de Bank een negatieve impact voorkomen en mogelijk een positieve impact te hebben.

Bij het vervullen van haar basisopdrachten doet de Bank ook een belangrijke positieve bijdrage inzake goed governance in de bredere samenleving, in het bijzonder als prudentieel toezichthouder.

Governance

Zoals beschreven in hoofdstuk 3 (Jaarrekening en verslagen over het boekjaar), hanteert de Bank een specifieke bestuursstructuur die door haar organieke wet en statuten en Europese regelgeving wordt bepaald.

Deze structuur is op het gebied van toezicht op zakelijk gedrag minstens zo strikt als de Belgische corporate governance code. De organisatie, het bestuur en de controle van dit toezicht worden uitgebreid toegelicht in het [corporate governance charter](#) van de Bank.

Zakelijk gedrag maakt deel uit van de niet-financiële risico's. Het Directiecomité is verantwoordelijk voor de ontwikkeling en geschiktheid van het beleid en de interne controlestructuur met betrekking tot deze risico's, als onderdeel van het algemene bedrijfsbeheer. Het Non-Financial Risk Management Committee (NFRC) adviseert, stuurt de ontwikkeling aan en monitort de implementatie van de beheerstrategie, het bredere kader en de beleidsinitiatieven inzake niet-financiële risico's. Het NFRC bestaat uit vertegenwoordigers van het eerste, tweede- en derdelijnstoezicht. Binnen het Directiecomité wordt een lid aangewezen als verantwoordelijke voor niet-financiële risico's.

Het raamwerk voor het beheer van niet-financiële risico's van de Bank rust op drie verdedigingslijnen (zie hoofdstuk 3.1.2.2). Zakelijk gedrag valt onder

de tweede lijn, een gespecialiseerd tweedelijnstoezicht voor het beheer van niet-financiële risico's. In de tweede lijn heeft de cel Compliance een sturende en coördinerende rol om een geïntegreerde aanpak te bevorderen, met aandacht voor onder andere de deontologische code, de bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering, en gegevensbescherming.

De onafhankelijke dienst Interne audit draagt in derde lijn de verantwoordelijkheid voor de efficiënte werking van het interne controlesysteem en rapporteert aan het Directiecomité en het Auditcomité. Het Auditcomité heeft een adviserende rol en monitort de doeltreffendheid van de systemen voor interne controle en risicobeheer, en van de interne audit van de Bank.

Strategie

Het beleid rond *good governance* heeft als doel juridische non-conformiteitsrisico's te voorkomen door ze te identificeren en op te sporen. Ook bewustwording, advies en informatieverstrekking maken er deel van uit. De focus ligt op het creëren van een mentaliteit en betrokkenheid waarbij elk personeelslid niet-financiële risico's herkent en serieus neemt.

Bijzondere aandacht gaat naar transversale aangelegenheden en de zogenaamde 'belangrijke' risico's, zoals private investeringen en de bijbehorende regels, evenals de risico's verbonden aan een datalek die de reputatie van de Bank ernstig kunnen schaden.

In het kader van de rapportage-eisen vastgelegd in *ESRS G1 Zakelijk Gedrag*, wordt bij de behandeling van impact, risico- en kansenmanagement dieper ingegaan op ethiek, deontologie, bedrijfscultuur, de bestrijding van witwassen van geld en financiering van

terrorisme (ML/FT), gegevensbescherming en openbare aanbestedingen.

Impact-, risico- en kansenmanagement

4.1.1 Ethiek, deontologie en bedrijfscultuur

De Bank hanteert een arbeidsreglement en een **deontologische code** die van toepassing zijn op alle personeelsleden, inclusief de leden van het Directiecomité.

Deze documenten bevatten voorschriften met betrekking tot onafhankelijkheid, onpartijdigheid, discretieplicht, beroepsgeheim, deontologie, belangenconflicten en integriteit van het personeel. Ze omvatten regels over het (niet) aanvaarden van geschenken, het gebruik van IT-apparatuur, het uitoefenen van bijkomende professionele activiteiten, het omgaan met belangenconflicten, enzovoort. NBB-personeelsleden mogen geen privéactiviteiten ontplooiën die verband houden met financiering en kredietverlening. Het is ook niet toegestaan voor NBB-werknemers om betrokken te zijn bij het verstrekken van beleggingsadvies, vermogensbeheer of de redactionele bijdrage aan een beleggingsblad. Verder verbiedt de deontologische code, behoudens strikt omschreven uitzonderingen, dat werknemers NBB-aandelen of aandelen van instellingen onder toezicht bezitten.

In 2023 werd de deontologische code geactualiseerd. Hierbij werden de regels met betrekking tot financiële transacties voor eigen rekening verder verfijnd en werd expliciet benadrukt dat belangenconflicten ook van niet-financiële aard kunnen zijn.

De deontologische code omvat mechanismen waarmee leden van het Directiecomité en personeelsleden (anoniem) vermoede gevallen van interne niet-naleving van de bepalingen inzake belangenconflicten, geschenken en voordelen, financiële transacties en dringende opvragingen kunnen melden.

De naleving van deze bepalingen wordt gecontroleerd door de voorzitter van de Sanctiecommissie of

de bevoegde directeur, afhankelijk van wie betrokken is: een lid van het Directiecomité of een personeelslid.

Ook Gouverneur Pierre Wunsch, vicegouverneur Steven Vanackere en directeur Tom Dechaene zijn, als lid of plaatsvervangend lid van de Raad van Bestuur of Raad van Toezicht, onderworpen aan de [Gedragscode voor hoge ambtenaren van de Europese Centrale Bank](#). Zij moeten bij het uitvoeren van hun taken en verantwoordelijkheden de hoogste normen van integriteit en ethisch gedrag naleven. Ze dienen eerlijk, onafhankelijk, onpartijdig, discreet en niet gedreven door eigenbelang te handelen. De code bevat ook regels voor beroepsgeheim, confidentialiteit, belangenconflicten, voordelen, hospitality, financiële privé-transacties, privé-activiteiten, mandaten, relaties met belangengroepen en publieke optredens.

Dit betekent onder andere dat de agenda's van gouverneur Wunsch en directeur Dechaene met een vertraging van drie maanden openbaar gemaakt worden op de website van de Nationale Bank. In deze openbare agenda worden alle publieke evenementen en vergaderingen met derden vermeld. Wel worden er geen verdere details gegeven over vergaderingen met vertegenwoordigers van financiële instellingen die onder toezicht staan van de Nationale Bank, gezien de regels rond het beroepsgeheim. De deelname van de gouverneur aan externe vergaderingen, evenementen en dergelijke wordt altijd vooraf geëvalueerd binnen de Bank volgens de Gedragscode van de hoge ambtenaren

van de Europese Centrale Bank, door de dienst Communicatie en de Compliance Officer.

De gewenste risico- of bedrijfscultuur van de NBB komt rechtstreeks voort uit haar vier kernwaarden: onafhankelijke experts, open van geest, maatschappelijk verantwoord en met respect en in vertrouwen. Om de medewerkers bewust te maken van niet-financiële risico's en de bedrijfscultuur te bevorderen, worden verschillende benaderingen gevolgd.

- Vanaf januari 2024 moeten alle medewerkers en leden van het Directiecomité van de Bank jaarlijks de deontologische code ondertekenen om de regels te onderschrijven.
- Er worden geregeld bewustmakingscampagnes of infosessies gehouden. Regels en procedures met betrekking tot ethische en deontologische kwesties, zoals geschenken en uitnodigingen, financiële transacties voor eigen rekening, gesprekken met de financiële sector en belangenconflicten, worden dan opgefrist. Om de betrokkenheid van medewerkers te vergroten, wordt benadrukt dat het melden van risico's en incidenten tot doel heeft om ervan te leren en de organisatie te verbeteren en veerkrachtiger te maken.
- Binnen alle departementen zijn contactpersonen aangesteld voor vragen met betrekking tot niet-financiële risico's.
- Nieuwe collega's krijgen twee keer per jaar een specifieke en verplichte opleiding aangeboden over de deontologische code en gegevensbescherming. Ook

voor inspecteurs van de prudentiële diensten is er jaarlijks een verplichte training over deontologie en gegevensbescherming voorzien.

Het doel is om de beschikbare informatie, bewustmakingsinstrumenten en het opleidingsaanbod voortdurend te verbeteren.

De leidinggevenden nemen organisatorische maatregelen om ervoor te zorgen dat de deontologische regels binnen hun afdelingen worden nageleefd.

Op de interne website van de cel Compliance worden de regels en procedures beschreven. Ook zijn er formulieren beschikbaar voor het melden van een geschenk/uitnodiging of voor het verkrijgen van voorafgaande toestemming voor financiële transacties die onder de bepalingen van de deontologische code vallen. Bij de dienst Interne Audit zijn er specifieke meldpunten voor fraude en verlies of diefstal van NBB-materiaal.

4.1.2 Bestrijding van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme

De Nationale Bank van België is onderworpen aan de [wet van 18 september 2017 tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme \(ML/FT\)](#) en tot beperking van het gebruik van contanten. In dat kader is de Bank verplicht om waakzaam te zijn en maatregelen te nemen om transacties met betrekking tot ML/FT te voorkomen, op te sporen en te verhinderen.

Het ML/TF-beleid is van toepassing op alle leden van de organen en op het personeel van de Bank, evenals op personen die diensten verlenen namens de Bank. Er zijn specifieke procedures van toepassing op bepaalde entiteiten en hun medewerkers.

Als centrale bank, belast met het omwisselen van eurobiljetten en -munten, is de NBB blootgesteld aan specifieke ML/FT-risico's verbonden aan transacties die worden uitgevoerd bij de Hoofdkas. Om deze risico's te beheren, zijn specifieke procedures ontwikkeld.

4.1.3 Gegevensbescherming

De Bank hanteert een interne regelgeving voor de verwerking van persoonsgegevens. Dit beleid is van

kracht voor alle medewerkers, ongeacht hun positie of functie. Het is goedgekeurd door het Directiecomité en wordt regelmatig geactualiseerd in lijn met wettelijke wijzigingen en de praktijkervaring van de Bank.

Dit beleid omvat, in lijn met de GDPR en het Belgische recht, de interne regels voor de verwerking van persoonsgegevens door de Bank. Hierin zijn de grondbeginselen, procedures voor nieuwe gegevensverwerkingen, rechten van betrokkenen en mogelijke inbreuken vastgelegd.

Het beleid heeft ook tot doel het personeel van de Bank bewust te maken van de rechten en plichten op dat gebied, met richtlijnen en procedures. Zo wordt elke verwerking van persoonsgegevens gedocumenteerd in een register dat beheerd wordt door de Data Protection Officer (DPO). De Bank vraagt daarbij de volledige medewerking aan alle entiteiten.

De Bank heeft een praktische gids met meldingsformulier opgesteld, met richtlijnen voor het geval een medewerker een inbreuk op persoonsgegevens ontdekt of redenen heeft om aan te nemen dat er zo'n inbreuk heeft plaatsgevonden. Daarnaast bevat een andere praktische gids informatie over de procedures en stappen die moeten worden gevolgd wanneer een persoon (zowel intern als extern) zijn rechten ten aanzien van de Bank wil uitoefenen.

Naast de verplichte algemene opleidingen rond niet-financiële risico's (zie supra), voorziet de Bank tweejaarlijks een opleiding Compliance and Data Protection voor nieuwe medewerkers.

Net zoals voor het bevorderen van de bedrijfscultuur rond niet-financiële risico's, heeft de Bank voor gegevensbescherming een lijst opgesteld met contactpersonen per departement. Zij coördineren de GDPR-risico's in hun departement en treden op als tussenpersoon tussen hun entiteit en de DPO, bij datalekken of verzoeken om toegang.

4.1.4 Objectieve overheidsopdrachtenprocedures

Als publieke instelling is de Bank onderworpen aan de wetgeving overheidsopdrachten. Eventuele niet-conformiteit houdt juridische, reputationele en financiële risico's in. Bij het gunnen van contracten aan externe partijen eerbiedigt de Bank daarom de beginselen van transparantie, gelijkheid en mededinging..

Transparantie

De Bank maakt de aankondigingen van opdrachten (oproep tot kandidaatstelling) bekend via de officiële kanalen (Bulletin der Aanbestedingen en/of het Publicatieblad van de Europese Unie) zodat alle potentiële kandidaten een aanvraagdossier kunnen indienen. Alle ondernemers ontvangen de resultaten van elke fase (kandidaatstelling en gunning) per aange tekende brief nadat de bevoegde persoon (chef van de dienst Aankopen en beheerscontrole of de verantwoordelijke directeur) het proces-verbaal heeft ondertekend. Tot slot publiceert de Bank de bekendmaking van de gunning van de opdracht, met daarin de geselecteerde ondernemer en het gunningsbedrag, in de officiële publicaties.

Gelijkheid

In de aankondigingen van opdrachten publiceert de Bank de selectiecriteria (inclusief de daarmee samenhangende minimumdrempels) op basis waarvan ze de aanvraagdossiers kan beoordelen. Vervolgens publiceert de Bank in de bestekken de gunningscriteria (en de wegingen en eventuele subcriteria ervan) op basis waarvan ze de offertes duidelijk en billijk kan beoordelen. In elke fase (kandidaatstelling/offerte) worden de criteria dus voorafgaand helder en duidelijk vastgelegd om een gelijke behandeling te verzekeren.

Mededinging

De concurrentie wordt gewaarborgd doordat alle opdrachten met een raming van meer dan € 140 000 via de officiële organen (Bulletin der Aanbestedingen en/of Publicatieblad van de Europese Unie) worden bekendgemaakt. Voor opdrachten met een raming van minder dan € 140 000 selecteert de Bank (op eigen initiatief) minstens 3 ondernemers, zoals de wetgeving vereist.

4.1.5 Good governance in de context van beleggingen in eigen beheer

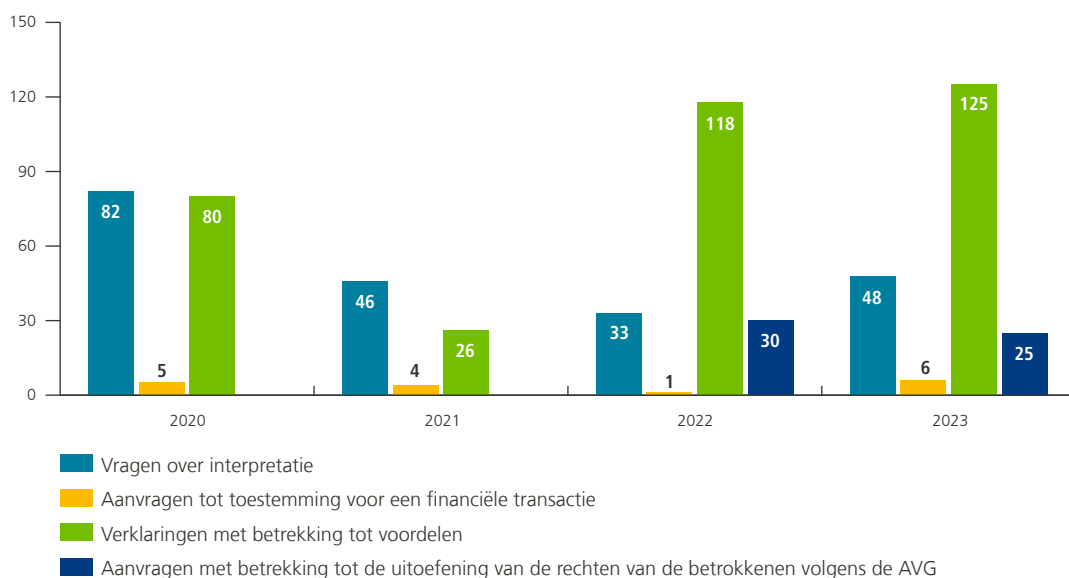
Een groot deel van het Handvest over duurzaam en verantwoord investeren van de Bank regelt de beleggingscriteria met betrekking tot governance. Een van de stappen die erin worden beschreven, is de screening. Deze maakt het mogelijk om sommige ondernemingen of sectoren uit te sluiten die in verband kunnen staan met onder meer het witwassen van geld, terrorismefinanciering of corruptie. De screening is ook gebaseerd op internationaal aanvaarde standaarden, zoals de Tien Principes van het Global Compact van de VN, de Verklaring van de ILO inzake de Fundamentele Principes en Rechten op het Werk en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen. Meer info over het beheer van niet-monetairbeleidsportefeuilles van de Bank en governance is beschikbaar op de website van de Bank (link naar het Handvest).

Maatstaven en doelen

- Geen enkel lid van het Directiecomité had tijdens het verslagjaar een direct of indirect belang van vermogensrechtelijke aard dat in strijd is met een beslissing of transactie die onder het Directiecomité valt (idem vorige jaren).
 - Er waren geen incidenten van corruptie of omkoping tijdens de rapportageperiode.
 - De Bank respecteerde de contractuele betalingstermijnen, inclusief voor betalingen aan het midden- en kleinbedrijf.

Maatstaven inzake compliance

4.1.6 Prudentiële normen inzake zakelijk gedrag

In haar kernrol als prudentieel toezichthouder, levert de Bank een significante bijdrage aan de maatschappij op het gebied van *good governance*. Deze bijdrage, die een verlengstuk is van de impact besproken in section 3.2 'Samenleving', richt zich specifiek op zakelijk gedrag.

In haar rol als toezichthouder, stelt de Bank prudentiële standaarden op waaraan alle financiële entiteiten die onder haar toezicht staan, moeten voldoen. Dit omvat de evaluatie van de geschiktheid van bestuurders, effectieve leidinggevendenden (leden van het directiecomité) en verantwoordelijken voor onafhankelijke controlefuncties. Hoewel deze 'fit &

proper'-evaluatie primair de verantwoordelijkheid is van de instelling zelf, heeft de Bank de autoriteit om de competenties van de kandidaten te beoordelen. De genoemde normen dienen ook meegenomen te worden door de financiële instellingen in hun beleid omtrent werving, evaluatie en opleiding van al hun personeel.

Conform de antiwitwaswetgeving is het aan de NBB om te verifiëren of financiële instellingen hun Europese en nationale verplichtingen op het gebied van antiwitwas en terrorismefinanciering naleven, alsook de regels omtrent het bevriezen van tegoeden en geldtransfers. De NBB verricht zowel controles op afstand (off-site, bijvoorbeeld onderzoek van de rapporteringen die ze ontvangt van de financiële instellingen) als controles ter plaatse (on-site).

Lijst van in 2023 verschenen publicaties

Artikels van het Economisch Tijdschrift

Het Economisch Tijdschrift is een uitsluitend digitale publicatie die beschikbaar is op de website van de Bank. Een synopsis van de artikels wordt gepubliceerd in het Frans en het Nederlands, de volledige versie is alleen in het Engels beschikbaar. De artikels verschijnen afzonderlijk, naargelang hun beschikbaarheid. De gegevens in de grafieken en tabellen van de artikels worden systematisch gepubliceerd in een databank die op de site van de Bank beschikbaar is. Deze koppeling vergroot de transparantie van de analyses van de Bank en biedt iedereen gelijke toegang tot de gegevens.

DECEMBER 2023

- Economische projecties voor België – Najaar 2023
- Oudere werknemers en pensioenbeslissingen in België: een op enquêtegegevens gebaseerde analyse

NOVEMBER 2023

- Kritieke grondstoffen: van afhankelijkheid naar een open strategische autonomie?
- De evolutie van de winstmarges van bedrijven en inflatie
- Zijn de overheidsuitgaven voor pensioenen in België houdbaar? Een vergelijking met andere landen van het eurogebied
- Hoe hebben Belgische bedrijven de vruchten geplukt van drie decennia dalende rentetarieven?

OKTOBER 2023

- Inflatieverwachtingen en monetair beleid

JULI 2023

- Leiden alle wegen naar Parijs? Beleidsmaatregelen ter beperking van de klimaatverandering in 's werelds grootste uitstoters van broeikasgassen
- De impact van de hoge inflatie op de Belgische overheidsfinanciën: een simulatie

JUNI 2023

- De transmissie van de recente verkrapping van het monetair beleid: gefragmenteerd of niet?
- Economische projecties voor België – Voorjaar 2023
- Wat weten we over de economische gevolgen van artificiële intelligentie?

JANUARI 2023

- De invloed van de transitie naar een koolstofarme economie op de financiële markten

PROGNOSES

- ECONOMISCHE PROJECTIES

Elk jaar in juni en in december publiceert de Bank via haar website economische projecties voor België. Die zijn gebaseerd op technische hypothesen en internationale prognoses die gezamenlijk worden geformuleerd door

de ECB en de nationale centrale banken van het eurogebied. De gedetailleerde resultaten worden als artikel gepubliceerd in het Economisch Tijdschrift.

■ BUSINESS ECHO

In 2023 lanceerde de Bank een nieuwe publicatie: de Business Echo. Deze is gebaseerd op informatie afkomstig van interviews met bedrijfsleiders uit verschillende Belgische regio's en bedrijfstakken, en van diverse andere bronnen zoals de maandelijkse enquêtes van de Bank. Hoewel deze enquêtes een analyse op basis van een representatieve steekproef mogelijk maken, bieden de interviews met de ondernemingen complementaire inzichten (dynamiek, context ...) die niet altijd kunnen worden gevat in gestandaardiseerde enquêtes.

De Business Echo ondersteunt onze macro-economische analyse en vormt onder meer een belangrijke input voor de Business Cycle Monitor (BCM), die een kwantitatieve raming geeft van de kwartaalgroei.

Deze Business Echo wordt minstens twee keer per jaar gepubliceerd, begin juni en begin december, ongeveer een week vóór de publicatie van de BCM.

■ BUSINESS CYCLE MONITOR

Via haar website publiceert de Bank op kwartaalbasis een analyse van de conjuncturele situatie in België in het lopende kwartaal: de Business Cycle Monitor. Die bevat een raming van de economische groei in het lopende kwartaal, zowat zeven tot acht weken voordat de eerste officiële kwartaalstatistieken van het Instituut voor de Nationale Rekeningen beschikbaar zijn.

Working Papers

De Working Papers van de Nationale Bank hebben een economische of financiële inslag of handelen over onderwerpen die relevant zijn voor de centralebankactiviteiten. Ze zijn bestemd voor een gespecialiseerd publiek en zijn opgesteld in het Engels. De kaderleden van de Nationale Bank schrijven de nota's op persoonlijke titel. Sommige papers zijn het werk van onderzoekers, zowel PhD-studenten als gevestigde academici, die de steun van de Bank hebben genoten in het kader van haar samenwerking met universiteiten. Door onderzoekers toegang te verschaffen tot data die niet worden gepubliceerd, wil de Bank ook bijdragen tot een beter begrip van het economische gebeuren in België. De Working Papers worden uitsluitend digitaal gepubliceerd op de website van de Bank.

- 445 Nowcasting GDP through the lens of economic states
- 444 The Belgian business-to-business transactions dataset 2002-2021
- 443 Input varieties and growth: a micro-to-macro analysis
- 442 Debtor (non-)participation in sovereign debt relief: A real option approach
- 441 Review essay: Central banking in Italy
- 440 Review essay: The young Hayek
- 439 Managerial and financial barriers to the green transition
- 438 Does pricing carbon mitigate climate change? Firm-level evidence from the European Union emissions trading scheme
- 437 FDI and superstar spillovers: Evidence from firm-to-firm transactions
- 436 Alexandre Lamfalussy and the origins of instability in capitalist economies
- 435 BEMGIE: Belgian Economy in a Macro General and International Equilibrium model
- 434 Endogenous Production Networks with Fixed Costs
- 433 Empirical DSGE model evaluation with interest rate expectations measures and preferences over safe assets
- 432 Poor and wealthy hand-to-mouth households in Belgium
- 431 From the 1931 sterling devaluation to the breakdown of Bretton Woods: Robert Triffin's analysis of international monetary crises
- 430 Measuring the share of imports in final consumption
- 429 Export Entry and Network Interactions: Evidence from the Belgian Production Network

Belgian Prime News

Deze Engelstalige publicatie op kwartaalbasis is het resultaat van een samenwerking tussen de Bank, de Federale Overheidsdienst Financiën (FOD Financiën) en diverse Primary Dealers (marktmakers in effecten van de federale Schatkist). Elk nummer bevat een 'Consensus forecast' over het verwachte verloop van de belangrijkste macro-economische gegevens voor België en een beschrijving van de meest markante recente economische ontwikkelingen. Ook wordt telkens de situatie op de markt van het overheidspapier geschetst. In de rubriek 'Treasury highlights' worden de beslissingen van de Schatkist in verband met het beheer van de overheidsschuld toegelicht. Belgian Prime News is digitaal beschikbaar op de website van de Nationale Bank. Via die website kunnen ook gedrukte exemplaren worden besteld.

- 98: SPECIAL TOPIC: Firms and margins
- 99: SPECIAL TOPIC: Transmission of tighter monetary policy to bank retail rates
- 100: SPECIAL TOPIC: Belgian house prices since 2022: a slowdown but no crash
- 101: SPECIAL TOPIC: The most successful issuance of a State Note in history

Statistische publicaties

Via haar website en haar statistische database stelt de Bank tal van macro-economische statistieken ter beschikking van het publiek (<https://stat.nbb.be/>). Voor de update van specifieke tabellen kunt u zich abonneren via NBB.Stat. Zoekt u vaak soortgelijke informatie op, dan kunt u de gebruikte zoekcriteria opslaan voor later gebruik. De publicaties en de persberichten zijn ook beschikbaar op de website van de Bank.

ALGEMENE STATISTIEK

- Dashboard kerncijfers

OPINIE-ENQUÊTES

- Conjunctuurenquêtes bij de ondernemingen
- Investeringsenquêtes bij de ondernemingen
- Consumentenenquêtes

EXTERNE STATISTIEKEN

- Buitenlandse handel
- Internationale investeringspositie, buitenlandse directe investeringen, betalingsbalans

FINANCIËLE STATISTIEKEN

- Financiële jaar- en kwartaalrekeningen van België
- Observatorium voor krediet aan niet-financiële vennootschappen
- Monetary financial institutions' interest rates
- Bank Lending Survey, enquête naar de kredietvoorwaarden: indicator voor de perceptie van de kredietbelemmering

NATIONALE REKENINGEN

- Bbp-flash, kwartaalrekeningen, kwartaalsectorrekeningen
- Gedetailleerde jaarrekeningen, aanbod- en gebruikstabellen
- Arbeidsmarkt

REGIONALE STATISTIEKEN

- Regionale verdeling van de bedrijvigheid, de werkgelegenheid en de investeringen
- Regionale verdeling van de in- en uitvoer van goederen en diensten
- Regionale verdeling van de rekeningen van de huishoudens

REGIONALE STATISTIEKEN

- Regionale verdeling van de bedrijvigheid, de werkgelegenheid en de investeringen
- Regionale verdeling van de in- en uitvoer van goederen en diensten
- Regionale verdeling van de rekeningen van de huishoudens

MICRO-ECONOMISCHE GEGEVENS

- Centrale voor kredieten aan particulieren
 - Jaarlijks statistisch verslag
 - Maandelijks kerncijfers over de consumentenkredieten en de hypothecaire kredieten
- Centrale voor kredieten aan ondernemingen Publicatie van de statistieken over de toegestane en de opgenomen kredieten via het Observatorium voor krediet aan niet-financiële vennootschappen:
 - Maandelijks flash
 - Driemaandelijks bijwerking
- Balanscentrale Sinds oktober 2022 biedt de Balanscentrale de nieuwe applicatie 'Extract' aan. Met deze applicatie kan iedereen informatie opvragen op basis van eigen criteria en eigen analyse-instrumenten ontwikkelen.

Andere publicaties

- Verslag 2022 – Economische en financiële ontwikkelingen
- Verslag 2022 – Ondernemingsverslag
- Update on Asset management and Non-bank financial intermediation in Belgium (gezamenlijke uitgave van de FSMA en de Nationale Bank van België)
- Financial Stability Report 2023
- Financial Market Infrastructures and Payment Services Report 2023

Blogartikels

- Gaan de rentetarieven dalen?
- Waarom worden obligaties opgedeeld zoals de vragen in Trivial Pursuit?
- De NBB: beschermer van jouw verzekering
- Binnenkort virtueel contant geld in jouw portefeuille?
- Waarom vrouwen 'gulzige jobs' mijden
- Stormloop van Belgische gezinnen op nieuwe Staatsbon leidt tot recorddaling bankdeposito's
- Gedeelde smart is halve smart: hoe de NBB risico's deelt in het Eurosysteem
- Ja, Sire, de Belgen zijn rijk, maar ze zijn niet de rijksten van de wereld
- Update klimaatdashboard: meten is weten
- De hogere rente op de centralebankreserves: een cadeau voor de commerciële banken?
- Worden de prijsstijgingen in België gedreven door hebzucht?
- Silicon Valley Bank, Credit Suisse... Wat zou er gebeuren als een Belgische bank in gebreke blijft?
- De macro-economische aspecten van klimaatneutraliteit – een Europees perspectief
- 25 jaar eenheid rond de euro
- Wat als je je geld even snel zou ontvangen als een e-mail?
- '1001 plateaux': Participatief kunstwerk verbindt medewerkers NBB
- De risico's van het volgen van de inflatie op jaarbasis
- Twee kanten van dezelfde medaille? Geld, begrotingstekorten en inflatie
- Het betaalgedrag van de Belgen in kaart
- Gedeeld ouderschapsverlof, betere verdeling van gezinstaken
- Tijd voor het koninginnenstuk van de Bank
- Klimaatverandering laat financiële sector niet koud

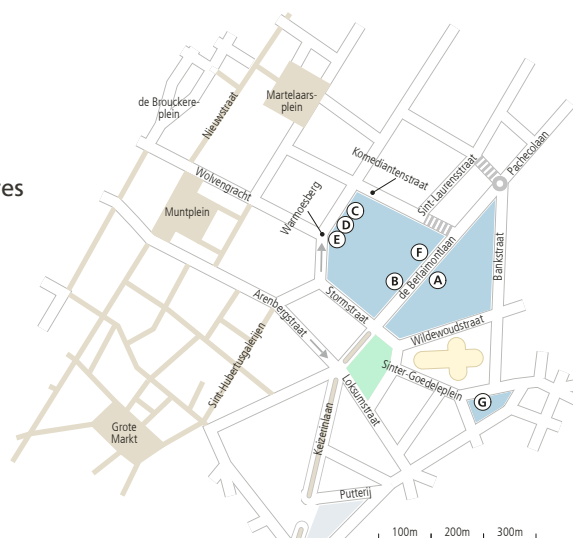
Contact

Ondernemingsnummer

RPR Brussel – BE 0203.201.340

Adressen

Hoofdzetel	Ingang dienstverlening aan het publiek de Berlaimontlaan 3, 1000 Brussel
	Ingang bezoekers en algemeen postadres de Berlaimontlaan 14, 1000 Brussel
Bijgebouw van de hoofdzetel	Ingang bezoekers Sinter-Goedeleplein 19, 1000 Brussel
Museum	Warmoesberg 57, 1000 Brussel
Auditorium	Warmoesberg 61, 1000 Brussel

Inlichtingen

Website	www.nbb.be
Vragen om inlichtingen	info@nbb.be , Tel. +32 2 221 21 11
Sollicitaties	https://jobs.nbb.be , hrb@nbb.be
Contactpersoon pers	Geert Sciot, Chef van de dienst Communicatie pressoffice@nbb.be , Tel. +32 2 221 46 28
Contactpersoon voor de financiële dienst van de aandelen van de Bank	Marc Lejoly, Chef van de dienst Betalingen en effecten securities@nbb.be , Tel. +32 2 221 52 30

Dienstverlening aan het publiek

Loketten hoofdzetel

(Bankbiljetten en muntstukken,
Centrale voor kredieten aan particulieren)

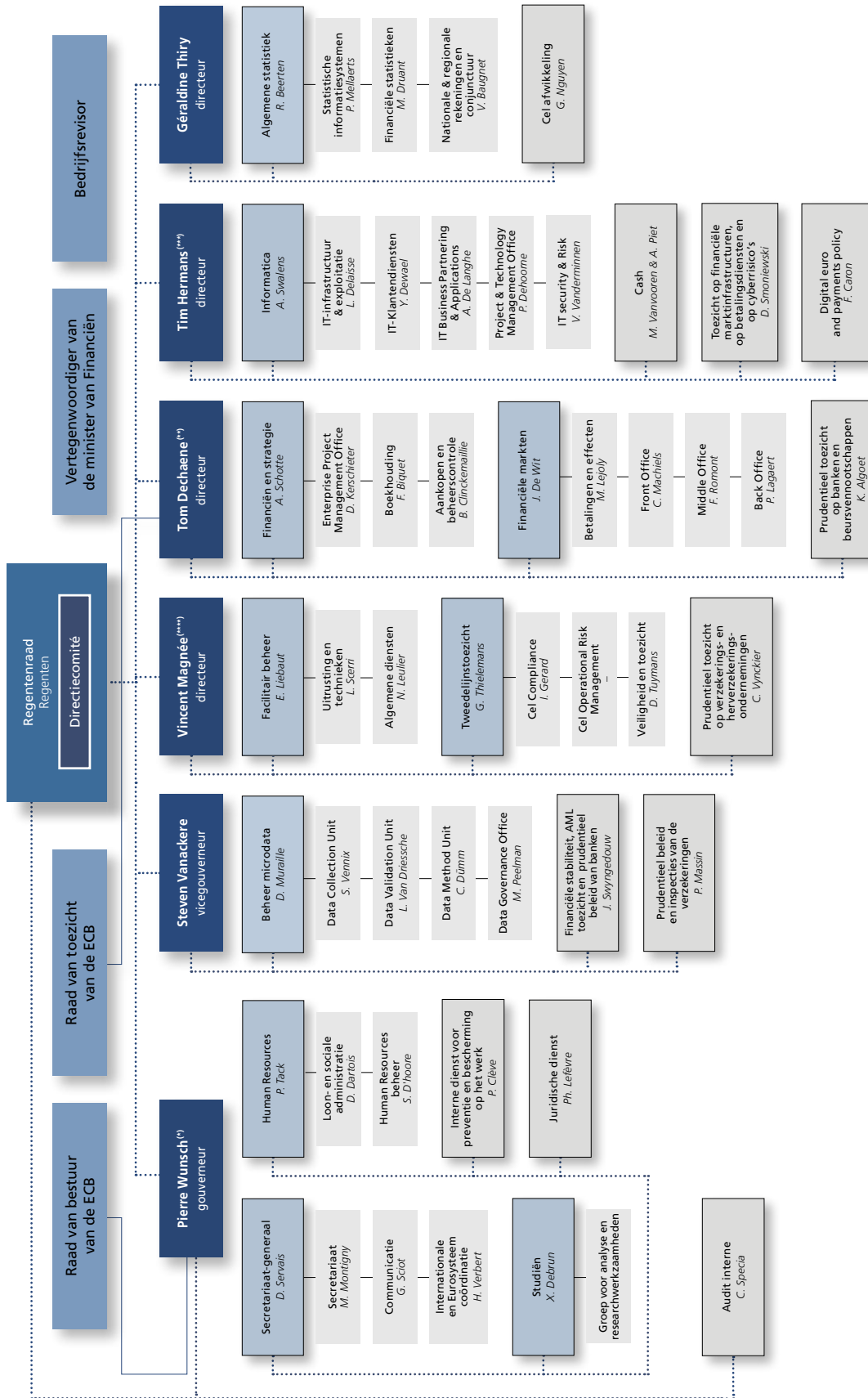
Open van maandag tot vrijdag
van 8.45 tot 15.30 uur.

Museum

Open van maandag tot vrijdag, van 09.00 tot 17.00 uur.
Gratis toegang.
Ook open bij bijzondere gelegenheden.
Zie website www.nbbmuseum.be.
Groepsbezoeken met rondleiding kunnen via de website
worden gereserveerd.

Organogram op 31 december 2023

(*) Is tevens lid van de Raad van Bestuur van de Europese Centrale Bank.
 (**) Is tevens lid van de Raad van Toezicht van de Europese Centrale Bank.
 (***) Is tevens secretaris van de Bank.
 (****) De dienst Middle Office (MX) brengt aan Directeur V. Magnée verslag uit over de financiële risico's.